

**Die *Maqāmen* des *Ḥarīrī* in tabarischer
Übersetzung
(I-VII)
nach einer Teheraner Handschrift (Bibliothek Malek,
ms. 2487)**

**Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades
der Eberhard-Karls Universität Tübingen
im Fach Irankunde**

vorgelegt von
Bahar Mokhtarian
aus Isfahan (Iran)

Tübingen 2004

Erstgutachter: Prof. Dr. Heinz Gaube
Zweitgutachter: Dr. Ulrich Schapka

Datum der Disputation: 25.01.2005

INHALTSVERZEICHNIS

Einleitung.....	1-6
- kurze Beschreibung der heutigen māzandarānischen Mundart.....	7-17
- kurze Beschreibung der tabarischen Mundart.....	18-27
- MQ 1.....	28-37
- MQ 2.....	38-53
- MQ 3.....	54-63
- MQ 4.....	64-79
- MQ 5.....	80-98
- MQ 6.....	99-120
- MQ 7.....	121-134
- Glossar.....	135-163
- Literaturverzeichnis.....	164-167

Einleitung

Bei „Māzandarānī“ (Tabarī) handelt es sich um einen Dialekt aus der Küstenregion des südlichen Kaspischen Meeres. Das Māzandarānī gehört zusammen mit einer Reihe weiterer Sprachen und Dialekte zu den nordiranischen Sprachen der iranischen Sprachfamilie, die ihrerseits der nordwestiranischen Sprachgruppe zugeordnet sind. Die Einheimischen nennen diesen Dialekt „Gīlakī“, frühere Autoren, unter anderem Muqaddasī (*Aḥsan at-taqāsīm fī ma'rifat al-aqālīm*, S. 368) nannten ihn „Tabarī“.

Nach dem Untergang des Sassanidischen Reiches konnte sich dieser Küstenstreifen lange Zeit des Einflusses der arabischen Invasoren erwehren, so dass der dortige Dialekt in den Besitz einer eigenen Schriftlichkeit gelangte, die allerdings verloren ging, nachdem die damals mächtigen regionalen Dynastien verfielen. Immerhin sind einige wenige Werke in jenem Dialekt bis heute verstreut erhalten geblieben, durch deren Analyse sich durchaus manche philologische Fragestellung, iranische Sprachen betreffend, klären lassen könnte.

Aus der Reihe der einst in ihrer Existenz belegten, später jedoch verloren gegangenen Werke im Tabarī kann man aufzählen:

1. „Marzbān-nāmeḥ“ aus der Feder von Spāhbed Marzbān dem Sohn von Šervin, verfasst im 10. Jh. Die Tabarī-Version ist zwar verloren, jedoch gibt es heute noch zwei Neupersischversionen davon.
2. „Nikīh-nāmeḥ“, ein Gedichtband ebenfalls von Spāhbed Marzbān. Dieses Werk wird in „Tārīx-e Tabarestān“ (Band I, Seite 137) erwähnt.
3. „Bāvand-nāmeḥ“, eine lyrische Version des „Tārīx-e Tabarestān“ (erwähnt im „Tārīx-e Tabarestān“, Band I, Seite 4).
4. „Šakre“ verfasst von Māhān Vošmgīr über Falken und andere Jagdvögel (s. „Nōrūz-nāmeḥ“ von Xayyām, S. 57).

Das verbliebene Schriftmaterial dieser Sprache kann man in zwei Gruppen einteilen: A) Lyrik und einzelne Sätze, die in Werken anderer Sprachen erwähnt werden. B) eigenständige Manuskripte, verfasst in Tabarī. a) Lyrik und einzelne Sätze, die in persischsprachigen Werken erwähnt werden:

1. Neun Verse aus der Feder von Dīvāre Vaz, auch bekannt unter Maste Mard im „Tārīx-e Tabarestān“, Band 1, S. 139.
2. Zwei Verse von Keykāvus Vošmgīr, die im „Qābūs-nāmeḥ“ überliefert worden sind.
3. Zwei Verse von Spāhbed Xoršīd, die im „Tārīx-e Tabarestān“, Band 1, S. 108 und „Tārīx-e Rōyān“, S. 97 überliefert sind.

4. Ein Vers von Bārbad Ğarīr i Tabarī, der sowohl in „Tārīx-e Tabarestān“, Band 1, S. 113 als auch im „Tārīx-e Rōyān“, S. 14 überliefert wurde.
5. Zwei Verse von Gerde bāzū, überliefert im „Tārīx-e Tabarestān“, Band 2, S. 118.
6. Zwei Verse von Qotb i Rōyānī im „Tārīx-e Rōyān“, S. 162.
7. Zwei Verse von Amīr ‘Alī im „Tārīx-e Rōyān“, S. 166.
8. Einige Gedichte in Tabarī auf der ersten Seite eines Manuskriptes des „Al-Qānūn“ von Avicenna (Teheraner Universität, Nr. 2034).
9. Einige Gedichte in einem von Musik handelnden Buch von Abdolqāder Ğeybī.
10. Einzelne verstreute Wörter und Sätze im „Tārīx-e Tabarestān“, „Tārīx-e Rōyān“, botanische Begriffe im „Tohfāt-al-mo‘menīn“ aus der Feder von Mo‘men Tonekābonī.
11. Die Gedichtssammlung von Amīr Pāzvārī, die der russische Orientalist Bernhard Dorn mit Hilfe von Mohammad Šaffī Māzandarānī im Jahre 1860 in St. Petersburg herausgegeben hat.

B) In Tabarī verfasste Manuskripte:

1. Eine Koranübersetzung, Bibliothek Malek, Teheran.
2. Einige Briefe aus der späten Qāğāren-Zeit, Zentrum für Erforschung der māzandarānischen Kultur, Qā‘emšahr.
3. *Naṣāb i Tabarī*, Nationalbibliothek von Teheran (herausgegeben von Š. Kiyā, siehe Bibl.).
4. Eine Übersetzung von „Maqāmāt-e Harīrī“.

Dasjenige Manuskript, das Gegenstand unserer Erforschung ist, befindet sich unter der Nr. 2487 in der Bibliothek Malek in Teheran. Seine Maße betragen 20 x 28 cm. und es enthält 289 Seiten. Jede Seite beinhaltet 8 Zeilen auf Arabisch und 8 Zeilen auf Tabarī. Der arabische Text ist in der *Nasx*-Schrift verfasst und die Tabarī-Übersetzung in *Nasx* und *Nasta‘liq*, die alle schwer leserlich sind. Der Beginn der ersten Maqāme ist unvollständig. Die Schrift der arabischen Sätze ist groß und deutlich und der Text fast unbeschadet. Der tabarische Text ist jedoch in kleiner und undeutlicher Schrift geschrieben und hat sehr gelitten. Die diakritischen Punkte fehlen in den tabarischen Wörtern oft. Die Drei-Punkte-Buchstaben wie ث (θ) oder چ (č) sind nur mit einem oder zwei Punkten versehen. Ein- oder Zwei-Punkte-Buchstaben wie ب (b), ت (t) und ن (n) sind manchmal ohne Punkt geschrieben. Es gibt ebenfalls so manches Mal keinen Unterschied zwischen ر (r), ن (n), ی (y) und ز (z). In dieser Handschrift ist

niemals گ (g) von ک (k) oder ژ (ž) von ز (z), oder پ (p) von ب (b) eindeutig unterschieden worden.

Dieses Manuskript enthält außerdem einen beschriebenen Saum, der einen eigenständigen arabischen Text darstellt, und mit dieser Arbeit nichts zu schaffen hat. Außerdem haben im Laufe der Zeit zwei andere Personen mit zwei unterschiedlichen Handschriften Worte und Sätze zwischen die Zeilen gefügt.

Der Übersetzer (also der Autor des Werkes) ist uns nicht bekannt, und auch über die Zeit der Entstehung des Werkes lässt sich kaum etwas Genaueres sagen. S. Kiyā datiert das Werk in das 12. Jh. (s. Tabarī-Wörterbuch, S. 13), jedoch fällt es mir schwer, dies zu akzeptieren. Ein Vergleich dieses Werkes mit anderen Tabarī-Schriftstücken legt nahe, dass es nicht vor dem 16. Jh. verfasst sein kann. Die Übersetzung enthält übermäßig viele arabische Begriffe. Dies ist aber nicht überraschend, wenn man bedenkt, dass die Übersetzung der „Maqāmāt-e Harirī“ ins Neupersische, die im 13. Jh. erfolgte, auch mit den weitaus größeren Möglichkeiten des Neupersischen gewaltige Probleme verursachte. Dem Übersetzer ist oft nichts anderes übrig geblieben, als einen Begriff aus dem Tabarī gleichzeitig für mehrere unterschiedliche arabische Begriffe zu gebrauchen. Manchmal hat man sogar den Eindruck, dass der Übersetzer die Syntax seines Dialektes vollkommen außer Acht lassend, einfach zu einer Aneinanderreihung der Übersetzung einzelner Wörter greift. Dieser Eindruck drängt sich dem Leser ebenfalls bei der neupersischen Übersetzung auf.

In der vorliegenden Arbeit wurde die Tabarī-Übersetzung transliteriert und ins Deutsche übersetzt. Der Tabarī-Text liegt hier in persischer Schrift vor und ebenfalls die Übersetzung des arabischen Quelltextes ins Neupersische. Die neupersische Übersetzung beruht auf einem Manuskript aus dem Jahre 1307, das Ali Ravāgī herausgegeben hat (s. Bibl.). In dieser Arbeit wurden die ersten 7 von insgesamt 50 Maqāme untersucht. Es wurde versucht, die deutsche Übersetzung möglichst nahe am Tabarī-Original zu halten, sowohl in der Wortwahl, als auch in der Syntax und Stil. Ich wählte einen älteren Deutschstil, der der Würde des Originals eher gerecht wird und die Atmosphäre der beschriebenen Geschehnisse dem deutschen Leser genauer nachzeichnet. Diesem Anspruch konnte nicht immer Genüge getan werden. Wenn die direkte deutsche Übersetzung unverständlich blieb, folgte eine Erklärung in Klammern.

Benutzte Symbole in der Edition sind: /*abc*\ Textstelle steht am Blattrand der Handschrift. <*abc*> Vom Editor ergänzt bzw. eingefügt. {*abc*}: In der Handschrift wiederholt, vom Editor gestrichen. Die Zeichen [///] bezeichnet die Stelle, wo im tabarischen Text die arabische Stelle unübersetzt

geblieben ist, die Zeichen [+++] unlesbares Wort, *abc fragliche Wörter oder Satzteile.

Bisherige Arbeiten

Beginnend mit der Mitte des 18. Jahrhunderts und gipfelnd im 19. Jahrhundert erschien eine Fülle von Berichten Reisender, die auch die Kaspischen Provinzen besucht hatten. Diese Reisenden haben auch sprachliches Material gesammelt. Unter ihnen sind die wichtigsten:

1) Chodzko (1848) legt in seinen „Specimens of the Popular Poetry of Persia: as found in the adventures and improvisations of Kurroglou, the bandit-minstrel of northern Persia and in the songs of the people inhabiting the shores of the Caspian sea“ auch ein wenig Textmaterial vor. Allerdings galt sein Hauptaugenmerk den Inhalten. Nach einer dreizehnseitigen Einleitung, in welcher er zwischen „Gilakī, Talishi und Māzandarānī Dialekts“ unterscheidet, folgen fünfzig Seiten übersetzter Text, wobei die „Māzandarānī Lieder“ alle dem *Divān* von Amir Pāzvārī entnommen sind. Im Anhang finden sich von Seite 525 bis 581 einige kommentierte Original-Texte in persischer Type.

2) Berésine verarbeitet im Jahre 1853 die erste vollständige Grammatik für Gilakī und Māzandarānī, aufgrund der Materialien, welche von Gmelin, Eichwald und Chodzko gesammelt wurden. Die Grammatik ist durch Wortlisten ergänzt. Als Beispiele bietet er, neben z.B. nach Chodzko zitierten Texten und Liedern, neun kleine Dialoge, erst in Französisch, dann in Gilakī, Māzandarānī und in den anderen untersuchten Dialekten jeweils in persischer Type mit lateinschriftlicher Umschrift dar.

3) Dorn hat eine umfangreiche Untersuchung zur gesamten kaspischen Region geleistet. Neben Studien zur Geschichte und historischen Geographie des Gebietes, enthalten seine Werke auch sprachwissenschaftliches Material. Sein „Bericht über eine wissenschaftliche Reise in dem Kaukasus und den südlichen Küstenländern des kaspischen Meeres“ bietet von ihm selbst gesammelte Daten zu den kaspischen Mundarten. Seine „Beiträge zur Kenntniss der iranischen Sprachen“ enthalten sprachwissenschaftliche Untersuchungen über māzandarānische Mundart und Literatur. Dorn hat ebenso folgende Arbeiten über diese Mundart geleistet: 1) „Die Gedichtsammlung des Māzandarānischen Dichters Amīr-i Pāzvārī“; 2) „Eine Ergänzung der Gedichtsammlung aus dem Brugschen Codex“; 3) Von Muḥammad Šādiq in Bārforuḡ gesammelte Gedichte“.

4) Melgunof hat 1868 neben seinem Reisebericht noch einen sprachwissenschaftlichen Artikel mit dem Titel „Essai sur les dialects de Mazanderan et du Ghilan, d'après la prononciation locale“ in ZDMG

(XXII, 195-224) verfaßt, der neben Wortlisten auch weitere Lieder mit lateinschriftlicher Umschrift der Öffentlichkeit zugänglich machte.

5) Geiger hat im „Grundriß der Iranischen Philologie“ (Bd. I, Abt. 2, 344-380) neben der Beschreibung der kleinere Mundarten von südlichen Küstenländern des Kaspischen Meeres die māzandarānische Dialekt und die Materialien verarbeitet, welche die vorherigen Erforscher gesammelt hatten.

6) Lambton druckte 1938 in einer „Three persian dialects“ betitelten Studie auch sechs Seiten transkribierte Texte mit englischer Übersetzung im Dialekt von *Velātrū* ab. Die Herkunft des Materials allerdings bleibt im Dunkeln. Es gibt keinerlei Aussagen über die Informanten oder die Art der Aufnahme. Begleitet sind die Texte nur von einer kurzen landeskundlichen Einleitung über das Dorf *Velātrū* selbst und von einem Glossar.

7) Eine sehr kurze Beschreibung und Analyse über diese Mundart von P. Lecoq, findet man in CLI, 1989, 304-307.

8) Zwei neuere Studien aus Japan beschäftigen sich mit dem Māzandarāni: Nawata legt 1988 in deutscher Sprache eine knappe deskriptive Skizze des Māzandarāni, deren Mängel er selbst beschreibt.

9) Die Studie von Yoshie „Sari Dialect“ ist relativ umfassend mit acht Seiten transkribiertem Textmaterial von einer 59-jährigen Informantin aus Sārī, englischer Übersetzung und einem fast vierzig-seitigen Wörterverzeichnis „English-Sari dialect-Persian“. Insgesamt bietet der grammatische Teil des Buches, trotz einiger kleinerer Ungereimtheiten und Lücken, einen verlässlichen ersten Überblick über Phonologie und Morphologie des Sārī.

Im Iran beschränkte sich die Forschung in erster Linie auf das Sammeln von Einzelwörtern und Phrasen auch mit volkskundlichem Hintergrund. So ist eine stattliche Anzahl von Wörterbüchern und Phrasen erschienen: „Farhang-e māzandarāni“ von E. Mahjūrī (1978) „Farhang-e ʾavām-e Āmol“ von Partou-Āmolī (1979/80), „Vāženāme-ye māzandarāni“ von Najafzāde-Bārforuš. Pāyande (1998) und Yazdān-Panāh-Lamukī druckte (1997) „Farhang-e masal-hā-ye māzandarāni“. Ein groß angelegtes Projekt „Vāže-nāme-ye bozorg-e Tabarī“ unterteilte die Provinz Māzandarān (vor ihrer Trennung in Māzandarān und Golestān) in acht Gebiete und kontrastierte dann den Lexem-Bestand zur Bestimmung von Isoglossen. Allerdings ist nur Band 1 (1998/99) erschienen. Danach erschienen auch Bücher und kleinere Studien: „Pažuheši dar zabān-e Tabarī (Māzandarāni)“ von N. Humand (1993). Šokri, nach einem kleinen Artikel „Sāxt-e feʾl dar guyeš-e māzandarāni-ye Sārī“ (1995/96) erschien, veröffentlichte ihr Buch „Guyeš-e Sārī“ (1995/96).

***

Diese Arbeit nahm einige Jahre in Anspruch, in denen mir viele Personen ihre Hilfe zur Verfügung stellten, wofür ich ihnen zutiefst dankbar bin.

Zweifellos wäre jedoch die Vollendung der Arbeit ohne die Unterstützung von Herrn Prof. Dr. Gaube, und Herrn Dr. Schapka nicht möglich gewesen. Herrn Prof. Dr. Gaube und Herrn Dr. Schapka bin ich nicht nur wegen der fachlichen Betreuung der Arbeit dankbar sondern auch weil sie mir bei der Überwindung vieler anderer schwieriger Probleme ihre Zeit und Mühe widmeten. Herrn Sh. Ariyan, A. Schilling und M. Gnauk danke ich wegen ihren unersetzlichen Hilfe bei der Korrektur der Übersetzungen. Ohne ihre fachliche Unterstützung wäre die Übersetzung in der vorliegenden Form nicht möglich gewesen.

Kurze Beschreibung der heutigen māzandarānischen Mundart

Phonologie:

Das Phoneminventar des Māzandarānī Dialektes besteht aus folgenden 22 Konsonanten, 1 Halbvokalen und 6 Vokalen:

	Labial	Dental	Palatal	Velar	Uvular
		Glottal			
(stl.) Verschlusslaute:	p	t		k	
(sth.)	b	d		g	q
Nasal	m	n			
Lateral		l			
(stl.)	f	s	š		x
	h				
Frikativ					
(sth.)	v	z	ž		
(stl.)					
Affrikate			č		
(sth.)			ǰ		
Halbvokale:			y		

1. Realisierung und phonetische Beschreibung der Konsonanten.

§ 1.1. Zu den Verschlusslauten: Die stimmlosen Verschlusslaute /p, t, k/ sind am Wortanfang behaucht (aspiriert) [p^h, t^h, k^h]. Die stimmhaften Verschlusslaute /b, d, g/ sind unbehaucht.

§1.1.1 Das Māzandarānī /p/ ist ein bilabialer, gespannter, stimmloser Verschlusslaut. Er hat zwei komplementär verteilte Allophone. Im Anlaut ist er aspiriert, z.B. /pali/ [p^h]ali „neben“. In anderen Stellungen ist er unaspiriert.

§1.1.2. Der Māzandarānī bilabiale, ungespannte, stimmhafte Verschlusslaut /b/ hat zwei positionsbedingte und ein freies Allophon: Im Anlaut, Inlaut und in Kombination mit anderen stimmhaften Lauten wird er als stimmhafter, ungespannter Verschlusslaut realisiert, z.B. /sabz/ sa/b/z „grün“; /bāšten/ [b]āšten „gebähren“. Im Auslaut wird /b/ als schwacher stimmhafter Verschlusslaut realisiert: /lāb/ lā[b] „Spalt“ /asb/ as[b] „Pferd“.

§1.1.3. Der apikodentale, gespannte, stimmlose Verschlusslaut /t/ hat zwei Allophone: Im Anlaut ist er aspiriert, z.B. /tej/ [t^h]ej „scharf“; /tim/ [t^h]im

„Samen“. In anderen Stellungen ist er unaspiriert, z.B.: /mašt/ maš[tʰ] „Fülle“; /nāxeti/ nāxe[tʰ]i „Schlaflosigkeit“.

§1.1.5. Das Mǎzandarānī /j/ ist eine prädorsal-palatoalveolare stimmhafte Affrikate, mit zwei Allophonen: Im Anlaut und Inlaut wird es als prädorsal-palatoalveolare Affrikate realisiert, z.B. [jɔl] „tief“, [mejɪk] „Wimper“. Im Auslaut ist es eine prädorsal-palatoalveolare, schwach stimmhafte Affrikate, z.B. /panj/ „fünf“.

§1.2.1. Nasale: Das Mǎzandarānī /m/ ist ein bilabialer Nasalkonsonant mit zwei Allophonen. Im Auslaut, nach stimmlosen Konsonanten ist es ein bilabialer, stimmloser Nasalkonsonant; z.B. /zaxm/ zax[m] „Wund“. In den anderen Stellungen ist es ein bilabialer, stimmhafter Nasalkonsonant, z.B. /mamij/ [mamij] „Rosine“, /kamel/ [kamel] „Stroh“.

§1.2.2. Das Mǎzandarānī /n/ ist ein apiko-dentaler Nasalkonsonant. Er tritt vor Velaren in der allophonischen velarisierten Variante [ŋ] auf, z.B. /ling/ li[ŋ]g „Fuß“. Dies gilt nicht über Wortgrenzen hinweg, z.B. *men gāmbē* [-ng-] „Ich sage“. Im Inlaut vor /q/ ist er ein uvularer Nasalkonsonant [N], z.B. /manqel/ ma[N]qel „Kohlenbecken“. Vor labialem /b/ tritt im Inlaut nur der Nasal /m/ auf, hier ist die Opposition zwischen /n/ und /m/ neutralisiert. In anderen Stellungen ist /n/ ein apiko-dentaler Nasalkonsonant.

§1.3.1. Affrikaten: Das Mǎzandarānī /č/ ist eine prädorsal-palatoalveolare stimmlose Affrikate; z.B. /čane/ [tʃ]ane „Kinn“; /ču/ [tʃ]u „Holz“.

§1.3.2. Das Mǎzandarānī /j/ ist eine prädorsal-palatoalveolare stimmhafte Affrikate. Sie besitzt zwei Allophone: im Anlaut und Inlaut ist sie eine prädorsal-palatoalveolare stimmhafte Affrikate, z.B. /jɔl/ [dʒ]ɔl „tief“; /mejɪk/ me[dʒ]ɪk „Wimper“.

§1.4.1. Seitenlaut: Das Mǎzandarānī /l/ ist ein apikal bis koronaler Seitenlaut und wird dental artikuliert. Er besitzt drei Allophone: im Auslaut nach stimmlosen Konsonanten ist er ein apikal bis koronaler dentaler stimmloser Seitenlaut [l̥], z.B. /sefl/ sef[l̥] „Teespeichel“. Im Auslaut nach Konsonanten und Vokalen ist /l/ ein apikal bis koronaler dentaler schwach stimmhafter Seitenlaut, z.B. /jul/ ju[l̥] „Falke“; /gal/ ga[l̥] „Maus“. In anderen Stellungen ist er ein stimmhafter Seitenlaut, z.B. /lave/ [l]ave „Topf“; /kile/ ki[l̥]e „Bach, Fluss“.

§1.5.1. Das Mǎzandarānī /r/, ein apikaler, dentaler bis alveolarer, stimmhafter Vibrant, wird nicht sehr stark gerollt und weist drei Allophone auf: im Auslaut nach stimmlosen Konsonanten ist er ein stimmloser Vibrant

[r]: z.B.: /čatr/ čat[r] „Schirm“. Im Auslaut nach stimmhaften Konsonanten und Vokalen ist er ein schwach stimmhafter Vibrant [r], z.B. /mar/ ma[r] „Schlange“. In anderen Stellungen ist /r/ ein stimmhafter Vibrant [r]: z.B. /jāri/ jā[r]i „Schwägerin“, /qarne/ qa[r]ne „Gedrüll“.

§1.6.1. Reibelaute: Das Māzandarānī /f/ ist ein labiodentaler, gespannter, stimmhafter Reibelaut [f]: /fiye/ [f]iye „Ruder“; /bolfe/ bol[f]e „Augenbrauen“; /varf/ var[f] „Schnee“.

§1.6.1. Das Māzandarānī /v/ ist ein labiodentaler, ungespannter, stimmhafter Reibelaut [v]: /vāerš/ [v]āreš „Regen“. Im Auslaut ist es ein labiodentaler, schwach stimmhafter Reibelaut [v]: /dev/ de[v] „Dämon“.

§1.6.2. Das Māzandarānī /s/ ist ein prädorsaler, dentaler, gespannter, stimmloser Reibelaut [s]: /somā/ [s]omā „Sumpf“; /esā/ e[s]ā „nun“.

§1.6.3. Das Māzandarānī /z/ ist ein prädorsaler, dentaler, ungespannter, stimmhafter Reibelaut und weist zwei Allophone auf: Im Auslaut wird es als ein schwach stimmhafter [z] und in anderen Stellungen als stimmhafter Reibelaut [z] artikuliert: /dez/ de[z] „Dieb“; /zezem/ [z]e[z]em „Biene“.

§1.6.4. Das Māzandarānī /ʃ/ ist ein dorso-palatoalveolarer, gespannter, stimmloser Reibelaut [ʃ]: /ʃong/ [ʃ]ong „Schrei“; /čes/ če[ʃ] „Auge“.

§1.6.5. Die alveopalatale stimmlose Frikative /ʒ/ tritt (in Māzandarānī) meist in Lehnwörtern aus dem Neupersischen auf; dieses Phonem wird in solchen Wörtern jedoch zu /j/ gewandelt, z.B. wird der Eigenname Maniže als Maniže, žāket als jākat „Jacke“, māžik „Filzstift“ ausgesprochen. Jedoch ist dieser Übergang keine allgemeine Regel. Neben jākat, mājik usw. findet man auch die Formen žākat, māžik usw... Als dialektischen Wortschatz gibt es neben /jāj/ auch /žāž/ „Artischocke“, neben /mejik/ auch /mežik/ „Wimper“.

§1.6.7. Das Māzandarānī /x/ ist ein velar-postdorsaler, stimmloser Reibelaut [x], z.B. xene [x]ene „Haus“; xāxer [x]ā[x]er „Schwester“.

§1.6.7. Das Māzandarānī /h/ ist ein glottaler Reibelaut und weist zwei Allophone auf: Im Inlaut zwischen Vokalen ist er ein glottaler, stimmhafter Reibelaut [h], z.B. /kahu/ ka[h]u „Dunkelblau“; /mahal/ ma[h]al „Ort“.

§1.7.1. Halbvokale: Das Māzandarānī /j/ ist ein prädorsal-palataler, stimmhafter Halbvokal mit wenig oder keinem Reibegeräusch [j]: /jor/ [j]or „schräg“; /fiye/ fi[y]e „Ruder“.

Das Vokalsystem:

§ 2.1. Das Vokalsystem des Mǎzandarānī stellt sich auf phonemischer Ebene in folgender Gestalt dar: /i/, /e/, /ɛ/, /a/, /ā/, /o/, /u/.

§ 2.1.1. Das Mǎzandarānī /i/ ist ein geschlossener, vorderer, ungerundeter Vokal. In einsilbigen Wörtern und in der betonten Silbe mehrsilbiger Wörter ist /i/ ein langes [i:], z.B. /mi/ [mi:] „Haar“; /xi/ x[i:] „Wildschwein“; /izi/ iz[i:] „Reiswurm“. Im Inlaut ist /i/ ein fast geschlossenes [i], z.B. /lim/ l[i]m „Schmutz“; /rikā/ r[i]kā „Junge“; /dim/ d[i]m „Antlitz, Gesicht“.

§ 2.1.2. Das Mǎzandarānī /e/ ist ein vorderer, halboffener Vokal. In einsilbigen Wörtern und in der betonten Silbe ist er ein langes [e:], z.B. /kerɡ/ [ke:rg] „Huhn“; /dem/ d[e:]m „Schwanz“.

§ 2.1.3. Das Mǎzandarānī /ɛ/ ist ein vorderer, halboffener Vokal. In einigen Wörtern wird /ɛ/ offener artikuliert: z.B. /se/ s[ɛ] „Apfel“ und /se/ s[e] „drei“. Bei älteren Generationen ist die Vokalquantität /ɛ/ als suprasegmentale Eigenschaft offensichtlich phonologisch distinktiv. Man findet Minimalpaare wie /ke:le/ „Fluss, Bach“ und /kɛle/ „Ofen“.

§ 2.1.4. Das Mǎzandarānī /a/ ist ein vorderes, tiefes, ungerundetes [a]: /mar/ m[a]r „Schlange“; /tarne/ t[a]rne „frisch“.

§ 2.1.5. Das Mǎzandarānī /ā/ ist ein hinterer, tiefer, ungerundeter Vokal [ɑ], offener als np. /a/: z.B. /ārus/ [ɑ]rus „Braut“, /zenā/ zen[ɑ] „Frau, Weib“.

§ 2.1.6. Das Mǎzandarānī /o/ ist ein halbgeschlossener, gerundeter, hinterer Vokal [o]. Es gibt Beispiele für (ein) langes /o/ in einsilbigen Wörtern und in betonten Silben mehrsilbiger Wörter: /lo/ l[o:] „Lippe“, /bote/ b[o:]te „(er hat) ausgezogen“. In allen anderen Stellungen ist /o/ kurz.

§ 2.1.7. Das Mǎzandarānī /u/ ist ein geschlossener, gerundeter, hinterer Vokal. In einsilbigen Wörtern und in betonten Silben mehrsilbiger Wörter ist /u/ lang [u:], z.B. /čū/ č[u:] „Holz“; /su/ s[u:] „Licht“; /kālum/ kāl[u:]m „Stahl“.

Morphologie

Das Nomen:

§.3.1. Die Nomina des Mǎzandarānī unterscheiden sich nicht im Genus. Zu unterscheiden sind Singular und Plural, wobei der Singular unmarkiert steht. Der Plural wird regelhaft mit den Suffixen *-(h)ā* und *-un* gebildet,

welche dem Nomen angefügt werden und nicht die Betonung auf sich ziehen. Diese Suffixe gelten sowohl für unbelebte Dinge, wie für Lebewesen: /kijā`un/ „die Mädchen“, /kuterun/ „Tauben“; /češmun/ „Augen“, /wehārun/ „Frühlinge“. Diese Endungen treten auch an Lehnwörter, arabische Lehnwörter über das Neupersische.

§.3.2. *Kasus*:

In Subjektfunktion steht das Substantiv unmarkiert:

/wehār sar baiyye/ „Der Frühling ist vergangen.“

/Wanuše bemu/ „Wanushe ist gekommen.“

Das unbestimmte direkte Objekt ist wie im Np. ebenfalls unmarkiert:

/Wanuše nun baxriye/ „Wanushe hat Brot gekauft.“

Das bestimmte direkte Objekt erhält ein Suffix /-e/, welches nicht die Betonung auf sich zieht:

/Wanuše nune baxriyye/ „Wanushe hat jenes Brot gekauft.“

/Wešun zamine bakendessene/ „sie haben die Boden umgegraben“

Ein ebenso unbetontes Suffix /-e/ tritt an Substantivattribute und Adjektivattribute, die dem Bezugswort dann vorangestellt werden:

/Wanuše ye dim/ „das Angesicht des Wanush(es)“;

/gate dar/ „der große Baum“;

Das indirekte Objekt wird mit dem unbetonten Suffix /-ra/ gebildet:

/Wanuše-re badime/ „Ich habe Wanushe gesehen.“

/nun-re bahir/ „Nimm das Brot!“

In manchen Fällen wird nach Konsonanten ein /-e/ eingeschoben:

/nun-e-re bahir/ „Nimm das Brot!“.

Pronomen:

§.4.1. Personalpronomen:

Die Personalpronomina des Māzandarāni haben folgende Formen:

	Subjekt	indirektes Objekt	substantivisches Possessiv	direktes Objekt
1.Sg.	men	mε-re	me-še	mε-re
2.Sg.	te	te-re	te-še	te-re
3.Sg.	ve	ve-re	vene-še	ve-re
1.Pl.	emā	emā-re	ame-še	emā-re
2.Pl.	šemā	šemā-re	šeme-še	šemā-re
3.Pl.	wēšun	wēšun-re	wēšune-še	wēšun-re

Die Pronominalformen für das direkte Objekt, z.B. /tε-re wimbe/ „Ich sehe dich.“, können auch die Funktion des indirekten Objekts übernehmen, z.B. /tε-re gāmbē/ „Ich sage dir“; /mε-re sarde/ „Mir ist kalt“.

§.4.2. Reflexivpronomen:

Das Reflexivpronomen /šɛ/ wird für alle Personen verwendet. Es wird in Possessivfunktion dem Bezugswort vorangestellt: /Wanuše šɛ sar-re bašurde/ „Wanushe hat ihren (eigenen) Kopf gewaschen“. Alternativ dazu ist /xεšɛ/ bei manchen älteren Leuten, nämlich /Wanuše xεšɛ sar-re bašurde/, also:

/mɛn šɛ dime šurme/ „Ich wasche mein Gesicht“
/tɛ šɛ dime šurni/ „Du wäschst dein Gesicht“
/vɛ šɛ dime šurne/ „Er/Sie wäscht sein/ihr Gesicht“
/emā šɛ dime šurni/ „Wir waschen unsere Gesichter.“
/šɛmā šɛ dime šurni/ „Ihr wascht eure Gesichter“
/wεšun šɛ dime šurne/ „Sie waschen ihre Gesichter“.

§.4.3. Das Māzandarānī *Possessivpronomen* hat folgende Formen:

/me kidjā/ „meine Tochter“
/te kidjā/ „deine Tochter“
/vɛne kidjā/ „seine/ihre Tochter“
/ame kidjā/ „unsere Tochter“
/šɛme kidjā/ „eure Tochter“
/vεšune kidjā/ „ihre Tochter“.

Von älteren Leuten wird beim 1.Sg. und 2.Sg. /-ne/ hinzugefügt: /mɛne kidjā/ „meine Tochter“; /tɛne kidjā/ „deine Tochter“.

§.4.4. Beim Māzandarānī *Demonstrativpronomen* werden zwei Formen unterschieden: Sg.: /in / „dieser“ /un/ „jener“ ; Pl.: /in(h)ā/ „diese“ /un(h)ā/ „jene“.

§.4.5. *Interrogativpronomen*: Das Māzandarānī hat folgende Fragepronomina und Frageadverbien: /čande/ „wieviel?“, /če/ „warum?“, /češi-we/ „aus welchem Grund?“; für was?“, /češi/ „was?“, /četi/ „wie?“, /ke/ „wann?“, /ki/ „wer?“, /kādje/, /kedje/ „wo?“, „wohin?“, /kemin/, /kāmin/ „welche?“, /kuntā/ „welche?“.

Neben den einfachen Fragepronomen gibt es das mit /-šɛ/ und /-tā/ zusammengesetzte /kenešɛ/ „wem gehört es? / wessen ist es?“ und /kemintā/, /kuntā/ „welches (von denen)?“, sowie das mit den Postpositionen

/wesse/ und /we/ „für“ zusammengesetzte /kenewess/ „für wen?“, /
cišiwesse/ „für was?“ und /cišiwe/ „für was?“.

§.4.6. *Indefinitpronomen*: /hame/ „alle“ (als *a.* alleinstehendes
Pronomen: /hame burdene/ „alle sind gegangen.“ und *b.* attributiv: /hame-je
kidjā'un/ „alle Mädchen“); /har/ „jeder“ (wird attributiv benutzt: /har kes/
„jede Person“); /hič/ „nichts“ (wird attributiv gebraucht: /hič waxt/
„niemals“).

§.4.6. *Zahlwörter*: Die Kardinalzahlen des Māzandarānī haben mit den
neupersischen Zahlwörtern kaum Abweichungen, nur die Aussprache
variiert teilweise: /yek/, /do/, /se/, /čār/, /panj/, /šiš/, /haf(t)/, /haš(t)/, /no/, /
da/, /yāzza/, /devāzza/, /sizda/ (/sizza/) /čārda/, /ponza/, /šunza/, /hifda/, /
hižda/, /nuzza/, /bist/ (/vist/) /bist o yek/, /si/, /sad/. Die Ordinalia werden
wie im Np. mit dem Suffix /-om/, /-hom/ gebildet: /do/ → /dojjom/, /
dovvom/ „zweiter“; /ponza/ → /ponzahom/ „fünftehnter“. Die Ordinalzahl
für /yek/ „ein(s)“ ist, abgesehen von einer Abweichung bei der Aussprache,
wie im Np.: /avvel/ „erste/erster“.

Das gezählte Objekt steht im Singular. Am häufigsten findet man im
Māzandarānī suffigiertes /-tā/ „Stück“ für die Mehrzahl: /šištā xene/ „sechs
Häuser“.

Die Aufzählung wird wie im Neupersischen durch das Morphem /-in/ von
den Ordinalzahlen gebildet: /sišom/ → /šišomin/ „sechstens“; /dahom/ → /
dahomin/ „zehntens“.

§.5. Adjektiv:

Das Adjektiv tritt im Māzandarānī vor das Substantiv und ist in Bezug auf
den Numerus neutral. Alle Wörter, die in den folgenden Konstruktionen
angewendet werden können, gehören zur Wortklasse der Adjektive: Adj. +
Verbindungsmorphem /-e/ + Subst. Bei Adjektiven, welche mit einem
Vokal enden, wird das Verbindungsmorphem /-e/ nicht verwendet: /xedjre
kidjā/ „schönes Mädchen“; /esbe djeme/ „weisses Hemd“; /gate dār/ „der
große Baum“. Aber: /ka^u djeme/ „das dunkelblaue Hemd“.

§.5. 1. Die Komparation: Im Māzandarānī wird die Grundform des
Adjektivs durch das Nullmorphem /-ø/ bezeichnet: /gat/ „groß“; /xedjir/
„gut, schön“; /zāl/ „alt“; /xār/ „gut, angemessen“.

Der Komparativ wird mit dem Morphem /-ter/ gebildet: /gatter/ „größer“; /
xedjirter/ „besser, schöner“.

Der Superlativ wird mit dem Morphem /-terin/ gebildet: /gatterin/
„größte“; /xedjirterin/ „beste, schönste“.

Durch das betonte Suffixmorphem /-i/ erfolgt die Substantivierung der Adjektive: /gati o xurdi/ „Großheit und Kleinheit“; /tali o širini/ „Bitterkeit und Süßheit“.

§.6. Das Verb

Den Verbformen des Mǎzandarānī liegen drei Stämme zugrunde: Konjunktiv-, Präsens- und Präteritalstamm. Durch Anfügen der Personalendungen erhält man aus dem Präsens- bzw. Präteritalstamm direkt die Formen des Indikativ Präsens bzw. der einfachen Vergangenheit. Mit Hilfe der Kopula und durch Hinzutreten weiterer Affixe und Partikeln ergibt sich ein nach Tempus, Aspekt und Modus gegliedertes Verbalsystem. Eine Reihe einfacher Verben kann durch Präfigierung von Präverbien Komposita bilden. Eine besondere Verbgruppe stellen die zusammengesetzten Verben dar.

§.6. *Personalendungen*: Es stehen folgende Personalsuffixe:

1.Sg.	-(e)me
2.Sg.	-i
3.Sg.	-e
1.Pl.	-(e)mi
2.Pl.	-(e)ni
3.Pl.	-(e)ne

Jedoch tritt 1.Sg. /-me/ in der Gegenwart auch als /-(e)mbe/, 3.Sg. als /-ne/ und 3.Pl. als /-mbi/ auf; z.B. /mund-e-mbe/ „Ich bleibe“; /vi-mbe/ „Ich sehe“; /mund-e-ne/ „Er bleibt“.

Wir finden im Mǎzandarānī eine Reihe von regelmäßigen Vollverben, welche zwei Stämme haben, einen Präsens- und einen Präteritalstamm. Der Präteritalstamm wird hierbei regelmäßig durch Hinzufügung von /-de/ oder /-te/ an den Präsensstamm gebildet. Das Präsens wird in vier Modi realisiert: Indikativ, Konjunktiv, Imperativ und Präsens Progressiv.

§.6.1. Der Präsens Indikativ:

1. mēn šu-mbe „ich gehe“
2. te šu-ni „du gehst“
3. ve šu-ne „er/sie geht“
1. emā šu-mbi „wir gehen“
2. šemā šund-eni „ihr geht“
3. vešun šund-ene „sie gehen“.

§.6.2. Präsens Konjunktiv, unterscheidet sich bei manchen Verben durch das Präfix /ba/, /bu-, /bi-, /ha-, /hā-, /vā-;

1. mēn bur-em „ich würde gehen“
2. tē bur-i „du würdest gehen“
3. ve bur-e „er/sie würde gehen“
1. emā bur-im „wir würden gehen“
2. šemā bur-in „ihr würdet gehen“
3. vešun bur-en „sie würden gehen“.

§.6.3. Präsens Progressiv unterscheidet sich vom Indikativ durch die konjugierte Form im Präsens Durativ von /dar-/ „existieren, vorhandensein“:

1. mēn dar-me šu-mbe „ich bin dabei zu gehen“
2. tē dar-i šu-ni „du bist dabei zu gehen“
3. ve dar-e šu-ne „er/sie ist dabei zu gehen“
1. emā dar-mi šu-mbi „wir sind dabei zu gehen“
2. šemā dar-ni šund-eni „ihr seid dabei zu gehen“
3. vešun dar-ene šund-ene „sie sind dabei zu gehen“.

§.6.3. Der Imperativ existiert nur in der 2. Person Singular (Endung /-ø/) und 2. Person Plural (die Endung /-in/). Er wird meist mit die Präfixen /ba-, /da-, /de-, /ha- und /hā-/ gebildet: /bur/ „geh!“ /baze/ „schlag!“ /demās/ „nimm es fest!“ /haniš/(/heniš/) „sitzt!“ /hāde/ „gib!“. Und 2. Person Plural: /bur-in/ „gehen sie! /geht!“ /baze-in/ „schlagen sie! / schlagt!“ / demās-in/ „nehmen sie es fest! / nehmt fest!“; /haniš-in/(/heniš-in/) „setzen sie! /setzt!“ /hād-in/ „geben sie! /gebt!“.

§.6.4. Das Präteritum wird meist durch die Präfixe /ba-, /da-, /de-, /ha- und /hā-/ + Präteritalstamm + Personalendung gebildet. Das Präfix zieht hierbei den Wortakzent auf sich.

§.6.4.1. Präteritum Indikativ:

1. baxerdeme „ich habe gegessen“
2. baxerdi „du hast gegessen“
3. baxerde „er/sie hat gegessen“
1. baxerdemi „wir haben gegessen“
2. baxerdeni „ihr habt gegessen“
3. baxerdene „sie haben gegessen“.

§.6.4.2. Präteritum Konjunktiv Durativ wird meist durch die Präfixen /ba-/ ,/da/, /de-/ ,/ha-/ und /hā-/ + Präteritalstamm + Präteritalstamm des bav-, (/bi-/ ,/bu-) „sein“ Personalendung gebildet:

1. baxerd bum „(Wenn) ich gegessen hätte“
2. baxerd bi „(Wenn) du gegessen hättest“
3. baxerd bu „(Wenn) er/sie gegessen hätte“
1. baxerd bim „(Wenn) wir gegessen hätten“
2. baxerd bini „(Wenn) ihr gegessen hättet“
3. baxerd bun „(Wenn) sie gegessen hätten“.

§.6.4.3. Praeteritum Progressiv wird durch die konjugierte Form des Präteritum Indikativ von /da-/ + Präteritum Durativ und von /bav-/(/bi-/ /bu-) „sein“ gebildet:

1. mēn day ši bime „ich war dabei zu gehen; ich war unterwegs“
2. tē day ši bi „du warst dabei zu gehen; du warst unterwegs“
3. vē day ši biye „er/sie/es war dabei zu gehen; er/sie/es war unterwegs“
1. emā day ši bimi „wir waren dabei zu gehen; wir waren unterwegs“
2. šemā day ši bini „ihr wart dabei zu gehen; ihr wart unterwegs“
3. vešun day ši bine „sie waren dabei zu gehen; sie waren unterwegs“.

§.6.4.4. Plusquamperfekt: Das Plusquamperfekt wird durch Verbindung des Partizips mit /bav-/ (/bu-/ ,/bi-/) gebildet:

1. mēn burd bime „ich war gegangen“
2. tē burd bi „du warst gegangen“
3. vē burd biye „er/sie war gegangen“
1. amā burd bimi „wir waren gegangen“
2. šemā burd bini „ihr wart gegangen“
3. vešun burd bine „sie waren gegangen“.

§.6.4.5. Plusquamperfekt Konjunktiv wird meist durch die Präfixe /ba-/ ,/da-/ ,/de-/ ,/ha-/ und /hā-/ + Partizip des Hauptverbs + Präteritalstamm von bav-, (/bi-/ ,/bu-) + Präsensstamm von /bav-/ (/bi-/ ,/bu-) „sein“ + Personalendung gebildet:

1. baxerd bi bum „(Wenn) ich gegessen hätte“
2. baxerd bi buⁱ „(Wenn) du gegessen hättest“
3. baxerd bi bu^e „(Wenn) er/sie gegessen hätte“
1. baxerd bi bu^{im} „(Wenn) wir gegessen hätten“
2. baxerd bi buⁱⁿ „(Wenn) ihr gegessen hättet“
3. baxerd bi bu^{en} „(Wenn) sie gegessen hätten“.

§.6.4.6. Das Futur wird durch das Hilfsverb /xāssen/ „wollen, wünschen“ mit dem Konjunktiv des Präsens gebildet:

1. mēn xāmbē burem „ich will gehen“
2. tē xāni buri „du willst gehen“
3. ve xāne bure „er/sie will gehen“
1. amā xāmbi burim „wir wollen gehen“
2. šemā xāndeni burin „ihr wollt gehen“
3. vešun xāndene buren „sie wollen gehen“.

§.6.4.7. Infinitiv wird aus dem Präteritalstamm und der betonten Endung /-(j)en/, gebildet: /da-ket-en/ „fallen“; /ba-merd-en/ „sterben“; /ba-xā(e)rd-en/ „essen“; be-tāši-jen „abschneiden, schnitzen“. Neben die Endung /-(j)en/ findet man auch /-essen/: ka-kel-essen „giessen“; ba-xend-essen „lachen“; ba-čer-essen „weiden“.

§.6.4.8. Das Partizip Perfekt wird durch die Präfixe /ba-/ ,/da-/ ,/de-/ ,/ha-/ und /hā-/ und Präteritalstamm gebildet: /baxārd(e)/ „gegessen“; /daket(e)/ „gefallen“.

§.6.4.9. Das Passiv im Mǎzandarāni wird mit dem Partizip Perfekt von transitiven Verben und konjugierte Form von /bajen/ „werden“ im Präsens und Präteritum gebildet: /baxārde baije/ „gegessen wurde“; /bazze baije/ „geschlagen wurde“.

§.6.4.10. Verneinung: Um die Verneinung auszudrücken, tritt das Präfix /na-/ ,mit den Nebenformen /ni-/ ,/ne-/ ,/nā-/ vor die Verbform: /našumbe/ „ich gehe nicht“; /niyamu'e/ „er/sie/es ist nicht gekommen“; /nedāmi/ „wir haben nicht gegeben“.

§.6.4.11. Präverbien und verbale Präfixe: (1) /ba-/ ,mit den Nebenformen /bi-/ ,/bo-/ und /be-/ ,kann als Konjunktiv Präsens und als Indikativ Präteritum Präfix sowie für die Bildung des Imperativs verwendet werden. Dieses Präfix kann Veränderungen im Stammvokal bewirken, z.B. wird die Wurzel von /gar-/ „nehmen“ mit diesem Präfix zu /hir-/ ,/hi-/. So wird die 1.Sg. Präsens /garme/ „ich nehme“ mit dem Präfix /ba-/ im Präteritum zu /bahitme/ „ich habe genommen“ und im Konjunktiv zu /bahirem/. (2) /da-/ mit der Nebenform /de-/ ,z.B. /daketeme/ „ich fiel; ich bin gefallen“, /wāreš dahite/ „es hat angefangen zu regnen“, /emā ve-re dekāštemi/ „wir haben es gepflanzt“. (3) /hā-/ ,mit den Nebenformen /ha-/ und /he-/ ,z.B. /tē Wanuše-re hāšā'i/ „du hast Wanuše angesehen“; /mēn gulle Wanuše-re hedāme/ „ich habe die Blume Wanuše gegeben“.

Kurze Beschreibung der tabarischen Mundart

Das Substantiv:

Die Substantivdeklinaton des Tabarī verfügt über ein System zweier Numeri - Singular und Plural - und über ein System zweier Casus, den Casus rectus und den Casus obliquus. Im Casus rectus erscheint das Substantiv in der unflektierten Form. Anstelle des Dat./Akk. erscheint der Casus obliquus im allgemeinen mit der Endung *-ʔ*, anstelle des Gen./Dat. mit der Endung *-y*. Der Genitiv, der dem Substantiv, das er näher bestimmt, vorangestellt ist, wird durch den Casus obliquus ausgedrückt.

Casus rectus:

bwzyd sr dbyš ʔkd bw „Buzeyd reckte seinen Kopf vor“ (5/40 1.2).

Casus obliquus:

wndʔm bwzydʔsrwʔy krdš knh bqʔlbhʔ bnsb wʔšyn „Ich fand Buzaid-e Soruji, der umherging in unterschiedlicher Erscheinung und sich von edler Herkunft gab“ (2/9 2.2).

Der Casus obliquus, der Gen. und Dat. umfaßt, endet im allgemeinen auf *-y*:

drnʔ bʔyn šrkʔ dy wʔ my mʔry brʔrwnʔʔ „<ich> bin mit den Brüdern meiner Mutter in diesem wüsten Dorfe angekommen“ (5/43 1.1).

wy sxyt krmʔ „seine heiße Wärme“.

Das Tabarī verwendet gewöhnlich den vorangestellten Genitiv, in der Handschrift erscheint jedoch gelegentlich die *ezāfa*-Konstruktion, die offenbar dem Persischen entlehnt ist.

In Genitivkonstruktionen endet das erste Glied auf *-y*, in einigen Ausnahmefällen jedoch erscheint auch das zweite Wort dieser Konstruktion (*muḏāfun ʔilayhi*) mit einem *-y* am Ende, der offensichtlichen obliquen Endung, z. B.:

slʔm wkḏ dnyštwn w bnyšt bdm̄bʔl mrdmwny „er grüßte die Sitzenden und setzte sich am Ende der Folge der Leute nieder“ (2/3.3).

jwnk wʔjmʔm ʔjh my sfr hʔ wrwrstnkʔh my nfsy „Als ich von meiner Reise an den Ort meines Ursprungs zurückkehrte“ (2/10 1.1).

Das Tabarī verwendet eine Vielzahl von Postpositionen, die casusähnliche Formen bilden. Das Objekt der Postposition *-ʔ* wird gewöhnlich im Casus obliquus ausgedrückt. In einigen besonderen Fällen jedoch erscheint die oblique Endung nicht.

Das Adjektiv:

Das attributive Adjektiv steht dem Substantiv üblicherweise voran. Gelegentlich wird Adjektiven ein *-y* angehängt, so wie es auch beim ersten Glied der Genitiv- (*eḏāfa*-) Konstruktion der Fall ist. (Im Māzandarān

finden sich ebenfalls Adjektive, denen ein unbetontes *-a/- ε* angehängt ist),
z. B.:

w²skyn bw wy sxt² krm² „also> beruhigte sich seine starke Hitze“ (1/6 6.3).
sby myh „weiße Wolke“ (2/8 5.2).

s²fy dwsty „reine Freundschaft“ (2/10 5.1).

Das Suffix *-tr* (vgl. persisch *-tar*) wird zur Komparativbildung verwendet,
z. B.:

bwjyh dhšh² dm²s²tr bty dl²y wqth² nm²j „Für Dein Herz sind auserwählte
Gaben hinreißender als die Zeit des Gebetes“ (1/2 7.1).

xy² sj²w²rtr kh tw wyj² btrsy „gebührender jedoch ist, dass Du Dich vor Gott
fürchtest“ (1/4 4.2).

Das Suffix *-tryn* (vgl. persisch *-tarin*) wird zur Superlativbildung
verwendet, z.b.:

ty nšs wzrktryn ty dšmnwn „Dein Selbst doch ist Dein größter Feind“ (1/1
6.1).

wtryn mhmwn „Der schlimmste Gast“ (5/38 5.2).

Das Personalpronomen:

Personalpronomina sind unterteilt in die drei Fälle Nominativ, Genitiv und
Akkusativ.

Sg.	1	2	3	Pl.	1	2	3
Nom.	mn	t/ th	w/ wy	Nom.	² m ² /m ²	šm ²	wšwn
Acc.	m ²	t ²	wy/ wr ²	Acc.	m ² / ² m ² r ²	šm ² /šm ² r ²	wšwn ²
Gen.	my	ty	wy	Gen.	² my	šmy	wšwny

Anmerkungen:

Durch Anhängen der Postpositionen *-b²* und *-j² / -jy* an die Genitivform der
Pronomina wird eine casusähnliche Form mit dativischer Bedeutung
gebildet, vgl. *-b²* und *-j²* in Postpositionen.

Pl. Nom.: *m²*, das in 2/10 8.1 auftritt, ist offensichtlich eine persische Form.

Postposition:

Eines der charakteristischsten Merkmale des Tabarī ist der häufige
Gebrauch von Postpositionen mit indirekten Objekten. Sie können einem
Substantiv oder einem Pronomen folgen. Das Objekt einer Postposition
wird gewöhnlich im Casus obliquus ausgedrückt.

Folgende Postposition kommen vor:

-²s² : *nw mwnk²s²* „wie der Neumond“ (5/37 5.1).

mrk whtrh jwnmrdb² ksy kh bwwy zywš² zywš²s² jwn j²rw²y „Der Tod ziemt
sich eher für den Ritter, dessen Leben dem eines Tieres gleicht“ (6/58 8.1).

-*dr*: In locativischen Bedeutungen „in“, oft mit Präposition *b/bh*:

bwšwn xʔ tryhʔ dr „in ihren Gedanken“ (2/14 5.1).

dʔ brst hʔ škʔ h /hʔ yky jkʔ h\ dʔ bšw bwydr [+++] „bis er an einem Spalt / eines Ortes\ (Spalt im Berg) ankam und dort eintrat [+++]“ (5/39 7.2).

bdwnsth ʔwnʔ kh hʔjʔ mh bwšwn xʔ tryhʔ dr „Er wußte <so dann> das, was in ihre Gedanken Eingang gefunden hatte“ (2/14 4.2).

wʔ nʔʔ wmy by bwydr [+++] „Eine Zusammenkunft ohne Hoffnung [+++]“ (3/18 2.1).

<*bkt*> *brkt dkn ʔy xyʔ bwydr* „<und sagte> O Gott segne dies!“ (3/22 7.1).

wʔjwmʔ sxt xwšy bwšwndr „Ein großes Wohlbehagen kam ihnen zurück“ (5/39 7.2).

yky nwmʔ bwydr bnwyšth bw „Auf jenem Blatt stand Folgendes geschrieben“ (7/62 7.2).

mn nxwš bystm šynʔ ʔjh ʔwn šhrstʔ n <bynk> mn bhʔ zr nbw bwydr brwj ʔyd „Mir gefiel das Weggehen aus jener Ortschaft nicht, <ohne> dort am Feiertag anwesend zu sein“ (7/61 3.2).

-*bʔ*: „wegen, für, um, zu“ Drückt man einen Wunsch oder eine Absicht aus:

btjy kd šynbʔ „Er hatte sich vorbereitete um aufzubrechen“ (2/11 4.2).

hʔbjʔ rd šynbʔ „Er machte sich breit zum Aufbruch“ (3/22 7.2).

dl drʔ wrʔ wšwn hrdwn drwyšybʔ „<mit> einem mitleidigen Herzen derer beiden Armut wegen“ (4/33 3.2).

Bei Personalpronomen hat -*bʔ* nur dativische Funktion:

bdrʔ wrdm wybʔ dynʔ ry zrʔ „Ich holte ihm einen Golddinar hervor“ (3/20 7.2).

-*srʔ*: „auf, zu, bei, über (lit. oben auf)“:

hʔbjʔ rdyn šynbʔ nyʔ wʔmjmy n dsbzwʔ sr srwjʔ ry „Bereitet Euch vor zum Weggehen und spazieret nicht auf der Wiese“ (4/35 1.2).

-*jʔ*: wird zur Ortsbestimmung verwendet; in dieser Funktion erscheint das -*jʔ* charakteristischerweise in einem Satz, der ein intransitives Verb der Bewegung und ein Substantiv als Objekt der Postposition enthält:

ʔmšw byš bšmʔjʔ ʔwmy n „Dieser Nacht, vor meinem Kommen zu Euch“ (5/40 5.3).

wʔjwmʔ hʔ šyxjʔ brmn „Sie kehrte weinend zum Scheich zurück“ (7/65 2.2).

In den folgenden Beispielen kommt -*jʔ* nach einem Infinitiv oder einem abstrakten Nomen vor, um den Status der Existenz, Bedingung oder der Tätigkeit auszudrücken.

sby myh wʔrwnʔ mwnyʔ tšnʔʔyjʔ „und <damit> ich sei eine weiße regenspendende Wolke zur Zeit des Durstes“ (2/8 5.2).

bynk ^ow w^o *kwnh kwnh kdstn^oj^o* wy *h^oly* w^o *šk^or^o* *byn^oj^o* wy *dwry* „mit dem Unterschied, daß er mit seinen verschiedenen Taten <allzu> klar machte sein Fernsein <von dem, was er zu zeigen versuchte>“ (2/9 7.1).

o^om^o *byn* w^o *yn xšy^oj^o* *o^om^o* *šy wšt^ow* „Wir weilten in unserem Wohlbefinden, und wir gingen eilend vor uns her“ (4/26 6.2).

o^om^o *w^o* *byš* w^o *šym* w^o *mrhb^o* *ktn^oj^o* „Wir gingen zu seinem Empfang mit Gruß und Lob“ (5/38 1.2).

-*wr*: „bei, neben“:

w^o wy *x^odmwnwr* „zu seinem Dienern“ (6/59 6.1).

Das Präverb:

Die Präverbien des Tabarī sind ^o-, *b*-, *d*-, *w*-, *w^o*- und *h^o*-. Ihre Bedeutung ist im allgemeinen idiomatisch und schwierig zu spezifizieren. Dennoch sei erwähnt, daß das *b*-, wenn es als modales Präfix verwendet wird, manchmal die Rolle einer Hervorhebungspartikel übernimmt. Gelegentlich wird nach diesen Präverbien ein interpoliertes *-j*- or *-r*- (*w^ojwm^on*, *dr^owmy^on*) an das Verb angefügt. Andere modale Affixe, die in der Konjugation der Verben verwendet werden, sind die negativen Präfixe *m*- und *n*- (vgl. persisch *ma*- und *na*).

Das Verb:

Das Verbsystem des Tabarī basiert auf zwei Wortstämmen, dem Präsensstamm und dem Präteritumstamm, und besitzt vier Modi: Indikativ, Imperativ, Konjunktiv und Optativ. Das Futur verfügt über keine spezielle Formbildung und wird durch den Indikativ Präsens ausgedrückt. Imperfekt, Plusquamperfekt und Befehlsform werden vom Präteritumstamm gebildet. Vom Präsensstamm leiten sich die Gegenwart, der Imperativ, Konjunktiv und Optativ her.

Vom Präsensstamm gebildete Zeiten:

1. Indikativ Präsens

Der Indikativ Präsens wird vom Präsensstamm gebildet und weist Personalendungen auf. Bisweilen folgt auf den Präsensstamm das Suffix *-n*-, was keinen signifikanten Bedeutungsunterschied bewirkt:

Beispiele:

mn hwnryjnm my mdh^o w^o *wn ksy kh* w^o *thy knh my wndwn^o* „Ich spende niemandem Lob, der meinen Krug leer werden läßt“ (4/30 2.2).

mn nxwynm šm^o mhmwnd^ory „Ich werde Eure Bewirtung nicht annehmen“ (5/38 3.1).

mn xw^oznm ty by kyrm „Ich will Dich verfolgen“ (5/46 4.2).

Die Personalendungen:

1.Sg.	-m, -m ² ,	1.Pl.	-ym, -n
2.Sg.	-y, -y ²	2.Pl.	-y, -yn
3.Sg.	-y, -h, - ² , ø	3.Pl.	-n, -n ²

Häufig kommt ein euphonisches -²- vor, meist als Suffix an die Endungen des Präsens, Präteritum und Konjunktiv angehängt (am häufigsten in der ersten und dritten Person Singular; für die zweite Person Plural findet sich kein Beispiel). Für das Auftreten dieses -²- kann keine klare Regel aufgestellt werden.

Beispiel:

t² bs²jn² t² wn²h „Dich vernichte Deine Sünde“ (1/1 2.3).

y²h t² brmny² ty m²l „Oder daß Dich errette Deine Habe“ (1/1 2.3).

°w ndwn² ... „Er weiß nicht“ (4/32 1.1).

mn w² brnh nknm² wy *tyj² šmšyr² ° wy k²lwn „... daß ich nicht mein Schwert aus seiner Scheide ziehen werde“ (6/60 2.2).

y² mn w²kšm² yky b²ryk nwn² „... oder ich einen Laib Brot bekommen“ (5/48 1.2).

nkwmst² br²st <bystn²> wy d²wy² „... und Er wollte seinen Ausspruch nicht für wahr halten“ (2/14 3.2).

In der Handschrift findet sich ein Paradigma für *kdn* „machen, tun“:

Singular

1. knm, knm², kwynm
2. kny, kwyny, kwny
3. knh, kwynh, kynh, kdy

Plural

1. knym, *kwynym
2. *kn(y)ny
3. knn(h), knn²

Anmerkungen:

Folgende irreguläre Formen kommen in der Handschrift vor:

1. Die erste Person Plural: vgl. *°m² ndwnn* (4/35 8.2).
2. Die zweite Person Plural: In den ersten sieben Kapiteln der Handschrift kommt kein Beispiel für die zweite Person Plural vor.

2. Konjunktiv Präsens

Der Konjunktiv Präsens wird vom Präsensstamm mit dem Affix *b-*, *h²-*, *w²-* gebildet. Aufgrund der Fehlens diakritischer Vokalzeichen, lässt sich in der HS nicht zwischen Indikativ- und Konjunktivendungen unterscheiden. In

Māz sind diese Affixe betont. Bzgl. der Konjunktivendungen im Māz vgl. P. Lecoq: „Les dialectes caspiens et du nord-ouest“ in *Compendium Linguarum Iranicarum*, S. 306.

Beispiel für die Konjunktivkonjugation:

Singular	Plural
1. bzm ^ʔ ym	1. bzm ^ʔ (y)ym
2. bzm ^ʔ (^ʔ)y	2.* bzm ^ʔ yn
3. *bzm ^ʔ yh	3. bzm ^ʔ n, bzm ^ʔ yn

Beispiel:

1. Sg. :

Ohne euphonischem Zeichen -^ʔ.

... *d^ʔ mn yky ds w tn bšwrm...* „... daß ich einmal Hand und Leib wasche...“ (4/34 1.1).

... *mn xw^ʔznm ty by kyrm d^ʔ mn bwynm ty <bsr> wjyh* „... Ich will Dir folgen um Deinen geschätzten Sohn zu sehen“ (5/46 4.2).

Mit euphonischem Zeichen -^ʔ.

d^ʔ mn dm^ʔsm^ʔ ʔjh ʔdb ʔwnjy kh bwn my zynt mywn mrdwm „Damit ich mir aus Bildung anähänge solche Dinge, die meine Auszeichnung seien unter der Leute“ (2/28 5.1).

2. Sg.: ... *bktm ʔr xw^ʔzy k^ʔ ʔyn zw bšw zw bšw zw w^ʔjwr zw w^ʔjwr* „...Ich sprach: „Wenn Du dies möchtest, so eile geschwind, eile geschwind <und> kehre bald zurück, kehre bald zurück“ (4/34 1.2).

Es kommt kein Beispiel in der 2. Person Singular mit dem euphonischen Zeichen -^ʔ. vor.

3. Sg. mit euphonischem Zeichen -^ʔ:

d^ʔ dbwšy^ʔ wššwn^ʔ ʔ wy r^ʔh „um vor ihnen sein Ziel zu verbergen“ (1/5 4.3).

Es kommt kein Beispiel in der 3. Person Singular mit dem euphonischen Zeichen -^ʔ. vor.

1. Pl.: Folgende irreguläre Form kommt vor:

... *d^ʔ ʔm^ʔ b^ʔymn byn* „... bis daß wir davor bewahrt seien“ (4/30 5.2).

2. Pl.: Es kommt kein Beispiel vor.

3. Pl.: *mn kwry dxwštn kytwm d^ʔ bkwyn k<h> mn br^ʔry kwr^ʔ* „Auch ich spiele den Blinden, damit Leute sagen, daß „er unsere blinder Bruder sei“ (7/70 3.1).

Der Konjunktiv wird auch als konditionales Präsens gebraucht.

Beispiel:

ʔkr t wy mdḥ bkny bšr dyn^ʔ r tyšh „Wenn Du diesem [dem Gold Dinar] ein Lobgedicht widmest, dann soll es deiner sein“ (2/ 20 8.1).

3. Imperativ

Der Imperativ wird vom Präsensstamm mit den modalen Präfixen *b-*, *h^ʔ-*, *d-* und, falls negativ, mit *m-* und *n-* gebildet. Die zweite Person weist im

Singular gewöhnlich eine Nullendung auf, im Plural endet sie auf *-yn* oder *-n*.

Beispiele:

... *bkt ʕwz bhl ty byk rdʔryʔ wʔbrs ʔjh ʔwn jy...* „Die Greisin sprach: „Lasse ab von Deinem Zwist, hinterfrage das, was ...“ (7/67 1.2).

... *wʔkrd ʔwr nwmyhʔ wrʔ wʔšmʔr* „Bringe zusammen die Briefe und zähle sie!“ (7/65 7.1).

... *yʔh wrʔ byšyn hʔ ty jmʔt* „Oder verteile es unter Deine Leute“ (1/5 3.2).

... *hʔkyr ty qlm bnwys...* „Nimm Deine Feder, schreibe!“ (6/54 5.3)

Folgende irregulären Formen kommen vor:

bs bkt mʔ dnzdyk bʔ bxr „Also sagte er: Komm zu mir und iß“ (1/7 5.1).

tw brstwʔr mbʔ ... „Sei Du <mal> nicht so sicher ...“ (2/17 7.2).

bktm wrʔ hʔkyr tw ʔndwhn nbwh wrʔw „Und ich sprach zu ihm: nimm das, und sei seinetwegen nicht in Trauer“ (3/22 6.1).

<*bkt*> *bwzyd wy bsrʔ bbyš bʔ bbyš bʔ* „Buzeyd <sagte> zu seinem Sohn: „gehe vor, gehe vor!“ (4/34 4.2).

hʔbjʔrdyn šynbʔ nyʔwʔmjmy n dsbzwʔsr srwʔry „Bereitet Euch zum Weggehen vor und spazieret nicht auf der Wiese!“ (4/35 1.2).

4. Optativ:

Eine Optative Form, die wie ein Konjunktiv gebildet ist, ist bestätigt, mit dem Unterschied, dass die 3. Person Singular auf *-ʔ* endet.

Beispiel:

hlʔk bʔ ʔlbnʔ dnyʔ „Mögen sie vernichtet werden, die nach der Welt Verlangenden“ (1/4 5.1).

xyʔ tbʔ bzyʔdh knʔ „Möge Dir Gott ...“ (5/43 1.2).

2. Pl.:

bnykxʔr bʔʔyn bwqt ʔbh xrdnʔ „Möge Euch Euer morgendlicher Weintrank munden“ (2/18 6.1).

šmʔ bzywʔ bxwš zywš tr trʔ „Möge sie ein gutes und frisches Leben leben“ (5/48 4.2).

3. Pl.:

ty dšmnwn tʔ nstʔwnškr bwn „Mögen Deine Feinde zu Deinen Huldigern werden“ (6/55 6.4).

Folgende Form kommt ebenfalls vor:

ty nw mwnk drwšn bwy „Dein Neumond möge glänzen“ (6/55 5.4). Hier *bwy* (3. Sg.) scheint wohl von *bw-*, „werden“, abgeleitet zu sein. Es könnte sich aber auch um einen Schreibfehler für *bʔ* handeln.

Vom Präteritumstamm gebildete Zeiten:

1. Präteritum

Das Präteritum wird vom Präteritumstamm mit folgenden Präteritumendungen gebildet:

1. Sg.	-m, -wm, -m', -n,	1. Pl.	-ym, -yn(?)
2. Sg.	-y	2. Pl.	-yn,
3. Sg.	-y, -yh, -', ø ,	3. Pl.	-n, -'(h)-

Anmerkungen:

Die Form *bkd* (-ø) in (7/47 5.1) stellt das einzige Beispiel für die 1. Person Singular dar, die eine Nullendung aufweist.

-n könnte als eine ältere Form der 1. Person. Sg. Endung erklärt werden. Sie kommt nur in einem einzigen Beispiel vor:

mn w'rwn xw'zn jykyh dwnh w'rwn' „Ich wollte Regnen in Tröpfchen < sowie > großen Regen“ (2/8 7.3).

Nur in den folgenden Verben ist das euphonische Zeichen -' an die Endung der 1. Person Sg. angefügt: *bzm'stwm'* (5/40 4.1) und *bwm'* (4/35 5.1).

Im ersten Fall erscheint es besser, zu sagen, das -' ein perfektives Morphem sei, doch bleibt die Unterscheidung zwischen Präteritum und Perfekt, ebenso wie im Māzandarānī Dialekt, unklar.

3. Sg.: Die Endung -y könnte als eine orthographische Darstellung von -e /-ε erklärt werden. Zu bemerken ist, dass in manchen Fällen das -y von einem -h gefolgt wird, wodurch sich -yh als **i(y)e* oder **-i(y)ε* erklärt. Indes gibt es einige Beispiele für die 3. Person Sg. des Präteritums der Endung -y, die eine Perfektform zu sein scheint. Man könnte behaupten, dass in diesen Beispielen Präteritum und Perfekt periphrastische Zeiten sind.

Endung -y bei Verben: *bdysy k'b' bmkh* „<Abraham> hat die Ka'bah in Mekka gegründet“ (5/42 3.2), sowie *bk'rdnyh* in *bktm wr' jyh 'wnk bk'rdnyh ty sft' d' mn ndwnstm t' dwnstn'* „Ich fragte ihn: „Was ist es <denn>, das Dein Erscheinungsbild veränderte, so dass ich Dich nicht erkannte?“ (2/17 4.2) könnten als eine Form des Perfekts erklärt werden. Das Perfektmorphem **-a*, das üblicherweise als *h* in der Hs. geschrieben wird, (vgl. 3. Person Sg. Präsens endet mit -h, das durch **-e* oder **-ε* dargestellt) kann verschwinden, wenn es auf die Endung -y trifft: *dwx'sny* (1/2 1.1), *bk'rdnyh* (2/17 4.2) und *bk'rdny* (7/62 3.3) und *bs'jnyh* (7/66 1.1). In Māzandarānī unterscheidet sich das Perfekt von *biyamu'en* „kommen“ vom Imperfekt nur durch die 3. Person Sg. *biyamu* „er/sie/es kam“ und *biyamu'ε / biyamu'a* „er/sie/es ist gekommen“. In diesem Fall hat es den Anschein, dass sich das Perfekt vom Imperfekt lediglich durch die Hinzufügung von -ε/-a an die Endung unterscheidet.

1. Pl.:

-yn kommt nur in zwei Beispielen vor, (4/33 6.2) und (4/34 4.3). Bzgl. des euphonischen Zeichens -' s.o.

3. Pl.:

Im folgenden Beispiel erscheint die Endung der 3. Person Sg. für die der 3. Person Pl.:

nkwmst in 6/59 7.2 und *w³jwm³* in 5/39 7.2.

2. Konjunktiv Imperfekt (Irrealis):

Der Konjunktiv Imperfekt (Irrealis) oder das konditionale Präteritum wird durch das Partizip Passiv des Hauptverbs gebildet und durch den Konjunktiv Präsens von *bw-* „sein“. Alle in der Handschrift vorkommenden Beispiele werden in irrealen oder konditionalem Sinn verwendet. Die Handschrift enthält nicht alle Formen für das Konjunktiv des Präteritums.

Beispiele:

ʔr mn wr³ bhštmy bkrdsth by my h³l „Liebe ich das los, so wäre mein Zustand anders“ (5/47 4.1).

mn nfrst³ by my ʔwmyh³ w³ xš³wndwn nh w³ b³dšhwn „denn hätte ich nicht meine Hoffnungen an meine Verwandten und an Könige gebunden“ (7/63 6.1).

ʔr r³st r³st by ʔy³m by h³lyh³ bny³dm bwydr r³st „Wenn die Zeiten wahrhaftig vollkommen gewesen wären, wären Lage und Zustand der Menschen darin ebenfalls vollkommen *gewesen“ (6/57 4.1).

ʔr ʔndwh h³jn³ by ... „Wenn Trauer tödlich gewesen wäre,...“ (6/58 6.1).

ʔr nh ʔwn byn kh wjk³kwn [+++] mn nfrst³ by my ʔwmyh³ w³ xš³wndwn nh w³ b³dš³hwn „Wenn es doch nicht so gewesen wäre, daß die Kinder [+++] hätte ich nicht meine Hoffnungen an meine Verwandten und an Könige gebunden“ (6/58 5.1-6.1).

3. Plusquamperfekt

Das Plusquamperfekt wird durch das Partizip Passiv des Hauptverbs und dem Präteritum des Hilfsverbs *byn*, *bw-* „sein“ gebildet. Die ersten sieben Kapitel der Handschrift enthalten keine Beispiele für die Formen der 2. Sg. und die 1. und 2. Pl. des Plusquamperfekts.

Ein Musterbeispiel lässt sich für das Verb *ʔkdn* aus dem Manuskript ableiten:

Singular

1. ʔkd(h) bwm

2. *ʔkd(h) by

3. ʔkd(h) bw(h)

Plural

1. *ʔkd(h) bym

2. *ʔkd(h) byny

3. ʔkd(h) bwn, ʔkd byn(h)

Anmerkungen:

1.Sg. vgl.: *bdwnsth bwm* (1/9 1.1).

3.Sg. vgl. : *bwzyd sr dbyš ʔkd bw* (5/40 1.2) und *w³ kwl ʔkdh bwh* (7/62 1.2).

3.Pl. vgl.: *šyr bxd byn* (4/26 5.1) *bblwrđh byn* (5/36 2.2) und *r³hy³ kdh bwn* (3/22 1.2).

4. Injunktiv (Progressives Imperfekt):

Der Injunktiv wird allgemein durch Anfügung des Durativmorphems -y an den Präteritalstamm des Verbs gebildet. Indes ist dazu zu sagen, dass die einfache Vergangenheit ebenso als progressives Präteritum dient.

1.Sg.: *mn dy* „Ich sah“ (2/10 7.1); *mn w³wskldy* „Ich diskutierte“ (2/8 7.2).

2.Sg.: Es kommt kein Beispiel vor.

3.Sg.: *w h³ b³ty mb³ hrwjy* „Jeden Tag erzählte er mir“ (2/10 8.2).

1.Pl.: *ʔm³ šy wšt³w* „Wir gingen eilend“ (4/26 6.2) *ʔm³ dy* „Wir sahen“ (4/33 6.2).

2.Pl.: Es kommt kein Beispiel vor.

3.Pl.: Es kommt kein Beispiel vor.

Mq1

[S.1.1-8]

1.1 bwšyh nyh hyj bwšyh [+++] w ty xy';

1.1 Deinem Gott bleibt kein verborgenes <Ding> verborgen.

(1-1) پوشیده نیه هیچ پوشیده [+++] و تی خبا

(1-1) پوشیده نیست هیچ کار پوشیده بر ملک تو.

1.2 tw kmwn {byn} byny t' mnft' [+++] ty [++š] h'l;

1.2 Du nimmst an, dass Du einen Nutzen davon trägst [+++], Dein [+++] Zustand.

(2-1) تو کمون بین بینی تا منفعتا [+++] تی [++ش] حال.

(2-1) چه پنداری که تو را سود کند این حال تو.

2.1 bhngwm brs' ty [+++] wkšyn šyn;

2.1 Jener Zeitpunkt wird kommen, an dem [+++] Deine Verscheiden,

(1-2) بهنگوم برسا تی [+++] وکشین شین.

(1-2) چو وقت آید ارتحال تو.

2.2 y'h t' brmny' ty m'l;

2.2 oder dass Dich errete Dein Habe.

(2-2) یاه تا برمنیا تی مال.

(2-2) یا برهاند تو را مال تو.

2.3 t' bs'jn' t' wn'h;

2.3 Dich vernichte Deine Sünde,

(3-2) تا بساجنه تا وناه.

(3-2) چو نیست کند تو را اعمال تو.

3.1 y'h tw [+++] bd'ry' t' bšym'ny;

3.1 oder dass [+++] Dich bewahre vor Reue.

(1-3) یاه تو [+++] بداری تا بشیمانی

(1-3) یا بی نیازت کند از پشیمانی تو.

3.2 [+++] ty b' [+++] y' [š++] (4.1) ty [b++];

3.2 [+++] Dein Fuß [+++] oder [+++] dein [+++]

(2-3) ... تی با [+++] یا [ش++] [(4-1) تی [ب++]]

(2-3) چو بلغزد قدم تو یا مهربانی کند بر تو معشر تو.

4.2 w rwj k t' [b++] h'kyrh [+++];

4.2 Und an jenem Tag, [+++] Dich einfängt.

(2-4) و روج ک تا [ب++] هاگیره [+++]

(2-4) روزی که در هم آرد تو را معشر تو.

4.3 tw jb' dnšny rwšn r'hh' (5.1) ty r'hdwny;

4.3 Warum wandelst Du nicht auf dem hellen Pfad, zum Zwecke der Führung Deiner selbst?

(3-4) تو جبا دنشینی روشن راهها (5-1) تی راهدونی.

- (3-4) چه رانه روش گیری راه هدایت خود.
- 5.2 tw jb³ h³wš³w nkywyny dw³knwn <ty drd³>;
 5.2 Warum eilst Du nicht, zu heilen <Dein eigen Schmerz>?
 (2-5) تو جبا هاوشتاو نکویینی دواکتون <تی دردا>
 (2-5) و نه شتابانی علاج درد خود.
- 5.3 tw jb³ w³knd nkwyny tyjy³ ty [++dy];
 5.3 Warum läßt Du nicht stumpf werden die Schärfe Deiner(s) [+++].
 (3-5) تو جبا واکند نکویینی تی جیا تی [++دی]
 (3-5) و چه رانه کند کنی تیزی عدوان خود.
- 6.1 tw jb³ nškyny ty nfs³ ty nfs wzrktryn ty dšmnwn;
 6.1 Warum bricht Du nicht Dein Selbst, da dein Selbst doch ist Dein größter Feind.
 (1-6) تو جبا نشکینی تی نفسا تی نفس وزرکترین تی دشمنون.
 (1-6) و چه رانه باز زنی نفس خود که آن بزرگترین دشمنان تو است.
- 6.2 [+++] mrk nyh ty [+++];
 6.2 [+++] nicht der Tod Deiner(s) [+++]
 (2-6) [+++] مرک نیه تی [+++].
 (2-6) آخر نه مرگ و عده گاه تو است.
- 7.1 bs jy ty bj³rš;
 7.1 So denn was bedeutet Dein Einvernehmen?
 (1-7) بس جی تی بجارش.
 (1-7) پس چیست ساختن تو آن را.
- 7.2 <bbyry> nyh t³ t³rsnš kdnh jyh ty ³dr³;
 7.2 <Im Greisenalter> liegt Deine Angst, was ist hierzu Deine Ausrede?
 (2-7) (ببیری) نیه تا تارسنشن کدنه جیه تی عذرا.
 (2-7) و به پیری است بیم کردن تو، پس چیست عذر تو.
- 7.3 bkwr nyh (8.1) ty nšyn bs jyh ty ktw³kw;
 7.3 Dein Sitz ist <doch am Ende> das Grab, was ist hierzu Dein Ausspruch (was sagst Du hierzu)?
 (3-7) بکور نیه (8-1) تی نشین بس جیه تی کتواکو.
 (3-7) و در لحد است آرامگاه تو، پس چیست گفتار تو.
- 8.2 w³ xy³j³ byh ty [+++] bs <kyh> ty <y³r³>;
 8.2 Gottes ist Dein [+++], sodann wer ist <Dein Helfer>?
 (2-8) و اخیجا بیه تی [+++] بس <کیه> [+++].
 (2-8) و با خدای است بازگشت تو، کیست یار تو.
- [S.2; 1-8]
- 1.1 br wqt k<h> t³ dwx³sny zmwnh tw xth³y dxwyštn kyty;
 1.1 Seit langem hat Dich die Zeit in den Schlaf versenkt, <und> Du machtest Dir den Schlaf zu eigen.
 (1-1) بر وقت که تا دوخاسنی زمونه تو خته ای دخویشتن کیتی

- (1-1) دیرگاه است که بیدار کرد تو را روزگار، تو خود را در خواب ساختی.
- 1.2 t' h'kšy w'đy w'đ tw w'bs h'kšy;
1.2 Es zog Dich zu sich hin die Predigt des Predigers, <und> Du zogest Dich zurück.
- (2-1) تا هاکنشی واعظی وعظ تو واپس هاکنشی.
(2-1) و بکشید تو را واعظ، تو با پس نشستی.
- 2.1 h' šk'r' bw tb' brth' tw kwry dxwštn kyty;
2.1 Dir waren die Mahnungen <der Zeit> offenbar, <und> Du heucheltest Blindheit vor.
- (1-2) ها آشکارا بو تبا عبرتا تو کوری دخویشتن کیتی.
(1-2) و هویدا شد تو را عبرتها، خود را کور ساختی.
- 2.2 bwnd'rsty tb' hq tw dšk kyty;
2.2 Dir zeigte sich die Rechtschaffenheit, <jedoch> du verfielst dem Zweifel._
- (2-2) بوندارستی تبا حق تو د شک کتی.
(2-2) و هویدا شد تو را حق، تو سستیهدین گزیدی.
- 3.1 t' w'wyr 'wrđy mrk tw frmwštn dxwštn kyty;
3.1 Du riefst Dir <auch> den Tod in den Sinn, <jedoch> heucheltest Du Vergessen vor._
- (1-3) تا و اویر آوردی مرک تو فرموشتن د خویشتن کیتی.
(1-3) و با یاد تو داد مرگ، تو فراموشی گزیدی.
- 3.2 t' btwn' kdh ky tw dw' bkny (4.1) tw dw' nkdy;
3.2 Sie (die Zeit) gab Dir das Vermögen, Dich selbst zu heilen, <und> Du heiltest nicht.
- (2-3) تا بتونا کده کی تو دوا بکنی (4-1) تو دوا نکدی.
(2-3) و دست داد تو را که مواسات کردی، نکردی.
- 4.2 tw wwjyny [+++] drm' tw wr' dkysh nhy;
4.2 <Jedoch> Du wählest einen [+++] Dirham, um ihn in einen Beutel zu tun,
- (2-4) تو و اوچینی [+++] درما تو و را د کیسه نهی.
(2-4) برمیگزینی پیشیزی را که در و عا کنی.
- 4.3 [+++] k<h> tw wr' 'wyr bkny;
4.3 [+++], um ihn Dir zu merken.
- (3-4) [+++] ک تو و را اویر بکنی.
(3-4) بر پندی که یاد گیری.
- 4.4 tw wwjyny kwšk' (5.1) tw wr' bwrđšth kny w nyky k<h> tw wr' h'sr d'ry;
4.4 Du nimmst Vorlieb mit einer Behausung, die Du aufrichtest anstelle mit jener Güte, die doch Dir zu eigen (Du denkst zu materiell, obwohl Du auch anders könntest).
- (4-4) تو و وچینی کوشکا (5-1) تو و را بورداشته کنی و نیکی ک تو و را هاسر داری.

- (4-4) و برمیگزینی کوشکی که بلند کنی آن را بر خوبی که بدل کنی.
- 5.2 tw rybt w'kyny ʔ r'hnm'ry k<h> tw wr' r'hnm'hytn [+++] h' [+++] (6.1)
tw wr' bhdy'y xw'zy;
- 5.2 Du reißest Dich los davon, von jenem Wegweiser, von dem Du Wegweisung verlangst [+++] in Richtung [+++] Du wünschtest es Dir zum Geschenk.
- (2-5) تورغبت واکینی اج راه نماری ک تو ورا راهنماهیتن [+++] ها [+++] [(6-1) تو ورا بهدیای خوازی [+++]
- (1-6) و سرد دل میشوی از راه نماینده ای که از او هدایت خواستی، رغبت نماینده به توشه ای که هدیه گیری آن را.
- 6.2 tw jyrš dhny dwsty' jwmy k<h> tw wy' zwry bry dθw'by k<h> tw wr' [+++];
- 6.2 Du ziehest vor die Freundschaft jenes Gewandes, das Du Dir wünschest, der guten Tat, die Du [+++]
- (2-6) تو جیرش دهنی دوستیا جومی ک تو وی ازوری بری د ثوابی ک تو ورا [+++].
- (2-6) و غلبه میدهی دوستی ثوبی که آرزو میکنی آن را بر ثوابی که بخری آن را.
- 7.1 bwjyh dhš' dm's'tr bty dl' y wqth' nmʔj ;
- 7.1 Für Dein Herz sind auserwählte Gaben hinreißender als die Zeit des Gebetes.
- (1-7) بوجیه دهشا دهشها دماساتر بتی دل ای وقتها نماج.
- (1-7) یاقوتها که به صلاح یابی دلاویزتر است تو را از وقتهای نماز.
- 8.1 *mtrwn kdn mhr znwn' wwjyhtr tyj' ʔ bywsth kdn šdqh;
- 8.1 Ein angemessenens Brautgeld für die Frau ist erhabener als ständige Almosen.
- (1-8) مترون کدن مهر زنونا و وجیه تر تیجا اج بیوسته کدن صدقه.
- (1-8) و گرانی کردن کاوین دختران گزیده تر نزدیک تو از پیاپی کردن صدقات.
- [S.4; 1-8]
- 1.1 k'syh' kwnhkwnh ʔ'm ʔzwrybr'tr h' tw ʔy nwmyh' dynh' ;
- 1.1 Schüsseln voller Speise sind für Dich wünschenswerter als religiöse Schriften.
- (1-1) کاسیها کونه کونه طعام ازوری براتر ها تو ای نومیها دینها.
- (1-1) و کاسه های پهن به الوان طعام آرزووانه تر به تو از نوشته های دین.
- 2.1 mz'ħ kdn w' hmsrwn' tb' xwštr ʔy xwndn qr'n' ;
- 2.1 Zu scherzen mit Deinesgleichen ist Dir lieber als das Lesen des Koran.
- (1-2) مزاح کدن وا همسرونا تبا خوش تر ای خوندن قران.
- (1-2) و مزاح با قرینان انس دهنده تر تو را از خواندن قران.
- 2.2 tw frm'yy nyky (3.1) [t++] [++yn] ʔy [++s+] tw ʔj wy w'n'stny ;
- 2.2 Du befiehst <anderen> zu vollbringen gute Taten [+++] Du Dich nicht davor zurückhältst.
- (2-2) تو فرمایی نیکی (3-1) [ت++] [++ین] ای [++س+] تو اج وی و اناستی.

(2-2) میفرماید به خوبی و حرمت نداری بریفته دین را و باز میداری از منکر و خود نایستی از آن.

3.2 tw wr³ w'dwr kwny (4.1) ʔy zlm bs th wr³ [sr++++tn];

3.2 Du hältst <die Menschen> davon ab, Ungerechtigkeit zu tun, Du selbst jedoch jenes [+++]

(2-3) تو ورا وادور کونی (4-1) ای ظلم بس ته ورا [سر++++تن].

(2-3) و دور میکنی از ظلم پس میایی بدان.

4.2 tw trsny mrdmwn³<j > xy sj³w³rtr kh tw wyj³ btrsy;

4.2 Du fürchtest dich vor den Menschen, gebührender jedoch ist, dass Du Dich vor Gott fürchtest.

(2-4) تو ترسني مردمونا<جا> خیا سجاوارتر که تو ویجا بترسی.

(2-4) و میترسی از مردمان و خدای سزاوارتر که از او بترسی.

5.1 <bs bxwns> hl'k b³ talbkn³ dny³;

5.1 Mögen sie vernichtet werden, die nach der Welt (das Diesseits) Verlangenden.

(1-5) هلاک با طلب کدنا دینا.

(1-5) نیستی باد جویان دنیا را.

5.2 w³jmynh bwn h³ wwy myl [++y³];

5.2 Mögen sie wiederbekehrt worden sein zu jenem Verlangen [+++].

(2-5) وا جمینه بون ها اووی میل [++یا].

(2-5) که عنان خود بدان گردیدن است گویی که میریزد به سوی آن.

6.1 bxwštn ny³ [b³++ty³] bdwrđstn bh byš byn³ šqy;

6.1 Er findet nicht zu sich selbst [+++] wegen der Größe der Liebe.

(1-6) بخوشتن نیا [با++تیا] بدوردستن به بیش بین عشقی.

(1-6) با هوش نیاید از غایت حرص بدان و بسیاری عشق آن.

6.2 ʔr dwnsty wr³ ws bw (7.1) ʔh³ ʔwn jy k<h> ʔlb <knh> km jy;

6.2 Wenn er Bescheid wußte, genügte ihm ein kleines Bisschen von dem, was er verlangt.

(2-6) از دونستی ورا وس بو (7-1) اجه اون جي ک<ک> طلب کم جي.

(2-6) و اگر بدانستی بسنده بود او را از آنچه میجوید حصه و اندک حصه.

7.2 bs wy [+++] kd wy krd³ w³xw[+++] wy flyk³;

7.2 Sodann tat er [+++] seinen <aufgewirbelten> Staub und [+++] den Schaum seines Mundes.

(2-7) بس وي [+++] کد وي کردا و اخو [+++] وي فلیکا.

(2-7) پس او بنشانند گرد خود را و کم کرد کف دهان خود را.

8.1 dkwl kd wy kys³ dkš [h+zy] wy bjkl³;

8.1 <Und> seinen Beutel nahm er auf seinen Rücken und [+++] seine Krücke nahm er unter den Arm.

(1-8) د کول کد وی کیسا د کشه [زی] وی بچکلا.

(1-8) و در بازو افکند انبانک خود و در بغل گرفت عصای خود.

8.2 jwnk dršyn ʔwn jm³t /S.5; 1-8/(1.1) wy h³wš³w ktn³;

8.2 Als jener Haufen seine Eile sah,

(2-8) جونک درشین اون جماعت {ص 5. 8-1} (1-1) وی هاوشتاو کتتا.

(2-8) چون بنگریستند آن گروه به خویشتن فراهم گرفتن او.

1.2 bdyk^h wy h^hbj^hrwn^h jd^hy kdn^h /wy jk^hh^h;

1.2 <und> sie sahen seinen Aufbruch und das Abscheiden (Weggehen) vor seinem Ort,

(2-1) بدینکاه وی هاجارونا جدایی کدنا \ وی جگاهها /.

(2-1) و بدیدند ساخته شدن او جدا شدن را از مرکز او.

1.3 dbrdn hr ykyn^h jh^h wšwn^h dst (2.1) bxwy kysh;

1.3 führte jeder von ihnen die Hand in seinen Beutel

(3-1) دبردن هر یکین اجه اوшон دست (2-1) ب خوی کیسه.

(3-1) درآورد هر یک از ایشان دست خود در گریبان خود.

2.2 blm^hlm^h kd w^h wy dhš;

2.2 und füllte <den Beutel des Abscheidenden> mit seinen Gaben.

(2-2) بلمالم کد وا وی دهش.

(2-2) و پر کرد او را دلوی از عطای خود.

2.3 bkt wr^h bwzyn^h yn^h (3.1) bty nfqh;

2.3 Er sprach zu ihm: „Verwende dies für Deine Sippe,

(3-2) بکت ورا بوزین اینا (3-1) ب تی نفقه.

(3-2) و گفت صرف کن این را در نفقه خود.

3.2 y^h wr^h byšyn^h h^h ty jm^ht;

3.2 oder verteile es unter den Deinen.“

(2-3) یاه ورا بیشین ها تی جماعت.

(2-3) یا بپراکن آن را بر رفقه خود.

3.3 bs h^hbyst jh^h wšwn^h [d++];

3.3 Er bekam von ihnen zurück [+++].

(3-3) بس هابیست اجه اوشونا [d++]

(3-3) فراز پذیرفت از ایشان آنرا چشم فروخواباننده.

4.1 w^hjmst^h jh^h wšwn^h θn^hkwyn;

4.1 Sie lobend (danksagend) ging er weg von ihnen.

(1-4) واجمست اجه اوшон تئاکوین.

(1-4) و برگشت از ایشان تئاگوینده.

4.2 h^hst^h xyr b^hkwyn ks^h kh wy by kyrn;

4.2 Er stand da, Lebewohl sagend zu jenen, die nach ihm kamen,

(2-4) ها استا خیر باکوین کسا که وی بی کیرن.

(2-4) و فر استاد وداع کردن هرکس که از پی او فرامیشد.

4.3 d^h dbwšy^h w{šwn^h} (5.1) wy r^hh;

4.3 um zu verbergen sein Ziel (wohin er wollte) vor ihnen,

(3-4) دا دبوشیا و {شونا} (5-1) وی راه.

(3-4) تا پوشیده ماند بر ایشان راه او.

5.2 klh klh frstny ks³ kh wy by kyr{n} d³ ndwnn³ wy jk³h³;
 5.2 <und> er schickte sie nacheinander los, diejenigen die ihm folgten,
 damit <sie> nicht erkannten (fanden) seine Heimstätte.

(2-5) کله کله فرستتی کسا که وی بی کیرن دا ندوننا وی چکاها.

(2-5) و گسیل میگرد آنرا که از پی او فراز میشد تا ندانند منزل او.

6.1 <bkt h³rθ> wy by kyty m w³bwšn³ jh³ w³ m³ dyn³;

6.1 Ich verfolgte ihn, vor ihm verborgen, damit er mich nicht sah.

(1-6) <بکت حارث> وی بی کیتیم و ابوشن اجه ما دینا.

(1-6) گفت حارث پسر همام که: از پس فراز شدم پوشیده از او به چشم دیدن خود را.

7.1 <by kytm> wy rjy t³ wnj³ kh m³ ndy;

7.1 Ich folgte seiner Spur ab jenem Orte, wo er mich nicht <mehr> sah,

(1-7) <بی کیتیم> وی رچی تا اونجا که ما ندی.

(1-7) و برفتم بر اثر او از آنجا که ندید مرا.

7.2 d³ brst h³ šk³h /h³ yky jk³h\ (8.1) d³ bšw bwydr [+++];

7.2 bis er ankam an einem Spalt / eines Ortes\ (Spalt im Berg) und dort
 eintrat [+++].

(2-7) دا برست ها شکاه \ ها یکی جگاه/ (8-1) دا بشو بویدر [+++]

(2-7) تا برسید به سوراخ کوهی و ناپیدا شد و در رفت در آنجا بر غفلتی و فریبی.

8.2 wr³ zmwn w³d³m³ ndyn zmwn k<h> bwty wy n³ly;

8.2 Ich harrte seiner, solange bis er seine Latschen ablegte.

(2-8) ورا زمون و ادام اندین زمون ک بوتی وی نعلین.

(2-8) زمان دادم او را چندانکه برون کرد دو نعلین خود.

[S.6;1-8]

1.1 bšst wy hr d b³;

1.1 Er wusch sich beide Füße.

(1-1) بشست وی هر د با.

(1-1) و بشست دو پای خود.

1.2 bs [d++] wr³ w³;

1.2 Dann [+++] zu ihm.

(2-1) بس [د++] ورا او.

(1-2) پس ناگاه پیش آمدم بر او.

1.3 wr³ wnd³m³ *w³wryn (2.1) w³ š³krd³;

1.3 Ich fand ihn vor, einem Schüler gegenüber,

(3-1) ورا وندام *واورین (2-1) و اشاکردا.

(3-1) و یافتم او را روی در روی کرده با شاگردی.

2.2 dnwny sby w bzy³ly br³wn b³ w byš³ wšwn (3.1) xmry;

2.2 mit weißem Brot und einem gerösteten Ziegenlamm und vor ihnen ein
 Weinkrug.

(2-2) د نونی سبی و بزغالی براون با و بیش اوشون (3-1) خمری.

(2-2) بر نانی سفید و بزغاله نیم بریان و بیش ایشان خمی نبیذ.

- 3.2 bktm ʔy wy hsth ʔwn wʔz w ty xbr (4.1) ʔyn tʔ zmʔstn;
 3.2 Ich sagte: O das ist also Deine Predigt und Deine Kunde, sodann <ist>
 dies Deine Prüfung <durch mich>.
- (2-3) بکتّم ای وی هسته اون و عظ و تی خبر (4-1) این تا زماستن.
 (2-3) گفتّم او را: ای مرد، ای باشد آنکه دیدم خبر تو و این که میبینم آزمایش تو.
- 4.2 jkh bkd jkh kdn k<h> nzdyk bw wʔrk (5.1) ʔy xšm;
 4.2 Er klagte ein solches Klagen, dass er nahe daran war, vor Zorn zu
 bersten,
- (2-4) جکه بکد جکه کدن ک نزدیک بو و اترک (5-1) ای خشم.
 (2-4) بنالید چون نالیدن رعد بهاری و خواست که از هم جدا شود از خشم.
- 5.2 hmyšk [+w+] ʔyšy hʔ mn dʔ mn btrsym nwʔ kh hmlh kynh (6.1) d mn;
 5.2 Fortan blickte er [+++] auf mich, so dass ich mich fürchtete, er könnte
 mich angreifen.
- (2-5) همیشک [+و+] [ایشی ها من دا من بترسیم نوا که حمله (6-1) کینه د من.
 (2-5) و همیشه تیز مینگریست به من تا بترسیم که حمله برد بر من.
- 6.2 jwnk wʔskyn bw wy xšmy sxy /wy tš\;
 6.2 Als sich beruhigte sein schwerer Zorn / sein Feuer\,
- (2-6) جونک واسکین بو وی خشمی سختی \وی تش\
 (2-6) چون فرو مرد آتش خشم او.
- 6.3 wʔskyn bw wy sxy krmʔ ;
 6.3 <als> sich beruhigte seine starke Hitze (sein stark erhitztes Gemüt),
- (3-6) واسکین بو وی سختی کرما.
 (3-6) و پوشیده شد آتش تشنگی و گرمی او.
- 6.4 wʔxwnd (7.1) dbwšym klh klh klym mn ʔlb kwynm šyryny /nwnhʔ +++\
 6.4 sprach er: „Ich zog einen abgenutzten Lumpen an <und> forderte süßes
 Gebäck,
- (4-6) واخوند (7-1) دیوشیم کله کله کلیم من طلب کوینم شیرینی \نونها [+++] /
 (4-6) بر خواند شعر: در پوشیدم گلیم سیاه میجستم افروشه را.
- 7.2 mn wnhšʔstwm my tʔ [+++];
 7.2 ich stellte meine Falle [+++] auf,
- (2-7) من ونهشناستوم می تلا.
 (2-7) و در آویختم دام خود را در هری.
- 8.1 bkdm my wʔz [+++];
 8.1 ich machte meine Predigt [+++],
- (1-8) بکدم می و عطا [+++].
 (1-8) کردم پند خود را دام هولی.
- 8.2 mn ʔlb kwynm nr nxjry bʔwwn mʔyh nxjry;
 8.2 ich wollte <jagen> ein männlich Wild mit einem weiblichn Wild,
- (2-8) من طلب کوینم نر نخجیری باوون مایه نخجیری.
 (2-8) که بفریم صید نر را بدان و صید ماده را.

[S.7;1-8]

1.1 m³ h³wst³n³ kdh zmwnh d³ mn dšwm;

1.1 die Zeit machte mich hilflos bis ich mich <ogar für kurze Zeit so> vergaß,

(1-1) ما هاوستان كده زمونه دا من دشوم.

(1-1) درمانده كرد روزگار تا درشدم.

1.2 bb³ryky my hylth³ w šyr šyrstwn;

1.2 <dass ich> trotz der Feinheit eigener Listkunst <mich versehentlich begab> zum Löwen <dann noch> im Reiche der Löwen,

(2-1) ب باریکی می حیلتها وی شیر شیرستان.

(2-1) به باریکی حیلت خود بر شیر در بیشه او.

2.1 *d³ my³ l³j³ dhr³ j³ mn ntrsytwm wy krdš³;

2.1 obwohl ich mich nicht fürchtete vor seinem Geschick und seinem Wandeln,

(1-2) دا امی الجا دهر ا جا من نترسیتم وی کردشا.

(1-2) باز آنکه من نترسیدم از گردش او.

2.2 nb³wsty³ jh³ wy my kšbny kwšt;

2.2 <und> sich nicht regen aus Angst vor ihm meine Rippen,

(2-2) نباوستی می اجه وی کشبنی کوشت.

(2-2) و نه بجست مرا از ترس روی او گوشت پهلو.

3.1 [+++] m³ [+++] [nfs³ [+++];

3.1 [+++] mich [+++] selbst [+++];

(1-3) [+++] [ما] [+++] [نفسا] [+++].

(1-3) و نه درآورد مرا بر پیش آمدن جای او.

4.1 r³ nšyf d³yy zmwnh bwy hkm;

4.1 Wenn die Zeit gerecht wäre in ihrem Urteil,

(1-4) ار انصیف دایی زمونه بوی حکم.

(1-4) و اگر انصاف بدادی روزگار در حکم خود.

4.2 h³ nd³ by xwy hkm³ mrdwm³ jhlwn³;

4.2 so übergäbe sie nicht ihre Gewalt dem törichten Menchen.“

(2-4) ها ندایی خوی حکما مردمونا جهلونا.

(2-4) هر آینه پادشاه نگردانیدی بر حکم کردن اهل عیب و نقصان.

5.1 bs bkt m³ dnzdyk b³ bxr;

5.1 Also sagte er: „Komm zu mir und iss,

(1-5) بس بکت ما دنزدیک با بخر.

(1-5) پس گفت مرا: نزدیک آی و بخور

5.2 r³ tw xw³zy hrsty w h³kw;

5.2 und wenn Du willst steh auf und sprich.“

(2-5) ار تو خوازی هرستی و هاکو.

(2-5) و اگر خواهی برخیز و بگو.

5.3 w³jmstm (6.1) h³ wy š³krd;

5.3 Ich ging zu seinem Schüler.

(3-5) واجستم (6-1) ها وی شاگرد.

(3-5) باز نگرستم به شاگرد او.

6.2 bktm wr' swknd dhynm wr tw b'wn xy'y k<h> tw w'd'stn xw'zy (7.1)

šn'y' tw m' xbr bdhy kyy' yn mrd;

6.2 Jch sagte ihm: „Bei Gott, von dem Du Dir wünschest <Deine>

Erhaltung, kennst Du diesen Mann, um mich aufzuklären <über ihn>?“

(2-6) بکتم ورا سوکند دهیم ورتو باون خیای کتو واداشتن خوازی (7-1) اشناپا تو

ما خیر بدهی کییا این مرد.

(2-6) وگفتم: سوگند میدهم برتو بدان خدای که بدو می دفع خواهی رنج را که خیر کنی

مرا که کیست این مرد.

7.2 bkt yn bwzyd srw'jy (8.1) j'l' ɣrybwny t'j dwnšmndwn;

7.2 Er sagte: „Dieser <Mann> ist Buzeyd e Soruji, das Licht der Fremden

(derjenige, der Fremde zu ihrem Ziel geleitet), die Krone der Weisen.“

(2-7) بکت این بوزید سروجی (8-1) جلا غریبونی تاج دوشمندون.

(2-7) گفت: این بوزید سروجی است، چراغ غریبان و تاج ادیبان.

8.2 w'kdstm 'wnj' kh mn /S.8; 1.8/(1.1) w'w'j'rdm 'j'b' 'jh 'wn k<h> mn b'dym;

8.2 Ich kehrte zurück nach dort, woher ich gekommen und berichtete über

die Wunderlichkeiten dessen, was ich gesehen.

(2-8) واکدستم اونجا که من (ص 8 ، 1-8) (1-1) و او جاردم عجا اجه اون ک من بدیم.

(2-8) بازگشتم از آن سو که آمدم و بگزارم شگفتی را از آنچه دیدم.

Mq2

[S.8.2-8]

2.1 <bkt h'rθ> (3.1) dwrdstm w' dwrkdh zmwn' `jh mn t'wydh';

2.1 <Hareθ sprach>: „Schon seit Langem verließen mich die Amulette (Bed: ?)

(1-2) <بکت حارث> (3-1) دور دستم و ا دور کده زمونا اجه من تعویذها
(1-2) حکایت کرد حارث همام گفت: حریص بودم از آنکه باز که دور کرده شد از من تعویذها

3.2 w'j`wtn zmwn' bmn srbjyjh';

3.2 und es wurden mir aufgehängt Turbane (verliehen aufgrund der Erlangung von Hochschulreife),

(2-3) و اجا او تن زمونا بمن سر بیجیها

(2-3) و در آویخته شد به من دستارها

4.1 b`ynk mn qsd knm jk`hh' `lmy ;

4.1 damit ich nach wissenschaftlichen Rängen strebe.

(1-4) باینک من قصد کنم جگاهها علمی

(1-4) بدان که بیابم به جایگاه فرهنگ

4.2 mn [b++y] knm' h' `w {`db} wštrwn' `lhb;

4.2 Ich tue [+++] für jene <Bildung> den Kamel des Strebens (ich strebe auf die Bildung zielstrebig wie ein Kamel hin),

(4-2) من [ب +ی] کنما ها او {ادب} و شتر و نا طلب

(2-4) و نزار کنم بسوی آن جمازگان طلب را

5.1 d' mn dm'sm' `jh `db `wnjy kh bwn my zynt mywn mrdwm;

5.1 damit ich mir aus Bildung anhängte solche Dinge, die meine Auszeichnung seien unter den Menschen

(1-5) دا من دماسما اجه او ادب اونجی ک بون می زینت میون مردوم

(1-5) تا در آویزم از ادب بدانچه باشد مرا آریشی میان خلق

5.2 sby myh w'rwn' mwny' (6.1) tšn`yz';

5.2 und <damit> ich sei eine weiße resp. spendende Wolke zur Zeit des Durstes.

(2-5) سبی میه و ارونا مونها (6-1) تشنا ایجا

(2-5) و ابری ببارنده نزدیک تشنگی

6.2 mn bwm `myd h'wštnb' dwrdstnyb' wr' h'kytn;

6.2 Ich quoll über vor Hoffnung und begierig darauf <mein Ziel> zu erreichen.

(2-6) من بوم امیدها و شنتبا دور دستنی با و را ها کیتن

(2-6) و بودم از بهر غایت حرص بر فراز گرفتن آن

6.3 tm' d'štn' (7.1) bdpwšyn wy lbs' `db;

6.3 Ich begehrte danach, das Gewand der bildung auszuziehen.

(3-6) طمع داشتتا (7-1) بدپوشین وی لبسا ادب
(3-6) و امید درپوشیدن جامه آن

7.2 mn w'wskldy hr ks' k(h) br 'lm by km 'lm by

7.2 Ich disputierte mit jedem, ob kenntnisreich oder kenntnisarm.

(2-7) من و اوسکلدی هر کسا که بر علم بی کم علم بی

(2-7) پژوهش می کردم با هر که یافتم که بسیار دانست یا اندک

7.3 mn w'rw'n xw'zn (8.1) jyky'nh dwnh w'rw'n'[[+++];

7.3 Ich wünschte mir Regen in kleinen Tröpfchen [+++].

(3-7) من و ارون خوازن (8-1) جیکنه دونه و ارون[+++]

(3-7) و باران می خواستم از باران بزرگ قطره و خردقطره

8.2 mn ds ds w'kdy nzdyk bw kh 'bdwnm;

8.2 Ich wartete, <darauf hoffend,> dass es nahe wäre, dass ich <die Dinge> in Erfahrung brächte.

(2-8) من دس دس و اکدی نزدیک بو که بدونم

(2-8) و روزگار می گذرانیم به شاید بود و مگر باشد

8.3 {jwnk bbwm} jwnk hr'stm hlw'n';

8.3 Als ich ankam in Halvan,

(3-8) {جونک بیوما} جونک هر شتم حلوانا

(3-8) چون فرود آمدم به حلوان

[S.9;1-8]

1.1 mn bzm'stwm br'rw'n' bdwnsth bwm wznh' mrdmwn';

1.1 unterzog ich die Brüder einer Prüfung um Bescheid zu wissen um den Wert der Leute

(1-1) من بزماستوم بر ارونا بدونسته بوم وزنها مردمونا

(1-1) و بیازمودم برادران را و غور کار قرینان معلوم کردم

1.2 bdwnsth bwm 'wn' kh / b'ymbnd knh\ (2.1) w 'wn' kh 'nzynh;

2.2 und erkannte jene Menschen, die <die Dinge> mit Mangel beladen und jene Menschen, die <die Dinge> verschönern.

(2-1) بدونسته بوم اونا که ایعیب مند کنه/ (2-1) و اون که انزینه

(2-1) و بیازمودم آنرا که ننگن کرد و آنرا که بیاراست

2.2 wnd'm bwzyd' srwyj krdš knh (3.1) bq'lbh' bnsb w'syn;

2.2 <Indessen> fand ich Buzaid i Soruji, der umherging in unterschiedlicher Erscheinung und sich gab von edler Herkunft

(2-2) و ندام بوزیدا سروجی کردش کنه (3-1) بقالبها بنسب و اشین

(2-2) بیافتم بدانجا بوزید سروجی را می گشت در کالبدهای نسبت بازیردن به هر کس

3.2 dstzny br'h' 'ndwjšh';

3.2 und nach Weg und Mittel zur Ansammlung <von Reichtümern> griff.

(2-3) دستزنی براها اندوجشها

(2-3) و می سپرد در وجوه و طرق کسب کردن

3.3 d'wy knh k'hy (4.1) kh wy {bwzyd} 'y drz' s'swmm;

3.3 Einmal behauptete er, dass er vom Hause Sasan sei,

(3-3) دعوی کنه گاهی (4-1) که وی {بوزید} ای در زاساسونم
(3-3) دعوی می کرد گاهی که او از آل ساسانست

4.2 bnsb wšy k'hy h' b'dš'hwn γs'nywn;

4.2 <und> einmal führte er <seine Abstammung> zurück auf die Qhasan-Könige.

(2-4) بنسب و اشی گاهی ها بادشاهون غسانيون

(2-4) و التجا می کرد گاهی به مهتران ملوک غسان

5.1 ʷ {bwzyd} b'ty ʷ dhwn dr'mwnsth b'rt';

5.1 Im fielen aus dem Munde Worte, die Perlen glichen,

(1-5) او {بوزید} باتی ای دهون درامونسته عبارتتا

(1-5) و او نثار می کرد از دهان خود درها

5.2 w'krd ʷwrdy bwy hr dw jnk mnf'th';

5.2 <und er> sammelte großen Nutzen mit beiden Händen.

(2-5) واکرد آوردی بوی هر دو جنک منفعتها

(2-5) و می دوشید به دو دست خود شیرها

6.1 h' dy'r m' k'hy bdrwny blb's š'rw'n;

6.1 Manchmal erschien er im Gewande der Dichter,

(1-6) ها دیار اما گاهی بدرونی بلباس شاعرون

(1-6) و پدید می آمد حالی در شعار شاعران

6.2 dbwšy wqty wzrky' wzrkwn;

6.2 <und> manchmal bekleidete er sich mit der Erhabenheit der Großen,

(2-6) دیوشی وقتی وزرکیا وزرکون

(2-6) و می پوشید گاهی بزرگ منشی کسریان بزرگان

7.1 bynk ʷw w'kwnh kwnh kdstn'j' wy h'ly w' škr' byn'j' wy dwry;

7.1 mit dem Unterschied, dass er mit seinen verchiedenen Verwandlungen
<allzu> klar machte sein Fernsein <von dem, was er zu zeigen versuchte>.

(1-7) باینک او واکونه کونه کدستاجا وی حالی وا اشکارا بینا جا وی دوری

(1-7) اناکه او باگردانی حال او وهویدایی محال او

7.2 xwštr *w'zny bdym dyry b'lm rw'yt (8.1) bnrmy kdn b'lm dwnsn
bfš'ht [+++] wr' b'btdy sxwn frmwn [+++];

7.2 Er zeigte sich besser <als er im Grunde war> durch die Ansehlichkeit seines Gesichtes und durch Erzählkunde (das Vermögen, gut erzählen zu können), durch sanftmütiges Handeln und durch das Kennen der Wissenschaften und durch Redsamkeit [+++], durch unerwartete Worte und <durch> Gewalt[+++]

(2-7) خوشتر و انزی بدیم دیاری بعلم روایت (8-1) بنرمی کدن بعلم دونسن بفصاحت

[+++] ورا بابتدی سخون فرمون [+++]

(2-7) آراسته به سیرابی منظری و روایتی و سازواری و دانشی و بلاغتی که در دل

وقعی دارد و بدیهه فرمان بردار

[S.10;1-8]

1.1 b'lmh' tmwm bb' kwhh' 'lmh' brdšw' ;

1.1 <und> mit einer vollkommenen Erkenntnis auf die Höhen der Berge der Wissenschaften erhoben,

(1-1) بعلمها تموم ببا کوهها علمها بردشوا
(1-1) و قدمی بر کوهها و بالا‌های علمها برشده

1.2 bw xjryr^o (2.1) wy 'lmh^o (2.2) wr^o w'bwšyn bwy h'lt^h; 1.2 <und> seine Wissenschaft war <sehr> anziehend (attraktiv, begehrenswert), (2.2) <sein Können jedoch> verhüllte er durch seine Verwandlungen.

(2-1) بو خجیریا (2-1) وی علمها (2-2) ورا و ابوشین بوی حالتها
(2-1) تا بود از نیکوی سازهای او (2-2) بدو می آمدند با همه علت‌های او

2.3 bdy b^o wy 'lmy rwyt y^osh brdyn h^o wr^o dyn {bwzyd}; 2.3 Sāhe <jemand> seine Erzählkunde, so wünschte er seine Begegnung (eine Unterredung mit ihm).

(3-2) بدیبا وی علمی روایت یاسه بردین هاورا دین {بوزید}
(3-2) و از بهر فراخی روای میل می کردند به دیدار او

3.1 [+++][+++] wy 'lm h^o dyr^o wrdn rybt w'kytn y^o wr^o br^o <wry kdn>; 3.1 [+++][+++] <um> seine Kenntnisse aufzudecken, suchten sie den Vergleich gegen ihn.

(1-3) [+++][+++] وی علم‌ها دیار آوردن رغبت و اکتین ای ورا براوری کنن
(3-1) و از بهر فریبناکی سخن بدیبهی او سرددل می بودند از برابری کردن با او

3.2 xšy'b^o (4.1) wy 'lm dr'wr^o wr'wr^odyn wy mr'd^o; 3.2 <Seiner> Freude wegen und um seine Kenntnisse herauszulocken, erfüllten sie seine Wünsche.

(2-3) خشیا با (4-1) وی علم در آوردن وراوردین وی مرادا
(2-3) و زبهر خوش آوردن او فواید را مساعدت می کردند با او به مراد او

4.2 dm'stm bwy d'mwnh^o wjyh bynb^o wy 'lmh^o; 4.2 <Auch> ich hing mich an ihm dran, seiner ausgezeichneten Kenntnisse wegen.

(2-4) دماستم بوی دامونها وجیه بینبا وی علمها
(2-4) در آویختم به ریشه‌های او از بهر گزیده‌های صفات او

5.1 rybt bbrdm bwr^o šfy dwsty kdn wjyh bynyb^o wy šfth^o; 5.1 Ich suchte nach einer reinen Freundschaft mit ihm, da seine Eigenschaften auserwählt waren.

(1-5) رغبت ببردم بورا صافی دوستی کنن وجیه بینبا وی صفتها
(1-5) و رغبت نمودم در دو دوستی با او از بهر گزیده‌های صفات او

6.1 mn bwm b'w w'brdy my 'ndwhh^o; 6.1 Ich war bei ihm, er ließ meine Sorgen in weite Ferne rücken.

(1-6) من بوم باو و ابردی می اندوها
(1-6) بودم بدو می زدودم اندیشه‌های خود

6.2 mn yšy my zmwn^o xšdym swzn rwšny; 6.2 Meine Lage schien mir rosig und hell leuchtand.

(2-6) من ایشی می زمونا خش دیم سوزن روشنی

(2-6) و جلوه می کردم روزگار خود را گشاده روی دروشان روشنایی

7.1 mn dy wy {bwzdy} nzdyky^o xš^owndy wy ʔst^on^o bwyndh^oy;

7.1 Ich sah <auf mich zukommen> seine Nähe und die Verwandtschaft zu ihm und die Türschwelle <seines Hauses> (in der Erwartung also zu ihm zu gehen).

(1-7) من دی وی {بوزید} نزدیکی خشاوندی وی استانا بوبنده ای

(1-7) می دیدم قرب او را قربتی و منزل او را غنیتی

7.2 wr^o dyn^o sr^owy wy znd^oyy^o zndh^oy;

7.2 Die Begegnung mit ihm war für mich Tränkung <im Glück> (Bereicherung) und sein Leben für mich <neues> Leben.

(2-7) ورا دینا سراوی وی زنداییا زنده ای

(2-7) و دیدار او را سیرابی و حیات او مرا بارانی

8.1 m^o b^oyst^oym w ʔyn xšy b^ory zmwn^o;

8.1 Wir verweilten einige Zeit in diesem Glück,

(1-8) ما بایستایم و این خشی باری زمونا

(1-8) و درنگ کردیم بر آن یک چندی

8.2 w h^o b^oty mb^o hrwjy yky xš sxw<n>;

8.2 <und> jeden Tag erzählte er mir eine freudige Erzählung,

(2-8) وها باتی مباح هروچی یکی خوش سخو<نا>

(2-8) انشامی کرد در هر روز دلگشای

8.3 w^odwr kdy [S.11;1-8] (1.1) ʔmy dl šbh;

8.3 <und> er entfernte aus meinem Herzen den Zweifel,

(3-8) وادور کدی (ص 11، 8-1) (1-1) امی دل شبها

(3-8) و دفع می کرد از دل من شبهتی

1.2 d^o bh ʔwn wqtk wr^o [+++] wyb^o dst drwysy k^os^o jd^oy;

1.2 bis zu jenem Zeitpunkt, an dem <er> ihn [+++] die Hand des Bettelns, die Schlüssel der Trennung.

(2-1) دا به اون وقتک ورا [+++] ویبا دست درویشی کاسا جدای

(2-1) تا بساخت و بیامیخت مر او را دست درویشی قدح جدایی

2.1 wr^o dk^ošt nwnd^on {kwšt} b^oiy^ostk^o b^ojd^oy kdn r^oq;

2.1 Dass er kein knochenloses Fleisch fand (keine angenehmen Lebensumstände) brachte ihn dazu, Irak zu verlassen.

(1-2) ورا دکاشت نوندان {گوشت} بجی استکا بجدای کدن عراق

(1-2) و برآغلید او را نیافتن استخوانی که بازجوید بر طلاق دادن عراق

2.2 wr^o w^odkd nwnd^on (3.1) mnf^oth^o h^o wy^own kn^oryh;

2.2 Das Nichtfinden eines Nutzens brachte ihn an den Rand der Wüste.

(2-2) ورا وادکد نوندان (3-1) منفعتها ها ویاون کناریها

(2-2) و بینداخت او را حاجتمندیهای آنکه با او رفیقی کنند و او را سودی کنند به

بیابانهای آفاق عالم

3.2 wr^o w^ohmb^o bršt b^ojm^ot (4.1) k^orw^on jndstnyn ʔlmy [+++] kytn;

3.2 Es brachte ihn dazu, sich der Gruppe des Kārwan anzuschließen [+++]
das in-Bewegung-Versetzen der Wissenschaft.

(2-3) ورا واهمبا برشت جماعت (4-1) کاروانا چندستین علمی [+++] کیتن

(2-3) و در پیود او را در رشته رفقه های جنبیدن علم بی غنیمتی

4.2 btj kd šynb^o tyjy^o (5.1) wy wynš;

4.2 Zum Aufbruch schärfte er seinen Blick (= Entschluss).

(2-4) بتیج کد شینبا تیجیا (5-1) وی وینش

(2-4) تیز کرد از بهر رحیل تیزی عزم خود را

5.2 bšw h'kšy dl^o bwy mhr;

5.2 Er ging fort und zog die Herzen <der anderen> wie durch einen Zügel hinter sich her.

(2-5) بشو هاکشوی دلا بوی مهر

(2-5) و برفت و میکشید دل را به زمامهای آن

6.1 m^o btrš n^owrdy ksy k [///] m^o bdy bs wy dwry;

6.1 Er brachte mir kein Wohl derjenige, [///] dessen Ferne zu mir mich [///].

(1-6) ما بترش ناوردی کسی ک [///] ما بدی بس وی دوری

(1-6) نیکو نیاید به من آنکه دوات من راست کرد و کار من بساخت پس دوری او

6.2 h^o dy'sh n^owrdy ksy k m^o h^o [+++];

6.2 Er ließ mich nichts wünschen, derjenige der mich zu [+++].

(2-6) ها د یاسه ناوردی کسیک ما ها [+++]

(2-6) و آرزومند نکرد مرا آنکه براند مرا از بهر وصال خود

7.1 h^o škr^o nbw mb^o w'dwr bw zmwn^o hmwn^o wy fzl^o;

7.1 Ich sah keinen mehr wie ihn und die Zeit schien fern, in der seinesgleichen in der Gelehrsamkeit < wieder erscheinen würde>.

(1-7) ها اشکارا نبو مبا او دور بو ز مونا همونا وی فضلا

(1-7) و نه بدرخشید مرا از آنکه که او برمید مانده او را در فضل او

7.2 nh xy'wnd hnr kh w'krd w'rdh bw wy hnr's^o hnr^o;

7.2 <und> kein Meister der Künste scharte je solche Künste um sich wie die seinen.

(2-7) نه خیاوند هنر که واکرد آورده بو وی هنراسا هنرا

(2-7) و نه خداوند خصلها جمع کرد مانند خصلهای او

8.1 w'nhn bw j^o mn br wqt;

8.1 Er war vor mir verborgen für lange Zeit.

(1-8) وانهن بو اج من بروقت

(1-8) و پنهان شدن خواست از من یکچندی

8.2 mn ndwnm wy jk^ohh^o mn nwndhm j^oh w^o xbr [+++];

8.2 Ich kenne nicht seinen Aufenthaltsort und finde <auch> keinen Hinweis über ihn.

(2-8) من ندونم وی جگاهها من نوندم اجه او خبر [+++]

(2-8) نمی شناختم او را بیشه و نمی یافتم از او هویدا کننده خبری

[S.12;1-8]

- 1.1 jwnk w'jm'm 'jh my sfr h' wrwrstnk'h my nfsy;
 1.1 Als ich zurückkehrte von meiner Reise an den Ort meines Aufwachsens,
 (1-1) جونک و اجمام اجه می سفر ها وروستگاه می نفسی
 (1-1) چو بازگشتم از غربت خود بارستن جای شاخ خود
- 1.2 bh'zr bwm srh wy ktyb;
 1.2 fand ich mich ein in der dortigen Bibliothek,
 (2-1) بحاضر بوم سره وی کتیب
 (2-1) حاضر آمدم به کتابخانه آن
- 2.1 'wn d'rktb k bh'zrynk'h bw mt'lmwn w'krd'm'nk'h bšrdbw'wn 'jh
 'wšwn (3.1) ksy šry mrdmwn;
 2.1 in jener Bibliothek, die der Treffpunkt der Gelehrtamen und der
 Versammlungsort der dortigen Bürger.
 (1-2) اون دارکتب ک بحاضر و نگاه بو متعلمون و اکرد امانگاه بشر دبو اون اجه اوشون
 (3-1) کسی شری مردمون
 (1-2) که انجمن ادب آموزانست و به هم رسیدن جای ساکنان ازیشان و غریبان
- 3.2 drm' xy'wnd ryš hmst xy'wnd jyr' dškwnh;
 3.2 Es trat ein ein vollbärtiger Herr von ungeheuerlichem Antlitz,
 (2-3) درما خیواند ریش همست خیواند جیرا دشکونه
 (2-3) همی درآمد خداوند موی روی گیشن و آسای با خلل
- 3.3 sl'm wkd (4.1) dnyštwn w bnyšt bdmbl' l mrdmwny;
 3.3 grüßte die Sitzenden und setzte sich nieder am Ende der Folge der
 Leute.
 (3-3) سلام وکد (4-1) دنیشتون و بنیشتم بدمبال مردمونی
 (3-3) سلام کرد بر نشستگان و بنشست در بایسهای مردمان
4. 2 bs h'ʔst' h' ʔšk'r' knh (5.1) 'wn' kh bwy dl dbw;
 4.2 Danach erhob er sich, um die Dinge, die er im Herzen hatte, klar zu tun.
 (2-4) بس هااستا ها آشکارا کنه (5-1) اونا که بوی دل دبو
 (2-4) پس دراستاد آشکارا می کرد آنچه در مشکهای او بود (یعنی غرایب سخن)
- 5.2 b'jb 'wry h'zrwn' bwy fš'ht;
 5.2 Sie wunderten sich, die Anwesenden, über seine Redegewandtheit.
 (2-5) بعجب اوری حاضر و نا بوی فصاحت
 (2-5) و به شگفت می آورد حاضران را به هویدا سخنی خود
- 5.3 bkt ks' kh (6.1) d' bwr'w' nyšth bw;
 5.3 Er sprach zu dem, der neben ihm saß:
 (3-5) بکت کسا که (6-1) دا بوراوا نیسته بو
 (3-5) گفت آنرا که پهلوی او بود
- 6.2 jh ktyb 'wn ktyb k ty 'yšyny bwydr;
 6.2 „Was ist das für ein Buch in das du hineinschaust?“
 (2-6) چه کتیب اون کتیبک تی ایشینی بویدر
 (2-6) چه کتابست آنکه می نگری در آن؟
- 6.3 bkt dyw'n 'by 'b'dh;

6.3 Er (der Zweite) sagte: „Der Diwān von Abi ‘Ibādeh,

(3-6) بکت دیوان ابی عباده

(3-6) گفت: دیوان ابو عباده (ای بحتری)

7.1 kw^hy bd^o wyb^o bnyk^o wrdn;

7.1 von dem man sagt, dass er Gutes hervorbringe.“

(1-7) کواهی بدا ویبا بنیک آوردن

(1-7) که گواهی داده اند او را به نیک آوردن و نیک گفتن

7.2 bkt tw h^o sr^o st^oy wy b^own jyk (8.1) [++w] bdy^h sxn k<h> tw wr^o xwš bysty^oy;

7.2 Er (der Erste) sagte: „Hast <denn> Du Dich <überhaupt> dessen schlau (kundig) gemacht, worin Du [+++], jene schöpferischen Dinge (Wort, Rede), die Dir <da> so gut gefällt?“

(2-7) بکت تو ها سر استای وی باون جی ک (8-1) [++و] بدیع سخن ک تو ورا خوش بیستیای

(2-7) گفت: هیچ دیدور شدی او را در آنچه دیدی بر سخن بدیع که آنرا ملیح شمردی

8.2 bkt ry wy kt<h> {by b^odh};

<der zweite>antwortete: „Jawohl,so sagte er {Abi ‘Ibādeh}

(2-8) بکت اری وی کته {ابی عباده}

(2-8) گفت: نهمار آن قول اوست

[S.13;1-8]

1.1 nd^ojnk lwlw^o byn^o sby mrw^ory^o mwnsth wnj^ordh y^o trnkdw^on mwnsth y^o ty^o mwnsth;

1.1 als ob er lächle mit diamantenen Zähnen, er, der einer weißen Perle gleiche oder dem Tautropfen oder gar einer Blüte (offenbar ein Zitat aus jenem Diwān)“.

(1-1) انداجنک لولوا بیذا سبی مرواریا مونسته و نجارده یا ترنکدونا مونسته یا تتیا مونسته

(1-1) گویی باز می مند از دندانی چو مروارید بر هم نهاده یا از ژاله یا از کویله ها

2.1 kh^o w^o {by b^odh} bd^h dj^hny btšbyh^o wrdn dn^o bwydr;

2.1 So brachte er (Abi ‘Ibādeh) als Schöpfung jene Gleichnis.

(1-2) که او {ابی عباده} بدعه دجانهی بتشییه آوردن دنا بویدر

(1-2) که او نو صنعتی آورد درین تشبیه که ودیعت نهاد در آن

2.2 bkt wr^o y^o bjb^o wyny^o (3.1) b^owy byny^o lmy;

2.2 Er (Buzaid) sagte zu ihm: „O wie merkwürdig <doch> dises Fehlen <jeglichen> Wissens.

(2-2) بکت ورا ای بعجب اوینیا (3-1) باو بیینیا علمی

(2-2) گفت ابو زید او را: ای شگفتا از ضایع گذاشتن ادب

3.2 tw frwh bysty^o y mrd xy^ownd^o rm^o;

3.2 Du O Mann, zählst groß einen <bloß>Meister der Aufgeblehtheit,

(2-3) تو فرو بیستی ای مرد خیاوند ارما

(2-3) تو فربه شمردی ای فلان خداوند آماس را

4.1 tw fwd kwty nh bjlkřtš;

4.1 als ob Du auf nicht-lodern-wollendes Feuer pustest.

(1-4) تو فود کوتی نه بجلکر آتش

(1-4) و دردمیدی نه در آتشی افروزان

4.2 tw kw³y ³y byt [+++] w³krd³wr³ (5.1) tšbyh³ dndwn;

4.2 Wo denkst Du denn hin mit jenem Vers [+++] <in dem angeblich> Gleichnisse über die Zähne gemacht.

(2-4) تو کو ای ای بیت [+++] واکرداورا (5-1) تشبیها دندون

(2-4) کجایی تو از آن بیت نادر که جمع کننده است جمله تشبیها ت دندانرا

5.2 my nfs fdy b³ dndwn btrš³wr lwlw³brdnk³h;

5.2 O für mein Leben gern liebe ich jene Zähne, deren Ort und Stelle des Lächelns so glänzend.

(2-5) می نفس فدی با دندون بترشاوړ لولو ابردنگاه

(2-5) تن من فدای آن دندانی که دروشانست مندین جای او

6.1 wr³ [+++] xwš³ w³ t³ wsh³ dyr xwš³ w;

6.1 Deren [+++] erquickend Wasser Dich <mehr> befriedend als andere erfrischende Wässer.

(1-6) ورا [+++] خوش او تا و سه ا دیر خوش او

(1-6) و بیاراسته است آنرا خنکی و آبداری که کفایت است ترا (طراوتهای دیگر)

7.1 lwlw³ byn sby mrw³ry³ mwnsth twrnk dwn³ mwnsth³ y³ k³fwr bw tty mwnsth³ y³ xrm³y wškw³ mwnsth³ /y³ w³ k³f mwnsth³ \

7.1 <und> die (die Zähne) hervorlächelten wie weiße Perlen, dem Tautropfen gleichend <und> dem Kampfer (eine Pflanze), einer Blüte gleichend, ja der Datelblüte.“

(1-7) لولوا بین سبی مرواریا مونسته ترنک دونا مونسته ای کافور بو تتی مونسته ای

خرمی وشکوا مونسته ای او کفا مونسته /

(1-7) می مندید از مروارید تر از ژاله و از کویله ها و از کاردو و از سوارگان آب

8.1 wr³ xwš³ byst ksyk h³zr bw wr³ šyr byst ;

8.1 Es gefiel ihm (dem Zweiten) gut dem Anderen, der da war. Er hielt es für schön.

(1-8) ورا خوش بیست کسیک حاضر بو ورا شیر بیست

(1-8) جید شمرد آنرا هر که حاضر بود آنجا و شیرین شمرد آنرا

8.2 wr³ w³ [+++] kytn xw³st³ jh³ w³ wr³ [+++];

8.2 <Er> verlangte [+++] es von ihm [+++].

(2-8) ورا ورا [+++] کتین خواستن اجه او ورا [+++]

(2-8) و بازخواست ازو دیگر بار و املا خواست آنرا

[S.14; 1-8]

1.1 w³brsyn kyšy³ yn byt zndyy³ wr³ kw³ y³h mrdyy³;

1.1 Die (die Versammlung) fragten, wessen der Vers <denn> sei, und <ob> dessen Erdichter noch lebend sei oder tot?

(1-1) و ابرسین کیشیا این بیت زندییا ورا کوا یاه مردییا

- (1-1) و پرسیدند که: کراست این بیت؟ و زنده است گوینده آن یا مرده
- 2.1 mn bxy^o swknd xwynm hq sj^ow^ortr by kyrn r^osty sj^ow^or b^oynk kwš w^okn; 2.1 <Er>: „Ich schwöre bei Gott, dass es eher geziemend ist, dass der Mensch dem Recht folge und dass es sich sich gehört, der Wahrheit Gehör zu schenken.
- (1-2) من بخیا سوکند خوینم حق سجاوارتر بی کیرن راستی سجاوار باینک کوش واکنن (1-2) گفت: سوگند به خدای که حق سزاتر که آنرا پس روی کنند و راست سزا باشد که بنیوشند
- 3.1 bxy^o y mrdwm šm^o hmnšyry bkny^o mrwj mwn^o [+++]; 3.1 Bei Gott, O Ihr Leute suchet heute die Gesellschaft des [+++].“
- (1-3) بخیا ای مردمون شما همنشیری بکنین امروج مونا [+++] (1-3) بدرستی که این بیت ای گروه من مر همراز شمار است امروز
- 3.2 <bkt> nd^oytk^o wn jm^o*t (4.1) šk ktn^o bwy bnsb w^obrdn nkwmst^o br^ost <bystn> wy d^owy^o; 3.2 Es schien so, als ob die Versammlung seinem Worte mißtraute und nicht für wahr halten wollte seinen Ausspruch.
- (2-3) <بکت> اندایتک اون جماعت (1-4) شک کتنا بوی بنسب و ابردن نکومستا براست «بیستنا» وی دعویا (2-3) گفت راوی: گویی جماعت به شک شدند بدین نسبت او و ابا کردند، و ابا کردند باور داشتن دعوی او را
- 4.2 bdwnsth^o wn^o kh h^oj^omh (5.1) bwšwn x^otryh^o dr; 4.2 Er wusste <sodann> das, was in ihren Gedanken Eingang gefunden hatte.
- (2-4) بدونسته اون که ها جامه (5-1) بوشون خاطرپها در (2-4) دل بدانست آنچه درآمد در فکرتهای ایشان
- 5.2 bdwnst^o wn^o kh bwšyh bw kh wšwn wr^o nk^or kdnh; 5.2 Er erkannte das, was verborgen war; das, was sie <zu denken> leugneten,
- (2-5) بدونست اونا که بوشیه بو که وشون ورا انکار کنده (2-5) و واقف شد بدانچه نهان بود از انکار ایشان
- 5.3 btrsh kh bbyšy bwn^o (6.1) h^o w^o dm; 5.3 <und> fürchtete sich davor, dass sie darin <allzu> weit gingen, ihn zu tadeln.
- (3-5) بترسه ک ببیشی بونا (6-1) ها او ذم (3-5) و حذر کرد که پیشی گیرد بدو نکوهشی
- 6.2 bxwnd kh^o ty bkmwn sxwn ktn wn^ohh; 6.2 Er rief aus: „In manchen Fällen, ist das Aussprechen von Vermutungen eine Sünde.“
- (2-6) بخوند که اتی بکمون سخون کتن وناهه (2-6) برخوردار که: برخی از گمان بزه است
- 6.3 <bs bkt> y^o rw^oytknwn (7.1) š^ory y^o bjškw^on sxwn ym^or^oyn zywn;

6.3 <Sodann sagte er>: „O <Ihr> Gedichtesänger, O <Ihr> Heiler der kranken Worte,

(3-6) «بس بکت» ای روایت کنون (7-1) شعر ی ای بخشکون سخون ایمارین زیون

(3-6) پس گفت: ای روایت کنندگان شعر، و داروکنندگان گفتار بیمار

7.2 kh š'fy zry h' š'k'r' bwn (8.1) brytn(?) dst hqy w'd'r kwynh j'wr' šky;

7.2 <es ist wahrhaftig so,> dass das reine Gold <erst> durch das Schmelzen <aus dem Erz> zum Vorschein kommt, und <ebenso> die Hand der Wahrheit reißet auf des Zweifels Gewand.

(2-7) که صافی زری ها آشکارا بون (8-1) برین دست حقی و ادار کونیه جاورا شکی

(2-7) بدرستی که خلاصه گوهر پیدا شود به گذاختن و دست راستی و درستی بشکافد ردا ی گمان

8.2 bktn b'wn jyk bšwh bmwnsth [S.15;1-8](1.1) 'y zmwñh zm'stnj' bkrwmy kdn w'yy mrd' y' bkm'drm kdn w'yy;

8.2 Man sagt, so wie es von jeher überliefert ist, <erst> durch die Prüfung weiß man eines Mannes Wert zu schätzen oder zu geringschätzen seinen Wert,

(2-8) بکتن باون جی ک بشوه بمونسته (ص 15، 8-1) (1-1) ای زمونه زماستن جا بکرومی کدن وایی مردا یا بکمدارم کدن وایی

(2-8) و میگفته اند در آنچه گذشتست از روزگار: که نزدیک آزمایش گرامی کنند مرد را یا خوار کنند

2.1 'ynk h' dy'r 'wrđwm my bwšyh 'lm' zm'stnb';

2.1 so offenbarte ich mein verborgenes Wissen, um zu prüfen <Euch wider mich>.

(1-2) اینک ها دیار اوردن می پوشیه علما زماستتبا

(1-2) و اینک من آشکارا کردم نهانی خود را از بهر آزمایش

2.2 h' dy'r 'wrđwm my dly [+++] (3.1) d'brt wktyn;

2.2 Ich kehrte nach außen mein Herz [+++]zur Belehrung <anderer>.“

(2-2) ها دیار اوردوم می دلی [+++] (3-1) د عبرت وکتین

(2-2) و عرضه کردم کردم پوشیده خود را بر اندازه گرفتن

3.2 byš bw ykyn ksy kh h'zr' bw bkt;

3.2 Es trat hervor einer der Leute, die dort anwesend, <er> sprach:

(2-3) پیش بو یکین کسی که حاضر بو بکت

(2-3) پیشی کرد یکی از حاضران و گفت

3.3 mn dwnm yky byt š'r' (4.1) nwftn wwy h' jwmh sx'wty nkdy x'ṛ' bwr' hmwn' ktn;

3.3 „Ich kenne einen Gedichtvers, wie den man <bisher sonst> kein Gewand gewoben (das Gedicht wird als etwas Gewobenes also als eine Art Gewand verstanden), dass somit <keines Menschen> Geist <sonst> so einen <Vers> wie ihn schaffen kann.

(3-3) من دونم یکی بیت شعرا (4-1) نوفتن ووی ها جومه سخاوتی نکدی خاطر بورا همونا کتن

(3-3) من می شناسم بیئی که نبافته اند هیچ بیئی بر نورد آن، و نه دست با دست طبعی
به مانده آن

4.2 <r> tw wjny (5.1) drw'ystn' dlh' w' hmwn' š'r bkw d' yn rjh;

4.2 <Wenn> Du es <also> vorziehst, zu betrügen die Herzen, <so> schaffe ein Gedicht, das diesem hier gleiche:

(2-4) «ار» تو وجینی (5-1) دروایستا دلها واهمونا شعر بگو د این رجه

(2-4) اگر برمی‌گزینی فریفتن دلها نظمی بیار برین نهاد و روش و برخواند آنرا

6.1 <bs bxwnd> bw'rny sby mrw'ry' mwnsth nrj'sy' mwnsth 'w bd' dn' mwnsth hwkšt snj'mh <trnk dwn>;

6.1., Die Narzissengleiche (das Auge) ließ regnen Weisperlengleiche Tautropfen, die die wohlangepflanzten Brustbeeren (die Wangen) bewässerten,

(1-6) «بس بخوند» بواری سبی مرواریا مونسته نرجسیا مونسته او بدا دنا مونسته
هوگشت سنجامه «ترنک دونا»

(1-6) بیارنید معشوقه مرواریدها از نرگس-ای اشک چشم - و آب داد گلی را-ای
رخسار را- و فرو برد بر سنجیلان ژاله را

7.1 nbw 'l' dr'jn zmwn jšh' y'h 'w nzyktr d' š'r bxwnd [+++];

7.1 Es bedurfte nicht der Zeitspanne eines Augenblickes oder noch weniger als das, ehe er das Gedicht vorbrachte [+++]:

(1-7) نیو الا دراجن زمون جشها یاه او نزدیکتر دا شعر بخوند [+++]

(1-7) همی نبود مگر چو چشم برهم زدنی یا نزدیکتر تا برخواند و غریب آورد

8.1 wr' xw'stm 'wn zn' <kh> zy'rt kd w'brdn wy dymbrd' srx [+++] dn'n my kwš' xwš xbr';

8.1., Ich ersuchte sie, jene Frau <die> besuchte(?); abzunehmen ihre Bedeckung, Rot [+++] legen in meine Ohren eine gute Nachricht,

(1-8) ورا خواستم اون زنا <که> زیارت کد و ابردن وی دیمبردا سرخ [+++] دنان می
کوشا خوش خبرا

(1-8) درخواستم آن زن را آنکه که زیارت کرد برداشتن روی پوش او که سرخ بود
و دیعت نهادن در گوش من خوش ترین خبری

[S.16;1-8]

1.1 w' dwr kd šfqh' mwnsth kh w'bwšyh bw mwnk' mwnsth bkt/bk'lny kl'm' bkt mrw'ry' mwnsth 'y dhwn 'nkwšthny' mwnsth xwš bw;

1.1 Man möchte sagen sie glich einer Morgendämmerung, die verdeckt ist, glich dem Monde, Perlengliches rieselte aus ihrem Mund, der einem Ringe glich.“

(1-1) و ا دورکد شفقه مونسته که و ابوشیه بو مونکا مونسته اکلانی کلاما / بکت
مرواریا مونسته ای دهون انکوشتهنیا مونسته خوش بو

(1-1) دور کرد شفقی را که درپوشیده بودربر روشنایی ماه و فروریخت مرواریدهای
سخن از دهان چو انگشتی تنگ خویش

2.1 bmthyr byn ḥ'zrwn wy b'bdy sxwn ktnb' 'qryr bkdn bwy b'kjk 'lmy;

2.1 Die Anwesenden staunten über seine schöpferische Sprache <und> gestanden ein sein vollkommenes Wissen.

(1-2) بمتحیر بین حاضران وی بابتدی سخون کتتا اقریر بکدن بوی باکجک علمی
(1-2) حیران شدند حاضران از بدیهه گفتن او و خستو آمدند به نزهت نظم او

2.2 jwnk bdy (3.1) wšwn hwh^o kdn^o bwy sxwn wšwn w^ojmstn^o h^o r^h wr^o bkrwmy kdn;

2.2 Als er nun sah ihre Zustimmung zu seinen Worten und ihre Bereitschaft, ihn zu würdigen,

(2-2) چونک بدی (3-1) وشون هوها کدنا بوی سخون وشون واجمستنا ها راه ورا بکرومی کدن

(2-2) چون بدید رای انس گرفتن ایشان به سخن او، و میل ایشان به درن گرامی کردن او

3.2 sr dbyš^o kd (4.1) jšm dr^ojn zmwn;

3.2 rechte er vor seinen Kopf <noch> innerhalb eines Augenblickes,

(2-3) سر دبیش اکد (4-1) چشم دراجن زمون

(2-3) سر فروافگند چندانکه چشم بر هم زنند

4.2 bkt h^okyryn dw byt^o hr dwn dyr <bs bxwnd>;

4.2 <und> sagte: „Nehmet <nun entgegen> zwei weitere Verse:

(2-4) بکت هاکیرین دو بیتا هر دون دیر <بس بخوند>

(2-4) پس گفت: و بگیرید دو بیت دیگر و برخواند

5.1 dym w^okd^o wn^o rwjk bhqyqt bw jd^oy bjwmh dbw;

5.1 „Jener Tag kam, wo die Trennung wahrhaftig im Gewande <der Wirklichkeit> erschien.

(1-5) دیم واکد اونا روجک بحقیقت بو جدای بجومه دبو

(1-5) و روی فراکرد آن زن را روزی چند فراق در حله ها

5.2 sy^oh^on hwkzn^o nkwt^o bšymwn ks /tnk dl\;

5.2 Schwarz kaute er sich die Finger, derjenige, der reuig war.

/سیاهان هوکزن انکشتا بشیمون کس \تک دل (2-5)

(2-5) سیاه می خایید سر انگشتان چو پشیمانی فروبرنده

6.1 h^o škr^or dbw šw^o mwnsth bw w šbhk wšwn^o wrd^osth bw y^osmynh^o mwnsth krhd hwkšt blwr^o mwnsth nkwt^o bdr^o mwnsth bw;

6.1 Es zeigte sich eine Nacht, die dem Morgen gleich, dem Jasmin gleich, dem härtesten Kristall gleich, dem leuchtenden Monde gleich.

(1-6) ها اشکارا دبو شوا مونسته بو و صبحک وشون ورداشته بو یاسمینها مونسته کرده
هوگشت بلورا مونسته انکوشت بدرا مونسته بو

(1-6) بروشید شبی بر صبح که برداشته بود شب و روز را (یعنی زدود روی) شاخی
تازه و بگزید بلور را به مروارید

7.1 wn wqt wzrk bystn mrdmwn wy qymt^o;

7.1 Da schätzten <nun> die Leute groß seinen Wert

(1-7) اون وقت وزرک بیستن مردمون وی قیمتا

(1-7) آنگه عالی شمردند گروه بهای او را

7.2 br bystn wy 'lm³;

7.2 <und> sahen an sein Wissen als weit.

(2-7) بر بیستن وی علما

(2-7) و بسیار بارنده شمردند ابر دایم بار او را

7.3 bxjyr kdn (8.1) wy zywš³ w'nzyn kdn wy bwst'h;

7.3 Sie verschönerten (besserten) ihr Verhalten zu ihm und schmückten seine Haut (bedeckten ihn mit Kleidung).

(3-7) بخجیر کدن (8-1) وی زیوشا و انزین کدن وی بوستا

(3-7) و نیکو کردند زیش بازو، و بیاراستند پوست او را-ای به کسوت-

8.2 bkt h'rθ [+++] [+++];

8.2 Hares sprach: [+++]

(2-8) بکت حارث [+++] [+++]

(2-8) گفت راوی

[S.17;1-8]

1.1 jwnk bdyw h³ šk'r³ byn³ wy 'tšb'ry /wy 'lm fš'hty\ swzny³ wy [šk³+]/wy nfsy³;

1.1 Als ich sah, wie klar sein Feuer-Versprühen / seine Redsamkeit \, und dass <es> glänzte [+++] / sein Leben\.

(1-1) چونک بدیم ها اشکارا بینا وی انشباری او ی علم فصاحتی/ سوزنیا وی [اشکا+]
او ی نفسی/

(1-1) چون بدیدم زبانه زدن آبیذه او، و دروشیدن جلوه او

1.2 nyk kdm dršyn³ (2.1) bwr³ 'yšn kdn h'hštm jšm³ bwy nšwnh 'wnk'h³ w³ m³ šyx bw srwjy;

1.2 [+++] um hinzuschauen, ihn zu betrachten, ich richtete mein Auge auf seine Erscheinung, sodann <erkannte ich> ihn als unseren Scheich Sorūjī.

(2-1) نیک کدم درشینا (2-1) بورا ایشن کدن ها هشتم جشما بوی نشونه اونگاه او اما
شیخ بو سروجی/

(2-1) جهد کردم و تیز کردم نظر خود در شناخت علامت او، و بچرانیدم چشم را در
بوی یافتن او همی شیخ ما بود سروجی

3.1 w mwnk t'wstw bw wy šw³ mwnsth mwyw t'ryk;

3.1 Er glich dem Sommer-Mond, seinem Nächte dunkel.

(1-3) و مونک تاوستو بو وی شوا مونسته موه تاریک

(1-3) و ماه پیری او برآمده بود در شب تاریک جوانی او

3.2 mzdbrn bd'm my nfs³ b wy drwmyn;

3.2 Ich beglückwünschte mich zu seinem Erscheinen.

(2-3) مزدیرن بدم می نفسا بوی درومین

(2-3) تهنیت کردم خود را به آمدن او

4.1 byš byšy bkdm m'sk w'd'yn wy dst³;

4.1 Ich beeilte mich, zu küssen seine Hand.

- (1-4) بیش پیشی بکدم ماشک وادان وی دست
 (1-4) و پیشی گرفتم از بهر بوسیدن دست او
- 4.2 bktm wr^o jyh^o ʔwnk bkʔrdnyh ty sft^o (5.1) d^o mn ndwnstm t^o dwnstn^o;
 4.2 Ich fragte ihn: „Was ist <denn> das, welches veränderte Dein Erscheinungsbild, so dass ich Dich nicht erkannte?
- (2-4) بکتم ورا جیه اونک بکار دنیه تی صفتا (5-1) دا من ندونستم تا دونستنا
 (2-4) و گفتم او را: چیست آنکه بگردانید صفت ترا تا نشناختم ترا
- 5.2 jyh^o ʔwn k sby kdy ty sr ryš^o d^o ndwnstm ty [+++] ty sʔwrt^o;
 5.2 Was ist denn das, welches Dein Haar und Bart weiß werden ließ [+++]
 Dein Gesicht?“
- (2-5) جیه اون ک سبی کدی تی سر ریشا دا ندونستم تی [+++] تی صورتا
 (2-5) و چه چیز سپید کرد موی روی ترا تا بنشناختم آرایش ترا
- 6.1 h^ost^o kwyn dktm nxwšyh^o sby kdy zmwnh bmrmdwn [+++];
 6.1 Er verharrte und sprach: „Die Schläge des Leidens <im Lebens> ließ weiß werden zu den Menschen [+++].
- (1-6) هاستا کوین دکتن نخوشیها سبی کدی زمونه ب مردمون [+++]
 (1-6) دراستاد می گفت: کوب شورشهای روزگار پیر کرد مرا و روزگار مردمان را گرداننده است
- 7.1 ʔr frmwn^o h^obryn yky rwj yky šxš frd^o jyrš kwynh;
 7.1 Wenn <die Zeiten> auch mal einen Tag Folge leisten eines Mannes Befehlen, <so> übermennen (bzw. überfallen) <sie ihn> am Tage darauf.
- (1-7) ار فرمونا هابرین یکی روح یکی شخص فردا جیرش کوینه
 (1-7) اگر فرمان برد روزی تتی را دیگر روز غلبه کند بر او
- 7.2 tw brstw^or mb^o bswzny ʔjh [+++] (8.1) [+++];
 7.2 Sei Du <mal> nicht so sicher des Glanzes der [+++]
- (2-7) تو براستوار مبا بسوزنی اجه [+++] (8-1) [+++]
 (2-7) استوار مباحش به درخشیدنی از برق آن که او فریبنده است
- 8.2 šbr bkn ʔwnk^oh kh^o w^o [++rk^o] b<h> tw wzrkk^oryh^o w^okrd^o ʔwry [+++];
 8.2 Warte, bis er [+++] Dir große Taten und zusammenbringt [+++],
- (2-8) صبر بکدن اونگاه که او [++rk^o] ب تو وزرککاریها واکرد اوری [+++]
 (2-8) و صبر کن چو او برآغلاند بر تو کارهای بزرگ را و جمع کند

[S.18;1-8]

- 1.1 ʔwn wqtk b^otš wr^o h^okrdn w^okrdn ktn;
 1.1 wenn sie es über dem Feuer drehen.“
- (1-1) اون وقتک ک باتش ورا هاگردن واکردن کتن
 (1-1) که نیست بر زر کانی ننگی در آتش چو آن را بگردانند
- 1.2 bšw jd^oy ktn wy jk^ohy hmk^orwn^o [+++] (2.1) dlyh^o w^o wr^o b^o;
 1.2 Er ging weg von seinem Ort der Scheidende, die Herzen der Mitstreiter waren mit ihm.
- (2-1) بشو جدای کتن وی جگاهی همکارونا کتن [+++] (2-1) دلیها واورا با

(2-1) پس به گرانی برخاست جدانشونده از جای خود و در صحبت خود ببرد دلها را.

Mq3

[S. 18; 1-8]

1.1 m' w'krd' wrd w' hmk'rw'n]'' my kwr';

1.1 Für mich und meine Freunde wurde eine Zusammenkunft einberufen.

(1-1) ما واکرد اورد واهمکارونا جامی کورا
(1-1) فراهم آورد مرا و دوستانی که مرا بودند انجمنی

2.1 w' n''wmy by bwydr ndyzn;

2.1 Eine Zusammenkunft mit der keine Hoffnung einherging.

(1-2) واناومی بی بویدر ندی زن
(1-2) که پاسخ نکردی در آن آوازدهنده را

2.2 bsxt byn[+++] ''tšsnk' w nwšnsty 'tš dšmny;

2.2 Schwer tat es sich [+++] Feurstein, und das Feuer der Feindseligkeit flammte nicht auf.

(2-2) بسخت بین [+++] اتشسنگا و نوشنستی اتش دشمنی
(2-2) و بشنودی سخن او و نه بی اتش ماندی اتش زدن اتش زنه، و نه تیز شدی اتش
ستیهندی

3.1 wqty 'm' ykdw' h'kš' w'kš' kty m swyh' š'ryh';

3.1 Als wir miteinander [strittig] disputierten über die Gedichte,

(1-3) وقتی اما یکدوا هاکش واکش کتیم سویها شعرها
(1-3) در آن میان که ما از یکدیگر می کشیدیم کنارهای شعرها که برخوانند

3.2 'm' dr'wrwym trfh xbyrh';

3.2 und brachten mit uns neuerliche Nachrichten.

(2-3) اما در آوردیم طرفه خبرها
(2-3) و با هم می آوردیم طرفه ها با اسنادها

4.1 n'k'h hr'st' b'm' šxšy wr' dbwšwy wy khwn' 'lbs';

4.1 Plötzlich erhob sich jemand aus unserer Mitte, [der] alte Kleidung am Leib trug.

(1-4) ناکاه هر استا باما شخصی ورا دبوشوی کهون لبسا
(1-4) همی باستاند بر سر ما شخصی که برو بود کهنه

5.1 bwy šynhmwny dbw lny;

5.1 In seinem Gang zeigte sich ein Hinken [am Bein hinkte er]

(1-5) بوی شینه مونی دبو لنکی
(1-5) و در رفتن او لنگی بود زشت

5.2 bkt šxš 'y wjyh 'ndwj-knwn 'y bš'rtwn [+++]

5.2 Er rief: „O Ihr Sammler von auserwählten Dingen und frohen Botschaften, [+++]

(2-5) بکت شخص ای وجیه اندوج کنون ای بشارتون [+++]
(2-5) گفت: ای بهینان یخنیها و بشارتهای خویشان

6.1 bnykx'r b''yn bwqt šbh' xrdn'

6.1 möge Euch Euer morgendlicher Weintrank munden,

(1-6) بنیک خار بالین بوقت صبح خوردن

(1-6) خوششان باد بامداد

6.2 bnyk knyn šbħ xrdn'

6.2 und wie wohl <doch> Ihr daran tut, morgendlich Wein zu trinken!

(2-6) بنیک کنین صبح خوردن

(2-6) و نیکوتان باد صبوحی خوردن

[S.19; 1-8]

1.1 dryšyn h' `wn ksyk bw xy'wnd kwr'

1.1 Blicket auf denjenigen, der der Herr der Zusammenkunft,

(1-1) دریشین (ص 19) ها اون کسیک بو خیاوند کورا

(1-1) بنگرید به کسی که بودست خداوند انجمن

1.2 xy'wnd brm'ly xy'wnd sx'wṭ xy'wnd twnkry

1.2 der Herr des Reichtums, der Herr der Großzügigkeit, der Herr der Macht,

(2-1) خیاوند برمالی خیاوند سخاوت خیاوند تونگری

(2-1) و عطا و توانگری و بخشش

1.3 xy'wnd sr' zmy xy'wnd dyhh'

1.3 der Herr [Besitzer] von Häuser, Grund, der Herr [Besitzer] von Dörfer,

(3-1) خیاوند سر از می خیاوند دیهها

(3-1) و ضیاع و دیه ها

2.1 xy'wnd k'nh' xy'wnd mhmwnd'ry

2.1 der Herr [Besitzer] von Quellen [Wasser], der Herr der Gastfreundlichkeit,

(2-1) خیاوند کانهها خیاوند مهمون داری

(2-1) و حوضها و دعوت گاهها و مهمانی

2.2 hmyšk bw b'w xšm kyrn wzrk k'ryh'

2.2 Ewig richtete sich an ihn der Zorn großer Taten (= Ewig war er es, der hohen Tribut zahlte zur Bewerkstelligung großer Taten),

(2-2) همیشک بو باو خشم کیرن وزرک کاریها

(2-2) همیشه بدو می رسید گرفتگی کارهای بزرگ

2.3 k'l'rh' kdn 'ndwh'

2.3 <und es war an ihm zu> kämpfen gegen Kummer und Trauer,

(3-2) کالجارها کدن اندوها

(3-2) و جنگهای کربتها

3.1 w'tš bdy ḥsd brdn

3.1 und das schlimme Feuer der Eifersucht,

(1-3) و آتش بدی حصد بردن

(1-3) و سپر غمهای بدی بدخواه

3.2 w h'rštn mšybth' sxt

3.2 und die Ankunft von schweren Plagen,

- (2-3) و هارشتن مصیبتها سخت
(2-3) و رسیدن رنجهای روزگار تاریک و سیاه
- 3.4 d' bthy bw (4.1) dstdym
3.4 bis seine Handfläche sich leerte [bis er verarmte],
(3-3) دا بتهی بو (4-1) دست دیم
(3-3) تا تهی شد کف دست
- 4.2 bx'ly bw sbzy dšt
4.2 und die Steppe verlor das Grüne,
(2-4) بخالی بو سیزی دشت
(2-4) و بی سبزه شد هامونی محلت و قبيله او
- 4.3 w dxšk' [+++] bnxwš bw jk'h
4.3 und ausdrörrte[+++] und jener Ort wurde brach.
(3-4) و دخشکا [+++] بنخوش بو جگاه
(3-4) و فرو شد آب چشمه
- 4.4 w' dwr bw dynk'h
4.4 Das Lager war fern,
(4-4) و ادور بو دین کاه
(4-4) و بازجست منزل ای قرار و قدر شد
- 5.1 bthy bw w'krd'wmynk'h
5.1 und der Ort der Versammlung [Zusammenkunft] leerte sich,
(1-5) بتهی بو و اکردامین کاه
(1-5) و خالی شد مجمع
- 5.2 bnxwš bw xtnk'h
5.2 und die Schlafstätte wurde unbewohnbar,
(2-5) بنخوش بو ختکاه
(2-5) و سنگستان شد خواب گاه
- 5.3 bkrdst h'l
5.3 und der Zustand änderte sich [zum Schlechten],
(3-5) بکردست حال
(3-5) و بگشت حال
- 5.4 'srw d'sth 'y'l
5.4 und die Familie weinte,
(4-5) اسرو داشته عیال
(4-5) و به گریه آمدند عیال
- 6.1 bx'ly bw 'sb w'bstnk'hh'
6.1 und die Stelle der Pferde [der Stall] leerte sich,
(1-6) بخالی بو اسب و ابستنگاهها
(1-6) و خالی شد بستن جایهای اسبان
- 6.2 dl dr'wrd h' šk dbwn
6.2 und der, der [gewöhnlich] Neid empfindet, erbarmte sich,

- (2-6) دل در آورد ها شک دبون
(2-6) و ببخشد آنکه پژوهان می برد
- 6.3 hl'k [+++] j'rw' w zr 'sym
6.3 und vernichtet <wurden> [+++] Vierbeiner [Vieh], Gold und Silber,
(3-6) هلاک [+++] چاروا و زر اسیم
(3-6) و نیست شد چاروا و زر وسیم
- 7.1 dl dr'wrd 'm' b' ḥsdb'r bmrk b'xrm bw'
7.1 und derjenige, der eifersüchtig war und unseres Todes sich erfreut,
dessen Herz <unserer> sich erbarmte,
(1-7) دل در آورد اما با حسد بر بمرک بخرم بوا
(1-7) و رغبت آورد ما را بدخواه و شادکام
- 7.2 'm' w'jm''yn w' zmwnh'y [+kn']
7.2 und die <schwierigen> Zeiten brachten uns vom Wege,
(2-7) اما و اجمالین و از مونهای [+کنا]
(2-7) و بچسبانید ما را روزگار برکوبنده
- 8.1 drwyšy *bx'k drkn'
8.1 und Armut und erniedrigendes Betteltum <kam über uns>,
(1-8) درویشی *بخاک درکنا
(1-8) و درویشی به خاک رساننده
- 8.2 d' bh 'wn ḥ'ly kh bb' xl'w kdym
8.2 bis wir gar Betteltaschen zu tragen anfangen,
(2-8) دا به اون حالی که ببا خلاو کدیم
(2-8) تا که پای افزار گرفتیم سودگی را
- 8.3 'm' bxwš kdym 'ndwhh'
8.3 und unsere Herzen mit Trauer begnügten,
(3-8) اما بخوش کدیم اندوهها
(3-8) و غذا گرفتیم استخوان در گلو گرفتگی
- [S.20;1-8]
- 1.1 'm' ddrwn knym 'ndwhh'
1.1 und die Trauer in unsere Herzen hineinließen,
(1-1) اما ددرون کنیم اندوه
(1-1) و در نهان بیافتمیم غم و اندوه را
- 1.2 'm' dbytym drwny' w wšn''y
1.2 und unsere Bäuche an Hunger gewöhnten,
(2-1) اما دبیتیم درونیا و وشنای
(2-1) و درنوردیدیم درونها را بر گرسنگی
- 1.3 'm' bsrhm kdym (2.1) bwš'sb byn'
1.3 und Antimon auf unsere Augen auftrugen [kamen nicht um den Schlaf],
(3-1) اما بسر مه کدیم (2-1) بوشاسب بینا
(3-1) و سر مه گرفتیم بیداری را

- 2.2 ʔmʔ bdbynkʰ h kdym hwkth zmyʔ
 2.2 und im tiefgelegten Land hausten wir [unbewohnbare Täler],
 (2-2) اما بدبین گاه کدیم هوکنه زمیا
 (2-2) و وطن گرفتیم زمینهای ژرف را
- 2.3 ʔmʔ nrm bystym tlwyʔ
 2.3 und nahmen von Dörnen an, sie wären sanft [erduldeten viele Härten],
 (3-2) اما نرم بیستیم تلوییا
 (3-2) و وطی شمردیم خار را ای نرم شمردیم
- 3.1 wʔfrmwštym [+++]
 3.1 und vergaßen [+++],
 (1-3) و افرموشتیم [+++]
 (1-3) و فراموش کردیم در چوبهای پالان
- 3.2 ʔmʔ xwš bystym hlʔkʰ hʔjnʔ
 3.2 und fanden uns mit dem zerstörerischen Tode ab,
 (2-3) اما خوش بیستیم هلاکا هاجنا
 (2-3) و خوش شمردیم هلاک از بیخ کننده را
- 3.3 ʔmʔ dyr kyty mʔrk rwjʔ (4.1) tqdyr bkdh
 3.3 und <aber> den vorherbestimmte Tag des Todes stellten wir uns als fern vor.
 (3-3) اما دیر کیتیم مرک روجا (4-1) تقدیر بکده
 (3-3) و دیر شمردیم آن روز تقدیر مرگ را
- 4.2 hyj ʔzʔkwʰr mrd bw k dl drʔwrʔ
 4.2 Gibt es irgend einen Edelmann, der sich unserer erbarmt,
 (2-4) هیج ازا کوهر مرد بوک دل وراورا
 (2-4) هیج هست آزاده دارو کننده
- 4.3 yʰh sxʔwty mrd yʔrykn
 4.3 oder einen mitleidigen, hilfsbereiten Mann?
 (3-4) یاه سخاوتی مرد یاری کن
 (3-4) جوانمردی مواسات کننده
- 4.4 bʔwn xyʔwndy k [+++]
 4.4 Bei Gott schwöre ich, dass [+++],
 (4-4) باون خیاوند ک [+++]
 (4-4) بدان خدای که...
- 5.1 bbwm brʔr drwyšy
 5.1 dass ich ein bettelnder Bruder war,
 (1-5) ببوم برار درویشی
 (1-5) خداوند درویشی
- 5.2 mn mylk nbwym yky šwy kwʔh
 5.2 dass ich nicht <mal> eine kurze Nacht lang König war.“
 (2-5) من میلک نبویم یکی شوی کوتاه

(2-5) پادشاهی نداشته باشد بر شب گذار یک شبه

6.1 bkt ḥ'rθ

6.1 Hares sagte:

(1-6) بکت حارث

(1-6) گفت حارث بن همام

6.2 dl dr'wrdm wy drwyšyh'yb'

6.2 „Seiner Armut erbarmte sich mein Herz,

(2-6) دل در اوردم وی درویشیهای با

(2-6) مرا رفت آمد از بهر نیازهای او

7.1 w'jmstm h' bdr'wrdn wy wjyh sxnh'

7.1 und ich behmühte mich, seine auserwählten Worte zu verstehen,

(1-7) واجستم ها بدر آوردن وی وجیه سخنها

(1-7) و ببچیدم از بهر استخراج فواید او

7.2 bdr'wrdm wyb' dyn'ry zr'

7.2 holte ihm einen Golddinar hervor,

(2-7) بدر اوردم و بیا دیناری زرا

(2-7) پدید کردم دیناری

7.3 bktm wr' bzm'stnb'

7.3 und um ihn auf die Probe zu stellen, sprach ich zu ihm:

(3-7) بکتّم ورا بزماستنبّا

(3-7) گفتّم او را بر وجه آزمایش

8.1 'kr t wy mdḥ bkny bš'r dyn'r tyšh

8.1 Wenn du diesem (dem Golddinar) ein Lobgedicht widmest, dann soll es deiner sein.

(1-8) اگر توی مدح بکنی بشعر دینار تیشه

(1-8) اگر بستایی آنرا به نظم آن تراست

8.2 [///] byky ḥ'l š'r xwnn

8.2[///] <er trat vor>, während er dichtete,

(2-8) [///] بیکی حال شعر خونن

(2-8) به حکم پیش آمد برمی خواند

[S.21;1-8]

1.1 dr ḥ'l ksy bkth nktwn

1.1 <ein Gedicht>, welches bis dahin keiner ausgesprochen:

(1-1) در حال کسی بکنه نکتون

(1-1) در حال بی آنکه شعر کسی دیگر بر خود بستی

2.1 jh krwmy / dyn'r\ zrды [///] dnyh wy zrды

2.1 Wie wertvoll ist das Gelbe (der Glanz des Goldes)[+++] sein Gelb.

(2-1) چه کرومی دینار / زردی [///] دنیه وی زردی

(2-1) چون گرامی است زر زردی که نیکوست زردی او

2.2 d' byn'wn' bnh kn'ryh' w' dwr kth wy sfr šw'y

2.2 <Dich> tragend bis an die Grenze <der Welt>, und seine Reise <des Goldes> sei bis an die fernsten Orte der Welt,

(2-2) دا *بيناونا بنه کناریها و ا دورکته وی سفر شوی
(2-2) برنده کناره های عالم از جا به جای اندازد سفر او

3.1 brw^{yt} w^{brdy} wy wnknwmh wy ^škr^y

3.1 erzählt haben <sie> von seinem Ruhm und Ruf,

(1-3) بروایه و ابردی وی ونک نومه وی اشکارای
(1-3) روایت کرده آوازه او و معروفی او

3.2 dn^{yn} wjyhtryn klm^o twnkry /bwšyh jk^h\ wy kyl^h

3.2 als ob <sie> die erhabensten Worte (das Geheimnis, der Zauber) des Reichturns auf seiner Stirn geschrieben haben.

(2-3) دناین وجیه ترین کلماتونگری ابوشیه جکاها/ وی کبلاه

(2-3) بدرستی که به امانت نهاده اند سر توانگری در شکنهای پیشانی او

4.1 [+++] bkd dr^{wrdn} wy jndš

4.1 [+++] von seinem Umherkreis <auf der Welt>,

(1-4) بکد در آوردنا وی جندش

(1-4) وقرینست باروایی کارها جنبین او

4.2 bdwst d^šth kwyn h^o mrdmwn [+++] ^y byšwny

4.2 und dem Volk gefällt sein Weißgesicht (sein leuchtender Glanz) [+++]
Stirn,

(2-4) بدوست داشته کوین ها مردمون ای بیشونی

(2-4) و دوست کرده اند به خلق سپیدی روی او

5.1 ndjnyk ^y dlyh^y wy ^šl

5.1 als ob der Ursprung (des Goldes) in den Herzen sei.

(1-5) انداجنیک ای دلپها یا وی اصل

(1-5) گویی که از دلهاست گذاخته او

5.2 [+++] ^w hmlh [+++] ks kh wr^o w^{krd}wrd bwn wy kysh

5.2 [+++] Angriff auf ihn [+++], der Gold sammelt in seinem Beutel.

(2-5) [+++] او حمله [+++] کسکه ورا واکرداورد بون وی کیسه

(2-5) بدان حمله کند آنکس که جمع کند آنرا صوه او

6.1 ^r *bwj^o byn y^h ssty knh bwn wy xš^{wndy}

6.1 Sogar, wenn all seine Sippschaft vernichtet oder schwach und verschlissen sein sollten.

(1-6) ار *بوجارین یاه سستی کنه بون وی خشاوندی

(1-6) و اگر چه نیست شده باشند یا سست شده باشند خویشان او

6.2 jh dwst d^šth wy ^šl wy tr^{wy} /dyn^r\

6.2 Wie liebenswert ist die Röte und Frische des Goldes.

(2-6) جه دوست داشته وی اصل وی تراوی ادینار/

(2-6) ای خوشا گذاخته او و تازگی او

7.1 jh dwst d^šth wy bwynd^y wy nšrt

7.1 Wie liebenswert ist seine Hilfsbereitschaft und sein Sieg,

- (1-7) جه دوست داشته وی بویندای وی نصره
(1-7) ای خوشا بی نیازی او و کفایت او و یاری او
- 7.2 ° ws b'dš'h k r'st hrst'ywn wy b'dš'hy
7.2 und wie oft ein König, dessen Königtum mit Goldes Hilfe besteht
(2-7) اوس بادشاهک راست هراستایون وی پادشاهی
(2-7) ای بسا فرماینده اا که بدو تمام شد امیری او
- 8.1 ° ws [+++] nh °w by hmyšk bw wy bšymwny
8.1 und [+++] gäbe es <das Gold> nicht, so <doch> das Seufzen danach,
(1-8) اوس [+++] نه او بی همیشک بو وی بشیمونی
(1-8) و ای مستا که اگر نه او بودی پیوسته بودی حسرت او
- 8.2 ° ws lškr °ndwhy wr °*bšknh bwy hmlh brdn
8.2 und wie oft ein Heer der Trauer, <dass vom Golde> besiegt,
(2-8) اوس لشکرا اندوهی ورا *بشکنه بوی حمله بردن
(2-8) و لشکر اندوها که هزیمت کرد آنرا حمله او
- [S.22;1-8]
- 1.1 [+++] wy sr kd bnrm kdn wy xšmy sxtý
1.1 [+++] das Lüften des Geheimnisses, um seinen unerbittlichen Zorn zu sänftigen.
(1-1) [+++] وی سر کدن بنرم کدن وی خشمی سختی
(1-1) که راز او نهان با او بگفت نرم شد آن شوّت او و تیزی خشم او
- 1.2 ° ws ks ° kh wr ° w °*r'hy ° kdh bwn wy xš'wndwn
1.2 <und> derjenige, dessen Verwandtschaft ihn im Stich gelassen,
(2-1) اوس کسا که او را *راهیا کده بون وی خشانودان
(2-1) و چندا بندی که فروگداشته بودند او را کسان او
- 2.1 wr ° br'hny t ° bš'fy bwn wy xrmý
2.1 es (das Gold) eilte ihm zur Rettung, so dass er frohlockte.
(1-2) ورا براهنی تا بصافی بون وی خریمی
(1-2) برهانید او را تا صافی شد شادی او
- 2.2 bhq xy °yk wr ° bd't djyh wy °frynš
2.2 Bei Gott, der seine (des Goldes) Schöpfung vollzog,
(2-2) بحق خیاییک ورا بدعت دجیه وی آفرینش
(2-2) سوگند به حق بار خدایی که نو بیافرید آنرا آفرینش او
- 3.1 ° ws jh'rdh šwy mwnk ° tmwm wr ° hwj'wrđy wy [+++]
3.1 wie oft es seine [+++] der Vollmond hingestellt.
(1-3) اوس چهارده شوی مونکا تموم ورا هوجاوردی [+++]
(1-3) و ماه تماما که فرود آورد آن را بدره او
- 3.2 ° ws xšmyn ° bl wr °wrh bwn wy xšm °tš
3.2 Und so zahlreich die erzürnten Menschen, deren Zorn sich entflamnte,
(2-3) اوس خشمینا بل وراورده بون وی خشم انش
(2-3) و در خشم شده اا که زبانه می زد انگشت خشم او
- 4.1 [+++] byn mn bktm wzrktry ° wy qdr °

- 4.1 [+++] würde ich sagen, dass dessen Macht am größten sei.“
 (1-4) [+++] بین من بکتم وزرک تریا وی قدرا
 (1-4) اگر نه پرهیزکاری و دین داری بودی گفتمی: ای بزرگا قدرت و قدر او
- 4.2 bs bystrd wy dst' wr' bxwndy bs
 4.2 Sodann er seine Arme ausgestreckt und sang <weitere> Reime:
 (2-4) بس بیسترد وی دستا ورا بخوندی بس
 (2-4) پس بگسترد دست خود پس از آنکه برخواند آنرا
- 5.1 wf' wj'ry' ʔ' kwhr mrd /ʔwn' kh' w'dh bkd
 5.1 „Der Edelmann hielt sein Versprechen,
 (1-5) وفا و جاریا از اکوهر مرد \او ناکه/ وعده بکد
 (1-5) و گفت: وفا کرد آزاده آنچه وعده کرد
- 5.2 w'rw'n bryjy' w'rw'n ʔ'j myh r'd bdmstnk'h
 5.2 <so großzügig> wie die Regen spendende Regenwolke als sie blitzet
 und donnert.
 (2-5) و ارون بریجیا و ارون اج میه رعد بدمستتکاه
 (2-5) و باران بریخت ابری امیدوار چو رعد او بغرید
- 5.3 bykdm *h'd'm dyn'r h' ʔ'w
 5.3 Ich warf ihm einen Dinar zu,
 (3-5) بیکدم *ها دام دینارا ها او
 (3-5) بینداختم دینار را بدو
- 6.1 bktm wr' h'kyr tw ʔ'ndwhn nbwh wr'w
 6.1 und sprach zu ihm: „Nimm das, und sei seinetwegen (wenn es mal
 fehlen sollte) nicht in Trauer.“
 (1-6) بکتم ورا ها کیر تو اندوهن نبوه ورا او
 (1-6) و گفتم: بگیرش نه اندوه خورده بر آن
- 6.2 wr' drkd bwy dhwn
 6.2 Er nahm ihn in den Mund,
 (2-6) ورا درکد بوی دهون
 (2-6) بنهاد آن را در دهان خود
- 7.1 <bkt> brkt dkn ʔ'y xy' bwydr
 7.1 <und segte>: „O Gott segne dies!“
 (1-7) «بکت» برکت دکن ای خیا بویدر
 (1-7) گفت: برکت کن ای بار خدای درین
- 7.2 h'bj'rd šynb'
 7.2 Er machte sich breit zum Aufbruch,
 (2-7) ها بچار د شینبا
 (2-7) پس پایچه برکشید و برباوید بازگشتن را
- 7.3 btmwm kdy st'wnš'
 7.3 <nachdem> er das Gebet zu Ende gesprochen.
 (3-7) بتموم کدی بس ستاوشا

(3-7) پس از تمام کردن ثنا

8.1 h'jwm' m' jh wy xwš sxwn msty šqy

8.1 Durch seine angenehme Sprache geriet ich in eine liebliche Trunkenheit.

(1-8) هاجوما ما اجه وی خوش سخون مستی عشقی

(1-8) پدید آمد مرا از خوش گویی او مستی حرصی .

Mq4

[S. 26;1-8]

1.1 <bkt> ḥ`rθ (2.1)bšwm h` dmy`t bs`l tnky <w> qḥty;

1.1<Es sprach> Hares: „Einst begab ich mich nach Damyat in einem Jahre der Not und des Mangels.

(1-1) «بکت» حارث (2-1) بشوم ها دمياط بسال نتکی «و» قحطی

(1-1) بشدم به دمياط در سال رنج و شوریدی و شوریدگی

2.2 mn`wn rwj (3.1) `yšy bkdh fr`xy bwm;

2.2 In jenen Tagen befand ich mich (lebte ich) im Überfluß.

(2-2) من اون روج (3-1) ایشی بکده فراخی بوم

(2-2) و من آن روز چنان بودم که بنگریستندی مردمان به فراخی عیش من

3.2 dwst d`šth br`ry bwm;

3.2 Man begehrte meine Bruderschaft (man begehrte die Nähe zu mir).

(2-3) دوست داشته براری بوم

(2-3) دوست داشتندی برادری من

3.3 mn kšy j`wryh` brm`ly;

3.3 Ich zog hinter mir her Säcke voller Reichtum.

(3-3) من کشی جاوریها برمالی

(3-3) می کشیدم دامن گلیمهای توانگری

4.1mn `yšy bmyh` xrm;y;

4.1 Man sah mir große Freude an.

(1-4) من ایشی بمیها خر می

(1-4) و جلوه می کردم شناختگان مهتری را

4.2 hmk`ry bkd m hmk`rwn`j` bhšth byn frmwn` xlyf kdn;

4.2 Ich arbeitete zusammen mit Gefährten, die vom Streitstab losgelassen (d.h die sich nicht stritten),

(2-4) همکاری بکدم همکاروناجا بهشته بین فرمونا خلیف کن

(2-4) یار شدم با یارانی که بشکافته بودند عصای خلاف را

5.1 šyr bxrd byn mm` mw`fqt;

5.1 <und> die zusammen gesäugt worden waren aus der Brust der Einmütigkeit,

(1-5) شیر بخرد بین مما موافتت

(1-5) و شیر بخورده بودند از شیرهای موافتت

5.2 d` bbw byn &lt;sr&gt; šwny br`sty /w` `yn mw`fqt`j`;

5.2 so dass sie wahrlich bildeten die Zähne eines Kammes;

(2-5) دا ببوبین «سرا» شونی براستی \ و این موافتتاجا/

(2-5) تا می روشیدند چو دندانهای شانه در برابری

6.1 nfs`h` ykyn bw`krd`wmy n xw`sth`;

6.1 die Geister einig zum Erfüllen der Begehren.

(1-6) نفساها یکنین بواکرداومین خواستها

(1-6) و چو یک نفس تا نفس کامها

6.2 ʾmʾ byn wʾ yn xšyʾjʾ ʾmʾ šy (7.1) wštʾw;

6.2 Wir weilten in <unserem> Wohlbefinden, <und> wir gingen eilend vor uns her.

(2-6) اما بین و این خش یاجا اما شی (7-1) وشتاو

(2-6) و بودیم بازان می رفتیم به شتاب

7.2 ʾmʾ bʾlwn dnnʾy ʾT hr wštʾw šw wštrʾ;

7.2 Wir setzten unsere Packsättel nur auf schnelle Kamele auf.

(2-7) اما بالون دننای الا هر وشتاو شو وشترا

(2-7) و بار نمی نهادیم مگر هر اشتری مست

7.3 ʾmʾ hrštnkʾ byky jkʾh yʾh ʾmʾ drʾwʾjʾm [+kʾhʾ];

7.3 Der Ort unserer Ankunft an einer Stelle oder der Ort unseres Eintrittes [+++].

(3-7) اما هرشتنکا بیکی جگاه یاه اما *درواجام [+کاهها]

(3-7) و چو فرو آمدیمی به جایگاهی یا بیامدیمی به مشربی

8.1 ʾmʾ drwʾysty ʾstʾnʾ ʾmʾ bdrʾz nkdy br ʾstʾnʾ;

8.1 Wir verharreten nicht lange beim Rasten, wir zogen nicht in die Länge unser Rasten.

(1-8) اما درواپستی استاننا اما بدراز نکدی بر استاننا

(1-8) بر بودیمی درنگ را و دیرنکردیمی درنگ را

8.2 hʾ dyʾr ʾmʾ dkʾr dʾštn wštrwnʾ;

8.2 Es wurde uns begreiflich, wie heranzuziehen die Kamele zum Dienste.

(2-8) ها دیاراما دکار داشتن وشترونا

(2-8) پدید آمد ما را کار فرمودن جمازگان

[S.27;1-8]

1.1 bšwy nw ʾwrnʾy bwst syʾh tryk;

1.1 An einer schönen Nacht, <die> der Haut eines jungen Negers <glich>,

(1-1) بشوی نو اورنای بوست سیاه تاریک

(1-1) در شبی نیک جوان سیاه پوست

1.2 ʾmʾ bšym dʾ bh ʾwn wqt k wʾbrd (2.1) šw wy ʾwrnʾyʾ wʾkšy šbḥ wy rnkʾ;

1.2 gingen wir weiter, solange bis die Nacht vergreiste und der Morgen ihr entzog die Farbe.

(2-1) اما بشیم دا به اون وقتیک و ابرد (2-1) شو وی اورنایا واکشی صبح وی رنگا

(2-1) به شب برقتیم تا که برگشید شب جامه جوانی خود و بر بود صبح رنگ سیاهی او

2.2 ʾwn wqt k ʾmʾ nyʾrstym (3.1) bšwy šynʾ ʾmʾ wʾjmstym hʾ bwšʾsb;

2.2 Als wir dann müde warden des nächtlichen Ganges, neigten wir <allmählich> zum Schläfe.

(2-2) اون وقت اما نبارستیم (3-1) بشوی شینا اما واجمستیم ها بوشاسب

(2-2) چو ملال گرفتیم از شب روی و میل کردیم به خواب

- 3.2 $\text{m}^{\text{b}} \text{bwnd}^{\text{ym}} \text{zmy}^{\text{š}} \text{šwrb}^{\text{sth}} \text{xwš} \text{kwy} \text{w}^{\text{š}}$;
 3.2 Wir fanden frischen Grund und Boden, wo die Winde wohltuend.
 (2-3) اما بوندایم زمیا شورپشته خوش کوی وا
 (2-3) بیافتیم زمینی تر و تازه پشته های او، نرم و زنده باد صباى او
- 4.1 $\text{m}^{\text{w}} \text{wr}^{\text{w}} \text{w} \text{w} \text{jynym} \text{wštrwny}^{\text{b}} \text{bb}^{\text{r}} \text{w}^{\text{ktkn}} \text{h}$;
 4.1 Wir wählten ihn aus zum Abladen der Lasten von den Kamelen.
 (1-4) اما ورا ووجینیم وشترونیآ بیار واکتکاه
 (1-4) برگزیدیم آنرا فروخوابانیدن جای مر اشتران سپید و فرو نهادن جای بارى به آخر شب مر خواب کردن را
- 4.2 $\text{jwnk} \text{wr}^{\text{w}} [+++] \text{hršt} (5.1) \text{w}^{\text{skyn}} \text{bw} \text{zmy} \text{b}^{\text{lwn}} \text{xwnh} \text{wštr} \text{wnk}$;
 4.2 Als wir ankamen an jenem Ort, ward still die Erde, <also jener>
 Abladeort der Kamele und sein Schrei.
 (2-4) جونک وراهرشت (5-1) واسکین بو زمی بالون خانه وشترو نک
 (2-4) چون فرو آمد بدانجا پار آمیزنده، و بیار امید بدانجا آواز خفته و آواز شتر
- 5.2 $\text{b}^{\text{šnwstm}} \text{w}^{\text{j}^{\text{zny}}} \text{w}^{\text{jh}} \text{y} \text{mrdmwn}$;
 5.2 Wir hörten das Getuschel der Gespräche von einem Menschen,
 (2-5) باشنوستم او اجازنی او اچه ای مردمون
 (2-5) شنودم آواز آواز کننده از مردان
- 5.3 $\text{kwy} (6.1) \text{wy} \text{šwy} \text{hdy} \theta \text{knh} [+++] \text{dr}$;
 5.3 aus dem heraus sich hören ließ eine nächtliche Erzählung [+++]:
 (3-5) کوتی (6-1) وی شوی حدیث کنه [+++] در
 (3-5) می گفت هم سمر خود را در مراحل
- 6.2 $\text{jwnh} \text{hkm} \text{ty} \text{tjh} \text{w}^{\text{w}} \text{jm}^{\text{tj}} \text{w}^{\text{ty}} \text{hms}^{\text{ywnj}}$;
 6.2 <Er fragte seinen Gefährten>: „Wie ist Dein Urteil über jene
 Versammlung und Deine Nachbarn?“
 (2-6) جونه حکم تی رجه وا او جماعتاجا واتى همسایوناجا
 (2-6) چگونه باشد حکم روش تو وا گروه تو و همسرایگان تو
- 7.1 $\text{bkt} \text{mn} \text{b}^{\text{yš}} \text{kwynm} \text{my} \text{hms}^{\text{y}} \text{jh} \text{w}^{\text{wyd}} \text{y} \text{kynh}$;
 7.1 <Der Gefährte> sprach: „Ich gebe Acht auf meinen Nachbarn, sogar
 wenn er Unrecht tut.
 (1-7) بکت من بایش کوینم می همسایا جه او اوی داای کینه
 (1-7) گفت: رعایت کنم همسرایه را و اگر چه جور کند
- 7.2 $\text{mn} \text{wzynom} \text{bwndš} \text{ks}^{\text{j}} \text{kh} [+++] \text{wrh}$;
 7.2 <Ein anderer>: " Ich entscheide mich für denjenigen, [+++]bringt.
 (2-7) من وزینم بوندش کسا جا که [+++] اوره
 (2-7) و بذل کنم وصل آنرا که صولت کند
- 8.1 $\text{mn} \text{dxwštn} [+šm] [+++] \text{jh} \text{r} \text{h}^{\text{škr}} \text{kynh} \text{dwsty} \text{bdšmn} \text{dkyt}$;
 8.1 Ich selbst [+++], sogar wenn <er> Freundschaft vorheuchelt und
 Feindschaft tut.
 (1-8) من دخوشتن [شم] جه ار هاشکارا کینه دوستی بدشمن دکیتا
 (1-8) و بار شریک بکشم و اگر چه آشکارا کند تخلیط را

8.2 mn dwst d'nm xš'wnd';

8.2 Ich weiß den Verwandten als Freund,

(2-8) من دوست دانم خشاوند

(2-8) و دوست دارم دوست خویش را

[S.28;1-8]

8-3 jh 'r m' h'dh [S.28; 1-8] (1-1) krm 'w' ;

8.3 auch wenn er mir <nur> warmes Wasser anbietet.

3-8 چه ار ما هاده (ص 28، 1-8) (1-1) کرم او

(3-8) و اگر جرعه دهد مرا آب گرم

1.2 mn fzl nhnm h' šfq'br' d br'r x'lš;

1.2 Ich ziehe <jedoch> den <um mich> Bekümmerten dem leiblichen Bruder vor.

(2-1) من فضل نهنم ها شفقاً بر ا د برار خالص

(2-1) و فضل نهنم یار مشفق را بر برادر هم شق

1.3 mn wfy kwynm m' zywškn' (2.1) jh mk'ft nkynh bdh bjn yky bjn;

1.3 Ich bleibe treu <demjenigen>, der meine Gesellschaft will, wenn er mir auch nur ein Zehntel vergilt.

(3-1) من وفی کوینم ما زیوش کنا (2-1) چه مکافات نکینه بده بجن یکی بجن

(3-1) و وفا کنم و معاشر خویش و اگر چه مکافات نکند به ده یکی

2.2 mn km 'yšm wzrk dhš' mhmwny';

2.2 Ich gebe wenig auf <noch so> große Gaben eines Gast.

(2-2) من کم ایشم وندک دهشا مهمونیا

(2-2) و اندک شمرم عطای جزیل هم منزل خود را

2.3 mn w'bwšynm bsrnšyr' bxjry;

2.3 Ich übersehe gutwillig <die Fehler> meiner Mitstreiter .

(3-2) من و اوشینم بسر نشیرا بخجیری

(3-2) و ردیف کنم ردیف خود را به خوبی

3.1 mn hw'zynm my šw hdyθkn' bjk'h my 'myry;

3.1 Ich lasse sitzen meinen nächtlichen Miterzähler auf dem Platz meines Fürsten.

(1-3) من هوازینم می شو حدیث کنا بجگاه می امیری

(3-1) و فروارم هم سمر خود را به جای امیر خود

3.2 mn hw'zynm my hmsryh'kn' bjk'h my mhtry;

3.2 Ich lasse meinen Bekannten zukommen von meinen guten Taten.

(2-3) من هوازینم می همسری ها کنا بجکا می مهتری

(2-3) و فرآرم مونس خود را به جای رییس خود

3.3 mn dnhm (4.1) my 'šn'wn' my nykyh';

3.2 Ich lasse meinen Bekannten zukommen von meinen guten Taten.

(3-3) من دنهم (4-1) می اشناونا می نیکیهها

(3-3) و ودیعت نهنم به نزدیک معارف خود

4.2 mn hm'sr d'nm my hmk'rw'n' my mnf'th';

4.2 Ich weiß meine Mitstreiter meinem Vorteil als gleichwertig.

(2-4) من هماسر دانم می همکارونا می منفعتها

(2-4) و بدهم هم رفیق خود را مرافق خود

4.3 mn bnm kwynm my kwty' (5.1) m' [+++];

4.3 Ich richte meine Worte sanft an diejenigen, die mir [+++].

(3-4) من بنرم کونیم می کوتیا (5-1) ما [+++]

(3-4) و نرم کنم گفت خود دشمن خود را

5.2 mn b<h> hmyšk kwynm my h'brs w'brs' jh mn d'w'br';

5.2 Ich erkunde mich immerfort um das Befinden derjenigen, die durch mich ihren Frieden finden.

(2-5) من بهمیشک کونیم می هابرس و ابرسا اجه من داو ابرا

(2-5) و پیوسته کنم پرسیدن خود از آنکه از من سلوت دارد

5.3 mn br'zy bnm 'y wf' kdn bkm jy;

5.3 Ich gebe mich <auch> mit wenig Treue zufrieden.

(3-5) من برازی بنم ای وفا کدن بکم جی

(3-5) و راضی باشم از وفا به ضد وفا

6.1 mn br'zy bnm 'y mk'f't kdn bkmtryn j'wyh';

6.1 Ich bin <auch> mit bescheidenem Lohne für meine guten Taten zufrieden.

(1-6) من برازی بنم ای مکافات کدن بکم ترین جاویها

(1-6) و خرسند باشم از جزا به کمترین جزوی از اجزاء

6.2 mn 'lmy nknm 'wn wqtq m' 'lm knn;

6.2 Ich lasse keine Grausamkeit walten, <auch> dann nicht, wenn man mir Grausamkeit widerfahren lässt.

(2-6) من ظلمی نکونم اون وقتک ما ظلم کنن

(2-6) و ستم نکنم چو بر من ستم کنند

6.3 mn kyn [+++] (7.1) jh m' dkzyny srx m'ry *š'r;

6.3 Ich [+++] kein Nachtragen, sogar wenn mich eine rote Schlange beißt.

(3-6) من کین [+++] (7-1) جه ما دکزینی سرخ ماری * شار

(3-6) و کینه نجویم و اگرچه بگزد مرا مار سیه

7.2 bkt wr' wy ws'kwn 'y wy btw 'y my brsk' (8.1) bdrsty kh bšwmy kdn w'yr bšwmy kwyn /bšwm ks/;

7.2 Es sprach zu ihm sein Vertrauter (der Erste): „O wehe Dir, Du mein Bürschchen, es ziemt sich <doch> gerechterweise, den Übeltäter übel zuzurichtigen.

(2-7) بکت ورا وی وساکون ای وی بتو ای می بسرکا (8-1) بدرستی که بشومی کدن

و ابر بشومی کونین ایشوم کس/

(2-7) گفت او را یار او: ویلک ای پسرک من بدرستی که بخیلی کنند با بخیل

8.2 rybt brdn w'yr bqymty jy;

8.2 Man muss sich dem wertvollen Dinge zuwenden.

(2-8) رغبت بردن و ابر بقیمتی جی

(2-8) و رغبت نماید در آنچه بهای دارد

8.3 bnyk mn [+++] n'mw'fqt ks j';

8.3 Aber ich [+++] mit dem, der nicht mit mir einig.

(3-8) بنیک من [+++] ناموافقست کس جا

(3-8) و من باری نیام جز به موافق

[S.29, 1-8]

1.1 mn nšwn nkwynm my dšmn' bmy b'šyš;

1.1 Ich erwarte von meinem Feind nicht, dass er mir Rücksicht erweise.

(1-1) من نشون نکوینم می دشمنای می بایش

(1-1) و نشان نکنم گردن کش را به رعایت خود

1.2 mn š'fy dwsty nkwynm ks' kh nkwynm m' nšyfd'n';

1.2 Ich führe keine aufrichtige Freundschaft mit einem Menschen, der nicht gewillt ist mir mein Recht zukommen zu lassen.

(2-1) من صافی دوستی نکوینم کسا که نکومه ما تصیف داننا

(2-1) و دوستی نبرزم با آنکه ابا کند از انصاف دادن با من

1.3 mn br'ry nd'nm (2.1) ks' kh hl h' br'ry d'stn';

1.3 Ich weiß es nicht als Brüderlichkeit, wenn jemand davon ablässt Brüderlichkeit zu pflegen.

(3-1) من براری ندانم (2-1) کسا که هل ها براری داشتنا

(3-1) و برادری نکنم با آنکه لغو نهد میخهای حقوق را

2.2 mn dwsty nkwynm ks' kh w' n'wmy knh my w'myh';

2.2 Ich schließe nicht Freundschaft mit dem, der meine Hoffnungen hoffnungslos werden läßt.

(2-2) من دوستی نکوینم کسا که وا ناومی کن می اومیاها

(2-2) و یاری نکنم با آنکه بی بهره کند امیدهای مرا

2.3 mn b'r nkynm b'wn ksy k /wrynyh\ (3.1) my dwsty rsnh';

2.3 Meine Gedanken sind nicht bei dem, der den Band der Freundschaft zu mir abschneidet.

(3-2) من بار نکینم باون کسک \ورینیه/ (3-1) می دوستی رسنها

(3-2) و باک ندارم بدانکه ببرد رشته های عهد مرا

3.2 mn nrmy nkwynm ks' kh ndwnh my qdr' /my b'h'h';

3.2 Ich behandle nicht in Sanftmut denjenigen, der nicht zu schätzen weiß meinen Wert.

(2-3) من نرمی نکوینم کسا که ندونه می قدرا \می باهاها/

(2-3) و مدارات نکنم با آنکه نداند قدر من

3.3 mn h' nd'hnm my x'tyr' ks' kh (4.1) bšk'h my 'hd';

3.3 Ich lasse nicht Macht über mich gewinnen den, der mir gegenüber Versprechen bricht.

(3-3) من ها ندهم می اختیار کساکه (4-1) بشکاه می عهد

(3-3) و ندهم رمام خود بدانکه بشکنند عهد من

4.2 mn nwzynm my dsty' my dšmn';

4.2 Ich schenke meinen Feinden nicht meine Habe.

(2-4) من نوزینم می دستیا می دشمن

(2-4) من بذل نکنم توشه خود ناهمتان خود را

4.3 mn nhynm (5.1) my t'rsnwš' my dšmnwn';

4.3 Ich erweise meinen Feinden keine Huldigung.

(3-4) من نهی نم (5-1) می تارسنوشا می دشمنونا

(3-4) وبنگدارم و عید خود دشمن را

5.2 mn [+++] nnš'hnm my nykyh' bzmy my dšmnwn;

5.2 Ich [+++] pflanze nicht ein meine Güte in Feindes Erde.

(2-5) من [+++] من ننشاهنم می نیکیا بزمی می دشمنون

(2-5) و نشانم فراورده احسان در زمین دشمنان

6.1 mn sx'wt nkwynm bmy y'rykdn bxrm bwy bmy w'y;

6.1 Ich erweise keine Großzügigkeit [///] an meinem Helfer [///], dass er sich freue meines schlechten Befindens.

(1-6) من سخاوة نکوینم بمی یاری کدن بخرم بوی بمی وایی

(1-6) و جود نکنم به مواسات خود با آنکه شاد شود به بدیهایی که به من رسد

6.2 mn mšlht nwynm mn bšfqt w'jmstn' h' 'wn ksk bxrm bw bmy mrk;

6.2 Ich halte es für nicht richtig, sich in Warmherzigkeit demjenigen zu zuwenden, der in Freude gerate über meinen Tod.

(2-6) من مصلحة نوینم من بشفقة و اجمستنا ها اون کسک بخرم بو بمی مرک

(2-6) و نبینم بازنگرستن خود به جانب آنکه شادکامی کند به وفات من

7.1 mn dnwzynm my dhš 'l' my dwstwn';

7.1 Ich gewähre meine Güte niemandem zu, außer meinen Freunden.

(1-7) من دنوجینم می دهش الا می دوستونا

(1-7) و خاص نکنم به عطای خود مگر دوستان خود را

7.2 mn nbrsnm [///] (8.1) my drdy 'l' my dwstwn';

7.2 [///] meiner Schmerzen wegen frage ich niemanden <um Beistand> außer meine Freunde.

(2-7) من نبرسنم (8-1) [///] می دردی الا می دوستونا

(2-7) دارو نخواهم درد خود را مگر از دوستان خود

8.2 mn h'ndhm my dwsty ks' kh dnbdn my drwyšy';

8.2 Ich schenke niemandem meine Freundschaft, der nicht meiner Armut ein Ende bereitet.

(2-8) من ها ندهم می دوستی کسا که دنبدن می درویشیا

(2-8) و پادشاه نکنم بر دوستی خود آنرا که رخنه نبندد حاجت و درویشی مرا

[S.30; 1-8)

1.1 mn bš'fy nkwynm /my 'tq'd\ ksy b' kh tmn' knh my mrk';

1.1 Ich reinige (ändere) nicht meine Meinung über denjenigen, der meinen Tod wünscht.

(1-1) بصافی نکوینم امی اعتقادا/ کسی با که تمنا کن می مرکا

- (1-1) و صافی نکنم نیت خود آنکس را که آرزو کند مرگ مرا
 1.2 mn w' x'łš nkwynm / my d' ksyb' kh blm'lm nkwynh (2.1) my kys';
 1.2 Ich bete nicht aufrichtig für den, der meinen Beutel nicht reichlich füllt.
 (2-1) من و اخالص نکونیم امی دعا/ کسی باکه بلمالم نکونه/ (2-1) می کیسا
 (2-1) و خالص نکنم دعای خود آنرا که پر نکند آوند مرا
 2.2 mn hwnryjnm my mdh' w' wn ksy kh w'thy knh my w'ndwn';
 2.2 Ich spende niemandem Lob, der leer werden läßt meinen Krug,
 (2-2) من هونریجنم می مدحا و اون کسبکه واتهی کن می اوندونا
 (2-2) و فرو نریزم تنای خود بر آنکه تهی کند آوند مرا
 2.3 kh hkm bkd b'yn kh (3.1) mn [+wzynm] tw d xzynh nhy;
 2.3 <und> niemandem, der mich dazu bestimmt [+++], die Du in die
 Schatzkammer <zurück> legst.“
 (3-2) که حکم بکد باین که (3-1) من [+زینم] تو دخزینه نهی
 (3-2) و هرکه حکم کند بدانکه من میدهم و او در خزینه می کند
 3.2 mn bnrm bwm tw bx's by mn w'jnm w tw *xstry;
 3.2 „Ich handle <immer> sanft und Du <immer> grob, ich öffne und Du
 ...?“.
 (2-3) من بنرم بوم تو بخاس بی امن و اجنم/ تو *خستری
 (2-3) و نرمی میکنم و درشتی میکنم، و می گذارم و او می بندد
 3.3 mn *dršm (4.1) tw dmyry;
 3.3 Ich erquicke <die Dinge> und Du läßt <sie> erblassen.
 (3-3) من *درشم (4-1) تو دمیری
 (3-3) و می افروزم و او فرومی میرد
 4.2 bxy' kh blkh 'm' ykdw' r'st b'stym bsxwn ktn r'st r'st w' mθq'ł's' hmsnk;
 4.2 Bei Gott, in der <Gewandheit> der Sprache gleichen wir uns, so richtig
 wie das Gleichgewicht zwischen Gewicht(ssteinen).
 (2-4) بخیا که بلکه اما یکدوا راست بایستیم بسخون کتن راست راست و ا متقالاسا
 همسنگ
 (2-4) نه به خدای بلکه با هم می سنجیم در گفتار به هم سنگ متقال به متقال
 5.1 'm' ykdw' w'hr'zym bkwnš w' hr'stn's' n'lyn' /b' n'ł';
 5.1 Wir stehen uns gleich in (der Gewandheit) des Tuns wie das Stehen
 (Liegen) zweier Sandalen <nebeneinander>,
 (1-5) اما یکدوا و اهرازیم بکونش و اراستاسا نعلینبا ایا نعال/
 (1-5) و برابری می کنیم در کردار چو برابری نعال با نعال
 5.2 d' 'm' b'ymn byn ykdw' zywn drkdn (6.1) 'm' r' bywyndh kyn /ykdw'
 kynwrzy kdn\;
 5.2 bis dass wir davor bewahrt seien, einander zu bemängeln, <was> uns
 davon befreit einander zu hassen.
 (2-5) دا اما بایمن بین یکدوا زیون درکدن (6-1) اما را بیوپنده کین/ یکدوا کین ورزی
 کدن/
 (2-5) تا ایمن باشیم و کفایت شود از ما کینه داری

- 6.2 mn t' š'r dhynm 'y jb' *w'dhnm tw m' b'ltmnd kdwn;
 6.2 Ich beschenke Dich mit [+++] und Du kränkest mich.
 (2-6) من تا شار دهنم ای جبا *وادهنم تو ما بعله مند کدون
 (2-6) و اگر نه چرا ترا شربت دوا دهم و تو مرا علت ناک کنی
- 6.3 mn t' [+++] wrd'nm tw m' zywn [+++];
 6.3 Ich [+++] Dich, Du [+++] mir Schaden.
 (3-6) من تا [+++] وردانم تو ما زیون [+++]
 (3-6) و ترا بردارم و تو مرا اندک شمیری
- 7.1 mn [+++] dhnm tyb' tw m' zym dkdwn;
 7.1 Ich stelle [+++] für dich, du fügst mir Wunden zu.
 (1-7) من [+++] دهنم تیا تو ما زیم دکدون
 (1-7) من کسب کنم ترا و تو مرا جراحت کنی
- 7.2 mn jb' dhš frstm h' tw m' srwš' hštwny;
 7.2 Ich schicke Dir Gaben und Du lässt mich <allein> stehen.
 (2-7) من جبا دهش فرستم ها تو ما سروشا هشتونی
 (2-7) و بچرانم ترا و تو مرا سرگذار کنی
- 7.3 jwn' w'kšn (8.1) 'nšyf' w' 'lm' j';
 7.3 Wie läßt sich <denn> Gerechtigkeit mit Ungerechtigkeit vereinbaren,
 (3-7) جونا و اکشن (8-1) انصیفا و اظلماجا
 (3-7) چگونه انصاف در ظلم به ظلم
- 8.2 jwn swznh xr w' myh' j';
 8.2 wie soll die Sonne durch Wolken scheinen?
 (2-8) جون سوزنه خر و امیها جا
 (2-8) و چگونه روشنایی دهد خرشید با گرد و میغ
- 8.3 hmk'ry knh dwsty' (P31,1-8) (1.1) w' 'lm;
 8.3 <Wie sollen denn> Freundschaft und Untreue zusammenhalten?
 (3-8) همکاری کنه دوستیا (ص 31، 1-8) (1-1) و اظلم
 (3-8) و کی انقیاد نماید دوستی به جور و بی هنجاری
- 1.2 kmyn 'z'kwhr mrd bw kh br'zy bwn bwzrk k'r 'lmy;
 1.2 Welcher edelmütiger Mann soll <denn> zufrieden sein mit großer Ungerechtigkeit?
 (2-1) کمین از اکوهر مرد بو که براضی بون بوزرک کار ظلمی
 (2-1) و کدام آزاده رضا دهد به عارخواری
- 1.3 bxy' qdrh xyr byrb' 'wn wqt k<h> kth;
 1.3 Bei Gott, Dein Vater <spricht wahr,> als er sagt:
 (3-1) بخیا قدره خیر بیربا اون وقتک کته
 (3-1) و نیکومی گوید پدر تو
- 2.1 mn mk'ft kwynm ks' kh dm'syh /w'j'wmy' mn wy dwsty';
 2.1 Ich entgelte es jedem, der sich in meiner Freundschaft befindet,
 (1-2) من مکافات کوینم کسا که دماسیه او ا جاومی/ من وی دوستیا

- (1-2) پاداش دهم آنرا که در آویزد به من دوستی خود
 2.2 mk³f³tkwn³s³ ksy kh dbyny wy bnywn;
 2.2 <mit> solchem Lohn, der <neu> begründe seine Grundlage.
 (2-2) مکافات کوناسا کسبیک دبینی وی بنیون
 (2-2) پاداش کسی که بنا کند بر بنیاد او
- 3.1 mn [+++] d<w>stb³ [+++ s³] myb³ w tmwmy kyly³ [+++] [++++];
 3.1 Ich [+++] für einen Freund [+++] für mich [+++] volles Hohlmaß.
 (1-3) من [+++] دُست با [++یا سا] میبا و تمومی کیلیا [+++] [+++]
 (1-3) و بیپمایم دوست را چنانکه بیپماید مرا بر تمامی پیمودن و یا کاستن آن
- 4.1 mn bzywn [+++][+++] wtryn xlq³wn ksy bw kh wy³mrwj bzywntr dkt
 bw³y dyrwj;
 4.1 Ich [+++] zum Schaden [+++] und das elendste Volk ist das, dem es
 heute schlechter ergehe als gestern.
 (1-4) من بزبون [+++] [+++] وتترین خلق اون کسی بو که وی امروز بزبون تر دکت
 بو ای دیروج
 (1-4) به زیان نیارم کیل خود را و بتترین خلق کسی بود که امروز او بزبان تر باشد از
 دی او
- 5.1 hr ksy k tlb kyn myj³ [+++] /mnf³ty\ wr³nbw³ t³ mywh [+++];
 5.1 Jeder der [+++] tut von mir [+++] /einem Vorteil\ dem komme nichts zu
 außer Früchte [+++].
 (1-5) هر کسیکه طلب کین میجا [+++] منفعتی/ ورا نبو الامیوه [+++]
 (1-5) و هر که می جوید نزدیک من بار چیدنی میوه نباشد او را مگر بار فرآورده او
- 6.1 mn tlb nkwynm bzywn kdn mn w³njmm w³ [++dnb³j³] [+++];
 6.1 Ich trachte nicht danach, <anderen> zu schaden, ich kehre mich nicht
 wieder nach [+++].
 (1-6) من طلب نکوپنم بزبون کدن من وانجمن ورا [++دنباجا] [+++]
 (1-6) نجویم غین افگندن و بازنگردم با صفقه زیان زده در بسودن او
- 7.1 mn nbwm [+++] [t³] ks kh [++³wn³] my hrmt³ w xwyšt³n;
 7.1 Ich will nicht sein [+++] [+++] jener, der [+++] meine eigene Würde,
 (1-7) من نبوم [+++] [تا] کس که [++اونا] می حرمتا خوی شتن
 (1-7) و نیستم واجب دارنده حق آنرا که واجب ندارد حق بر تن خود
- 8.1 w bs [+++] [+++] kmwn brh mn wr³dsty kwnm³bdwsty w³wy jwm³;
 8.1 und der stets [+++] [+++] annimmt, dass ich <nur> Freundschaft pflege
 als Freundschaft zu seinem Gewand.
 (1-8) و بس [+++] [+++] کمون بره من ورا دستی کونما دوستی و او ای جوما
 (1-8) و بسا امیزنده شربت دوستی پندارد مرا که من خالص کنم او را دوستی با لبس او
 [S.32, 1-8]
- 1.1 w ndwn³wy jhl³j³ mn [w+++tm³] h³mn [+++] dyn³jns [+++];
 1.1 Seiner Unwissenheit wegen weiß er nicht, dass ich [+++] zu mir [+++]
 Güter zu geben.
 (1-1) او ندونا وی جهل اج من من ورا [و+تما] ها من [+++] دینا جنس [+++]

- (1-1) و ندانسته است از جهل خود که من بگزارم غریم را وام از جنس وام گزاردن او
- 2.1 [+++] ks' kh n'dwn [+s+] [++] [+++] lh'd' [+++] bwy kwr;
- 2.1 [+++] derjenige, der unwissend [+++] Grabstein [+++] in seinem Grab.
- (1-2) [+++] کسا که نادون [ش+] [ا+] [+++] لحدا [+++] بوی کور
- (1-2) ببراز آنکه نادان پندارد ترا بریدن دشمنی و انگار او را در لحد کرده در گور او
- 3.1 [+++] [+++] bwy bywndš kdy [+++] dwsty kdn;
- 3.1 [+++] [+++] in Verbindung zu ihm [+++] [+++] Freundschaft halten.
- (1-3) [+++] [+++] بوی بیونش کدی [+++] [+++] دوستی کدن/
- (1-3) و درپوش آنرا که در وصل او شوریدگیست جامه آنکه سرددل باشی از انس او
- 4.1 tw' wmy nd'r dwsty' wn ks' kh kmwn brh tw mht'jy' h' wy drm;
- 4.1 Gebe Dich nicht der Hoffnung auf die Freundschaft desjenigen hin, der glaubt Du wärest seines Geldes bedürftig.“
- (1-4) تو اومی ندار دوستی اون کسا که کمون بره تو محتاجیا ها وی درم
- (1-4) و امید مدار دوستی از آنکه پندارد که تو نیازمندی به پیشیز او
- 5.1 h' yn kth jwn kh' wyr w'kdm' wn' kh [+++] mywn wšwn;
- 5.1 Als ich diesen Ausspruch in den Sinn rief, eben das, was [+++] zwischen ihnen,
- (1-5) ها این کته جون که اویر و اکدم اون که [+++] میون وشون
- (1-5) گفت راوی: چو یاد گرفتم آنچه بگشت میان ایشان
- 5.2 /y'sh bbrdm\ (6.1)/ h' yn kh [+++];
- 5.2 ich verspürte den Wunsch zu [+++].
- (2-5) ایاسه ببرد/ (6-1) ها این که [+++]/
- (2-5) آرزومند شدم بدانکه بشناسم صورت ایشان
- 6.2 jwnk dr'm' šbħ w'dbwšy hw' [///];
- 6.2 Als der Morgen aufkam und bedeckte sich der Himmel [///],
- (2-6) جونک درما صبح وادبوشی هوا [///]
- (2-6) چو بدروشید اثر خرشید- ای صبح-، و چادر ضیا درپوشید هوا
- 7.1 bymzw bšwm byš wrjm'stwn k'rwwny nh [++yn's'] kl'y';
- 7.1 ging ich bei Sonnenaufgang, vor dem Aufbruch der Karawane nicht [+++] wie ein Rabe.
- (1-7) بیمزو بشوم بیش ورجماستون کاروونی نه ++یناسا[کلاغا
- (1-7) بامداد کردم پیش از برخاستن اشتران ببار و نه چو بامداد کردن کلاغ
- 8.1 h's'tm jwrš kynm kn'r' w'jy' mšwy [+++]/S.33; 7-8/ (1.1) bdršyn šk'p' ;
- 8.1 Ich hielt an, um zu suchen das Ufer des nächtlichen Gesanges[+++] klar hinzuschauen,
- (1-8) هاستام جورش کینم کنار اواجی ام شوی [+++] (ص 32، 8-1) (1-1) بدرشین اشکارا
- (1-8) و دراستادم از پی فرا می شدم جانب آمدن آن آواز شبانه را و نشان رویها طلب می کردم به نگرستن روشن
- 1.2 d' bh' wn wqtyk bdyw bwzyd' w wy bsr' ykdw'j' hdyθ knn;
- 1.2 bis ich Buzeyd sah mit seinem Sohn, die sich Erzählungen auf sagten.

- (2-1) دا به اون وقتیک بدیم بوزیدا وی بسرا یکدواجا حدیث کنن
 (2-1) تا بدیدم ابوزید را وپسر او را با هم حدیث می کردند
- 1.3 wšwn hrdwn² (2.1) šwy šlʿr hrdwn khwn;
 1.3 Die Gewänder der beiden wirkten alt.
 (3-1) وشون هردونا (2-1) شوی شلار هر دون کهون
 (3-1) و بریشان بود دو برد کهنه شده
- 2.2 bdwnstm kh wšwn hrdwn² dw hmsrn² my šwy;
 2.2 Ich wusste <sogleich>, dass die beiden meine zwei nächtlichen
 Gesellschafter sein würden.
 (2-2) بدونستم که وشون هردونا دو همسرنا می شوی
 (2-2) بدانستم که ایشان بودند دو همراز شب من
- 2.3 dw wsʿkwn² my rwʿyty;
 2.3 Zwei Hörgesellen meiner Geschichte,
 (3-2) دو وساکونا می روایتی
 (3-2) و دو یار روایت من
- 2.4 wšwn² qsd kdm (3.1) qšdkdn²s² dwrđ²y bwšwn hrdwn xlq hwd²;
 2.4 ich fasste die Absicht, zu ihnen <zu gehen>, wie der Wunsch eines
 Verlangenden nach derer beiden Sanftmut,
 (4-2) وشونا قصد کدم (3-1) قصد کنناسا دورداای وشون هردون خلق هودا
 (4-2) قصد کردم بدیشان چو قصد حریمی به نرم خویی ایشان
- 3.2 dl drʿwr² wšwn hrdwn drwyšyb²;
 3.2 <mit> einem mitleidigen Herzen für die Armut der beiden.
 (2-3) دل دراورا وشون هردون درویشی با
 (2-3) رقت آورده به رفته حال ایشان
- 3.3 wšwn hrdwnb² bmbʿh² kdm wʿjwm² (4.1) h² my xwnh;
 3.3 Ihrer beiden wegen tat ich [+++] zu kommen in mein Haus,
 (3-3) وشون هردونبا بمباح کدم وا جوما(4-1) ها می خونه
 (3-3) و مباح کردم ایشان را شدن به منزل من
- 4.2 ħkm kdn² bmy br bmy km;
 4.2 um zu beurteilen meine Tauglichkeit.
 (2-4) حکم کننا بمی بر بمی کم
 (2-4) و حکم کردن در بسیار وانک من
- 4.3 h²stʿm mn blʿwym (5.1) wšwn hrdwn² fʿl²;
 4.3 Ich fasste den festen Entschluß zu verbreiten ihre Weisheit.
 (3-4) هاستام من بلاویم (5-1) وشون هردونا فضلا
 (3-4) و دراستادم نشر می کردم میان کاروانیان فضل ایشان را
- 5.2 mn h²nʿwnm dʿryn² myw r² bwšwn hrdwnb²;
 5.2 Ich schüttelte fruchtreiche Bäume für sie,
 (2-5) من هاناوم داریها میورا بو وشون هردونبا
 (2-5) و می جنبانیدم چوبهای میوه دار را از بهر ایشان را

5.3 d' b'wn wqtk wšwn hrdwn' w'bwš wyn bdhš;

5.3 bis sie beide bedeckt waren mit Gaben,

(3-5) دا باون وقتک وشون هردونا و ابوش وین بدھش

(3-5) تا پوشیده کردند ایشانرا [از عطاها]

6.1 hrdwn' bkrdwmnyn 'y dwstwn;

6.1 <und> beide umgeben wurden mit Freunden.

(1-6) هردونا بکردومنین ای دوستون

(1-6) و فراگرفتند ایشان را از دوستان

6.2 m' byn bhwštnk'h m dy /m' rwjy\ j' 'wn [+++] dhyh';

6.2 Wir weilten in einer Schlafstätte, wir sahen von dort aus [+++] die Dörfer.

(2-6) اما بین بهوشتن گاه اما دی \اما روجی/ اجه اون [+++] دهیها

(2-6) و بودیم به خوابگاهی که هویدا می دیدیم از آنجا بناهای دیهها را

7.1 m' 'yšn 'jh 'w bn' tšh' mhmwnd'ry;

7.1 Wir schauten von jenem Gebäude aus auf die Feuerstellen der Feier.

(1-7) اما ایشان اجه او بنا آتشها مهمون داری

(1-7) و می دیدیم آتشیهای مهمانی را

7.2 jwnk bdy bwzzyd blm'lm b' wy kysy w (8.1) wšyn' wy drwyšy;

7.2 Als nun Buzeyd sah den Reichtum seines Beutels und das in-die-Ferne-Rücken seiner Armut <sprach er>:

(2-7) چونک بدی بوزید بلمالم با وی کیسی و (8-1) و اشینا وی درویشی

(2-7) چون بدید ابوزید پر شدن کیسه او و باز شدن بد حالی او

8.2 <bkt> m' kh my tn bjlkn bw my jlk bwnd'rsth bw;

8.2 „Mein Leib ward schmutzig, und <jener> Schmutz an meinem Leib ward hart,

(2-8) «بکت» ما که می تن بجلکن بو می جلک بوندارسته بو

(2-8) گفت مرا: بدرستی که تن من شوخ گرفته است، و شوخ من درواخ شدست

[S.34;1-8]

1.1 w 'dn dhny m' bqsđ kdn dh' d' mn yky ds w tn bšwrm / krm'wh\ mn w'wj'rm 'yn wzrk k'r';

1.1 somit erlaube, dass ich aufbreche, damit ich einmal Hand und Leib wasche im Bad <und> ich dies wichtig Werk vollbringe.“

(1-1) و اذن دهن ما بقصد کدن دها دا من یکی دسو تن بشورم \ کرماوه / من و اوجارم

این وزرک کارا

(1-1) دستوری دهی مرا در آهنگ دیهی تا به گرمابه شوم و بگزارم این مهم را

1.2 bktm (2.1) r xw'zy k' 'yn zw bšw zw bšw zw w'jwr zw w'jwr

1.2 Ich sprach: „Wenn Du dies möchtest, so eile geschwind, eile geschwind <und> kehre bald zurück, kehre bald zurück“.

(2-1) بکتّم (2-1) ار خوازیکا این زو بشو زو بشو زو و اجور زو و اجور

(2-1) گفتّم: چو خواهی بشناقتن باید زود زود، و بازگردیدن باید زنهار زنهار

2.2 bwzyd <bkt> tw wndhy (3.1) my h'sr 'st'n' wr tw zwtr ' wr'jnyn ty jšm' h' tw;

2.2 <Buzeyd antwortete:> „Du wirst vorfinden meine Rückkehr schneller als die Rückkehr Deines Blickes zu Dir <selbst>.“

(2-2) بوزید <بکت> تو وندهی (3-1) می هاسر استانا ور تو زوتر ا وراجنین تی جشما ها تو

(2-2) گفت: زود یابی برآمدن مرا بر تو زودتر از بازگشتن نگرستن چشم تو با تو

3.2 wrjh 'st'n wrjh 'st'n's' (4.1) t'jy 'sby bmyd'n;

3.2 So brach er los wie das Hineilen eines Arabers (gemeint wie ein schnelles Pferd) ins Felde.

(2-3) ورجه استانا ورجه استاناسا (4-1) تاجی اسبی بمیدان (2-3)

(2-3) پس بشتافت چو شتافتن اسبی نیک رو

4.2 <bkt> bwzyd wy bsr' bbyš b' bbyš b';

4.2 Buzeyd <sagte> zu seinem Sohn: „Gehe vor, gehe vor!“

(2-4) <بکت> بوزید وی بسرا ببیش با ببیش با

(2-4) گفت پسر خود را بشتاب و پیشی گیر

4.3 'm' kmwn nbrdyn kh 'w (5.1)[+++][+++]!lb w'kn'y' wryn

4.3 Wir glauben nicht, dass er [+++][+++] verlangt die Flucht,

(3-4) اما کمون نبردین که او (5-1)[+++][+++] طلب واکنایا ورینن

(3-4) ما را گمان نشد که او بفریفت و گریز جا جست

5.2 'm' w' jd' nbym wy r'hb'y' ktn b' nbw mwncy 'ydyh';

5.2 wir trennten uns nicht von unserem Wunsch seiner zu harren, wie des Neujahrs Neumond;

(2-5) اما او جدا نبیم وی راه باای کتن با نیو مونکی عیدیها

(2-5) درنگ کردیم چشم می داشتیم او را چو چشم داشتن ماه نو عیدها

5.3 'm' wy xbr brsnn (6.1) *ryhknwn 'w w'sw !lbknwn';

5.3 <und wie> der Ankunft <neuer> Kunde [///] Wachposten und Sucher,

(3-5) اما وی خیر برسندن (6-1) ریه کنون او واشو طلب کنونا

(3-5) و می خواستیم که ببینیم او را به چشم دیدبانان و جویندگان

6.2 d' bh 'wn wqtq b'krdst /bwj'rd\ rwj nzdyk bw kn'rh rwjy *dhn'rh 'yny bwj'rd;

6.2 bis der Tag beendete und nahe war sein Ufer also ging unter <der Tag>.

(2-6) دا به اون وقتک باکردست \بوجارد / روح نزدیک بو کناره روجی *دهناره یعنی بوجارد

(2-6) تا که پیر شد روز و کامستی که کال رود روز درریهیدی -فرو ریزد-

7.1 jwn kh bdr'z' bw r'hb'y' kdn sw bdy xr bkhwn jwmyh';

7.1 Als sich in die Länge zog das Warten, erblickte die Sonne unsere alten Gewänder.

(1-7) چونک بدراز بو راه باای کدن سو بدی خر بکهون جومیها

(1-7) چو دراز شد پایان انتظار و بدروشید خرشید در گلیمها -ای زرد شد-

7.2 bkwtm (8.1) my hmk'rnw' m' bnh'yt brstym bzmwn w'd'n;

7.2 Ich sagte meinen Gesellschaftern: „Wir kamen zum Ende unseres Wartens.

(2-7) بکونتم (8-1) مي همکارونا اما بنه‌ایه برستیم بزمن وادان

(2-7) گفتم یاران خود را: به نهایت رسیدیم در مهلت

8.2 ʾmʾ ssty bkdy m bšyn dʾ bʾwn hʾly kh [S.35; I-8] (1.1) ʾmʾ bʾwy kdym zmʾ nʾ bʾškʾ rʾ bw kh ʾwn mrd drw ktʾ ;

8.2 Wir zeigten Schwäche (konnten uns nicht entschließen), <hier> wegzugehen, bis wir vergeudeteten <unsere> Zeit und es offenkundig ward, dass jener Mann gelogen hat.

(2-8) اما سستی بکدیم بشین دا به اون حالی که (ص 35، 8-1) (1-1) اما باوی کدیم
زمانا باشکارا بو که اون مرد درو کتا

(2-8) و دیر آهنگ شدیم در بار برداشتن، تا که ضایع کردیم روزگار و هویدا شد که آن مرد
دروغ گفت

1.2 hʾbjʾrdyn (2.1) šynbʾ nyʾwʾmjmy n dsbwʾsr srwjry;

1.2 Bereitet Euch vor zum Weggehen und spaziert nicht auf der Wiese.

(2-1) ها بچار دین (2-1) شینبا نیوا امجین د سبز و اسر سرو چاری

(2-1) بسازید رفتن را و باز میچید بر سبزه خوابانیدن جای اشتر

2.2 bsʾzm dʾ mn bʾlwn dnhm (3.1) my wštrʾ mn bʾr dkyrm my šynbʾ;

2.2 [+++] als ich besatteln wollte mein Kamel und zum Aufbruch es beladen,

(2-2) بسازم دا من بالونا دنهم (3-1) می و شتر ا من بار دکیرم می شینبا

(2-2) پس بر خاستم تا پالان بر نهم شتر خود را بسازم رخیل خود را

3.2 bwndʾm bwzydʾ bnwyšth dbʾlwn jw;

3.2 fand ich ein Schreiben von Buzeid vor auf dem Sattelgriff:

(2-3) بوندام بوزید بنویشته د بالون جو

(2-3) بیافتم ابوزید را که نبشته بود به خط خود بر چوب پالان

4.1 dʾwn ksy kh bbw my rʾsth bʾzw yʾrykn [+++] [+++];

4.1 „O Du, der Du warst mein rechter hilfreicher Arm [+++],

(1-4) داون کسیکه ببو می راسته بازو یاری کن [+++] [+++]

(1-4) ای آنکه بامداد کرد مرا چو ساعدی و مساعد

5.1 tw kmwn mbr k<h> mn ʾ tw wʾdwr bwmʾ ʾ zstš yʾh ʾ trmbʾry;

5.1 glaube Du nicht, dass ich Dir fern bleibe wegen eines Tadels oder einer Hochmut von Dir,

(1-5) تو کمون میر کمن اتو وادور بوما ا ازستش یاه اترم باری

(1-5) مپندار که از تو دور شدن از سر ملامت یا دنه وردی

6.1 bynk mn hmyšk hstm ʾ jmlh ʾwn ks k<h> ʾ ʾ m bxn [++bw];

6.1 sondern ich bin immer einer von denen, die speisen <und> [+++].“

(1-6) بنیک من من همیشه هستم اجمله اون کسکه طعام بخرن [++بو]

(1-6) و لکن من از آنکه که بوده ام از آن کسان بوده ام که چو طعام خورند ببر آگند

7.1 xwnd frmʾstm ʾwn jmʾtʾ bʾlwnjwʾ bnwyšth šʾr;

7.1 Ich beschloss, vorzulesen für jene Versammlung, das, was auf jenem Sattelgriff geschrieben war,

(1-7) خوند فرماستم اون جماعتا بالون جوا بنويشته شعر

(1-7) برخواندم بر ان جماعت مكتوب چوب پالان

7.2 d' wy 'dr h'kyr' ksk bw xšmkyth;

7.2 damit all jene, die zornig geworden, ihm verzeihen.

(2-7) دا وي عذر هاكيرا كسكه بو خشم كيته

(2-7) تا معذور دارد آنكس كه در خشم شدست

7.3 b'jb 'm'n [+++] (8.1) bwy drw xwštn w'b'ystn 'jh wy bl';

7.3 Sie bewunderten [+++] wegen seiner Lüge, sich vor Schaden zu bewahren, die von ihm kommt.

(3-7) بعجب امان [+++] بوي درو خوشتن و ابايستن اجه وي بلا

(3-7) شكفتشان آمد از دروغ شيرين او واستعاذت كردند از آفت او

8.2 bs 'm' bšym 'm' ndwnn kh 'w [+++];

8.2 Also brachen wir auf, <und> wir wissen nicht, was er [+++].

(2-8) بس اما بشيم اما ندونن كه او [+++]

(2-8) پس ما برفتم و ندانيم كه او كه را عوض گرفت از ما.

Mq5

[S.36.1-8]

1.1 bkt ḥṛθ šwy ḥdyθ bkdm bkwfh;

1.1 Es sprach <Hares>: Eines Nachts führte ich Gespräche und tat Erzählungen,

(1-1) بکت حارث شوي حديث بکدم بکوفه

(1-1) گفت راوي حارث بن همام که به شب حديث کردم به کوفه

1.2. bšwyk wy nfs xyʾwnd dw kwnh bw;

1.2 in einer Nacht, deren Wesen aus zwei Farben bestand,

(2-1) بشويک وي نفس خياوند دو کونه بو.

(2-1) در شبي که کيمخت آن دو رنگ بود.

1.3 wy mwnc (2.1) yʾrʾnʾ bw ' 'sym ;

1.3 und deren Mond einem silbernen Amulett glich,

(3-1) وي مونک (2-1) يارانا بو اسيم.

(3-1) و ماه آن چو تعويذي از سيم بود.

2.2. wʾ hmkʾrwnʾjʾ /wʾ kʾrwʾnʾjʾh\ wšwnʾ bblwrđh byn bšyrhʾ fšʾḥty

2.2 <ich unterhielt mich> mit Weggefährten und Freunden, die mit der Milch der Redseligkeit aufgezogen,

(2-2) وا همکارونا جا او کارواناجاه /وشونا ببلورده بين بشيرها فصاحتی.

(2-2) با رفيقاني که غذا داده بودند ايشان را به شير بيان.

3.1. bkšy byn w saḥbʾn wʾyl dʾmwncʾ frmwštn;

3.1 und die den Sahbān Wāʾil vollkommen vergessen hatten.

(1-3) بکشي بين و سحبان و ايل دامونا فرموشتن.

(1-3) و کشيده بودند بر سحبان و ايل دامن فراموشي اي او را ذکرې در ميان ايشان نبود.

3.2 bwšw<n> dnh bw ʾlʾ wn ksyk ʾwyr kdny (4.1) jʾ w;

3.2 Unter denen fand sich keiner, der ihn erwähnte, außer denen, die von ihm erfüllt (ergriffen),

(2-3) بوشو<n> دنه بو الا اون کسیک اویر کدني (4-1) اج او.

(2-3) مگر کسی که یاد گرفتندي ازو

4.2 xwštn wʾnbʾystn jʾ w;

4.2 und die sich von ihm nicht fern zu halten vermochten,

(2-4) خوشتن و انباستن اج او.

(2-4) و خود را از او نگه نتوانستي داشت

4.3 wʾjmsty hmkʾr hʾ wš;

4.3 und die Weggefährten <ebenfalls> fanden Gefallen und Zuneigung an ihm,

(3-4) و اجمستي همکارها اوش.

(3-4) و ميل کردي رفيق بدو.

4.4 wʾnjmsty (5.1) hʾ wny;

4.4 und neigten sich niemandem sonst mehr zu.

(4-4) و انجمنستی (5-1) ها اونی.
(4-4) و ازو به کسی دیگر میل نکردی.

5.2 m' w' xwš h'j'm' šwy hdyθ;

5.2 Wir fanden Gefallen an diesem nächtlichen Gespräch,

(2-5) اما وا خوش هاجاما شوی حدیث.
(2-5) ببرد ما را هوای حدیث کردن به شب.

5.3 d' bh `wn wqtq hwšw mwnc;

5.3 bis zu jenem Augenblick, wo der Mond untertauchte.

(3-5) دا به اون وقتک هو شو مونک.
(3-5) تا فرو شد ماه.

5.4 jyrš bkd (6.1) bwš'sb [+++];

5.4 Der Schlaf übermannte uns,

(4-5) جیرش بکد (6-1) بوشاسب [+++].
(4-5) و غلبه کرد بیداری.

6.2 jwnk brdh dhšt šw t'ryk;

6.2 als es dunkel ward überall.

(2-6) جونک برده دهشت شو تاریک.
(2-6) چو صافی شد تاریکی شب یکرنگ.

6.3 nmwnst 'l' km xwtn wqt;

6.3 Es blieb nicht viel Zeit zum Schlafen.

(3-6) نمونست الا کم خوتن وقت.
(3-6) و نماند مگر خفتن اندکی.

7.1 m' b'šnwstym' br sw `w'jh sk' wl'w `wr'y;

7.1 Plötzlich von Seiten der Türe, die dem Außentor <des Hauses> gegenüberstehend, hörten wir jemandes Stimme und einen Hund, den er zum Bellen gebracht hatte.

(1-7) اما بشنوستیم ا بر سو اوچه سکا و لاو اورای
(1-7) شنودیم از در آواز کسی که سک را به بانگ میآورد.

7.2 wy bykyt dst dkwn br w'wš'hnyx w'z'y;

7.2 Danach polterte er an der Türe und verlangte, dass ihm geöffnet würde.

(2-7) وی بی کیت دست دکوتن بر وا و شاهین خوازاوی
(2-7) پس از پس این درآمد کوفتن در باز کردن خواهنده.

7.3 m' b'ktyx ;

7.3 Wir riefen:

(3-7) اما بکتیم
(3-7) گفتیم

[S.37. 1-8]

1.1 ky [+++] bšw sy'h t'ryk;

1.1 „Wer ist [+++]in dieser schwarzen dunklen Nacht?“

(1-1) کی [+++] بشو سیاه تاریک

- (1-1) کیست ناگاه آینده در شب تاریک
- 2.1 <bkt> ʔy mrdmwn ʔyn jkʰhy šmʰ rʰ wbʰyʰnʰ wʰyʰ;
- 2.1 <Er antwortete>: „Ihr Leute dieses Hauses, fern bleibe Euch doch alles Übel,
- (1-2) <بکت> ای مردمون این جگاهی شما را و بایان او ای
(1-2) ای کسان این منزل نگه داشته بیا از بدی.
- 2.2 šmʰ mwynʰ {šmʰ mwynyn} zmwʰnʰ ʰrrʰ;
- 2.2 und möget Ihr nicht begeben dem Unheil der Zeit.“
- (2-2) شما موبنا { شما موبنین } ز مونا ضررا
(2-2) و مبیند تا باقی باشید گزندی
- 3.1 [+++] dkth šw bʰwn lyl kh dym djyh wʰ šmʰ srʰ knʰr dškwʰnʰsrmdʰ grdʰ grdʰ;
- 3.1 [+++]<Es kam zu Euch>, zu eurem Haus, aus einer solch grimmigen Nacht ein Mann in übler Verfassung und voller Staub,
- (1-3) [+++] دگته شو باون لیل که دیم دجیه او شما سر او کنار دشکوناسر مردا
گردگدا
- (1-3) بدرستی که دفع کرد شبی که ترش روی شد به منزل شما پشولیده حالی گردگن
- 4.1 brʰr sfrhʰy bdrʰz bw bkšyh;
- 4.1 ein weitgereister Bruder, der lang unterwegs gewesen,
- (1-4) برار سفرا ای بدرازا بو بکشیه
(1-4) یار سفر کردنی که درازا شدست سفر او
- 4.2 dʰ bbw hʰ dlʰ bwh zrdkwn;
- 4.2 bis dass er <am Leibe> buckelig ward und gelb sein Gesicht,
- (2-4) دا ببو ها دلا بوه زردکون
(2-4) تا شد گوژپشتی زردی
- 5.1 jwn nw mwnkʰsʰ knʰryhʰ ʰwn wqtk [+++];
- 5.1 wie der Neumond, der am Ufer <des Himmels>[+++].
- (1-5) جون نو مونکاسا کناریها اون وقتک [+++]
(1-5) چو ماه نو در کرانه‌های آسمان چو برآید و بمندد
- 5.2 hʰ dyʰr ʰmʰ bšmʰ srʰ knʰr [+++];
- 5.2 Nun kam an Euer Haus heran ein [+++],
- (2-5) ها دیار اما ب شما سرا کنار [+++]
(2-5) و بدرست که آمد به میان سرای شما سالیلی
- 6.1 šmʰ rʰ qsd kdh [+++];
- 6.1 er hatte vor zu Euch zu gelangen [+++].
- (1-6) شما را قصد کده [+++]
(1-6) و قصد کرد به شما فرود خلق جمله
- 6.2 ʔlb kwynh mhmwndʰry ʰjh šmʰ *wndwnškʰhy;
- 6.2 Er will von Euch Gastfreundschaft und einen Rastort.
- (2-6) طلب کوینه مهمونداری اجه شما *وندونشگاهی

(2-6) میجوید مهمانی از شما و آرامش گاهی

7.1 h'kyryn mhmwny' [+++] 'z'kwhr ky br'y bw b'wn jyk šyr bw b'wn jyk tl bw /;

7.1 Nehmet ihn auf als einen edelmütigen Gast und er wird zufrieden sein, ob mit süßen oder bitteren Dingen,

(1-7) هاگیرین مهمونیا [+++] از اکوهر کی بر اضی بو باون جیک شیر بو باون جیک تل

بو

(1-7) بگیرید مهمانی خرسند آزاده که راضی باشد بدانچه شیرین است و بدانچه طلع

است

7.2 wrjmnh 'jh šm' b'jn 'z'y';

7.2 <und> der sich dann von Euch kehrt und verbreitet Lobpreis über Euch.

(2-7) ورجمنه اجه شما باجن از ایلیا

(2-7) و بازگردد از شما میپراکند خبریرر شما

7.3 <bkt h'rθ>

7.3 <Es sagte Hares>:

(3-7) بکت حارث>

(3-7) گفت راوی:

8.1 jwnk 'm' r' [+++] bkt bxwšy wy 'b'rt'y;

8.1 „Da er uns mit der Süße seines Wortes [+++],

(1-8) چونک اما را [+++] بکت بخوشی وی عبارتی

(1-8) چو بفریبانید ما را به خوشی لفظ او

8.2 'm' bdwnstym 'wn'k 'jh [+++] wy brq bw;

8.2 erkannten wir das, was aus [+++] seinem <äußeren> Schein sich befand.

(2-8) اما بدونستیم اوناک اجه [+++] وی برق بو

(2-8) و بدانستیم آنچه ورا ی برق او بود

[S.38;1-8]

1.1 'm' byš [+++] w'wš'hnyb' br';

1.1 Wir [+++] mit der Absicht, die Türe zu öffnen.

(1-1) اما بیش [+++] و او شاهنبا برا

(1-1) پیشی کردیم از بهر گشادن در را

1.2 'm' wr' byš w'šym w' mrħb' ktn'j';

1.2 Wir gingen zu seinem Empfang mit Gruß und Lob,

(2-1) اما ورا بیش و اشیم و او مرحبا کتنا جا

(2-1) و پذیره او شدیم با مرحبا گفتن

1.3 'm' bktym ryk' h'bj'r h'bj'r;

1.3 befahlen dem Knecht: Eile, eile,

(3-1) اما بکتیم ریکا هابجر هابجر

(3-1) و گفتیم غلام را بشتاب بشتاب

2.1 h'j'wr 'wn' kh ħ'r bw;

2.1 hole, jenes, was <schon> zubereitet ist.“

(1-2) هاجاور اونا که حاضر بو
(2-1) و بیار آنچه ساخته شدست

2.2 [+++] m³ [ny]bšm³ sr³ kn³r;

2.2 „[+++] mich zu Eurer Herberge,

(2-2) [+++] ما [نی] بشما سرا کنار

(2-2) گفت مهمان: بدان خدای که فرود آورد مرا در پناه شما

3.1 mn nxwɣnm šm³ mhmwnd³ry;

3.1 ich werde Eure Bewirtung nicht annehmen,

(1-3) من نخوینم شما مهمونداریا

(1-3) لماظه فرا نگیرم از مهمانی شما

3.2 d³ šm³ dxyštñ nkyryn myb³ d³ b³wn wqtk šm³ m³ nkrdwnyn kstkrwn;

3.2 außer Ihr gebt mir Euer Wort, mich nicht als eine Last auf Euch zu nehmen,

(2-3) دا شما دخویشتن نکیرین میبا دا باون وقتک شما ما نکردونین کستکرون

(2-3) تا که ضمان شوید مرا که فرا نگیرید مرا عالی و باری بر خود

4.1 šm³ dxwštñ nkyryn [+++] xrš³;

4.1 und Ihr auf Euch zum Aufbringen [+++] Speise

(1-4) شما دخوشتن نکیرین [+++] خرشا

(1-4) و تکلف نکنید از بهر مرا خوردنی

4.2³ ws xrš³ bšknh xr³wy w³d³rh (5.1) [+++] xršy³;

4.2 O wie oft doch die Speise, die den Speisenden [+++] Speisen.

(2-4) ا وس خرشا بشکنه خرا وی و اداره (5-1) [+++] خرشیا

(2-4) ای بسا خوردنا که بشکند خورنده را و محروم کند او را از خوردنها

5.2 wtrɣn mhmwn ksy bw kh dnhh mšqt³;

5.2 Der schlimmste Gast sei doch der, der Mühsal und Arbeit bringt,

(2-5) وترین مهمون کسی بو که دنهه مشقتا

(2-5) و بدترین مهمانان آن کسی باشد که بجوید درخواستن از میزبان

5.3 d³ š³y³ knh mhmwnd³r³;

5.3 und quält den Wirt,

(3-5) دا اشای اکنه مهموندارا

(3-5) و برنجاند میزبان را

6.1 x³šh š³y³ k dm³sh btɣnh³;

6.1 besonders jene Qual, die den Leib trifft,

(1-6) خاصه اشای ک دماسه بتنیا

(1-6) و خاصه رنجی که تعلق به تنها دارد

6.2 w³w³rɣy w³ym³ryh³;

6.2 und endigt in Krankheit und <eben> Krankheit bewirktet.

(2-6) و اوجاری و ایماریها

(2-6) و ادا کند به بیماریا

7.1 bktm bmθl ʿwn mθlyk bšw wy rwʿyt knwn;

7.1 In einem Sprichwort, das man überall erzählte, hat man gesagt:

(1-7) بکتن بمثل اون مثلک بشو وی روایت کنون

(1-7) و گفته اند در متلی که در عالم سائر شدست

7.2 whtryn šʿlyn tʿm wy brwj rwšn xrdn bw;

7.2 „Das beste Abendmahl ist jenes, das während des hellichen Tages <noch> verspeist werde.

(2-7) و هنترین شالین طعام وی بروج روشن خوردن بو

(2-7) بهترین شام آن باشد که در روشنایی افتد

8.1 [+++] hʿwštʿw ʿkdnbʿ šʿlyn tʿm xrdnbʿ;

8.1 Also <muss> Eile walten zum Verzehr des Abendmahls.

(1-8) [+++] هاوشتاو اکدنا شالین طعام خوردنا

(1-8) پس زود باید شام خوردن

8.2 wʿbrhyzyn xrdnʿ bšwy ʿwn xršʿk bšw kwr knh;

8.2 Hütet Euch vor nächtlichem Speisen, jedem Speisen in der Nacht, das blind macht <den Menschen> (schläfrig macht),

(2-8) و ابرهیزین خوردنا بشوی اون خشا ک بشو کور کنه

(2-8) ببايد پرهيزيدن از خوردن به شب که مرد را شب کور کند

8.3 bynk [S.39;1-8](1.1) ʾP wʿwšyn ʿtš wšnʿy swʿ dʿrh xtnʿ;

8.3 außer dass es des Hungers Feuer zum Lodern bringt und den Schlaf entfernt (verbannt).“

(3-8) بینک [ص 39؛ 8-1] (1-1) الا و اوشین اتش و شنای سوا داره ختنا

(3-8) مگر که می افروزد آتش گرسنگی و جدا اوگند میان مردم و خواب

1.2 <bkt> ḥʿrθ ʿndʿytḥ wrʿ (2.1) hʿsr dʿštʿ d ʿmʿ xwʿst;

1.2 <Es sagte > Hāres: „Scheinbar wurde er unsers Begehrs kundig,

(2-1) <بکت> حارث اندایتک ورا (2-1) هاسر داشتنا د اما خواست

(2-1) گفت گویی که او دیدور شد بر خواست ما

2.2 tyr ʿkd ʿy kmwn ʿmʿ ʿtqʿdy ;

2.2 <und> er schoss aus dem Bogen unserer Überzeugungen einen Pfeil.

(2-2) تیر اکد ای کمون اما اعتقادی

(2-2) بینداخت از کمان عقیده ما

2.3 [+++] [+++] kh ʿmʿ wrʿ [+++] kdym (3.1) bh xwštn kytn šrʿʿ;

2.3 Somit gezwungenermaßen [+++] nahmen wir seine Bedingung an.

(3-2) [+++][+++] که اما ورا [+++] کدیم (1-3) به خوشتن کیتن شرطاً

(3-2) لاجرم ما او را انس دادیم به پذیرفتن شرط او

3.2 ʿmʿ nstʿwnšn bkdy m w wy xlq xwš ;

3.2 Wir priesen sein gutes Wesen.

(2-3) اما نستاونش بکدیم و وی خلق خوش

(2-3) و بزیمتیم با او بر خوی گشاده ی او

3.3 jwnk bhʿʿr kd rykʿ ʿwnʿ kh (4.1) ḥʿʿr bw;

3.3 Als der Knecht das fertige Mahl vorbrachte,

(3-3) جونک بحاضر کد ريکا اونا که (4-1) حاضر بو

(3-3) و چو حاضر آورد غلام آنچه نقد بود

4.2 dwšny mywn ʾmʾjlʾ;

4.2 <und> in unserer Mitte die Lampe anzündete,

(2-4) دواشني ميون اما جلا

(2-4) و برافروخت میان ما چراغ را

4.3 wrʾyšš bkdm ʾwnkʾh ʾw bwzyd bw;

4.3 blickte ich auf ihn (auf den Bettelmönch) <und begriff >, dass er

Buzeyd war.

(3-4) ورا ايشش بکدم اونکاه او بوزيد بو

(3-4) تامل کردم در او، همي او بوزيد بود

5.1 <bktm> my hmkʾrwnʾ šmʾrʾ kwʾrndh bʾmhmwndrʾyʾ;

5.1 <Ich sagte> zu meinen Freunden: „O glücklich Ihr, dass dieser Gast

Euch aufgesucht,

(1-5) <بکنتم> مي همکارونا شما را کوارنده با مهمونداريا

(1-5) گفتم ياران خود را: گوارنده باد شما را اين مهمان آینده

5.2 blkh ʾnymth xwš šhbtʾ;

5.2 sicherlich ist das ein Glücksfall angenehmer Gesellschaft,

(2-5) بل که غنيمته خوش صحبة

(2-5) بل که غنيمت گوارنده

6.1 ʾr bykd (6.1) hwšw stʾrh /mʾh\ šʾrʾ stʾry brjy drmʾ mwnk šʾrwny;

6.1 obwohl Mond und Sterne untertauchten, so ging doch auf des Dichters

Mond,

(1-6) ار بيکد (6-1) خوشو ستاره امه/ شعرا ستاري برجی درما مونک شاعرونی

(1-6) اگر فرو شد ماه که با شعري برآمد ماه شعر

6.2 yʾ wʾnhwn bw mwnk [+++]stʾry brjy[+++] (7.1) hʾ ʾškʾrʾ bw mwnk [+++]

šwndh sxn;

6.2 oder <anders> als Mond und Sterne verschwanden, ging auf [+++]

Mond [+++] Wort.

(2-6) يا وانهون بو مونک [+++] ستاري برجی [+++] (7-1) ها اشکارا دا بو مونک [

+++] شونده سخن

(2-6) يا اگر پوشيده شد ماه تمام بدرستي که هويدا شد بدر نثر و نظم

7.2 wʾjwmʾ sxy xwšy bwšwn dr;

7.2 Es überkam sie ein tiefes Wohlbehagen.

(2-7) واجوما سختي خوشي بوشون در

(2-7) برفت قوت و لون شادي در ايشان

7.3 bbrsth wnʾsh (8.1) ʾj wšwnʾ jšmkynʾ ;

7.3 Das Schläfchen flüchtete aus ihrem Augenlied.

(3-7) بيرسته وناسه (8-1) اج وشونا چشمکينا

(3-7) و بپريد خواب نرم از گوشه هاي چشمهايشان

- 8.2 bhštn skyny' [+++] k byn wy nyt [+++];
 8.2 Sie ließen ab vor der Ruhe, [+++]die sie beabsichtigten [+++],
 (2-8) بهشتن سکینیا [+++] که بین وی نیت [+++]
 (2-8) و بیفگندند آسایش را که نیت کرده بودند
- 8.3 *w'jwm' [///] [S.40; I-8] (1.1) w'wl'tn xwš sxwn' wr' dnwdrny' by n'k'h;
 8.3 und kehrten zurück [///] das Verbreiten von guten Worten, die sie plötzlich durchdrungen.
 (3-8) واجوما [///] [ص 8-1:40] واولاتن خوش سخونا ورا دنوردنیا بی ناکاه
 (3-8) و بازگشتند با پراگنده کردن مطایبات، پس از آنکه درنوردیده بودند آنرا.
- 1.2 bwzyd sr dbyš 'kd bw (2.1) bk'r d'stn wy hr d dst';
 1.2 Buzeyd reckte vor seinen Kopf und streckte seine beiden Arme aus,
 (2-1) بوزید سر د بیش اکد بو (2-1) بکار داشتن وی هر د دستا
 (1-2) و بوزید بروی در افتاده بود بر به کار داشتن هر دو دست
- 2.2 d' wrd'stn xw'st 'wn' kh byš 'w bw;
 2.2 zum Ergreifen der Speise , die vor ihm lag.
 (2-2) دا ورداشتن خواست اونا که بیش او بو
 (2-2) تا چو برداشت آنچه نزدیک او بود و بخورد
- 2.3 <bktm> bwzyd' m' b' b'trfh'y bkw (3.1) yky [+++] sxwn' 'y [+++] ty šwy hdyθh';
 2.3 <Ich sagte> zu Buzeyd: „Sage uns Neues und, ein [+++] Wort aus [+++] Deinen nächtlichen Erzählungen,
 (3-2) <بکتیم> بوزیدا اما با بطرفه ای بکو (3-1) یکی [+++] سخونا ای [+++] تی
 شوی حدیث
 (3-2) گفتیم او را: تازه بیار ما را حکایتی نادر از غیبهای سمرهای تو.
- 3.2 y' yky 'jb sxwn' 'y 'jbh' ty sfryh';
 3.2 oder seltsame Geschehnisse und erzähle aus Deinen erstaunlichen Reisen.
 (2-3) یا یکی عجب سخونا ای عجاا تی سفریها
 (2-3) یا شگفتی از شگفتیهای سفرهای تو
- 4.1 <bkt> bwzyd mn bzm'stwm' [+n+by+w+] [+++] [+++] 'y 'jbh' 'wn' kh wr' ndynh (5.1) wyn'wn ;
 4.1 Buzeyd <sprach>: „Ich erfuhr [+++] aus wundersamen Dingen, die die Menschen <bis jetzt> nicht gesehen,
 (1-4) بکت بوزید من بزماستوما [ن+بی+و+] [+++] [+++] ای عجا اونا که ورا
 ندینه (5-1) وینااون
 (1-4) هر آینه که بیازمودم از شگفتیها آنچه ندیده اند آنرا بینندگان
- 5.2 wy rw'yt nkdy rw'ytknwn ;
 5.2 <oder> Sage etwas auf, die die Sagenerzähler bisher nicht aufgesagt,
 (2-5) وی روایت نکدی روایت کنون
 (2-5) و نه روایت کرده اند آن را روایت کننده گان

5.3 wy ʃybtryn [+++]jʃyb ʷnk wr ʷ bdy bwm (6.1) ʷmšw byš bšmʃj ʷwmyn;
 5.3 und von denen [+++] die seltsamsten, die ich bisher gesehen, jene ist,
 die in dieser Nacht <sich zugetragen>, vor meiner Ankunft bei Euch,
 (3-5) وي عجبترین [+++] عجایب اونک ورا بدی بوم (6-1) امشو بیش بشما جا اومین
 (3-5) و بدرستی که از شگفت ترین آن است که رنج آن کشیده ام امشب پیشک از اندر
 آمدن به شما

6.2 byš mn ʷwmyn h ʷ šm ʷ br ;

6.2 vor meiner Ankunft vor Eurer Schwelle.“

(2-6) بیش من اومین ها شما بر

(2-6) و پیشک از رسیدن من به در شما

6.3 m ʷ wr ʷ {bwzyd} bbrsym (7.1) ʷy trfh jy wy bdy [+++] wy ʷwmyn;

6.3 Wir befragten ihn über jene Wunder, die [+++] seine Ankunft.

(3-6) اما ورا {بوزید} بیرسیم (7-1) ای طرفه جی وی بدی [+++] وی اومین

(3-6) بیرسیدیم او را از آن طرفه که دیده بود در چراز ار شب روی او

7.2 <bkt> bwzyd kh *wʷkn ʷn ʷryby [+++] (8.1) d ʷ yn šr;

7.2 Buzeyd <sagte>: „Das einen der Fremde aufsuchende Übel <brachte mich> bis zu dieser Stadt.“

(2-7) <بکت> بوزید که واکناون غربت [+++] (1-8) دا این شر

(2-7) گفت بدرستی که انداختهای غربت بیفگند مرا بدین خاک

8.2 mn xyʷwnd wšn ʷy bwm xyʷwnd drwyšy xyʷwnd [+++] jwn dl ʷ m ʷry
 mwšy;

8.2 Ich war der Herr des Hungers, der Herr des Bettelmönchtums, der Herr
 [+++] wie das Herz der Mutter Moses.

(2-8) من خیاوند وشنای بوم خیاوند درویشی خیاوند [+++] جون دلا ماری موسی

(2-8) و من با گرسنگی و بد حالی بودم و انبان نهی چون دل مادر موسی

[S.48.1-8]

1.1 bšwm ʷwn wqtq drm ʷ tʷryky w ʷwn jy ʷ j ʷ kh bmn bw k [+++];

1.1 Ich wanderte bis zu jenem Augenblick, wo es dunkel ward, bis neben
 jenem [+++]

(1-1) بشوم اون وقتک در اما تاریکی و اون جیا جا که بمن بوک [+++]

(1-1) برخاستم آنکه که بیار امید تاریکی باز آنکه به من بود از سودگی

1.2 d ʷ mn ʷlb wʷknm ʷ mhmwnd ʷry;

1.2 damit ich finde einen Wirt,

(2-1) دا من طلب و اکنما مهمونداری

(2-1) تا بجویم میزبانی

2.1 y ʷ mn wʷkšm ʷ yky b ʷryk nwn ʷ;

2.1 oder ich einen Laib Brot bekomme.

(1-2) یا من واکشما یکی باریک نونا

(1-2) و یا بکشم کرده ای

2.2 m ʷ *h ʷnb ʷt wšn ʷy ʷkxm xy ʷ bkn ʷyt bkt (3.1) byr ʷjʷ;

2.2 Mich trieb der Hunger und die göttliche Fügung , die Fügung, deren Beiname der Vater alles Wundersamen ist,

(2-2) ما هانبات و شنای حکم خیا بکنایت بکت (3-1) بیر عجب

(2-2) براند مرا خدا گوینده و راننده گرسنگی و قضایی که کنیت او ابو العجب است

2.3 d' bh 'wn wqtk hr'st'm w br sr'y bktm b'yn <šr>;

2.3 bis zu jenem Augenblick, an dem ich vor der Türe jener Herberge stand und sagte mit disem <Gedicht>:

(3-2) دا به اون وقتک هر استام و بر سرای بکتیم باین <شعر>

(3-2) تا که باستادم بر در سرایی پس گفتیم شعر:

3.1 šm' r' thyt bkny'n 'y mrdwm 'yn jk'hy;

3.1 Seid begrüßt Ihr Leute dieses Ortes,

(1-3) شما را تحیت بکنیان ای مردوم این جگاهی

(1-3) درودتان باد ای ساکنان این منزل

4.2 šm' bzyw' bxwš zywš tr tr';

4.2 und lebet, ein gutes und frisches Leben.

(2-4) شما بزویا بخوش زیوش تر ترا

(2-4) و زنده بید در نرمی عیش تر و تازه

5.1 šm' hsth r'hw'r mrdb' [+++];

5.1 Gibt es bei Euch etwas für einen reisenden Mann [+++]?

(1-5) شما هسته راهوار مردبا [+++]

(1-5) چیست نزد شما مرره گذری بیوه دار را و بی چیز

5.2 [+++] dkdh bšw šyn dmth dl šwy [+++] (6.1) b'rykmwn wwš'n'y *krd h'kth;

5.2 Ein darnieder liegender Mann, ein nächtlicher Gang, ein gebrochenes Herz, und b'rykmwn (?), umzingelt vom Hunger,

(2-5) [+++] دکده بشو شین دمه دل شوی [+++] (6-1) باریکمون و شنای کرد هاگته

(2-5) پر اندوه درون او و بر گرسنگی مشتمل

6.2 [+++] dw rwj rwj mj' xwrš;

6.2 [+++] zwei Tagen den Geschmack einer Speise,

(2-5) [+++] دو روج روج مجا خورش

(2-5) نچشیدست از دو روز باز خوار هیچ خوردنی

7.1 w dny bw [+++] bšm' zmy hyj w'wryjk'h;

7.1 und auf eurem Gebiet keine Zufluchtstätte [+++] war,

(1-7) و دنی بو [+++] بشما زمی هیچ و اوری جگاه

(1-7) و نبودست او را در زمین شما هیچ پناهی

7.2 [+++] [+++] t'ryky brdh hšth;

7.2 [+++] [+++] Dunkelheit verdeckt hat,

(2-7) [+++][+++] تاریکی برده هسته

(2-7) و بدرستی که تاریک شدست چشیش طرف تاریکی پرده فرو گذاشته

8.1 [+++][+++] bjndš dr;

8.1 [+++][+++] in Unruhe ist.

- (1-8) [+++][+++] بجنش در
 (1-8) و او از سرگردانی در اضطرابیست
- 8.2 [+++] b'yn jk'h hsth [+++] xwš šhbt /S.42, 1-8/ (1.1) bkW m' bykn ty
 bjkl' [+++];
- 8.2 [+++] ist an diesem Ort ein angenehmer Gesellschafter, der mir sagt:
 Werfe hin Deinen Wanderstock [+++],
- (2-8) [+++] [باین جگاه هسته] [+++] [خوش صحبت] ص 41، 1-8 (1-1) بکو ما بیکن
 تی بچکلا [+++]
- (2-8) هیچ هست بدین منزل کسی که منهل او عذیبت تا مرا گوید بیفگن عصای خود و درآی
- 1.2 [+++] bxrm' bxwš rw'y mhmwnd'ry /h'wšt'w 'kd\;
- 1.2 [+++], dass ich esse, [+++] den Willkommensgruß, freundlich und /
 schnell vorbereitet \.“
- (2-1) [+++] [بخرما بخوش روای مهمونداری \هاوشتاو اكد/
 (2-1) و مزده پذیر به گشاده رویی و به مهمانی زودساخته
- 2.1 <bkt> bwzyd br d'm' h' mn k'w byrwny mwnsth /jwdr\;
- 2.1 Buzeyd <sagte>: „<Es> kam heraus zu mir <wie> ein wildes
 Bullenkalb,
- (1-2) <بکت> بوزید بر داما ها من کاو بیرونی مونسته اجوزد/
 (1-2) گفت بیرون آمد به من گوسردی و گوژرد
- 2.2 wr' dbw kštk jwmh;
- 2.2 an dessen Leibe ein kurzes Hemd war.“
- (2-2) ورا دبو کشتک جومه
 (2-2) که برو بود جامه ای کوتاه و چادری
- 3.1 <bkt> bhq h'rm't 'wn 'br'hym kh rjh bn' mhmwnd'ry ;
- 3.1 <Der Bullenkalbmann sprach>: „Bei der Ehre Ebrāhims (Abraham), der
 die Gastfreundschaft begründete,
- (1-3) <بکت> بحق حرمت اون ابراهیم که رجه بنا مهمونداری
 (1-3) گفت: سوگند به حرمت آن پیری که سنت نهاد مهمانی – ای ابراهیم صلوات الله
 علیه
- 3.2 bdysy k'b' bmkh;
- 3.2 und der die Ka'ba gründete in Makka,
- (2-3) بدیسی کعبه بمکه
 (2-3) و بنیاد نهاد خانه زیارت کرده را در مکه
- 4.1 'm'j' nyh bšw djm'yb' h' dy'r 'yk'(?);
- 4.1 bei uns gibt es keinen Platz für jemanden, der nachts zu uns kommt ,
- (1-4) اما جا نیه بشو دجمایبا ها دیار ایکا
 (1-4) که نیست نزدیک ما شب آینده را که بر ما در آید
- 4.2 bxlyf šwy hdyθ w xtn bwrđ'sth jk'h;
- 4.2 außer nächtlicher Erzählung und dem Schlaf auf hohem Platz
 (Kamelstall) gibt es nichts,
- (2-4) بخلیف شوی حدیث و ختن بورداشته جگاه

- (2-4) جز سخن و فرو خوابانیدن جای شتر در پناه
- 5.1 jwn mhmwnd'ry knh ksy kh w'dwr kdy 'j 'wny bwš'sb';
5.1 wie tue derjenige Bewirtung, dem <der Hunger> den Schlaf vertrieben,
(1-5) جون مهمونداري كنه كسي كه وادور كدي اج اوني بوشاسب
(1-5) و چگونه مهماني كند آنكس كه برانده باشد ازو خواب
- 5.2 wšn'y bt'snh wy 'stk' hr b'r kh h' dy'r 'm';
5.2 <und als ob> der Hunger seine Knochen abfeile, jedesmal, wenn ihn
<der Hunger> aufgesucht.
- (2-5) وشناي پتاشنه وي استكا هر بار كه ها ديار اما
(2-5) گرسنگي كه بتراشيدست استخوانهاي او را چو پيش آمد او را
- 6.1 tw jh mšlht wyny b'wnjykh mn đkr bkdm tw jy mšlht wyny;
6.1 Was denkst du, von dem, was ich <eben> gesagt, was denkst du? "
(1-6) تو چه مصلحت ويني باونجيكه من ذكر بكم تو جي مصلحت ويني
(1-6) چه بيني درين كه گفتم چه بيني؟
- 6.2 <bktm> {jwđr} mn jkwnm bjk'h (7.1) x'ly bmhmwnd'ry hmk'r drwyšy;
6.2 <Ich sagte>: „Was kann ich tun an einem kahlen Ort, einen armen
Gefährten bewirtend?“
- (2-6) <بکتم> {جوذر} من جگونم بجگاه (7-1) خالي بمهمونداري همكار درويشي
(2-6) گفتم: چه كنم به منزلي خالي و ميزباني هم عهد درويشي
- 7.2 bynk 'bsrk' ty nwm jyh m' dftnh 'kdy (8.1) ty dwnš;
7.2 „Aber O Junge, was ist dein Name, da Deine Kenntnisse mich in
Unruhe versetzen?“
- (2-7) بينك ابسركا تي نوم جيه ما د فتنه اكدي (8-1) تي دونش
(2-7) و لكن اي جوان، نام تو چيست؟ بدرستي كه در فتنه افگند مرا نشان تو
- 8.2 bkt my nwm zyd my wrwršnk'h fydh;
8.2 Er sagte: „Mein Name ist Zaid und Faïd ist der Ort, an dem ich
aufgewachsen,
- (2-8) بكت مي نوم زيد مي ورورشنگاه فيده
(2-8) گفت نام من زيدست و مولد و بالمش من فيد
- 8.3 drm' [S.43; 1-8] (1.1) b'yn šrk' dy w' my m'ry br'rw'nj' 'bn 'bs;
8.3 bin angekommen in diesen wüsten Dorfe, mit den Brüdern meiner
Mutter, die aus dem <Stamm> der Ibn-e 'bas sind.“
- (3-8) دراما باين شركا دي وا مي ماري برارونا جا ابن عبس
(3-8) رسیده ام بدین كلوخ دي با خالان من از بني عبس
- 1.2 bktm wr' {ft'} myb' bzy'd kn (2.1) w rwsn kdn' xy' tb' bzy'dh kn' [+++]
*t' wrd'r'y'n;
1.2 Ich sagte ihm: „Füge mir klärlich hinzu (d.h. erkläre mir klar und
deutlich), auf dass Gott dir [+++] zufüge und Dich erhebe.“
- (2-1) بکتم ورا {فتي} ميبا بزيباد كن (1-2) و روشن كدنا خيا تبا بزيباده كنا [+++]* تا
وردار ايان
(2-1) گفتم او را بيفزاي روشن كردن كه زنده بيا و برانگيخته بيا

- 2.2 <bkt> m³ xbr bd³ (3.1) my m³r brh nwm <w wy> wy nwm³s³y nykk³r;
 2.2 <Er sagte>: „Meine Mutter, deren Name Barah ist, tat kund, und sie ist wie <die Bedeutung> ihres Namens wohlthätig,
 (2-2) بکت ما خبر بدا (3-1) مي مار بره نوم و وي وي نوماساي نیک کار
 (2-2) گفت: خبر کرد مرا مادر من بره نام و او همچون نام خود نیکو کارست.
- 3.2 kh wr³ bd³ byn³ bs³l³ ʔrt³ bmw³n yky (4.1) mrd³ kh mhtr bw bsrwj w ʔs³nywn;
 3.2 dass man sie in einem Jahre des Raubes (d.h. Armut und Hungerjahr) in Mawan an einen Mann, der das Oberhaupt der Saruj und Qasan war, zu Frau gegeben hatte,
 (2-3) که ورا بدا بینا بسال غارت بموان یکی (1.4) مردا که مهتر بو سروج و غسانبون
 (2-3) که او شوي کرد در سال غارت به ماوان مردی را از مهتران سروج و غسان
- 5.1 bw <mrdy> zyrk ʔ³ nwnk kwtn bšw ʔjh [+++]³ m³ bnhwn d³ bh ʔwn [+++];
 5.1 und er, wie man erzählt, war ein schlauer Mann, ging weg von [+++]
 uns versteckt bis zu [+++].
 (1-5) بو مردی زیرک اج انونک کوتن بشو اجه [+++] اما بنهون دا به اون [+++]
 (1-5) و مردی داهی بود چنانکه میگویند، برفت از نزد مادر نهان و در ایست می کش.
- 6.1 ndwnn zndyy³ ʔ³ kh r³hb³y bknn;
 6.1 Sie wissen nicht, ob er noch lebt und ob sie weiterhin auf ihn warten sollen,
 (1-6) ندون زندییا او که راهبای بکنن
 (1-6) ندانند که او زنده است تا او را توقع کنند
- 6.2 y³ dn³n³ dkwr³ ʔjwr;
 6.2 oder ob man ihn <bisweilen> begraben hat.“
 (2-6) یا دنانا دکورا جور
 (2-6) یا ودیعت نهاده اند او را در لحد زمین خالی
- 6.3 bkt (7.1) bdwnstm bdrsty³y nšwnyh³ kh w ʔl³m my bsr b³;
 6.3 Er sprach: „Ich erkannte aus der Wahrheit jener Zeichen (d.h. Beschreibungen), dass jener Knecht mein Sohn gewesen ist.
 (3-7) بکت (8-1) بدونستم بدرستی ای نشونیها که و غلام می بسر با
 (3-7) بدانستم بدرستی علامات که او فرزند من است
- 7.2 m³ w³k³rdny³ ʔ³šn³y w³d³n (8.1) h³ ʔ³w my thydsty;
 7.2 Meine Armut hielt mich zurück, seine Bekanntschaft zu ersuchen.
 (2-8) ما واکاردنی اشنای وادان (8-1) ها او می تهی دستی
 (2-8) ولکن بگردانید مرا از آشنایی دادن با او تهی دستی من
- 8.2 w³ ʔd³ bwm *bxrdbyn w³ ʔsrw hwryth;
 8.2. Ich trennte mich <von ihm> mit einem zerbrochenen <Herzen> und mit niederfließenden Tränen <in den Augen>.
 (2-8) وا جدا بوم بخرد بین و اسرو هوریه
 (2-8) جدا شدم از او با جگری کوفته و خرد کرده، و اشکهای پرانگنده ریزان

[S.44; 1-8]

1.1 šm' šnwstyn ʔy xyʔwnd ʔqlwn ʔjbr ʔjh ʔyn ʔjb;

1.1 Habt Ihr je gehört etwas wunderlicheres als diese Wunderlichkeit, O Ihr Herren der Vernunft!?"

(1-1) شما شنووسین ای خیابوند عاقلون عجیتر اجه این عجب

(1-1) هیچ شنودید شما ای خداوندان خردها شگفتتر از این کار عجاب؟

1.2 m' bktym (2.1) n' b'wn xyʔyk wyj' hsth lwḥ ʔlmḥfwʔ;

1.2 Wir sagten: „Nein, bei Gott, der die himmlische Tafel geschaffen hat.“

(2-1) اما بکتیم (2-1) نا باون خیایک ویجا هسته لوح المحفوظ

(2-1) گفتیم: نی و سوگند بدان که نزد اوست دانش کتاب

2.2 <bkt> bwzyd wr' bwndʔmyn bʔjyb ʔʔfʔq (3.1) wr' dnnyn mywnh' wrqh' nwʔzyn wr' hmwn' ʔjyb (4.1) bhjy knʔryhʔ;

2.2 Buzaid <sprach>: „Leget dies nieder in jenen Kanon der sich zugetragenen Wunder, leget dies nieder in Blätte, jenes Ereignis, das nirgendwo (bislang) erzählt ward.“

(2-2) بکت بوزید ورا بوندانین بعجایب الاتفاق (4-1) ورا دنین میونها ورقها نوازین

و راهمونا عجایب (4-1) بهیچ کنارها

(2-2) گفت ثبت کنید آنرا در عجایب اتفاق و جاوید کنید آنرا در درون ورقها که سایر

نکرده اند مانند این هرگز در آفاق

4.2 m' bhʔzr kdym dwyʔ wy qlm' dwʔt;

4.2 Wir schufen herbei Tinte und Feder.

(2-4) اما بحاضر کدیم دویتا وی قلمما دوات

(2-4) گفت حاضر آوردیم دوات و قلمها

4.3 m' bnwyštym ʔwn ḥkʔytʔ(5.1) wʔwn jnwnk wr' wʔhmbw bwʔ;

4.3 Wir schrieben nieder jene Erzählung, so wie er sie zusammengestellt (d.h. erzählt) hatte.

(3-4) اما بنویشتیم اون حکایتا (5-1) واون جنونک ورا واهمیو بوا

(3-4) و بنوشتیم حکایت را بر آن وجه که در پیوده بود آنرا.

5.2 m' wr' wʔbrsytym wy [+++] [+++] wy bsrʔ;

5.2 Wir fragten ihn sein [+++] [+++] um seinen Sohn.

بسرایو [+++] [+++] ورا واورسیم اما (2-5)

(2-5) پس خواستیم که بیرون آریم ازو از جهت راوی او را، در ضم خواستن آن جوان او با او

6.1 <bkt> bwzyd snky bw k' my [+++] [+++] wr mn kh mn wʔkyrm my bsrʔ;

6.1 Buzaid <sprach>: „Es fällt schwer, dass mein [+++] auf mir, dass ich meinen Sohn wieder habe.“

(1-6) <بکت> بوزیدسنکی بو کا می [+++][+++] ور من که من واکیرم می بسر

(1-6) گفت: چون گران شود آستین من از عطای شما، سبک آید بر من که درپدیرم پسر

مرا

6.2 m' bktym (7.1) t' ws bwh wyst dynʔr ʔjh mʔlʔ;

6.2 Wir sagten: „Sind dir zwanzig Dinare an Habe genug?,

- (2-6) اما بکتیم (7-1) تا وس بوه ویست دینار اجه مال
(2-6) گفتیم اگر هست بسنده ترا بیست دیناری سرخ از مال
- 7.2 m' wr' w'krd' wrym tb' dr h'l;
7.2 <so>sammeln wir sie sogleich für Dich.
(2-7) اما ورا واکرد اوریم تبا در حال
(2-7) فراهم آریم آنرا از بهر ترا در حال
- 7.3 <bkt> bwzyd (8.1) m' jwn ws nbwn wyst dyn'r;
7.3 Buzaid <sagte>: „Wie sollen denn zwanzig Dinare mir nicht Genüge tun?
(3-7) <بکت> بوزید (8-1) ما جون وس نیون ویست دینار
(3-7) گفت و چگونه خرسند نکند مرا نصابی
- 8.2 <hyj ks> bzywn d'rh wy b'h' l' dyw ks;
8.2 <niemand> zählet gering ihren Wert denn ein Narr.“
(2-8) <هیچ کس> بزبون داره وي باها الا دیو کس
(2-8) و هیچ خرد شمرد اندازه آنرا مگر آفت رسیده عقلي؟
- [S.45;1-8]
1.1 <bkt h'rθ> dxwštn kyt 'jh w nš'b hr ykyn ' m' yky bjn (2.1) bnwyšth wyb' k'yt';
1.1 <Hares sprach>: „Jeder von uns nahm einen Teil von jenem Betrag auf sich, die er auf einem Papier niederschrieb.
(1-1) <بکت حارث> د خوشتن کیت اجه و نصاب هر یکین ا اما یکی بجن (2-1)
بنویشته و بیا کاغتا
(1-1) گفت راوي: بپذیرفت هر یک از ما نصیبي و بنوشت او را بدان کاغذي
- 2.2 'z'y bkd 'yn 'ltz'm j' m' nyky;
2.2 Er pries diese unsere Güte,
(2-2) از ااي بکد این التزام جا اما نیکی
(2-2) شکر کرد آن وقت نیکو کاری را
- 2.3 bwj'mny (3.1) bnst'wnš' f'qt';
2.3 und in der Huldigung ging er weiter als er ertragen konnte,
(3-2) بوجارني (3-1) بنستاووش طاقتا
(3-2) و بگدرانید در ثنا فراه توانش خود را
- 3.2 d' m' m' dr'z bystym wy mdh' m' km bystym (4.1) m' dhš';
3.2 bis wir seine Lobrede zu lang fanden, und unsere Gabe gering zählten.
(2-3) دا اما دراز بیستیم وي مدحا اما کم بیسیم (4-1) اما دهشا
(2-3) تا ما دراز شمردیم گفتار او را و اندک شمردیم افضال خود را
- 4.2 kh' w /bwzyd\ w'wl't' tryzw kdn šwy hdyθ';
4.2 Darauf eröffnete er die nächtliche Erzählerei von Neuem.
(2-4) که او ابو زید/ و اولات ا تریزو کدن شوي حدیث
(2-4) پس او باز گشاد از جامه نگارین سمر
- 4.3 'nddyk bzywn d'st bw brdy ym'ny';
4.3 <Eine Erzählung, die> gering zählte ein Jemenitisches Gewand,

(3-4) انندیك بزبون داشت بو بردي يمانيا

(3-4) آنچه خرد و خوار کرد برد يمانی را

4.4 d' b'wn wqt kh (5.1) h'sr' st' sbh rwšn;

4.4 bis zu jenem Augenblick, wo die Morgenröte heraufdämmerte,

(4-4) دا باون وقت که (5-1) ها سر استا صبح روشن

(4-4) تا که سایه افگند روشنایی صبح دمیدن

5.2 w'wl't' sbh rwšn;

5.2 und die Morgenröte breitete sich aus und es kam hervor der helle Morgen.

(2-5) واولات صبح روشن

(2-5) و روشن شد صبح روشن

5.3 m' wr' w'wj'rdym kh šwy' w'nhwn bw (6.1) wy' nxwšyh' d' b' w'wn wqt kh sby bw wy' kl'lkh';

5.3 Wir überwandene jene Nacht, die Unheil in sich barg, bis zu jenem Augenblick, wo die Dämmerung hereinbrach

(3-5) اما ورا و اوجارديم که شوي و انهون بو (6-1) وي خوشيها دا با اون وقت که سبي بو وي کلالکها

(3-5) بگدر انيديم آنرا شبي که ناپيدا بود شوایب آن تا که سپيد شد ذوايب آن

6.2 btmwm bw wy' nyk [+++];

6.2 und zu Ende ging seine Güte [+++]

(2-6) بتموم بو وي نيک [+++]

(2-6) يعني تا صبح و تمام بود سعودهایی آن

7.1 d' bh' w'n wqtk w'trkst wy' nfs;

7.1 bis zu jenem Augenblick, wo ihr Wesen zerbarst;

(1-7) دا به اون وقتک و اترکست وي نفس

(1-7) تا که بشکافت عود آن

7.2 jwnk drm' ty xry dwšt [+++] wštn's' [+++];

7.2 als die Klinge der Sonne sich zeigte und hervorsprang [+++]wie das Hervorspringen des [+++].

(2-7) جونک دراما تي خري دوشت [+++] وشتناسا [+++]

(2-7) و چو برآمد سرو-اي اول ضو خرشيد-، برجست چو برجستن آهو بره

8.1 bkt bwzyd m' [+++] w' 'my'j' d' m' h'kyrym dhyšh';

8.1 Buzaid sprach mich an [+++] mit uns, dass wir einsammeln die Gaben,

(1-8) بکت بوزيد ما [+++] و اميا جا دا اما ها کيريم دهيشها

(1-8) و گفت: بر خيز با ما تا قبض کنيم صلاها و عطاها را

8.2 m' bdsty knym h'w'lyh';

8.2 <und > einlösen die Zahlungsanweisungen.

(2-8) اما بدستی کنيم حوالیها

(2-8) و نقد خواهيم حواله ها را

[S.46;1-8]

1.1 bbrsth b'ryh' my' jyry' y' y'sh brdn h' my' <bsr>;

1.1 Mein Herz ward beflügelt vom Verlangen nach meinem <Sohne>.

(1-1) بپرسته باریها می جبری ای یاسه بردن ها می <بسر>

(1-1) بپرید و پراگنده شد پارهای جگر من از آرزومندی به فرزند من

2.1 h' bywstm wy brw'r' /bwzyd\ wr'wrđm wy h'jt';

2.1 Ich erfüllte seinen Wunsch und kam seinem Bedürfnis nach.

(1-2) ها بیوستم وی بروارا ابوزید/ وراوردم وی حاجتا

(1-2) بیوستم بال او را تا ساخته کردم روایی مراد او را

2.2 `wn wqtđ w'krđ `wrđ zr' (3.1) bwy kysh;

2.2 Als er das Geld in seinem Beutel einsammelte,

(2-2) اون وقتک واکرد آورد زرا (3-1) بوی کیسه

(2-2) چو در حرز کرد ز را در صره خود

3.2 swzy *klyh' wy xrmý;

3.2 zeigte sich <auf seinem Gesicht> seine Lachfalte.

(2-3) سوزی *کلیها وی خریمی

(2-3) بدروشید شکنهای شادی او

3.3 <bkt> m' t' mk'ft' bkn'y'n nyky (4.1) 'y kwmyh' ty hr d b'y xy' my ks<h> wr ty m' b'yš kdn;

3.3 <Er sprach> zu mir: „Möge Dir <Gott> geben guten Entgelt für die Schritte Deiner beiden Beine (d.h. für deine guten Taten?), Gott ist mit mir [+++] wachen.“

(3-3) <بکت> اما تا مکافات بکنایان نیکی (4-1) ای کومیها تی هر د باای خیا می کسه ورتی ما بایش کن

(3-3) گفت مرا پاداش دهندا ترا نیکی از گامها دو قدم تو- و خدایست خلیفت من بر تو

4.2 <bktm> mn xw'znm (5.1) ty by kyrm d' mn bwnm ty <bsr> wjyh;

4.2 <Ich sprach>: „Ich will Dir folgen, um zu sehen Deinen geschätzten Sohn.

(2-4) <بکتم> من خوازم (5-1) تی بی کیرم دا من بوینم تی <بسر> وجیه

(2-4) گفتم: میخوام که پی تو بیایم تا ببینم فرزند نجیب ترا

5.2 mn wr' sxwn bkwym d' jwn jw'b [+++];

5.2 Ich werde mit ihm sprechen, auf dass er mir Antwort [+++].

(2-5) من ورا سخن بگویم دا جون جواب [+++]

(2-5) وسخنی گویم تا که جواب گوید

6.1 dryšy h' mn dryš'n's' bj'dkyry h' bj'dbktđ;

6.1 Er sah mich an wie ein Zauberer den Verzauberten.

(1-6) درایشی ها من دریشاناسا بجادکیری ها بجاد بکته

(1-6) بنگرست به من چو نگرستن فریبنده به فریفته

6.2 dhwn' bxndst d' blm'lm bw wy jšm kywnh (7.1) b'srw;

6.2 Sein Mund lachte (d.h. er lachte) bis seine Augen sich erfüllten mit Tränen:

(2-6) دهونا بخندست دا بلالم بو وی چشم کیونه (7-1) باسرو

(2-6) و بخندید تا پر شد دو چشم او به اشکها

7.2 ʔwnk kmwn brh dmj ʔw ;

7.2 „O derjenige, der eine Fata Morgana für <wahres> Wasser halte!

(2-7) ا اونک کمون بره دمجا او

(2-7) اي آنکه گمان برد سراب را آبي

7.3 jwnk rwʔyt bkdm ʔwnyk mn rwʔyt bkdm;

7.3 Ich erzählte die was ich <gerade> erzähle, da,

(3-7) جونک روايت بکدم اونیک من روايت بکدم

(3-7) چو روايت کردم آنکه روايت کردم

8.1 mn kmwn brdm kh dbwšyʔ my hylt kh bwšyh bmwnyʔ ʔwn mkr kh mn xwʔstm;

8.1 ich annahm, dass meine List verborgen blieb, damit verdeckt bleibe jene Hinterlist, die ich anwenden wollte.

(1-8) من کمون بردم که دبوشيا من حيلت که بوشيه بمونيا اون مکر که من خواستم

(1-8) پنداشتم که نهان ماند و نهان داني مکر من و تو در خيال افگني آنچه من خواستم

8.2 bxyʔ brh nyh my znʔ;

8.2 Geschworen bei Gott, dass Barah nicht meine Frau ist,

(2-8) بخيا بره نيه مي زنا

(2-8) به خدای که نيست بره عروس من

[S.47;1-8]

1.1 mʔ nyh bsr bʔ wʔ brh mʔ bknyt wʔxwnn;

1.1 und meiner ist kein Sohn von Barah.

(1-1) ما نيه بسر با و ا بره ما بکنيت و اخونن

(1-1) و نه مرا پسري است که مرا بدو کنيت داده اند

1.2 bdrsty mʔ hsth kwnh kwnh ʔlm;

1.2 Wahrhaftig sind verschiedene Wissenschaften die meinen (d.h. ich beherrsche verschiedene Künste und Wissensbereiche),

(2-1) بدرستي ما هسته کونه کونه علم

(2-1) ولكن مرا گونه های سحر است

1.3 mn wrʔ rjh dnyhm bwydr [+++] nkytwm [+++];

1.3 die ich erfand und und denen ich [+++] nicht genommen habe [+++],

(3-1) من ورا رجه دنهم بويدر [+++] نکیتوم [+++]

(3-1) که نو آورده ام آنرا و اقتدا نکرده ام به کسی

2.1 wy h̄kʔyt nkdy ʔsmʔy bʔwnjyk h̄kʔyt bkdy wy h̄kʔyt nkdy kmyt;

2.1 in dem, was Asmai überliefert hat, erwähnte er diese <meine Wissenschaften> und Komait hat sie ebenfalls nicht überliefert.

(1-2) وی حکایت نکدی اصمعی باونجیک حکایت بکدی وی حکایت نکدی کمیت

(1-2) حکایت نکرد آن را اصمعی در حکایت خود و نه بیافت آنرا کمیت

3.1 wrʔ bkdm [+++] hʔbywstn hʔ ʔwnjyk [+++]my jng hr bʔr kh ʔzwry [+++];

3.1 Ich machte ihn [+++] um zu erreichen jene Dinge [+] meine Hand [+] jedesmal, wenn ich es mir gewünscht [+++].

(1-3) ورا بکدم [+++] ها بیوستن ها اون چیک [+++] می جنک هر بار که ورا ازوری [+++]

(1-3) فرا گرفتیم آنرا پیوندشی بدانچه میچیند آنرا کف من هرگه که آرزو کنم

4.1 ʔr mn wrʔ bhštm̩y bkrdsth by my h̩ʔ;

4.1 Liebe ich das los, so wäre meine Lage anders.

(1-4) ار من ورا بهشتمی بکردسته بی می حال

(1-4) و اگر بگداشتمی آنرا هر آینه بگشتمی حال من

4.2 mn wʔkrd nʔwrd by ʔwnʔ kh mn wʔkrd ʔwrdwm;

4.2 Ich hätte nicht eingebracht, jene Dinge die ich nun gesammelt habe.

(2-4) من واکرد ناورد بی اونا که من واکرد اوردم

(2-4) و جمع نکردمی آنچه جمع کردم

5.1 bystr {qbwl bkn} my ʔrʔ yʔ [+++] bkn ʔr mn wnʔh kbryh bkd yʔh wnʔh ʔyryh bkd.

5.1 Verbreite (nimm an) meine Entschuldigung oder mache [+++] [+++] wenn ich einen unbedeutenden Fehltritt oder ein schweres Vergehen begangen habe.

(1-5) بیستر {قبول بکن} می عذرا یا [+++] بکن ار من وناه کبیره بکد یاه ار وناه صغیره بکد

(1-5) بگستران عذر را یا مسامحت کن

6.1 bs mʔ xyryʔ bkt bšw [+++] hrkʔ [+++] my dlʔ (7.1) sxytyʔ ndwh;

6.1 So wünschte er mir Wohlergehen und ging [+++][+++] in meinem Herzen tiefe Trauer.

(1-6) بس ما خیریا بکت بشو [+++] هرکا [+++] می دلا (7-1) سختیا اندوه

(1-6) پس او وداع کرد مرا و برفت و ودیعت نهاد در دل من انگشت درخت طاغون.

Mq6

[S.4 ;8-1]

8.1 bkt h'rθ h'zr bwm dyw'n° [S.48;1.8]/(1.1) n'zr'y bmr'yh;

8.1 Es sprach Hares: „Ich erschien zum Diwan Nazar (eine Art staatliche Universität) in Maraghe.

(1-8) بکت حارث حاضر بوم دیوانا (ص 48، 1-8) ناظرای بمرآه
(1-1) گفت حاضر شدم به دیوان نظر به مرآه

1.2 brft bw b'w dyw'n dkr fš'hty

1.2 <Ein Diwan>, dessen Sprachreinheit (Beredsamheit) der Ruhm weit verbreitet,

(2-1) برفت بو باو دیوان ذکر فصاحتی
(2-1) و بدستی که برفت بدان دیوان ذکر بلاغت

1.3 w'krd m'yn (2.1) sw'r'n qlmy ws'kwnwn fš'ht;

1.3 <und> darin die Ritter der Feder (Literaten) und die Herren der Beredsamkeit zusammengekommen waren,

(4-1) واکرد اماین (2-1) اسواران قلمی و ساکونون فصاحت

(4-1) اتفاق کرد هر که حاضر بود از سواران قلم و خداوندان تمامی فضل و هنر

2.2 w'wn' kh nmwnsty° (3.1) ksy kh bb'kjk knh 'nš°;

2.2 und es gab keinen, der ihnen darin gleich, Schriftliches zu verfassen

(2-2) و او نا که نمونستی (3-1) کسی که بباچک کنه انشا

(2-2) بر آنکه نماندست کسی بی عیب گوید آنچه انشا کند

3.2 krdš bkn bwydr xw'zy's°;

3.2 <und> sich umherzugeben <im Reich des Geschriebenen> nach freiem Willen.

(2-3) کردش بکنه بویدر خواز یاسا

(2-3) و تصرف کند در آن چنانکه خواهد

3.3 [+++] (4.1) bs byšdnwn;

3.3 [+++] nach den Vorausgehenden.

(3-3) [+++] (1-4) بس پیشدنون

(3-3) و نه از پس درآمد بعد از سلف

4.2 ksy kh dj'hh r'h rwšn;

4.2 Jemand, der einen klaren Weg erschaffe,

(2-4) کسی که دجاهه راه روشن

(2-4) کسی که نو پدید آرد طریقتی روشن

4.3 y° h's'jny rs'lh [+++];

4.3 oder der bereitstelle ein Traktat [+++],

(3-4) یا هاساجنی رساله [+++]

(3-4) یا بکارت ستاند رسالتی بکر را

5.1 kh [+++]° dwyrwn 'yn zm'ny btwn° [+++] (6.1)° [+++] mhr fš'ht;

5.1 dass [+++] der Gelehrten dieser Zeit fähig [+++] Zügel der Beredsamkeit,

(1-5) که [+++] ادویرون این زمانی بتونا [+++] (6-1) ا [+++] مهر فصاحت

(1-5) و که شگفتی آرنده از کاتبان این وقت که دست یافته باشد بر زمامهای بیان

6.2 'y'l's' (?) d 'wlywn jh *br'bwn (?) (7.1) [+++] shb'n w'y!;

6.2 <und> der den Vorgänger * überlegen [+++] Sahban Wayerl.

(2-6) عیالسا داو لیبونن چه بر ایون (7-1) و ایل سبحان [+++]

(2-6) چو عیالست بر پیشینیان و اگر چه پادشاهی دارد بر شیدا زبانی سبحان و ایل

7.2 bw bnyštnk'h byrhmrđ bnyšth bkn'rh (8.1) hrst'nj' x'dmwn;

7.2 <In jener Versammlung> saß ein Greis in einer Ecke, (8.1) <an einer Stelle, der> der Verweilung der Diener gedacht,

(2-7) بو بنیشتنگاه بیر همرد بنیشته بکنار (8-1) هرستانجا خادمون

(2-7) و بود در آن مجلس کهلی نشسته در کرانه قوم، آنجا که ایستادن جای حاشیه باشد

8.2 bw hrb' kh 'wr h'wštn mrdmwn bwšwn [+++];

8.2 <und> jedesmal, wenn sich die Menschen entfernten [+++]

(2-8) بو هر با که اور هاوشتن مردمون بوشون [+++]

(2-8) بود هر گه که دور در شدی گروه در دویدن ایشان

[S.49; 1-8]

1.1 bb'syn'h nyk xrm' {xjyr sxwn'} zywn xrm' {zywn sxwn'} 'wšwn [+++];

1.1 <und> aussäten gute Dateln (gute Wort) und schlechte Dateln (schlechte Worte) aus ihren [+++].

(1-1) بیباشینگاه نیک خرما {خجیر سخونا} زیون خرما {زیون سخونا} اوشون [+++]

(1-1) و بیفشاندند خرما نیک و خرما افتاده بد از جله خرما ایشان

1.2 xbr d'y bkwš [+++][+++] wy jšm;

1.2 Er tat kund [+++][+++]seine Augen

(2-1) خبر دای بکوش [+++] وی چشم

(2-1) می آگاهانید کاروار و تیز نگرستن او

2.1 wrd'stn wy wny';

2.1 und mit Wind-in-die-Nase- lassen (mit Hochmut),

(1-2) ورداشتن وی ونیا

(1-2) و بلند شدن بینی او

2.2 kh 'w w'krđ'm'y' d' [+++];

2.2 dass er gesammelt hatte, bis [+++]

(2-2) که او واکرد اما یا دا [+++]

(2-2) که او آب زیرکاه است

2.3 [+++] bs bkšh (3.1) kš [+šb'];

2.3 [+++] so er zieht [+++].

(3-2) [+++] بس بکشه (3-1) کش [اشبا]

(3-2) سر در پیش می افگند تا چو فرصت یابد برجهد

3.2 kmwn [+++] hunšthy' t'lb knh tyr 'kdn;

3.2 Einen Bogen [+++], da er schießen will, in die Lauer gegangen ist er, <und nun> will er schießen,

(2-3) کمون [+++] طلب کنه تیر اکدي هونشته یا طلب کنه تیر اکدن
(2-3) -ای متحرکي- که مي تراشد تیرها را و فرونشسته ایست که مي جوید تیر انداختن را

4.1 jwnk w' thy bw tyrdwnh' w'jm' skynh';

4.1 <und> als sich leerten deren Köcher, und Ruhe wieder einkehrte,

(1-4) جونک و اتهي بو تیردونها و اجما سکینها
(1-4) چو تهی کردند تیردانها را و باز آمد آرامشها

4.2 w'skyn bw sxt w'yh';

4.2 und die harten Winde sich legten,

(2-4) و اسکین بو سخت و ایها
(2-4) و بیار امید بادهاي سخت

5.1 w'st' bykr'dry;

5.1 und der Kampf sich legte,

(1-5) و استا بیکارداری
(1-5) و باز ایستاد منازعت کننده

5.2 dym w'kd w' wn jm't bkt;

5.2 wandte er (der Greis) sich zur Versammlung

(2-5) دیم و اکد و اون جماعت بکت
(2-5) روی بر جماعت آورد و گفت

5.3 [+++] šm' b'wrдын (6.1) jy 'jb;

5.3 <und> sagte [+++]: „Ihr brachtet etwas Erstaunliches hervor,

(3-5) [+++] شما باوردین (6-1) جي عجب
(3-5) بدرستی که آمدید به کاری شگفت

6.2 šm' w'jmstyn 'y [+++];

6.2 Ihr wandtet Euch ab von [+++],

(2-6) شما و اجمستین ای [+++]
(2-6) و بگشتید از راه صواب نهمار

6.3 šm' bwzrk d'styn bbwsth 'stk';

6.3 Ihr hieltet verdorbene Knochenstücke für hervorragend,

(3-6) شما بوزرک داشتنین ببوسته استکا
(3-6) و بزرگ داشتید استخوانهاي ریز ریز را

7.1 šm' [+++] bbrдын bw'jmstn 'wn ksyk bmrды;

7.1 Ihr <fasstet den Entschluss>, Euch zu wenden an denjenigen, der tot ist.

(1-7) شما [+++] ببردین بو اجمستن اون کسیک بمردی
(1-7) و مبالغت کردید در ثنا کردن بر آنکه فوت شدست

7.2 šm' bzywn d'styn [+++] 'wn' kh (8.1) šm' [+++] bwšw ndr hmsrwn' [+++];

7.2 Ihr schätztet gering [+++] ihr [+++], unter Euresgleichen,

(2-7) شما بزیون دانشنین اونا که [+++] (8-1) شما [+++] بوشون در همسرونا [+++]
 (2-7) و حقیر داشتید و سپاس نکرديد گروه شما را که در میان ایشان است شما را
 همزادان

8.2 bwšwn³ h³bstyn dwsty;

8.2 <und Ihr> schlosset Freundschaft mit ihnen.

(2-8) بوشونا جا هابستين دوستي

(2-8) و با ایشان بسته شد دوستيها

8.3 šm³ w³frmwš³styn /S.50; I-8/ (1.1) ³y [+++] wwjyn;

8.3 Ihr vergaßet [+++] O [+++] Auserwählte!

(3-8) شما و افرموشتین [اص 50، 8-1] (1-1) اي [+++] و وجنين

(3-8) يا فراموشتان شد اي كهيدان – اي بهدان – مجوس صرافي

1.2 ³y ws³kwn w³š³hstn h³bstn ³wn kh wr³ h³ škr³ kd (2.1) nw³wn x³tr³h³;

1.2 O Ihr Meister, <die Ihr> öffnet <und> schließet (verwirklicht) das, was
 Euch neue Gedanken offenbaren,

(2-1) اي وساكون و اوشاستن هابستن اون كه ورا ها اشكار اكد (2-1) ناون خاطر يها

(2-1) گشاد و بند آنچه بيرون آورد آنرا طبعهاي تازه تازه

2.2 jyrš bkdy bwydr sh s³lh {sb} d bnj s³lh ³y byr;

2.2 dann siegte das dreijährige Pferd über das fünfjährige Pferd

(2-2) جيرش بکدي بويدر سه ساله {اسب} د پنج ساله اي بير

(2-2) ....

3.1 ³y b³rth³ hwtr³znyh w³st³rh sxwnh³ kw³r³ xwš³ bsth;

3.1 aufgrund wohldurchdachter Worte, metaphernhafter, annehmlicher,
 wohlgestalteter Sprache,

(1-3) اي عبارتها هوترازيه و استعاره سخوناها کوارا خوش بسته

(1-3) از عبارتهاي پيراسته و استعارتهاي عذب شمرده

3.2 rsyl nwmyh³ (4.1) [+++] w sj³ sxwnh³ nmkyn [+++];

3.2 <vieler> Traktate [+++] und gereimter und reizender Worte [+++],

(2-3) رسيل نومياها (4-1) [+++] و سجع سخونها نمکين [+++]

(2-3) و رسايل با توشيخ و سجعهاي مليح شمرده

4.2 dbyšy³ny³n³ny [+++] (5.1) [+++] ³yšyn ksyk bh³r bw;

4.2 [+++] den Vorfahren [+++] desjenigen, der da ist und hinschaut [+++].,

(2-4) د بيشينياناني [+++] (5-1) [+++] ايشين کسيک بحاضر بو

(2-4) و هيچ هست گدشتگانرا چو نيك بنگرد آنکه حاضر است

5.2 bxlyf m³nyh³ bwydr [+++];

5.2 außer Bedeutungen, darin [+++]

(2-5) بخليف معانيها بويدر [+++]

(2-5) جز معنيهاي تيره کرده به خوض هر کس در آن موارد آن

6.1 [+++] [+zm+ wmd] kmwnh³;

6.1 [+++] Vermutungen.

(1-6) [+++] [زم+ومند] کمونها

(1-6) بسته مثلهاي نوادر آن

6.2 [+++] [+++] (7.1) zynt' [+++];

6.2 [+++][+++]Schmuck [+++]

(2-6) [+++][+++] (1-7) زينتا [+++]

(2-6) و من ميشناسم اکتون کسي که چو انشا کند بنگارد

7.2 [+++]b'rt knh [+++] r w' kt [+++] bdr'z kynh (8.1) [+++] my [+++]

[+++] sxwn [+++] bxjyr knh;

7.2 [+++] einen Satz sage [+++] und wenn er das kurz ausdrücke[+] und wenn er sich lang fasse [+++][+] Wort [+] schön sage.

(2-7) [+++] [+++] عبارت کنه [+++] ار واکتاک کنه [+++] [+++] بدرزا کنه (8-1) [+++] [+++] مي

[+++] [+++] سخون [+++] بخير کنه

(2-7) و چو عبارت کند بيارايد و چو کوتاه گويد عاجز کند و اگر اطناب کند به زر کند

8.2 bkt mhtr [p.51;1-8](1.1) dyw'n wjyh 'wn mhtrwn;

8.2 Es sprach der Meister des Diwans, <eben> der Auserwählte jener Großen:

(2-8) بکت مهتر (ص 51، 1-8)(1-1) ديوان وجيه اون مهترون

(2-8) گفت او را معروف آن ديوان و چشم و بهين آن معروفان

1.2 ky dkw' (2.1) 'yn [+++] snk';

1.2 „Wer sei der Zerhauer dieses [+++] Steines,

سنکا [+++] (1-2) کی دکوا (2-1) این

(2-1) کيست کوبنده اين سنگ

2.2 w wjyh ws'kwn 'yn šfth';

2.2 und der Besitzer dieser bevorzugten Eigenschaften?

(2-2) و وجيه وساكون اين صفتها

(2-2) و خداوند اين صفتها

2.3 {bkt} kh 'w ty hmstr (3.1) ty krdšk'h w hmk'r ty byk'rd'ry;

2.3 Der Greis sagte, dass er ist Dein ebenbürtiger Gegner im Zwist mit Dir, und er ist Dir im Streite gewachsen.

(3-2) {بکت} که او تي همستر (3-1) تي کردشکاه و همکار تي بيکارداري

(3-2) گفت: او مقارن توست در جولان و قرين جدال توست

3.2 tw xw'zy k' bzm' t'jy 'sb';

3.3 Wenn Du auf die Probe stellen willst den das schnellaufende Pferd,

(2-3) تو خوازي کا بزما تاجي اسبا

(2-3) چو خواهي رياضت کن نجيب را

4.1 w'xwn jw'b d'dh' d' tw bwyny 'jb';

4.1 <so> rufe herbei den Antwortgebenden (den Kundigen; gemeint ist der oben erwähnte Meister), damit Du in Erstaunen verfallst,

(1-4) و اخون جواب دا دها دا تو بويني عجا

(1-4) و بخوان پاسخ کننده را تا ببيني عجب را

4.2 <bkt wr> 'y mrd kh h'jyw'jy mry (5.1) b'm' zmy bkrks nbnh;

4.2 wahrlich, o Mann, in unserem Lande wird aus keinem Geier ein Adler,

(2-4) <بکت ورا> اي مرد که هاجي واجي مرغ (5-1) باما زمي بکرکس نينه

- (2-4) گفت او را: ای فلان بدرستی که مرغ شکاری در زمین ما کرکسی نتواند گردید
 5.2 dwjyn ʔmʔjʔ mywn ʔsym w (6.1) mywn kwʔsn [+++];
 5.2 <und> für uns <ist> das Trennen von Silber und Kiesel leicht,
 (2-5) دو جین اما جا میون اسیم و (6-1) میون کواسن [+++]
 (2-5) و جدا کردن نزد ما میان سیم و سنگ ریزه آسان است
 6.2 km ksy bw kh ʔtbnʔrw bw tyr ʔkdnbʔ;
 6.2<und> derjenigen gibt es kaum einen, der sich dem Pfeile zum Ziel
 preisgibt,
 (2-6) کم کسی بو که تینارو بو تیر اكد نیا
 (2-6) و اندک کسی باشد که چو هدف شد مر تیر انداختن را
 6.3 [+++] (7.1) ʔy drd [+++];
 6.3 [+++] von Schmerz [+++],
 (3-6) [+++] [(1-7)]+++ [ای درد]+++
 (3-6) پس برهد از درد بی درمان
 7.2 yʔ hʔhyzwmny krdʔ zmʔstn;
 7.2 oder der den Staub der Prüfung aufwirbelt (d.h. sich einer
 herausfordernenden Prüfung stellt),
 (2-7) یا هاهیزومنی کردا زماستن
 (2-7) یا برانگیزد گرد آزمایش
 7.3 bjšmʔ ryk dkth nbw bkmʔrz ʔkdn;
 7.3 <also> wird kein Sand in sein Auge versprüht, um ihn zu schmähen.
 (3-7) بجشما ریک دکنه نبو بکم ارز کنن
 (3-7) پس او را خاشه در چشم نکنند به خوار گردانیدن
 8.1 hʔ dyʔr nʔwr ty tnʔ hʔ rswʔyhʔybʔ;
 8.1 Offenbare nicht Deinen Leib dem enthüllenden <Menschen>,
 (1-8) ها دیار ناور تی تتا ها رسوا ایهاها
 (1-8) عرضه مکن تن خود را مر رسوا کننده را
 8.2 tw dmkrdʔ yʔ ndrʔz ʔndrzkn;
 8.2 <und> wende Dich nicht ab vor dem Rat des Ratgebers!“
 (2-8) تو دمکرد ای اندرز اندرزکن
 (2-8) و بر مکرد از نیکخواهی نیکخواه
 [S.52;1-8]
 1.1 bkt hmh mrd dwnʔtr <b>nšwnʔ wy [+++];
 1.1 <Der Greis> sagte: „Jeder ist selbst des eigenen [+++] kundiger.
 (1-1) بکت همه مرد دوناتر بنشونا وی [+++]
 (1-1) گفت: هر مردی شناساتر به نشان تیر خود
 1.2 [+++] wʔtrkʔ šw (2.1) ʔwy šbʔ;
 1.2 [+++] werde <bald> die Nacht vom Morgen geschieden.“
 (2-1) [+++] واترکا شو (2-1) اوی صبح
 (2-1) و زود باشد که باز شود تاریکی شب از صبح آن
 2.2 ykdwʔ sr bkdn ʔwn jmʔt bʔwnjyk bzmʔnn bʔwn [+++];

- 2.2 Die Versammlung beriet sich im Geheimen, um <den Greis> zu prüfen
 (2-2) يكدوا سر بكدن اون جماعت باون جيڪ بزمانن باون [+++]
 (2-2) با هم راز كردند آن گروه در آنچه بياز مايند بدان آنگير او را
- 2.3 w qsd knn (3.1) bwydr /wr^o h^krdn\ wr^o dk^rrdn kdn;
 2.3 und mit jener Prüfung hegten sie die Absicht, ihn zu widerlegen.
 (3-2) و قصد کنن (3-1) بويدر \ اورا هاكاردن / اورا دكاردن كنن
 (3-2) و قصد كنند در آن كردانيدن او را
- 3.2 bkt bwšwn ykyn wr^o bhlyn bmy bjn d^o mn wr^o dnhm (4.1) dškr sxwn my qsh;
 3.2 Einer von denen sprach: „Überlasset ihn mir, damit ich auf ihn werfe mein schweres Wort,
 (2-3) بكت بوشون يكين ورا بهلين بمي بجن دا من ورا دنهم (4-1) دشكر سخون مي
 قصه
 (2-3) گفت يكي از ايشان: بگذاريد او را در حصه من تا بدو اندازم سنگ قصه من
- 4.2 kh^o wn dškrtryn bndyh^o mhk snk [+++] wjyn^o;
 4.2 da das (das Wort) der Prüfstein ist zum Lösen allerhärtester [+++]
 Auserwälter,
 (2-4) كه اون دشكر ترين بنديها محك سنك [+++] و جينا
 (2-4) كه آن دشوارگشاي ترين گر ههاست و سونن جاي نقد صراف است
- 4.3 wr^o [+++] krdn (5.1) dryn k^r mhtry^o [+++] s^o xw^o t^o b^o n^o mh;
 4.3 ihm [+++] Hals [+++] bei jener Aufgabe die Führung [+++] wie die
 Jüngerschaft der Khawarej nach Abu Naamah.“
 (3-4) ورا [+++] كردن (5-1) درين كار مهتر يا [+++] سا خوارج ابا نعامه
 (3-4) در كردن او افگنند در اين كار پيشوايي چو تقليد خوارج ابونعامه را
- 5.2 [+++] (6.1) [+++] w bkt bdwn k<h> mn {mn} dwsty kdm yn b^o dš^o h^o / w^o ly^o;
 5.2 [+++] <zum Alten> und sprach: „Wisse dass ich dieses Königs Freund
 bin.
 (2-5) [+++] (1-6) وا و بكت بدون كه من دوستي كدم اين بادشاهها \ واليا/
 (2-5) پس روي كرد بر آن دو موي و گفت: بدان كه من دوستي دارم با اين امير
- 6.2 mn^o šl^o h^o kdy (7.1) my h^o ly b^o fš^o ht [+^o/2] zyn^o;
 6.2 Ich wende meine Lage mit gelehrsamem Worten und [+++]
 verzierend,
 (2-6) من اصلاح كدي (7-1) مي حالي بفصاحت [+] ان زينا
 (2-6) و اصلاح ميكنم حال خود را به بيان شيرين و آراينده
- 7.2 mn bwm by^o ry kytn dr^o st kdn [+++] kj (8.1) bmy šr;
 7.2 <und> ich suchte Hilfe in meiner Stadt, um meine trübe lage zu milden.
 (2-7) من بوم بياري كيتن در است كدن [+++] كج (8-1) بمي شر
 (2-7) و بودم ياري ميخواستم بر راست كردن كژي خود در شهر خود
- 8.2 bfr^o xy brm^o ly w^o km^o y^o my^o y^o ly;

8.2 <Das Leben meinte es gut mit mir> meines Reichtums und der zahlenmäßigen Armut meiner Sippe wegen.

(2-8) بفر اخی بر مالی واکمیجا می عالی
(2-8) به فر اخی مال خود با اندکی عدد عیال خود

8.3 jwnk bsnky bw my bšt;

8.3 Als <nun später> mein Rücken schwer ward <unter den Lasten des Lebens>

(3-8) جونک بسنکی بو می بشت
(3-8) چون گران شد پشت من

[S.53;1-8]

1.1 bwjʔrd dbwn my mʔl;

1.1 <und> mein Vermögen schwand,

(1-1) بوجارد دیون می مال
(1-1) و برسید باران خرد قطره

1.2 wrʔ qsd kdm ʔmy knʔrh /y jkʔ wʔ my ʔmyʔ jʔ;

1.2 überkam mich der Wunsch nach ihm (dem Fürsten).

(2-1) ورا قصد کدم امی کناره ای جگاه / و امیجا
(2-1) قصد کردم بدین والی از کرانه های من به امید من

1.3 wrʔ dxwndm (2.1) wʔjʔwrdnbʔ my dym dyʔryʔ my syrʔwyʔ;

1.3 Ich bat ihn (den Fürsten), mir mein vergangenes wohlbelebtes Äußeres und meine <frühere> Zufriedenheit wiederzubringen.

(3-1) ورا دخوندم (2-1) و اجاوردنبا می دیم دیاری می سیراویا
(3-1) و بخواندم او را تا بازگرداند سیراب جایی من به سیراب کردن من

2.2 bxrm bw [+++] bxrm bw bymzw bfrstʔ (3.1) fdyhʔ šʔlyn bfrstʔ;

2.2 Er frohlockte [+++] und morgens wie abends schickte er mir Geschenke.

(2-2) بخرم بو [+++] بخرم بو ببیمزو بفرستا (3-1) فدیها شالین بفرستا
(2-2) شادی نمود یاری و عطا را و آسایش یافت و بامداد کرد فایده دادن را و شبانگاه کرد

3.2 jwnk wrʔ [+++] wʔktn xwʔstm bšyn hʔxwnd dkwlh srwšt (4.1) nšʔt;

3.2 Als ich ihn [+++] um die Erlaubnis zur Rückkehr bat, sprang er auf vor Freude wie <eines Kamels> Höcker.

(2-3) جونک ورا [+++] واکتن خواستم بشین هاخوند کوله سروشت (4-1) نشاط
(2-3) چو دستوری خواستم ازو در بازگشتن به شب با شگاه بر کوهان نشاط

4.2 <bkt> wʔly mn nyt bkdm wʔyn kh mn tʔ bzʔdyhʔ ndhm hyj qwtʔ;

4.2 Der Fürst <sprach>: „So entschied ich, Dir nichts mit auf den Weg zu geben,

(2-4) <بکت> والی من نیت بکدم و این که من تا بزادیها ندهم هیچ قوتا
(2-4) گفت والی: هر آینه رای کرده ام که توشه ندهم ترا اندک توشه ای

4.3 mn wʔkrd nʔwrm (5.1) ty *kʔlwʔlyʔ;

- 4.3 <und> Deine Angelegenheiten nicht in Ordnung zu bringen,
(3-4) من واکرد ناوړم (5-1) تي کالواليا
(3-4) و به هم نيارم ترا پراگندگي
- 5.2 t' btw h' ns'jy zmw'n';
5.2 damit die Zeiten Dir nichts Gutes tun,
(2-5) تا بتو ها نساچي زموڼا
... (2-5)
- 5.3 bynk ty šyn yky rs'lh tw wr' [+++] by'n' ty h'ly;
5.3 außer, bevor Du gehst, Du <schreibest> einen Bericht [+++] über
Deinen Werdegang,
(3-5) بېنک تي شين يکي رساله تو ورا [+++] بياننا تي حالي
(3-5) مگر که انشا کني پيش از رفتن تو رسالتي که وديعت نهې در آن شرح حال تو
- 6.1 h'rfyh' kh wy dw klmh byn' wr' frd h'kth bwn dwnh h'rfyh' wnkyn dwnh
nd' bwn (7.1) hrkst;
6.1 <einen Bericht, in der> die Wörter, die aus zwei Buchstaben bestehen,
nur einen Punkt haben dürfen <und> dessen verbleibende Wörter keinen
einzig Punkte haben dürfen.
(1-6) حرفيها که وي دو کلمه بيڼا ورا فرد هاکته بون دونه حرفيها اونکين دونه ندايون)
(7-1) هرگست
- (1-6) حرفهاي يک کلمه از آن تمام فرارسنده باشد آنرا نقطه و حروف ديگر کلمه نقطه
نزنند آنرا هرگز
- 7.2 jwn w'd'm my fs'ħth' yky s'l w' nj'wrđ yky sxwn;
7.2 Und als ich ein Jahr lang <bei dieser Arbeit> meine Sprachkunst
einsetzte <und> nicht einen einzigen Satz <zu bilden> vermochte,
(2-7) وجون ودام مي فصاحتا يکي سال وا نجاورد يکي سخن
(2-7) و بدرستي که ثاني کردم فصاحت خویش را سالي، باز نگردانيد يک گفتار
- 7.3 dwx'snym (8.1) my 'ndyš' yky s'l;
7.3 peitschte ich auf meinen Verstand ein <weiteres> Jahr.
(3-7) دوخواسينم (8-1) مي انديشا يکي سال
(3-7) و بيدار کردم اندیشه خود را سالي
- 8.2 bzy'dh nbw 'l' [+++];
8.2 Nichts tat sich hinzu außer [+++].
(2-8) بزياده نيوا الا
(2-8) نيفزود مگر حيراني
- 8.3 by'ry kytm hm' dwyrwn;
8.3 Also rief ich zur Hilfe herbei alle Gelehrten.
(3-8) بيار ي کيتم هما دويرون
(3-8) و ياري خواستم به جمله کاتبان

[S.54; 1-8]

- 1.1 hr ykyn ʔjh ʔwšwn dym wjynn twbh wʔkdn;
 1.1 Jeder von ihnen wandte sich ab und sagte höflich dieser Aufgabe ab.
 (1-1) هر یکین اجه اوئون دیم وجینن تویه واکدن
 (1-1) هر یک از ایشان روی فرا کرد و تویه کرد
- 1.2 ʔr tw hsty tw hʔʔškʔrʔ kdʔ ty šft (2.1) byqyn;
 1.2 Wenn Du nun in Wahrheit das bist, was Deine
 <selbstzugeschriebenen> Eigenschaften vorzeigen,
 (2-1) ار تو هستی تو ها اشکارا کده تی صفت (2-1) بیقین
 (2-1) و اگر تو بگذاردی از وصف خود به یقین
- 2.2 bʔwr yky nšwnh ʔr tw hsty ʔjmlh rʔstkwn;
 2.2 so bringe dann ein Zeichen, falls Du ein wahrhaftiger Mensch bist.“
 (2-2) باور یکی نشونه ار تو هستی جمله راستگون
 (2-2) بیار نشانی اگر راست میگوی
- 2.3 bkt wrʔ {ʔhdh} (3.1) tw wštʔw šyn bxʔsty wštʔwšwʔ sbʔ;
 2.3 <Der Greis> sprach zu ihm: „Es scheint, dass Du verlangst von einem
 Rennpferd das Gallopiere,
 (3-2) بکت ورا (3-1) تو وشتاوشن بخاستی وشتاوشوا اسبا
 (3-2) گفت او را: بدرستی که دویدن خواستی از اشتر فراخ رو
- 3.2 tw wʔrwn bxwʔsty wʔrwnryj myhʔ;
 3.3 Du gabest den Bogen in die Hände desjenigen, der ihn hergestellt,
 (2-3) تو وراون بخواستی وراون ریج میها
 (2-3) و باریدن خواستی از ریزانی
- 3.3 tw hʔdʔy kmwnʔ (4.1) wrʔ trʔʔ;
 3.3 Du gabest den Bogen in die Hände desjenigen, der ihn hergestellt,
 (3-3) تو هادای کمونا (4-1) ورا تراشا
 (3-3) و بدادی کمان به فراتراشده آن
- 4.2 tw [++++] srʔ wrʔ dbnʔ ;
 4.2 <und> den Erbauer eines Gemaches [++++].“
 (2-4) تو [++++] سرا ورا دبنا
 (2-4) و بیار امانیدی در سرا ی بنا کننده آنرا
- 4.3 ʔndyšh bkd ʔndyn zmwnk *xjwn wʔdʔ wy xʔtʔʔ;
 4.3 So besann er <der Greis> sich einige Zeit diesbezüglich, und sammelte
 sein Bewußtsein,
 (3-4) اندیشه بکد اندین زمونک خجون وادا وی خاطر
 (3-4) پس در اندیشید بدان قدر که فراهم آورد طبع خود را
- 5.1 šyr hwdʔn xwʔst ʔwy dwšʔjy wštrʔ;
 5.1 <und> verlangte vom milchspendenden Kamel er eine Milchgabe.
 (1-5) شیر هودان خواست اوی دوشاچی وشترا
 (1-5) و شیر دوشیدن خواست اشتر دوشای خود را
- 5.2 <bkt> wrʔ zʔd kn ty dwtʔ;
 5.2 <Er sagte> zu ihm: „Bereite Deine Tinte vor!

- (2-5) < بکت > ورا زاد کن تي دوتا
(2-5) گفت: پس راست کن دوات خود را
- 5.3 h'kyr ty qlm (6.1) bnwys;
5.3 Nimm Deine Feder, schreibe!
- (3-5) هاکیتر تي قلم (6-1) بنویس
(3-5) برگیر قلم و ساز خود را و بنویس این رساله
- 6.2 ʔwy kmwn [+++] twbh w'kn;
6.2 Sage Dich los von dieser [+++] Annahme!
- (2-6) اوي کمون [+++] توبه واکن
(2-6) ...
- 6.3 krwmy [+d'r] xyʔwnd [+++] lškr (7.1) ty nykbxty ʔnzyn;
6.3 Möge Großmut bleibend sein und möge der [+++] Gott dein Heer der Glückseeligkeit rüsten.
- (3-6) کرومي [+دار] خیاوند [+++] لشکر (7-1) تي نیکبختي انزین
(3-6) کرم که استوار کناد خدای تعالی لشکر سعادت ترا بیار اید
- 7.2 zbwny [+++] zmwñh jšmʔ ty ʔswdbrʔ bʔybmnd kwynh;
7.2 Ein niederträchtiger [+++], möge die Zeit das Auge Deines Neiders mit Übel beladen (blenden),
- (2-7) زبوني [+++] زمونه جشما تي حسودبرا بعیب مند کینه
(2-7) و لنیمی که فرود آراد روزگار پلک چشم حسود ترا ننکن کند
- 8.1 xjyr mrd [+++] bxyr mkʔt kwynh {bxyr mkʔt krwn yʔh};
8.1 den wohlthätigen und maßvollen Mann <jedoch> mit Heil belohnen,
- (1-8) خجیر مرد [+++] بخیر مکافات کوینه {بخیر مکافات کرون یاه}
(1-8) و مرد باشکوه تیز دل پاداش کند
- 8.2 bxyr mrd /šwm mrd\ wʔ nʔwmy kwynh;
8.2 der geizige Mann raubt einem die Hoffnung,
- (2-8) بخیل مرد \شوم مرد/ وانا اومی کوینه
(2-8) و مرد با عیب تھی دست کند
- 8.3 sxʔwty mrd mhmwndʔry kwynh;
8.3 der großzügige Mann bewirtet,
- (3-8) سخاوتي مرد مهمونداري کوینه
(3-8) و مهتر سخی مهمان کند
- 8.4 bxyr mrd [/S.55.1-8](1.1) xʔswmynh;
8.4 der geizige Mann erschreckt,
- (4-8) بخیل مرد (ص 55، 8-1) 1-1) خاسومینه
(4-8) و مکر آور و خشک بترساند
- 1.2 sxʔwty mrd brwrš kwynh;
1.2 der großzügigen Mann pfleget,
- (2-1) سخاوتي مرد پرورش کوینه
(2-1) و مرد راد خاشه بیرون کند
- 1.3 bxyr mrd jšmʔ ryk drkwynh;

- 1.3 der geizige Mann Sand ins Auge streuet,
(3-1) بخیل مرد چشمه ریک در کوینه
(3-1) و ستهیدن خاشه در افگند
- 1.4 w dhš r'hynh;
1.4 jedoch die Freigiebigkeit <den Menschen> errettet.
(4-1) و دهش راهینه
(4-1) و عطا برهاند
- 1.5 [+++] (2.1) b'ndwhn kwynh;
1.5 [+++] traurig stimmt.
(5-1) [+++] (1-2) باندوهن کوینه
(5-1) بیچانیدن استخوان در گلو گیراند و اندوهگن کند
- 2.2 d° w'b'nh ;
2.2 Das Gebet bewahret,
(2-2) دعا و ابانه
(2-2) و دعا نگه دارد
- 2.3 mdh bb'kjk kwynh;
2.3 und die Preisung reiniget,
(3-2) مدح بباکجک کوینه
(3-2) و ستایش نغز آور بود و پاک کند
- 2.4 ʔz'kwhr mrd bxyr mk'ft kwynh;
2.4 und der adlige Mann mit Gutem belohnet.
(4-2) از اکوهر مرد بخیر مکافات کوینه
(4-2) و آزاده پاداش دهد
- 2.5 [+++] bm'l dm'stn brsw' kwynh;
2.5 [+++] stellt den Geldgierigen bloß.
(5-2) [+++] بمال دماستن برسوا کوینه
(5-2) و پوشیدن حق رسوا کند
- 3.1 ʔkdn hṛmtmndy xy' ʔwyr'hy;
3.1 Das Nichtwürdigen des Herren ist ein Fehltritt.
(1-3) اکدن حرمتمندي خیا اوي راهی
(1-3) و افگندن خداوند حق و حرمت بیراهيست
- 3.2 w'd'stn sw'l knwn' zlm;
3.2 Das Nichterfüllen <der Bitte> des Bittstellers ist eine Grausamkeit.
(2-3) واداشتن سوال کنونا ظلم
(2-3) و محروم کردن امیداران ستم است
- 3.3 šwmy nkdy (4.1) ʔ' n'dwn;
3.3 Außer einer törrichten Person, geizt keiner.
(3-3) شومي نکدي (4-1) الا نادون
(3-3) و بخيلي نکند مگر مغبونني
- 4.2 bzywn dkth nbw ʔ' šwm mrd;

4.2 Keiner bringt Schaden, außer eines elenden Mannes.

(2-4) بزیون دکتە نبو الا شوم مرد
(2-4) و مغیون نباشد مگر بخیلی

4.3 m¹ dxzynh nn³ ʔ¹ kwrbxt;

4.3 Keiner behält sein Geld im Schatzraum zurück, außer einer unglücklichen Person.

(3-4) مال دخزینە ننا الا کدیخت
(3-4) و در خزانه نکند مگر بدبخت

4.4 dnjy³ xwy dst (5.1) trsy²r;

4.4 Der tugendreiche Mann verschließt nicht seine eigene Hand,

(4-4) دنجیا خوی دست (5-1) ترسیار
(4-4) و فراهم نگیرد کف خود مرد پر هیزگار

5.2 hmyšk b³ ty w⁶dh w⁶ kdn;

5.2 <und> bleibt ewig treu seinem Versprechen, das er Dir gegeben.

(2-5) همیشک با تی و عده وفا کدن
(2-5) و همیشه و عده تو وفا کند

5.3 syrwnyšh³ šfyd³w⁶n;

5.3 Deine Freigiebigkeit bringt Heilung.

(3-5) سیرونشها شفی داوون
(3-5) و سیراب کردن تو شفا دهد

5.4 ty nw mwnk (6.1) drwšn bwy;

5.4 Dein Neumond möge glänzen.

(4-5) تی نو مونک (6-1) دروشن بوی
(4-5) و ماه نو تو روشنایی دهد

6.2 ty hlymy ty jšm hwkyrn /⁶fwkd bwn\;

6.2 Deine Duldsamheit möge Deinen Blick senken,

(2-6) تی حلیمی تی چشم هوکیرن \ عفو کد بون/
(2-6) و بردباری تو اعضا کند

6.3 ty [+++]kd bwn;

6.3 Deine [+++] mögen [+++] sein.

(3-6) تی [+++] کد بون
(3-6) و نعمتهای تو توانگر کند

6.4 ty dšmnwn ʔ¹ nst⁶w⁶nškr bwn;

6.4 Mögen Deine Feinde zu Deinen Huldigern werden.

(4-6) تی دشمنون تا نستاوئش بون
(4-6) و دشمنان تو تئای تو گویند

7.1 ty mhtry [+++]

7.1 Deine Überlegenheit [+++]

(1-7) تی مهتری [+++]
(1-7) و مهتری تو بنا کند

7.2 ty tyj` šmšyr [+++] bw;

7.2 Dein scharfes Schwert möge [+++] sein.

(2-7) تي تيجا شمشير [+++] بو

(2-7) و تيع بر ان تو نيست کند

7.3 t` bywndškn [+++];

7.3 Deine Bekannten ,

(3-7) تا بيوندش کن [+++]

(3-7) و پيوسته تو ميوه چيند

7.4 t` mdhkn [+++] ;

7.4 Deine Huldiger [+++]

(4-7) تا مدح کن [+++]

(4-7) و ستاينده تو قنيه گيرد

8.1 ty [+++] [+++]

8.1 Dein [+++][+++].

(1-8) تي [+++][+++]

(1-8) و رادي تو فرياد رسد

[S.56; 1-8]

1.1 t` wmyw'r šyx [+++] wy mwnh š'lyn s'y' nmwnst w<r> hyj;

1.1 Derjenige, der seine Hoffnung an Dich richtet [+++] er einem Schatten beim Sonnenuntergang gleiche, ihm ist nichts mehr geblieben,

(2-1) تا اومي وار شيخ [+++] وي مونه شالين سايا نمونسته ورا هيچ

(2-1) و اميد دارنده به تو پيري است که حکايت کند ازو سايه و نماندست از او چيزي

1.2 t` qšd kdy w' kmwn'j' (2.1) wy hrys'y [+++] th;

1.2 <und er> brach zu Dir auf in der Hoffnung, dass [+++] seine Begierde [+++] Dir.

(3-1) تا قصد کدي واکمونا جا (2-1) وي حرصي [+++] ته

(3-1) قصد کرد به تو به گماني که حرص او بر مي جهد

2.2 t` mdh bkdy bwjyh sxwnh' wy [+++];

2.2 Er pries Dich mit auserwählten Worten, [+++]

(2-2) تا مدح بکدي بوجيه سخنها وي [+++]

(2-2) و بستود ترا به نجيباني که کاوينهاي آن واجب است

2.3 wy t'lbkdh [+++];

2.3 Sein Forderung [+++]

(3-2) وي طلب کده [+++]

(3-2) و مطلوب او سبک است

3.1 [+++] [+++] w'kšynn;

3.1 [+++] ziehen,

(1-3) [+++][+++] واکشنين

(1-3) و ستودن او را به خویش کشند

3.2 wy j'sm'y' w'brhyznn;

3.2 und <sie> hüten sich davor, ihn zu tadeln.

- (2-3) وي اجشماييا و ابرهيزنن
(2-3) و از ملامت او بپرهيزند
- 3.3 [+++] ʔw [+++]yʔlwn;
3.3 Ihm [+++] Frau und Kind,
- (3-3) او [+++] عيالون
(3-3) و پس او عيالي بيچاره اند
- 4.1 wšwnʔ hʔrstyn sxt [+++];
4.1 über die Härten gegangen sind [+++]
- (1-4) وشونا هارستين سخت [+++]
(1-4) که برسيدست بديشان بدبختي
- 4.2 [++++] bwšwn br [+++] zmwnh;
4.2 [+++] ihren [+++] Zeiten.
- (2-4) [++++] بوشون بر [+++] زمونه
(2-4) و تمام فرا رسيدست بديشان سختي معيشت
- 4.3 wšwnʔ [+++] tngy zmwnh;
4.3 Die Not der Zeiten macht ihnen <das Leben> eng.“
- (3-4) وشونا [+++] تنكي زمونه
(3-4) و تمام فرا رسيدست بديشان سختي معيشت
- 4.4 ʔw bʔsrw jwʔb dʔ [+++];
4.4 Er antwortete mit Tränen [+++],
- (4-4) او باسرو جواب دا [+++]
(4-4) او با اشكي است که اجابت ميكند
- 5.1 bʔndwh wʔjšʔ;
5.1 <und> mit Trauer in seinen Augen,
- (1-5) باندوه و اجشا
(1-5) و حيرتي که بگداز اند
- 5.2 bʔndwh dr hrwšth;
5.2 mit jener Trauer, die ihn überkommen,
- (2-5) باندوه در هروشته
(2-5) و اندوه که بدو آمدست
- 5.3 w šr bzyʔd bw;
5.3 <denn> die Bosheit hatte zugenommen.
- (3-5) و شر بزياد بو
(3-5) و رنجي که افزون شدست
- 5.4 ʔwmy dʔštyʔ wʔ nʔwmy kdy;
5.4 Wegen jener Belohnung er <doch> die Hoffnung aufgegeben hatte,
- (4-5) اومي داشتيا و انا اومي كدي
(4-5) از بهر اميد داشته که خايب كرد
- 5.5 srwšʔ hštnʔ (6.1) byr kdy;
5.5 eine entflozene <Hoffnung>, die <ihn> altern ließ.

(5-5) سروشا هشتتا (6-1) بیر کډي
(5-5) و مهمل گداشته که پیر کرد

6.2 dšmny kh [+++];
6.2 Jener Feind, der [+++]

(2-6) دشمني که [+++]
(2-6) و دشمني که نایبه رسانید

6.3 [+++] [+++] bw;
6.3 [+++][+++] war.

(3-6) [+++][+++] بو
(3-6) و آرامیدگی که ناپیدا شد

6.4 w'njmst wy dwsty [+++] xšm [+++];

6.4 Seine Freundschaft kehrte nicht zurück, [+++] sind böse über ihn.

(4-6) و انجست و ي دوستي [+++] خشم [+++]
(4-6) و نگشت دوستي او تا بر او خشم گیرند

7.1 bbd<d>ly nbw wy nfs [+++];

7.1 Im Grunde ist er nicht heimtückisch [+++]

(1-7) بیددلي نبو و ي نفس [+++]
(1-7) و نه خبیث است چوب او تا بیرند

7.2 [+++] bkšyn nbw wy dl wr' w'dwr kynh;

7.2 [+++] habe nicht <ein>gezogen, sein Herz entferne ihn.

(2-7) [+++] بکشین نبو و ي دل ورا وادور کینه
(2-7) و نه دم افگند سینه او تا او را بیفشاند-اي دور کنند-

8.1 w'dwr nbw wr' [+++] dšmn [+++] wr' [+++];

8.1 <Es> sei ihm nicht fern [+++] Feind [+++] ihm [+++].

(1-8) وادور نبو ورا [+++][دشمن][+++] ورا [+++]
(1-8) و نه برتتي کرد وصل تا او را دشمن گیرند

8.2 [+++] ty krm 'kdn' wy ħrmt' ;

8.2 Deine Gunsterweisung [+++] seine Achtung.

(2-8) [+++] تي کرم اکدنا و ي حرمتا
(2-8) و اقتضا نکند کرم تو افگندن حرمتهاي او

8.3 [+++] [b++] kdn wy drd' ;

8.3 [+++] [+++] seinen Schmerz.

(3-8) [+++][+++] کنن و ي دردا
(3-8) سپید کن امید او را به سبک کردن دردناکي او

[S.57; 1-8]

1.1 h' šk'r' kwynh ty nst'wnš mywn 'lmywn;

1.1 <Er> wird offenbaren (verbreiten) Deine Huldigung <durch andere> in aller Welt.

(1-1) ها اشکارا کوینه تي نستاونش میون عالمیون

- (1-1) تا بپرگند ستایش ترا میان خلق عالم خود
- 1.2 tw bmwn³ w³dwr kdnb³ ³ndwhn ³ndwh³ w d³nb³ m³l³;
- 1.2 Mögest Du bleiben (lange leben) um zu vertreiben die Trauer und zu spenden Reichtümer,
- (2-1) تو بمونا وادور کدنبآ اندوهن اندوها و دانبا مال
- (2-1) بمانیا از بهر زایل کردن اندوه و دادن مال
- 2.1 dw³ kdnb³ ³ndwh³;
- 2.1 <und> zu heilen die Trauer,
- (1-2) دوا کدنبآ اندوها
- (1-2) و دارو کردن اندوه
- 2.2 b³yš kdnb³ šyx kb³yr /byr bbyh nfr\ h³ bywsth bxwšy³ yš³ [+++] (3.1) twtr³w;
- 2.2 <und> zu bewahren diesen alten Mann (sich selbst meinent) und die Glückseeligkeit und anhalten [+++] sowie frischen Lebensgenuss,
- (2-2) بایش کدنبآ شیخ کبیر \ بپر ببیه نفر/ ها بیوسته بخوشی عیش [+++] (3-1) توتر او
- (2-2) و رعایت کردن بپر بغایت پیوسته با خوشی عیش و شادی تازه
- 3.2 d³ qsd knn wšwn³ jk³h³ twnkry;
- 3.2 bis dass sie nach einer vermögenden Stellung trachten,
- (2-3) دا قصد کنن و شونا جگاهها تونکری
- (2-3) تا میآیند به منزل توانگری
- 3.3 y³ trsnn zmwn³ kmwn n³dwny;
- 3.3 oder dass sie sich ängstigen vor Wahngedanken.
- (3-3) یا ترسنن زمونا کمون نادونی
- (3-3) یا می ترسند از وهم بی راهی
- 4.1 jwnk w³brd³ y³ *srkdn wy rs³lt³;
- 4.1 Als er zum Ende brachte die erneute Fertigstellung seines Traktates,
- (1-4) چونک و ابرد ای سر کنن وی رسالتنا
- (1-4) چو فارغ شد از نو گفتن رسالت خود
- 4.2 h³ ³šk³r kd bk³lj³r (5.1) fš³hty wy šj³t³;
- 4.2 sodann auf Schlachtfelde der Redseeligkeit er seinen Mut dargetan,
- (2-4) ها اشکار کد بکالجار (5-1) فصاحتی وی شجاعتا
- (2-4) و باز برد پرته در جنگ جای بلاغت از دلیری خود
- 5.2 wr³ br³zy kdn³ ³wn jm³t bdhš w bmdh³;
- 5.2 stimmte jene Versammlung ihn glücklich mit Belohnung und Lob.
- (2-5) ورا بر اضی کدن اون جماعت بدهش و بمدح
- (2-5) خشنود کردند آن جماعت او را به کرد و گفتار
- 5.3 wy [+++] kdn³ (6.1) šfqt brdn³ <w> zy³dh dhš kdn³;
- 5.3 Ihm [+++], waren sie mitfühlend zu ihm und beschenkten ihn mit vielerlei Gaben.
- (3-5) وی [+++] کدن (6-1) شفقت بردنا و زیاده دهش کدنا
- (3-5) و فراخ دادند او را از مهربانی و فضل

6.2 w'brsn 'jh kmyn qbylhy' wy 'sl;

6.2 <Sie> fragten <ihn>, von welchem Stamm und Herkunft er sei,

(2-6) و ابرسن اجه کمین قبیله یا وی اصل

(2-6) پس پرسیدند او را که از کدام قبیله است اصل او

6.3 bkmyñ dhy' (7.1) wy xwnh;

6.3 <und> in welchem Dorfe sich sein Heim befinde.

(3-6) بکمین دهیا (7-1) وی خونه

(3-6) و در کدام دره است کنج او

7.2 <bkt> qbylh q's'n my xš'wndwnn x'ls;

7.2<Er sprach>: „Der Stamm der Qasan ist die die Quelle meiner Herkunft,

(2-7) <بکت> قبیله غسان می خشاوندونن خالص

(2-7) قبیله غسان اند کسان من اصلی

7.3 srwj my šr khwn;

7.3 <und> Soruj ist meine alte Stadt (Heimatstadt).

(3-7) سروج می شر کهون

(3-7) و سروج است تربت قدیم من

8.1 [+++] brwšny bjk'h [+++] xr's' tmwm;

8.1 [+++] klare Stellung [+++] wie die Sonne vollständig.

(1-8) [+++] [بروشنی بجگاه] [+++] خراسا تموم

(1-8) خانه و خاندان چو خورشید است در اشراق و منزلت تمام

[S.58; 1-8]

1.1 dbynk' whšt's' [+++] bxwšy b'kjk'y bqymt;

1.1 Ein paradiesischer Ort [+++] glücklich, rein, kostbar.

(1-1) دبینگاه و هشت اسا [+++] بخوشی باکجکی بقیمت

(1-1) و منزل چو بهشت است در خوشی و نزهنگاه و بها

2.1 /b'jb'wmyñ\ zywšy bw *myb' bwydr xšwyh' [+++];

2.1 Ein verwunderlich glückliches Leben, [+++] das dort meiner war.

(1-2) ابعجب اومین/زیوشی بو میبا بویدر خشویها [+++]

(1-2) ای خوشا عیشی که مرا بود آنجا و لذتها تمام فراخ فرا رسید

3.1 rwjy'rh' mn kšy my j'wr' bwy bwst'n šw'nyš bwm;

3.1 Eine lange Zeit trug ich <dort> mein Gewand <des Wissens> (= verbrachte ich dort, mich in meiner hohen Kunst ühend); auf und ab ging ich in den dortigen Gärten.

(1-3) روجیارها من کشی می جاورا بوی بوستان شوانیش بوم

(1-3) در آن روزگار که میکشیدم خز با علم خود در مرغزار آن روان عزم

4.1 mn [+++] [+++] 'wrn'y;

4.1 Ich [+++] [+++] der Jugend.

(1-4) من [+++][+++] اورنایی

(1-4) میخر امیدم در برد جوانی

4.2 mn 'yšy [+++] n'mth' xwšy;

4.2 Ich zeigte [+++] glückspendende Gaben.

(2-4) من ايشي [+++] نعمتها خوشي
(2-4) و جلوه ميگردم نعمتهاي نيکو

5.1 mn ntrsy djhšh^o zmwny;

5.1 Ich fürchtete mich nicht vor den Vorfällen der Zeit,

(1-5) من نترسي د جهشها زموني
(1-5) نميترسيمد از نوایب روزگار

5.2 nh wy djhšh^o jšm^oymnd;

5.2 <und> sogar nicht vor unheilvollen Vorfällen.

(2-5) نه وي د جهشها اجشماي مند

(2-5) و نه از حادثه هاي آن که سزاوار ملامت است

6.1 r° ndwh h^ojn^o by mn [+++] by jh my^o ndhw wnd^orsth;

6.1 Wenn es in mir eine tödliche Trauer geben würde, so würde ich vor <lauter> Trauer, die <dann> mir innewohnte [+++],

(1-6) ار اندوه هاچنا بي من [+++] بي اجه مي اندوه وندارسته

(1-6) اگر تاسايي تلف کننده بودي هر آينه من تلف شدمي ازین اندوهان مقیم خود

7.1 y^o [+++] zyws^o bšw^o *mn xry bšw^o yš my kywn krwmy;

7.1 oder wenn ich kaufen könnte jenes werdende Leben, ihm <dann> geopfert würde meine <schon> liebe Geist.

(1-7) يا [+++] زيوشا بشوا من خري بشوا عيش مي کيون کرومي

(1-7) يا باز ميتواني خريد عيشي را گذشته است هر آينه باز خريدي آنرا جان کریم من

8.1 mrk whth jwnmrdb^o ksy kh bwwy zyws^o zyws^os^o jwn jrw^oy;

8.1 Der Tod ziemt sich eher eines Ritters, denn ein Leben, das dem eines Tieres gleiche.

(1-8) مرک وهتره جونمردبا کسي که بووي زيوش زيوش اسا جون جارواي

(1-8) که مرگ بهتر مر جوانمرد را از عيش او چو زيش ستور

[S.59; 1-8]

1.1 wr^o h^okšn mhr km^orzmy h^o wzrk k^or h^o žlm;

1.1 Große Taten ziehen ihn wie an Zügel gelegt zum Unrecht hin.

(1-1) ورا هاکشن مهر کمارزمي ها وزرک کار ها ظلم

(1-1) ميکشد آن را برس زمام خواري به کار بزرگ و به ستم کشي و کم کاستي

2.1 wynn dywdwmwn^o wr^o h^orsn dsth^o kff^or kt^olwn žlm knn;

2.1 <und> Du siehst wilde Tiere, die in die Hände grausamer Hyänen fallen.

(1-2) وینن ديودومونا ورا هارسن دستها کفتار کتالون ظلم کنن

(1-2) و بيني ددانرا که ميگيرد ايشانرا دستهاي کفتاران ستم خواه

3.1 hmh wn^oh rwjy^oryh^o šh nwy šwmy byn w^o jw^o nby jh yky [+++];

3.1 Alle Schuld gehört dem Zeitalter, denn hätte es sein Unheil nicht gegeben, so hätte es sich nicht getrennt von ein[+++].

(1-3) همه وناه روجيارپها شه نوي شومي بين وا جوا نبي اجه يکي [+++]

(1-3) و گناه روزگار راست اگر نه شومي او بودي باز نجستي خوي خوب از خويي

4.1 r' r'st r'st by 'y'm by h'lyh' bny 'dm bwydr r'st;

4.1 Wenn die Zeiten wahrhaftig vollkommen gewesen wären, Lage und Zustand der Menschen darin ebenfalls vollkommen gewesen.

(1-4) ار راست راست بي ايام بي حاليها بني ادم بويدر راست

(1-4) و اگر ايام مستقيم بودي احوال در آن مستقيم بودي

5.1 bs kh wy xbr [+++] h' b'dš' bml'm kd wy dhwn' bmrw'ry;

5.1 Sodann sein Ruhm [+++] bis der König, er füllte ab seinem Mund mit Perlen,

(1-5) بس كه وي خبر [+++] ها بادشا بلمالم كد وي دهونا بمروراي

(1-5) پس خبر او بالا گرفت تا به والي رسيد پر كرد دهانهاي او را به مرواريدهاي بزرگ

5.2 [+++] (6.1) [+++] w' wy x'dmwn wr;

5.2 [+++][+++] zu seinen Dienern,

(3-5) [+++] (1-6) وا وي خادمون ور

(3-5) و درخواست ازو كه باز شود وا حاشيه او

6.2 h'sr 'st' dyw'n' wy [+++];

6.2 <und> übernehme die Oberaufsicht des Divans [+++].

(2-6) ها سر استا ديوانا وي [+++]

(2-6) و بر دست گيرد ديوان دبيري او

6.3 [+++]bwn (7.1) dhš;

6.3 [+++] waren die Gaben.

(3-6) [+++] بون (7-1) دهش

(3-6) فابس گفتن كرد او را عطا

7.2 wr' w'd'st' b'dš'hy [+++] nkwmst;

7.2 Es hielt ihn ab vor der Machtausübung [+++] verlangte nicht.

(2-7) ورا واداشت ابادشاهي [+++] نكومت

(2-7) و بگردانيد او را از پديرفتن ولايت سرباز زدن

7.3 mn bwm (8.1) [+++] wy d'r byš h' 'šk'r byn wy [+++];

7.3 <Er sprach>: „Ich war es, der vor der [+++] dieses Baumes erkannte [+++].

(3-7) من بوم (8-1) [+++] وي دار بيش ها اشكار بين وي [+++]

(3-7) بودم كه بشناختم چوب درخت او را پيش از پختن ميوه او

8.2 [+++] wr' dwx'snm [S.60; I-8]/(1.1) 'wrd'sth'y wy j'k'hy byš drwšn byn wy mwnky;

8.2 [+++] ich mache ihn aufmerksam auf seine hohe Stellung, <noch> bevor sein Mond zu scheinen beginnt.

(2-8) [+++] ورا دوخاسنم (ص 60، 8-1) (1-1) اورداشتهاي وي جكاهي بيش دروشن

بين وي مونكي

(2-8) و كامستم كه بيدار كنم بر بلندي اندازه او پيش از روشن شدن بدر او

1.2 'š'rh kd h' mn bwn'rny (2.1) wy jšm kwlh;

1.2 Er wank mir mit seinen Lidern zu,

- (2-1) اشاره کد ها من بونارنن (2-1) وي چشم کوله
 (2-1) اشارت کرد به من به اشارت پلک چشم او
- 2.2 mn w³ brnh nknm³ wy *tyj³ šmšyr³ wy k³lwn;
- 2.2 dass „ich nicht ziehen werde mein Schwert aus seiner Scheide“ (ich werde meine Fähigkeiten nicht offenbaren)
- (2-2) من وا برهنه نکنم وي تیجا شمشیرا اوي کالون
 (2-2) که برهنه نکنم تیغ بران او را از میان آن
- 2.3 jwnk bšw blm³m kysh zr bwh;
- 2.3 Als verausgabte ward der Sack voll gold,
- (3-2) چونک بشو تمام کیسه زر بوه
 (3-2) چو بیرون شد پر کرده جوال
- 3.1 w³ jd³ bw byrwjy [+++][+++]
- 3.1 und siegreich herauskam [+++][+++]
- (1-3) وا جدا بو بیروجي [+++][+++]
 (1-3) و بیرون شد پیروزي یافته به مراد و ظفر
- 3.2 wy by kytm [+++] b³yš;
- 3.2 folgte ich ihm [+++] Beachtung,
- (2-3) وي بي کیتیم [+++] بایش
 (2-3) از پی او فراز شدم گزارنده حق رعایت را
- 4.1 jšm³yknw³ wr³ dhštn b³dš³hy³;
- 4.1 tadelnd, dass er die Stellung ausgeschlagen hat.
- (1-4) اجشماي کنن ورا دهشتن بادشاهيا
 (1-4) و ملامت کننده او را بر گذاشتن پذیرفتن عمل انشا
- 4.2 dkrst [+++] š³r bxwnd;
- 4.2 Er wandte sich ab [+++] sang er Gedichte.
- (2-4) دکرست [+++] شعر بخوند
 (2-4) روی گردانید مندنده پس برخواند سراینده
- 5.1 w³bryn šryh³ w³ drwyšy³j³ dwst d³šthtr h³ mn³ y³ b³dš³hy³;
- 5.1 Zu kreisen durch Städte als Bettelmönch zählet bei mir höher als <zu besitzen> die Herrschaft,
- (1-5) و ابرین شریها و ادریشیاجا دوست داشته تر ها من اي بادشاهيا
 (1-5) هر آینه بریدن شهرها با درویشي دوستتر به من از درجه عمل
- 6.1 kh b³dš³hwn wšwn³ hsth dwry xšm³ wy xšm³ kh³ wšwn³ hsth;
- 6.1 denn der Königs eigen ist die rasche Abkehr <von ihren Mannen> und Rüge und scharfer Zorn, und zwar was für eine!
- (1-6) که بادشاهون و شونا هسته دوری خشم دوری او ی خشما که اوشونا هسته
 (1-6) زیرا که و الیانرا باز رمیدگی و عتابي و خشمي باشد و عجب خشمي
- 7.1 bwšwn dnyh ksy kh bbrwrh nyky³ wn³ ksy kh bw [+++] wn³ kh wr³ brjh hwd³šth bwn;
- 6.2 Unten denen (den Königen) ist keiner, der Gutes pflegt und keiner [+++] den <der König> auf einen hohen Rang gehoben.

(2-6) بوشوندر دنیه کسی که بپروره نیکیا اون کسی که بو [+++] اونا که ورا برجه هوداشته بون
 (2-6) و نباشد در میان ایشان کسی که بپرورد خوبی را و نه آنکه بیفزاد آنرا که ترتیب کرده باشد

8.1 t° [+++] swzš [+++] tw mkn kʳ dbwšsk° [+++];

8.1 Dich [+++] der Glanz [+++] verwirre die Dinge nicht [+++].

(1-8) تا [+++] [سوزش] [+++] [تو ممکن کار دبو شسکا] [+++]
 (1-8) مفربیانند ترا دروشیدن گور آب و میا به کاری چو شوریده باشد

[S.61;1-1]

1.1 ° ws bwšʳsbwyn° wr° bxrm kd bw wy bwšʳsb wr° drsh trs jwnk dwxʳsh;

1.1 So viele Träumer <es doch gibt>, deren Traum sie glücklich stimmt, <und> die die Angst umgibt, sobald sie aufwachen.

(1-1) اوس بوشاسب وینا ورا بخرم کد بو وی بوشاسب ورا درسه ترس جونک دوخاسه

(1-1) چندا خواب بیننده آا که شاد کرد او را خواب دیدن او و دریافت او را ترس چو بیدار شد.

Mq7

[S.61;2-8]

2.1 <ħk'yt bkd> (3.1) ħ'rθ nyt bkdm šyn 'jh brq'yd;

2.1 <Einst> erzählte Hares: „Ich beschloß, wegzugehen aus Barqa'id.

(1-2) حکایت بکد (3-1) حارث نیت بکدم شین اجه برقعید

(1-2) حارث بن همام گفت: محکم کردم و دل بنهادم بر شدن از بقعید

3.2 mn 'yšš bkdm (4.1) jl' 'ydy;

3.2 Ich sah die Lampen der Feierlichkeit.

(2-3) من ایشش بکدم (4-1) جلا عیدی

(2-3) و بدرستی که نگریده بودم به برق عید

3.2 mn nxwš bystm šyn' 'jh 'wn šhrst'n mn bh'zr nbw (5.1) bwydr brw' 'yd;

3.2 Mir gefiel das Weggehen aus jener Ortschaft nicht, <ohne vorher> dort auswesend zu sein am Feiertag.

(2-3) من نخوش بیستم شینا اجه اون شهرستان من بحاضر نبو (5.1) بویدر بروج عید

(2-3) نخواستم رحیل کردن از آن شهر بی از آنکه حاضر شوم بدانجا روز عید

5.2 jwn k h' sr 'st' w' wy frz' j' w' wy nfl'j';

5.2 Als nun <der Feiertag> anbrach mit seinen verbindlichen und freiwilligen Gebeten,

(2-5) چونک ها سر استا و اوی فرضا جا و اوی نفلا جا

(2-5) چو سایه افگند عید به فریضه و نافله آن

5.3 [+++] (6.1) by'dh;

5.3 [+++](6.1) Fußvolk,

(3-5) [+++] (1-6) بیاده

(3-5) و جمع کرد سوار و پیاده خود را

6.2 by kytym snt rswl bdbwšyn nw j'm';

6.2 leistete ich der Tradition des Propheten Folge, anzuziehen ein neues Gewand.

(2-6) بی کتم سنت رسول بدبوشین نو جاما

(2-6) پس روی کردم سنت را در پوشیدن جامه نو

6.3 [+++] (7.1) w' 'wn ks' j' kh br [+++] 'yd nm'jy' ;

6.3 [+++](7.1) im Gefolge jener, die hervor[+] , des Feiergebetes <wegen>.

(3-6) [+++] (1-7) و اون کسا جا که بر [+++] عید نماجیا

(3-6) بیرون شدم با آنکه بیرون شد به عیدگاه

7.2 'wn wqt <kh> w'krd 'm' jm't nm'jknk'h w'krd [+++];

7.2 Zu jener Zeit <nun>, als die Versammlung zusammenkam, <und> sie am Gebetsort zusammentraten [+++].

(2-7) [+++] اون وقت واکرد اما جماعت نماجکدنکاه واکرد

(2-7) و چو فراهم رسید جمع عیدگاه و نمازگاه و به هم پیوست

8.1 [+++] h'kyt 'zdhy m xlq [k++kn'h];

8.1 [+++] das Gedränge des Volkes [+++].

(1-8) [+++] [هاکیت از دحیم خلق] ک++کناه]

... (1-8)

8.2 h' sr s't' šyx b'wy šwy šl'r [+++] [S.62; 1-8] (1.1) hr d jšm w'bsth;

8.2 <Es zeigte sich> ein Greis, er trug eine alte Hose [+++], dessen beiden Augen verbunden,

(2-8) ها سر استا شیخ باوی شوی شلار دیوشیه (1.1) هر د چشم وایسته

(2-8) پدید آمد پیری در دو گلیم ناپیدا کرده هر دو چشم

1.2 w' kwl 'kdh bwh hmw'n' twrh;

1.2 und auf die Schulter geworfen <etwas> beutelartiges.

(2-1) وا کول اکده بوه همنآ توره

(2-1) و در بازو افکند بود مانند توبره

1.3 [+++] bw byr zn (2.1) jwn γwl's'š;

1.3 [+++] war eine Greisin (2.1) fast riesenhaft.

(3-1) [+++] [بو بیر زن (2-1) جون غولاسا

(3-1) و منقاد گشته بود گندپیری را چون غول ماده

2.2 hr'st' hrst'n's' ktnkwš';

2.2 Er stand <da>, ein fallenwollendes Stehen.

(2-2) هر استا هر ستاناسا کتکوشا

(2-2) باستاند چون چو استادن فاوا افتده

2.3 thyt bkd thyt kdn's' (3.1) [+++] ktn;

2.3 Er tat grüssen, ein Grüssen wie (3.1) [+++] ausgesprochen.

(3-2) تحیت بکد تحیت کدناسا (3-1) [+++] کتن؛

(3-2) و درود گفت چو درود نرم گوینده

3.2 jwn k<h> w'brd't' wy d'°;

3.2 Als <er nun> sein Gebet vollbracht,

(2-3) جونک و ابردات اوی دعا

(2-3) و چو فارغ شد از دعای خود

3.3 bk'rdny wy bnj 'nkwš't' bwy kysh;

3.3 führte er seine fünf Finger (seine Hand) in seinem Beutel herum.

(3-3) بکاردنی وی پنج انکوشتا بوی کیسه

(3-3) جولان داد پنج انگشت خود را در آوند خود

3.4 bdr'wrd (4.1) jh 'w d'° nwmyh' wr' bnwyšth byn bkwnh kwnh rnk bwqt *brd'tn;

3.4 Er holte aus ihm heraus Gebetsschriften, die beschrieben mit allerlei Farben.

(4-3) بدرآورد (4-1) اجه او دعا نومها ورا بنوشته بین بکونه کونه رنک بوقت بردتن

(4-3) بیرون آورد از آنجا پارها کاغذ که بنوشته بودند آنرا به گونها رنگها در وقت پردختتی

5.1 wšwn' h'd' wy byrzn' [+++] [+++];

5.1 Er gab sie (die Schriften) der Greisin [+++][+++].

(1-5) وشونا هادا وی بیرزنا [+++][+++].

- (1-5) فرادا آنها را فزان عجزو پیر خود
- 5.2 wr³ bfrm³ b³ynk nšwwn dkn ḥmq mštry³;
5.2 Er befahl ihr: „Finde einen dummen Kunden
- (2-5) ورا بفرمات باینک نشوون دکن احمق مشتریا
(2-5) بفرمود او را که مینگرد و به علامت میجوید زیون را
- 5.3 hr ksy k<h> (6.1) [+++] ḥ³wnwn sx³w³ bwy hr d dst [+++] yky nwm³
y³w wrq³h [+++];
5.3 einen solchen, an dem [+++] Großzügigkeit in seine beide Hände [+++]
ein Schriftstück von jenen Blättern [+++].
- (3-5) هر کسی ک (6-1) [+++] اجه اونون سخاوتا بوی هر د دست [+++] یکی نوما
ای او ورقاه [+++];
(3-5) هر که بیند ازیشان عطای دست او بیندازد ورقی از آنها نزد او
- 6.2 bkt (7.1) tqdyr bkd bmn tqdyr xy³ xšm kyth;
6.2 Er sprach (7.1): „Es ereilte mein Los, die zorngefüllte Bestimmung
Gottes.
- (2-6) بکت (7-1) تقدیر بکد بمن تقدیر خیا خشم کینه
(2-6) گفت راوی: تقدیر کرد مرا اندازه خشم گرفته آن
- 7.2 yky nwm³ bwydr bnwyšth bw;
7.2 in jenem Blatt stand Folgendes geschrieben:
- (2-7) یکی نوما بویدر بنویشته بو
(2-7) پاره کاغذ در آن نوشته بود
- 8.1 mn [+++] bkšth bdrdyh³ w btrsyh³;
8.1 „Ich [+++] erschöpft von den Schmerzen und Ängsten,
- (1-8) من [+++] بکشته بدردیها و بترسیها
(1-8) هر آینه بامداد کردم کوفته به دردها و ترسیها
- 8.2 dbl³ kth [+++] [+++]/S.63; 1-8/ (1.1) bxywntk³rwn³ y³ br³rwn;
8.2 in Ungnade gefallen [+++] [+++] Verrätertum der Brüder.
- (2-8) دبلا کته [+++] [+++] ص 63، 1-8 [1-8] بخیونت کارون ای برارون
(2-8) و مبتلا شده به گشنده و هلاک کننده و حیلت گری و خیانت گری از برادران
- 1.2 [+++] my kmh m³lyb³;
1.2 [+++] meiner Armut wegen,
- (2-1) [+++] می کمه مالی با
(2-1) دشمن دارنده مرا از بهر درویشی من
- 1.3 bk³r d³štn³ y³ k³rd³rwn btnky kdn my k³r;
1.3 zu tun solche Tat, die mich in die Enge treiben < soll >.
- (3-1) بکار داشتن ای کاردارون بتتکی کدن می کار
(3-1) و کارگری از عاملان در ضایع کردن کارهای من
- 2.1 mn jnd swjwm bkynh³ btnkyh³ bj³w³j³ šyn;
2.1 Wie lange soll ich denn noch brennen < in den Flammen > des Hasses,
der Bedrängnis und des Hinundherwanderns?

- (1-2) من جند سوجم بکینها بتکیها بجوا اجا شین
(1-2) چندا گرم و سوخته شوم به کینه ها و در خشکسالی شدن و سفر کردن
- 3.1 mn jnd *bjm bkswn xdm̄t dbw<m> š *h'nj'n hyj ksy dl;
3.1 Wie lange soll ich in anderer Leute Diensten stehen, wenn sich <doch> meiner niemand kümmern.
- (1-3) من جند بجم بکسون خدمت دجوم ش هانجان هیج کسی دل
(1-3) و چندا در خطر کنم مال و تن خود در حاجت کسی و در خطر نکنند مال و تن در کار من
- 4.1 kšky kh zmwnh jwnk 'wyd' bkd my wjk'kwn' [+++]
4.1 Möge, wo doch die Zeit meinen Kindern Ungerechtigkeit widerfahren ließ, [+++].
- (1-4) کاشکی که زمونه جونک اویدا بکد می و جکاکونا [+++].
(1-4) کاشکی روزگار چو جور کرد بر طفلان من فرو نشاندی آتش مرا
- 5.1 'r nh 'wn byn kh wjk'kwn [+++][+++];
5.1 Wenn es doch nicht so gewesen wäre, dass die Kinder [+++][+++],
(1-5) ار نه اون بین که و جکاکون [+++] [+++]
(1-5) اگر نه شیر بچگان من کنهای من و غلهای من بودی
- 6.1 mn nfrst' by my 'wmyh' w' xš'wndwn nh w' b'dš'hwn;
6.1 denn hätte ich nicht meine Hoffnungen an meine Verwandten und an den Könige gebunden,
(1-6) من نفرستا بی می امیها و اخشاوندون نه و ا بادشاهون
(1-6) فراتساختمی امیدهای خود به کسان و نه به والی
- 7.1 mn nkšy by my d'mwnh' w' [+++].
7.1 und ich hätte mich nicht meinen Mantel an [+++] hingezogen,
(1-7) من نکشی بی می دامونها [+++]
(1-7) و نکشیدمی دامنههای خود بر کشیدن جای خوار کردن خود
- 8.1 my *nm'jxwnh sj'w'rtr [+++] my jwmyh' [+++];
8.1 da mein Gebetshaus mir doch würdiger [+++] und meine Gewänder [+++].
(1-8) می نماج خونه سجاوارتر [+++] می جومیها [+++]
(1-8) که محراب من سزاتر به من و کهنهای من بلندتر مرا
- 8.2 hyj 'z'kwahr mrd bw [+++] my snkyn b'ryh' [+++];
8.2 Gibt es denn einen edelmütigen Mann, der [+++] meiner schwerer Last [+++]
(2-8) هیج از کوهر مرد بو [+++] می سنکین باریها [+++]
(2-8) هیج از اده هست که بیند سبک کردن بارهای من به دیناری
- [S.64; 1-8]
1.1 [+++] krm̄y' my 'ndwhh' byky šwy byky šlw'r;
1. [+++] die Hitze meiner Trauer durch ein Gewand und eine Hose?“
(1-1) [+++] [+++] گرمیا می اندوها بیکی شوی بیکی شلوار
(1-1) و فرونشاند گرمای اندوهان من به پیراهنی و شلوار ی

1.2 <bk> ḥrθ (2.1) jwnk [wr++] bystm [+++] byth' w nmkn bystm ʔšk'r' by' nšwnyh';

1.2 Hareth <erzählt>: „Als [+++] die Verse, die mir so die [+++] scheint [+++].“

(2-1) < بکت > حارث (2-1) جونک [+++] بیستم [+++] بیتهها و نمکن بیستم اشکارا بیا نشونیهها

(2-1) گفت راوی: چون عرضه کردن خواستم حله ابیات را و اول آخر تقصص کردم

3.1 yʔsh bbrdm h'dwnstn wr' [+++] nqškn' wy ʔmʔ;

3.1 Mich überkam die Lust, zu kennen den [+++] und den Gestalter von dessen Banner.

(1-3) یاسه بیردم هادونستن ورا [+++] نقش کنا وی علما

(1-3) آرزومند شدم به شناختن فراهم آورنده آن و کشنده علم آن

3.2 h' sr bkd ʔndyšh (4.1) kh h'bywstn h' [++r+] byrzn';

3.2 Und ich bedachte [+++] verbunden mit [+++] Greisin.

(2-3) ها سر بکد اندیشه (4-1) که هابیوستن ها [++r+] بیرزنا

(2-3) براز بگفت با من فکرت من که پیوستن بدان به گندپیر توان یافت

4.2 m' ftwy bd' kh dhš kdn [+++] (5.1) rw'yʔ;

4.2 Mir auferlegten <meine Gedanken> eine Fetwa (religiöses Gebot), dass die Verteilung von Gaben [+++] rechtens sein.

(2-4) ما فتوی بدا که دهش کدن [+++] (5-1) روایا

(2-4) و فتوا کرد مرا که مزد ستدن تعریف کننده رواست

5.2 wy r' [+++] bkdm ʔw ʔwz [+++] kdy [+++]

5.2 ihr [+++] zur Greisin [+++] machte [+++].

(2-5) وی را [+++] بکدم او عجوز [+++] کدی [+++]

(2-5) باز گردانیدم عجوز را و تمام فرامیرسید به صفها یک یک

6.1 dhš xw'zy jnkh' jnk b<h> jnk;

6.1 Sie verlangte Gaben von Hand zu Hand aus ihrer Hand,

(1-6) دهش خوازی جنکاچنک ب چنک

(1-6) و چکیدن میخواست عطای کفها را یک یک

6.2 h' [j++] w'nkđ wyb' mj [+++];

6.2 zu [+++] tat ihr nicht der Mühe [+++]

(2-6) ها [++j] وانکد ویبا رنج [+++]

(2-6) و به مراد نمیرسانید او را رنج او

7.1 [+++] [+++] wy dst ʔwndwny;

7.1 [+++] [+++] in ihre Hand eine Kelle.

(1-7) [+++][+++] وی دست اوندونی

(1-7) و نمیتز ابید بر دست او هیچ آوندی

7.2 jwn dxwšk dkt wy dhš ʔlb kdn wr' b<h> mj ʔwrd (8.1) [+stš];

7.2 Als ausdörnte ihr Verlangen nach Gaben, brachte [+++] sie in Not.

(2-7) جون دخوشک دکت وی دهش طلب کدن ورا برنج آورد (8-1) [++stš]

(2-7) چو به فروبستگي رسيد مهرباني خواستن او و برنجانيد او را طواف و طواف گاه او

8.2 w'jm' w' n'lh ktn' [+++] [+++] nwmyh';

8.2 Sie fing wieder an zu beten ihr Ina-Lelläh Gebet an [+++] [+++] Briefe.

(2-8) واجما وانا الله كنتا [+++][+++] نومياها

(2-8) باز گشت به انا الله گفتن و بچسبيد به باز خواستن رقعہ ها

[S.65; 1-8]

1.1 wr' w' frmwšt dyw w' wyr' wrdn my nwmy;

1.1 Der Dämon brachte sie dazu, zu vergessen, um nicht zu entsinnen meiner Briefe.

(1-1) ورا وافر موشت ديو و اوير اوردن می نومی

(1-1) فراموش گردانيد برو ديو ياد رقعہ من

1.2 w'njms't h' my jk'h;

1.2 Sie kam nicht wieder zurück zu meinem Platz.

(2-1) و انجست ها می جگاه

(2-1) باز نگشت با جايگاه من

2.2 w'jwm' h' šyxj' brmn' jh' [+++];

2.2 Sie kehrte zurück zum Scheich, weinend, da [+++],

(2-2) و اجوما ها شيخ جا بر من اجه [+++]

(2-2) و باز گشت با پير گريان از بهر محرومي

2.3 klh knn <jh> zlm zmwny;

2.3 klagend über die Ungerechtigkeit der Zeiten.

(2-3) کله کتن <اج> ظلم زموني

(2-3) گله کننده از ظلم روزگار

3.3 bkt šyx kh' m' xy' yšym mn' w'hl'm my k'r' w' xy' t'ly' kn' wkrštn nyh

(4.1) t't wnd'rstyn <nyh> 'T by'ry xy';

3.3 Der Scheich sprach: „Wir sind in Gottes Hand, ich überlasse mein Geschick dem Allerhöchsten, es gibt keine Macht oder Stärke außer bei Gott.“

(3-3) بکت شيخ که اما خيا ايشيم من واهلم می کارا و ا خيا تعالی اکنا ورکرشتن نيه (1-)

(4) طاعت و ندارستين الا بياری خيا

(3-3) گفت پير: انا الله و اميگذارم کار خویش به خدای و لا حول و لا قوة الا بالله

5.1 <bs bxwnd> nmwnsth š'fy ks nh š'fy dwstykn ks [///] y'rykn ks;

5.1 < Dann sang er >: „Es gibt keinen ehrlichen Menschen mehr und keinen ehrlich Freundschaft-haltenden Menschen [///] <und keinen> hilfsbereiten Menschen.

(1-5) < بس بخوند> نمونسته صافي کس نه صافي دوستی کن کس [+++] یاری کن کس

(1-5) پس گفت: نماند صافي و نه دوستی صفوت برزند و نه آبی طاهر و نه یاری کننده

6.1 dbdyh' [+++] h' š'k'r' [///][+++];

6.1 In schlechten [+++] zeigte sich [///][+++]“

- (1-6) دبديها [+++] [///] ها اشکارا [+++]
 (1-6) و در بديها پديد آمد برابری نه امینی ماند نه بهاداری
- 7.1 <bs bkt> wr° {jwz; °my h'dh nfs° [+++] bkn wr° w'krd °wr nwmyh° (8.1)
 wr° w°šm'r;
- 7.1 <Darauf sprach er>: „Gib Dein Herz zur Ruhe, [+++] das zu tun, bringe zusammen die Briefe und zähle sie!“
- (1-7) <بس بکت > ورا {عجوز } امی هاده نفسا [+++] بکن ورا واکرد اور نومیها)
 (8-1) ورا وانشمار
- (1-7) پس گفت او را آرزو ده تن را و وعده کن او را و جمع کن رقعہ ہا را و بشمر آنرا
- 8.2 bkt °jwz wr° w°šm'rdwm jwnk wr° w°bs kytm;
 8.2 Die Greisin aber antwortete: „Ich habe sie schon gezählt als ich sie zurückbekam.
- (2-8) بکت عجوز ورا وانشماردوم جونک ورا واپس کیتم
 (2-8) گفت هر آینه بشمردم آنرا چو باز میخواستم آنرا
- [S.66; 1-8]
- 1.1 wnd°m dst [b+y] bs°jnyh ykny° nwmyh°;
 1.1 Ich fand heraus, dass eine Hand [+++] fehlt ein Briefe.
- (1-1) وندام دست [ب+ی] بساجنیا یکی نومیها
 (1-1) بیافتم دست تَضییع را که نیست کرده بود یکی از رقعہ ہا را
- 1.2 <bs bkt> (2.1)b<h> dym dkth b° t° °y bjkn;
 1.2 <Da sprach er>: „Wehe dir, mögest du kümmerlich verenden Du Tor!
- (2-1) <بس بکت > (2-1) به دیم دکته با تا ای بجنک
 (2-1) گفت نگوساری باد ترا ای حمقا
- 2.2 [+++] nxjyr° w tl° (3.1) °y °tš° [+++]
 2.2 [+++] sowohl die Jagd, wie auch das Fallen-Legen,[+++] sowohl das Feuer [+++].
- (2-2) [+++] [نخجیریا و تلا (3-1) ای اتشا [+++]
 (2-2) یا محروم کنند ما را ای ... هم از صید و هم از دام (3-1) و هم از آتش و هم از فتنه
- 3.2 °yn [+++] snkyn b°r w sr b°r;
 3.2 Dies [+++] schwere Last über Last.
- (2-3) این [+++] سنکین بار و سر بار
 (2-3) بدرستی که این زیان بر زیان است
- 4.1 [+++] byžškn wy r°h° [+++] [+++];
 4.1 [+++] abgelenkt ward sein Weg [+++] [+++]“
- (1-4) [+++] [بیزش کنن وی راها [+++] [+++]
 (1-4) بشتافت از پی فرا میشد راه خود را و پیچ باز میکرد درنور دیده خود را
- 5.1 jwn k<h> m° dnzdyk bw [br+] bwy nwm° yky drhm° <w> nymh drhm°;
 5.1 Als sie mir näher kam [+++] gab ich zum Brief hinzu einhalb Dirham.

- (1-5) چونک ما دنزدیک بو [بر+] بوی نوما یکی درهما < و نیم درهما
 (1-5) چو نزدیک من آمد قرین کردم با رقعہ درمی و پاره
 5.2 bktm wr^o (6.1) r tw [+++] drhm^o [+++] šrh h'kdm h^o drhm^o;
 5.1 Ich sagte ihr: „Wenn du [+++] Dirham [+++] ich zeigte auf den Dirham,
 (2-5) بکتتم ورا (6-1) ار تو [+++] [درهما] [+++] اشاره هاکدم ها درهما
 (2-5) گفتتم او را: اگر رغبت کنی درین زدوده نشان کرده یعنی زریا درم و اشارت
 کردم به درم
 6.1 h^o škr^o kn sr^o dbwšyh;
 6.1 so offenbare das verdeckte Geheimnis!
 (1-6) ها اشکارا کن سرا دبویشیه
 (1-6) پیدا کن نهانی را که فرو بسته است
 6.2 r tw [+++] kh [+++];
 6.2 Wenn du [+++], dass [+++].
 (2-6) ار تو [+++] [که] [+++]
 (2-7) و اگر سر باز زنی که شرح دهی بگیری رقعہ را و به چرارو
 8.2 dm^ost h^o [+++] mwnk^o;
 8.2 Sie verschlang [+++] Mond
 (2-8) دماسته [+++] مونکا
 (2-8) بچسبید به سندن ماه تمام-ای درم-

[S.67; 1-8]

- 1.1 <w> rwšn byšwny khwn;
 1.1 ihre altaussehende Stirn glänzend.
 (1-1) <و> روشن بیشونی کهون
 (1-1) و گشاده ابر و پیر
 1.2 bkt jwz bhl ty byk^ord^ory^o w'brs jh^o wn jy k<h> /škr^o by^o (2.1) tb^o;
 1.2 Die Greisin sprach: „Lasse ab von deinem Zwist, hinterfrage das, was klar gewesen ist, deinetwegen!
 (2-1) بکت عجوز بهل تی بیکارداریا و ابرس اجه اون جی که اشکارا بیا/ (2-1) تبا
 (2-1) و گفت دست بدار از جدل تو و بپرس آنچه رای آید ترا
 2.2 wr^o brsym {jwz} xbr šyx wy šry wy šry w [++j] (3.1) wy brd ymny^o;
 2.2 Ich fragte sie nach Kunde vom Scheich und seiner Stadt, Seinen Gedichten und [+++] seine Jemenitische Gewand.
 (2-2) ورا برسیم خبر شیخ و وی شری وی شعری و [جا] (3-1) و برد یمانی
 (2-2) بررسیدم ازو دیدوری کار پیر و شهر او و از شعر و بافنده برد آن
 3.2 <bs bkt> jwz kh šyx y mrdwmh srwjh w šyx wn k<h> (4.1) [+++] šr^o bwth;
 3.2 <Sodann sagte> die Greisin, dass der Scheich aus dem Volke von Serug sei, jeder Scheich [+++] die Gedichte geschrieben hatt.
 (2-3) <بس بکت > عجوز که شیخ ای مردمون سروجہ و شیخ اون که (4-1) [+++]
 شعرا بوته

- (2-3) گفت این پیر از سروجست و اوست آنکه بنگارید شعر بافته را
 4.2 <bs> drw'yst drhm' drw'ystn's' (5.1) b'šq;
 4.2 <so> steckte sie ein den Dirham wie der Raub eines Sperber.
 (2-4) <بس> دروایست درهما دروایستاسا (5-1) باشق
 (2-4) پس بر بود درم را چو ربودن باشه
- 5.2 bšw šyn's' tyr br wš'sth;
 5.2 sie ging wie das sich-Absetzen eines Pfeile <vom Bogen>.
 (2-5) بشو شیناسا تیر بر وشاسته
 (2-5) و بیرون گذشت چو بیرون گذشتن تیری گذاره شونده
- 5.3 h'jm' bmy dl' kh 'w bwzydy' (6.1) 'w bwzyd š'rt h'kdh h' 'w;
 5.3 Es fiel mir ein, dass er Buzeid ist, jenen Buzeid, der schon einmal erwähnt.
 (3-5) هاجما بمی دلا که او بوزیدیا (6-1) او بوزید اشارت ها کده ها او
 (3-5) به دل من گذشت که او بوزید است آنکه اشارت بدوست
- 6.2 brdmst my 'ndwh [+++][+++];
 6.2 Es flackerte auf meine Trauer [+++][+++].
 (2-6) بردمست می اندوه [+++][+++]
 (2-6) و افروخته شد آتش اندوه من از بهر آفت رسیدن به دو دیده او
- 6.3 dwwjym (7.1) kh wr' n'k'h sr dbšwm' mn bzn'yim [+++] bwydr;
 6.2 Ich beschloß, ihn unerwartet aufzusuchen, um ich prüfe ihn [+++] darin.
 (3-6) دووچم (7-1) که ورا ناگاه سر دیوشما من بزمایم [+++] بویدر
 (3-6) و برگزیدم که ناگاه بدو آیم و با زو راز کنم تا بیازمایم و دندان بر نهم چوب
 فراست خود را درو.
- 7.2 [+++] (8.1) bywndš bwydr [+++] krdnh' 'wn jm't <kh> w'd'sth 'jh 'w
 [+++] bšr';
 7.2 [+++] ihm zu erreichen [+++] über die Hälsen jener Leute zu gehen, dass
 es nicht mag vorm Gesetz [+++] bestehen.
 (2-7) [+++] (1-8) بیوندش بویدر [+++] کردندها اون جماعت که واداشته اجه او [+++]
 [بشرع]
 (2-7) و نتوانستی که بدو رسیدمی مگر به گام نهادن بر گردنهای جمع که نهی است از
 آن در شرع
- [S.68;1-8]
 1.1 wr' n'xwš [+++] kh drhm knm' mrdmwn y' [+++] h' mn 'jšm'y;
 1.1 Ihn übel [+++] das ich behellige das Volk, oder [+++] mich belehren.
 (1-1) ورا ناخوش [+++] که درهم کنما مردمون یا [+++] ها من اجشمای
 (1-1) و کراحت داشتم که آزرده شوند به من گروهی یا سرایت کند به من ملامتی
- 1.2 [+++] h'knm (2.1) my jk'h' bkrdrwmnym wy jyr' {bwzyd} jmndh my
 jšm;
 1.2 [+++] dass ich mache, und ich bleibe an der selben Stelle und meinen
 blick ihm, den Hinundhergehenden, widme.
 (2-1) [+++] هاکنم (2-1) می جکاها بکر دومنیم وی جیرا {بوزید} جمنده می جشما

- (2-1) لازم گرفتم جای خود و کردم شخص او را بند دیدار خود
 2.2 d' bh `wn wqt k<h> bwj'rd (3.1) x'tbh w bwydrst šyn;
 2.2 Bis das gemeinschaftliche Gebet zum Ende kam und die Zeit des Aufbruch da war.
- (2-2) دا باون وقتک بوجارد (3-1) خطبه و بویدرست شین
 (2-2) تا که بگذشت خطبه عید و سزا شد برجستن و رفتن سیکی
 3.2 wšt'w bšwm h' `w j' wr' `yšš bkdm bwy (4.1) w'krd'm'n hr d jškwl'y;
 3.2 Eilig ging ich zu ihm und betrachtete sein Gesicht und jene zwei verbundenen Augen.
- (2-3) وشتاو شوم ها او جا ورا ایشش بکدم بوی (4-1) واکردامان هر د جشکولی
 (2-3) فرا شدم بدو و نشان نگرستم او را بر پیوستگی دو پلک چشم او
 4.2 my zyrky zyrky's' bw `bn `b's <my> /byšwiny\ (5.1) byšwiny's' `y's;
 4.2 Meine Schlaueheit gleich der von Ibn 'Abbas und meine Voraussicht der von Ayyas.
- (2-4) می زیرکی زیرکیاسا بو ابن عباس <می> /بیشوینی/ بیشوینیاسا ایاس
 (2-4) همی سراب من چو سراب ابن عباس بود-ای پنداشت من - و فراسد من چو فراسد ایاس بود
 5.2 wr' w'dwn`ynm `wn wqt my jyr' wr'w dbdym bykyn (6.1) my jwmyh';
 5.2 Ich gab mich ihm zu erkennen und ließ ihm ein teil meines Gewandes.
 (2-5) ورا وادومالینم اون وقت می جیرا وراو بدیم بیکی (6-1) می جومیها
 (2-5) تعریف کردم بدو آنگه شخص خود را و برگزیدم بدو او را به یکی از پیراهنهای خود
- 6.2 w'xwndm wr' h' my nwn';
 6.2 Ich lud ihn ein an meine eigene Tafel.
- (2-6) واخوندم ورا ها می نونا
 (2-6) و اواز کردم و بخواندم او را به قرص خود
 6.3 bxırm bw my šn`y w'd'n' [+++];
 6.3 Er ward heiter, da ich ihn hatte erkannt und ihn [+++]
 (3-6) بخرم بو می اشنای وادانا [+++]
 (3-6) شادی نمود از بهر احسان من و شناختن من
- 7.1 jw'b h'd' w dxwndsn w' my b'ryk nwn';
 7.1 Er nahm meine Einladung an, zu verspeisen mein wenig Brot.
 (1-7) جواب هادا و دخوندسن وا می باریک نونا
 (1-7) و لیبیک گفت خواندن او را به گرده های من
- 7.2 my dst wy mhr bw (8.1) my s'yh dbyš `w bw;
 7.2 Während ich ihn an der Hand führte, brachen wir auf und er kam nach mir in meinem Schatten.
 (2-7) می دست وی مهر بو (8-1) می سایه دبیش او بو
 (2-7) و برفت و دست من مهار او بود و سایه من پیش او
- 8.2 w byrzn sywmy n bw dyzndwnk'h' [+++] `wn xy'wnd kh bwšyh nbw [S.69; 1.1] hjj bwšyh sr;

8.2 Der dritte Mensch bei uns war die Greisin, die wie das dritte Bein eines Tiegels [+++]und ebenfalls jener Gott, dem kein Geheimnis verborgen.

(2-8) و بیرزن سیومین بو دیزنونکاها [+++] اون خیاوند که پوشیه نبو (ص 69، 1-8)

(1-1) هیچ پوشیه سر

(2-8) و گند پیر سیم پایه پای دیگ و رابع ما آن رقیب که پوشیده نیست برو هیچ پوشیده

[S.69;1-8]

1.2 jwnk bnyšt bmy jk'h wyb' bh'zr kdm [+++] my nwn'y;

1.2 Als er saß im meinem Sitz, bereitete ich ihm [+++]von meinem Brot.

(2-1) جونک بنیشت بمی جگاه ویبا بحاضر کدم [+++] می نوناای

(2-1) چو لازم گرفت آشیانه مرا و حاضر آوردم بدو شتافته مهمانی دستگاه خود

2.1 bkt bwzyd w' m' j' hsth sywmyn;

2.1 Buzaid fragte, ob eine dritte Person bei uns wäre.

(1-2) بکت بوزید و اما جا هسته سیومین

(1-2) گفت ای حارث یا هست با ما سومی؟

2.2 bktm nyh 'l' byrzn;

2.2 Ich sagte, niemand außer der alten Frau.

(2-2) بکتم نیه الا بیرزن

(2-2) گفتم: نیست مگر عجوز

3.1 <bkt> byš 'w nyh hyj sr dbwšyh;

3.1 <Er sagte>: „Bei ihr bleibt kein Geheimniss sicher“.

(1-3) <بکت > بیش او نیه هیچ سر دبوشیه

(1-3) گفت: نیست بیش او سری باز داشته از نشر

3.2 w'wš'hst wy hr d jšm' w tyj dr'yšy b wy hr d;

3.2 Sodann öffnetet er seine beiden Augen und schaute mich scharf an.

(2-3) و او شاهست وی هر د چشم و تیج در ایشی بوی هر د

(2-3) پس بگشاد هر دو چشم خود و بدروشانید دو خسبنده خود

4.1 'wnk'h sw jl' bw wy dymy hrdwn rwšn 'nd'ytk 'wšwn' hrdwn dw st'ryn';

4.1 Da leuchteten seine beide Augen wie zwei Lampen in seinem Gesicht und seine beiden Augen waren zwei Sternen gleich.

(1-4) اونگاه سو جلا بو وی دیمی هردون روشن اندایتک اوشونا هردون دو ستارینا

(1-4) همینون دو چراغ روی او میا فروختند گویی که ایشان دو فرقاندند

4.2 bxwš bwm (5.1) bdrst byn wy jšm;

4.2 Ich freute mich, da ich seine Augen heil vorfand.

(2-4) بخوش بوم (5-1) بدرست بین وی چشم

(2-4) شاد شدم به درستی دیده او

5.2 [+++] 'y [+++] wy rjh';

5.2 [+++]von [+++] seine Arten und Weisen

(2-5) [+++] ای [+++] وی رجها

(2-5) و شگفت کردم از غرایب سیرتهای او در سفر او

5.3 [+++] (6.1) [+++][+++].

5.3 [+++] (6.1) [+++][+++].

(1-4) < بس بکت > ما برهیز بشو ها زکیت خونه بمن جا اور دست شستنا [+++] [که] +++ [روشن جشما
 (1-4) پس گفت: برخیز به سوي گنجینه و نهان خانه بیار به من دست شوي که تازه و
 نیکو کند چشم را

5.1 bb²kjk knh jnk² bs²fy knh bwst² bxwš knh bw;

5.1 Da es die Hand säubert und die Haut erfrischt und den Geruch wohl macht,

(1-5) بیباکجک کنه جنکا بصافي کنه بوستا بخوش کنه بو.

(1-5) و پاک کند دست را و نیکو و نرم کند روی پوست را

5.2 bsxt knh (6.1) [///] [+++] m²d²;

5.2 festigt das [///] [+++]den Magen.

(2-5) بسخت کنه (6-1) [\\] [+++] معدا.

(2-5) و درواخ کند ارج دندان را و نیرو دهد معده را

6.2 [+++] b²kjk kwnh xwš bw (7.1) jwn[+ty] bkwth bs²wsth;

6.2 [+++] macht sauber und duftend (7.1) wie [+++] behauen und gerieben.

(2-6) [+++] [باکجک کونه] [+++] خوش بو (7-1) جون [تې] بکوته بساوسته

(2-6) و بادا پاک آوند خوش بوي، نوکوفته، نیک سوده

7.2 wr² kmwn brh dst sws² [t+++];

7.2 Der Geriebend denkt, dass es [+++],

(2-7) ورا کمون بره دست سوسا [ت+++]

(2-7) پندارد آنرا بساینده که سر مه طیب است

7.3 wr² kmwn brh (8.1) bbw [+++] d²rk²fwr bw;

7.2 Denkt er, dass es Kampf er wäre.

(3-7) ورا کمون بره (8-1) [ببو] [+++] کافورا بو

(3-7) و پندارد آنرا بوینده که کافور است

8.2 bwy [+++] wr² dndwnbryj b²kjk šl dwst d²št² bywndsth;

8.2 und anbei [+++] einen Zahnstocher, sauber und angenehm.

(2-8) بوی [+++] ورا دندون بریج باکجک اصل دوست داشتا بیوندسته

(2-8) و قرین کن با آن خلالي پاک اصل

[S.71;1-8]

1.1 [+++] bmwnh w²xwn² h² wyr² xrdn;

1.1 das dem ähnlich [+++]bis sie herbeilocken zum Speisen.

(1-1) [+++] [بمونه واخونا ها ورا خردن]

(1-1) سبب خواهانی خوردن آنرا

1.2 wr² bwh [+++] °šqy (2.1) [+++] šmšyr tyjy nrm y x²ly (3.1) tr;

1.2 wie die [+++]Liebenden (2.1) und die Schärfe des Schwertes, und wie eine frische Schößling.

(2-1) ورا بوه نهردی عاشقی (2-1) [+++] شمشیر تیجی نرمی خالی (3-1) تر

(2-1) آنرا باشد نزاری عاشق و زدودگی تیغ بران و ساز جنگ و نرمی شاخ تر و تازه

3.2 bšwm b`wnjyk frm`st d` mn w`dwr knm `jh `w jkl`;
 3.2 Ich eilte dorthin, wo er mich hinbefohlen, um ihn des Schmutzes zu säubern.

(2-3) بشوم باونجیک فرماست دا من وادور کنم اجه او جلکا
 (2-3) گفت: برخاستم چنانکه فرمود، تا بازدارم ازو شمغندی

4.1 mn kmwn nbrdm h` `yn kh `w qšd kny` bm` frst`n h` zkthxwnh;
 4.1 Ich ahnte nicht, dass er mich mit schlechter Absicht zur Abstellkammer geschickt.

(1-4) من کمون نبردم ها این که او قصد کنیا بما فرستانان ها زکته خونه
 (1-4) و نینداشتم که او آهنگ کردست که مرا بفریباند به در فرستادن من در گنجینه و نهان خانه

4.2 mn kmwn nbrdm kh `w {bwzyd} (5.1) wxndsty` [+++] rswl` btlb w`kdn {xw`stn} dnwnbryj w dst šstn lkyn;

4.2 Ich wusste nicht, dass er auslachte [+++] den er hinter Zahnstocher und Waschbecken hergeschickt.

(2-4) من کمون نبردم که او {بوزید} (5-1) و خندستیا [+++] رسولا بطلب و اکدن خواستن دنونبریچ و دست شستن لکن

(2-4) و گمان نبردم که او سخریت کرد بر فرستاده در فاخواستن خلال و دست شوي

6.1 jwnk w`jm`m w` tlbkd`j` {zwdtr `jh} w`j`wrdn `y dmš`;

6.1 Als ich nach kurzer Zeit, kaum länger als ein Augenblick, zurückkehrte,

(1-6) جونک و اجمام و اطلبکدا جا {زودتر اجه} و اجاوردن اي دمشا

(1-6) چو بیاوردم جسته او در زودتر بازگردانیدن دم زدن

6.2 wnd`m [+++] (7.1) [+++] bx`ly bw [///] šyx` w byryn` wšt`w [+++]

6.2 Ich fand [+++](7.1)[+++] war leer [///]Scheich und Greisin [+++]Eile.

(2-6) وندام [+++] (7-1) [+++] بخالی بو [///] شیخا و بیرینا وشتاو [+++]

(2-6) بیافتم هوا خالی شده و پیر و گند پیر هر دو گریخته

8.1 [+++] bxšm [+++] h` wšwn [+++] wšt`w bšwm bwy rjh [+++] bw [///].

8.1 [+++]zornig [+++]nach sie [+++] eilte ich nach seine spuhr [+++]war [///].

(1-8) [+++] [بخشم] [+++] [ها و شون] [+++] [وشتاو بشوم بوی رجه] [+++] [بو] [///].

Glossar

ᵐlmywn	<i>Weltbewohner</i> 6/57 1.1.	ᵐyš	<i>Lebensunterhalt,</i>
ᵐql	<i>einsichtig, verständig</i> 5/44 1.1.	ᵐ	<i>Lebens/genuß</i> 6/57 2.2.
ᵐšq	<i>Liebender</i> 7/71 1.2.	ᵐ	<i>und, passim.</i>
ᵐḏr h'kyrn	<i>verzeihen, vergeben</i> 4/35 7.2.	ᵐ	<i>aus, von</i> , <i>passim. S.</i>
ᵐḏr	<i>Ausrede</i> 1,7.2, 4/35 7.2, 5/47 5.1.	ᵐ	auch ᵐj(h),
ᵐb'rt	<i>Äußerung, Ausdruck</i> 2/9 5. 1, 5/37 8.1, 6/50 3.1.	ᵐ	<i>O!</i> 5/42 7.2.
ᵐbrt wkytn	<i>zum Vorbild nehmen, erwägen</i> 2/15 3.1	ᵐtq'd	<i>Meinung, Überzeugung,</i>
ᵐbrt	<i>Ermahnung</i> 1/2 2.1.	ᵐḏn dhn	4/30 1.1, 5/39 2.2.
ᵐfwkr	<i>tugendhaft</i> 6/55 6.2.	ᵐḏn	<i>erlauben</i> 4/34 1.1.
ᵐhd	<i>Versprechen</i> 4/29 4.1.	ᵐšl	<i>Erlaubniss</i> 4/34 1.1.
ᵐj'yb ᵐtfq'q	<i>Wunderding, wunderbares Geschehen</i> 5/44 2.2	ᵐšm'y	<i>Ursprung, Herkunft</i>
ᵐjb	<i>Wunderlich, wundersame Dinge</i> 1/8 1.1, 2/12 5.2, 2/13 2.2, 4/35 7.3, 5/40 3.2, 5/40 4.1, 5/40 5.3, 5/41 3.1, 5/44 1.1, 6/49 5.3, 6/51 4.1, 6/58 2.1.	ᵐšm'y	3/21 5.1, 6.2, 6/57 6.2.
ᵐjwz 3.2.	<i>Greisin</i> 7/65 8.2, 7/70	ᵐšm'y	<i>Ašma</i> 7/547 2.1.
ᵐjyb	<i>merkwürdig</i> 5/44 3.1.	ᵐhmq	<i>dumm, töricht</i> 7/62 5.2.
ᵐlm 3.1.	<i>Flagge, Abzeichen</i> 7/64	ᵐb' n' mh	<i>Abā Na āmah</i> 6/52 4.3.
ᵐlm	<i>Wissen, Kenntnisse</i> 2/8 4.1, 2/8 7.2, 2/9 7.2, 2/10 1.1, 2/10 1.2, 2/10 2.3, 2/10 3.1, 2/10 4.2, 2/11 4.1 2/13 2.2, 2/16 2.1, 2/15 2.1, 2/16 7.2, 5/47 1.2.	ᵐbn' bs	<i>Ibn i 'Abbās</i> 5/43 1.2, 7/68 4.2.
ᵐr'q	<i>Irak</i> 2/11 2.1.	ᵐbr'hym	<i>Abraham</i> 5/42 3.1.
ᵐšq	<i>Liebe</i> 1/4 6.1, 3/22 8.1.	ᵐbtdy sxwn	<i>Improvisation, spontane Rede</i> 2/9 7.2.
ᵐy'l	<i>(zahlreiche) Familie</i> 3/19 5.4, 6/52 8.2.	ᵐby' b'dh	<i>Abi 'Ibādeh</i> 2/12 6.3.
ᵐybmnd	<i>Mangel</i> 2/9 1.2.	ᵐdb	<i>Bildung</i> 2/8 5.1, 2/8 7.1.
ᵐyd	<i>Fest, Festtag</i> 4/34 5.2, 7/61 4.1, 5.1, 7.1.	ᵐfrynš	<i>Schöpfung</i> 3/22 2.2.
		ᵐh-	1/1.1, 6.2, 7.2, 7.3, 1/2 6.2, 1/6 3.2, 1/7 7.1, 2/13 4.2, 2/14 6.2, 4/35 6.1, 5/39 5.2, 5/41 4.1, 5/41 7.1, 5/41 8.1, 5/41 8.1, 5/42 4.1, 5/42 4.1, 5/44 2.1, 5/46 8.2, 5/47 1.2, 6/50 4.2, 6/54 1.2, 6/60 7.1, 7/65 3.3, 7/69 2.1, 7/69 2.2, 3.1.
		ᵐj, ᵐjh	(Präp.) <i>von, aus</i> <i>passim.</i>
		ᵐjšm'y knn	<i>tadelnd</i> 6/60 4.1.
		ᵐjšm'y	<i>Tadel, Vorwurf</i> 6/56 3.2, 7/68 1.1.
		ᵐjšm'y mnd	<i>vorwurfsvoll</i> 6/58 5.2.
		ᵐkdn	<i>werfen, wegwerfen</i> 3/22 5.3, 5/40 1.2, 5/42 1.1, 6/55 3.1, 6/56 8.2, 7/62 1.2.
		ᵐkn'	<i>sonst</i> 7/65 3.3.
		ᵐkr	<i>wenn</i> 3/20 8.1.

ᵀ	<i>außer, nur, wenn nicht;</i> 2/15 7.1, 4/26 7.2, 4/29 7.1, 4/29 8.1, 4/31 5.1, 5/36 3.2, 4.2, 6.3, 5/39 1.1, 5/44 8.2, 6/53 8.2, 7/69 2.2, 7/65 4.1.	ᵀr	<i>obwohl, wenn, sogar;</i> passim.
ᵀltzᵀm	<i>Verpflichtung</i> 5/45 2.2.	ᵀrmᵀ	<i>Geschwulst</i> 2/13 3.2.
ᵀmᵀ	<i>wir, uns, unser;</i> passim.	ᵀry	<i>ja, jawohl</i> 2/12 8.2.
ᵀmrwj	<i>heute</i> 2/14 3.1, 4/31 4.1.	-ᵀsᵀ	(Suffix) <i>-gleich, wie</i> 2/11 7.2, 4/30 4.2, 4/30 5.1, 4/33 3.1, 5/43 3.1, 6/58 8.1, 7/67 5.2, 7/68 4.2, 7/67 4.2.
ᵀmšw	<i>heute Abend, heute</i> <i>Nacht</i> 4/32 8.1, 5/40 6.1.	ᵀsb wᵀbstnkᵀh	<i>Stelle des Pferdes, Stall</i> 3/19 5.4.
ᵀmyr	<i>Fürst</i> 4/28 3.1.	ᵀsb	<i>Pferd</i> 3/19 5.4, 4/34 4.1, 6/54 3.1.
ᵀnsyf dᵀn	<i>richten, Gerechtigkeit</i> <i>üben</i> 4/29 1.2.	ᵀsrw dᵀšn	<i>weinen</i> 3/19 5.4.
ᵀnsyf	<i>Gerechtigkeit</i> 1/7 4.1, 4/30 8.1.	ᵀsrw	<i>Träne</i> 3/19 5.4, 5/43 8.2, 5/46 7.1, 6/56 4.4.
ᵀnd	<i>als ob, so wie</i> 5/45 4.3.	ᵀstᵀrh	<i>Metapher</i> 6/50 3.1.
ᵀndᵀjnk	<i>als ob,</i> 2/13 1.1, 3/21 5.1.	ᵀstᵀn	<i>stehen, warten</i> 4/26 8.1.
ᵀndᵀytk	<i>als ob, ähnlich,</i> <i>Scheinbar</i> 2/14 3.2, 5/39 1.2, 7/69 4.1.	ᵀstᵀn	<i>Türschwelle</i> 2/10 7.1.
ᵀndrz	<i>Rat</i> 6/51 8.2.	ᵀstkᵀ	<i>Knoch</i> 2/11 2.1, 5/42 5.2, 6/49 6.3.
ᵀndrzkn	<i>Ratgeber</i> 6/51 8.2.	ᵀswᵀr	<i>Ritter</i> 6/48 2.1.
ᵀndwh	<i>Kummer, Gram</i> 2/10 6.1, 3/19 3.2, 3/19 8.3, 3/20 1.1, 3/21 8.2, 5/47 7.1, 6/56 5.1, 6/57 1.2, 6/57 2.1, 6/58 6.1, 7/64 1.1, 7/67 6.2.	ᵀsym	<i>Silber</i> 3/19 6.3, 5/36 2.1, 6/51 5.2.
ᵀndwhn byn	<i>traurig sein</i> 3/22 6.1.	ᵀš	<i>Feuer</i> 2/18 1.1, 3/18 2.2, 3/22 3.2, 5/39 1.1.
ᵀndwj kn	<i>Sammler,</i> 3/18 5.2.	ᵀšbᵀry	<i>flammend,</i> 2/17 1.1.
ᵀndwjš	<i>Ansammlung</i> 2/9 3.2.	ᵀšsnk	<i>Feuerstein</i> 3/18 2.2.
ᵀndyn	<i>einige</i> 1/5 8.2, 6/54 4.3	ᵀty	<i>einige, manche</i> 2/14 6.2.
ᵀndyšh bkdn	<i>sich besinnen</i> 6/54 4.3.	ᵀšᵀy kdn	<i>quälen</i> 5/38 5.3.
ᵀndyšh, ᵀndyšᵀ	<i>Gedanke, Verstand</i> 6/53 8.1, 7/64 3.2.	ᵀšᵀy	<i>Qual</i> 5/38 5.3, 6.1.
ᵀnkᵀr kdn	<i>leugnen, ablehnen</i> 2/14 5.2.	ᵀšrh (hᵀ)kdn	<i>zeigen, ein Zeichen</i> <i>machen</i> 6/57 4.2, 6/60 1.2, 7/66 6.1, 67 6.1.
ᵀnkwšt	<i>Finger</i> 2/16 5.2, 7/62 3.3.	ᵀškᵀr byn	<i>sich zeigen, offenkundig</i> <i>werden, erchei-nen,</i> 2/9 7.1, 2/11 7.1, 2/14 7.2, 2/16 6.1, , 2/17 1.1, 4/35 1.1, 5/39 7.1, 6/59 8.1, 7/64 2.1, 7/65 6.1.
ᵀnkwšt	<i>Kohle, leuchtend</i> 2/16 6.1.	ᵀškᵀr(ᵀ) kdn	<i>klar machen, erklären</i> 2/12 4.2, 4/27 8.1, 6/50 1.1, 6/57 1.1, 7/66 7.1.
ᵀnkwštᵀnh	<i>Ringe</i> 2/16 1.1.	ᵀškᵀrᵀ	<i>offenbar</i> 1/2 2.1, 4/33 1.1.
ᵀnzynn	<i>rüsten, verschönen</i> 2/9 1.2 6/54 7.1.	ᵀškᵀrᵀy	<i>Ruf</i> 3/21 3.1.
ᵀqryr bkdn	<i>gestehen</i> 2/16 2.1.	ᵀšnᵀwn	<i>Bekannten</i> 4/28 4.1.

ʰsnʷy wʰdʷn	<i>sich zu erkennen geben</i> 5/43 7.2, 7/68 6.3.	ʰxtyʳ	<i>Befugnis, Macht</i> 4/29 3.3.
ʰsnʷy	<i>Bekanntschaft</i> 1/7 7.1.	ʰy wy btw	<i>O wehe dir</i> 4/28 7.2.
ʰsnwʷstn	<i>hören</i> 5/44 1.1.	ʰy	(Präp.) s. ʰj, ʰh. passim.
ʰw kf	<i>Blase</i> 2/13 7.1.	ʰy	<i>o!</i> passim.
ʰw	<i>er, es, sie, jene; passim.</i>	ʰy-	<i>kommen</i> 1/4 6.1, 1/7 5.1 2/15 1.1.
ʰw	<i>Wasser</i> 2/13 6.1, 2/13 7.1, 2/15 6.1, 4/28 1.1, 5/46 7.2	ʰym	<i>Zeit</i> 6/59 4.1.
ʰwʰj	<i>Gesang</i> 4/32 8.1.	ʰymʳ	<i>krank</i> 2/14 7.1.
ʰwʰh	<i>Ausruf, Stimme,</i> 4/27 5.2, 5/36 7.1.	ʰymʳyh	<i>Krankheit</i> 5/38 6.2.
ʰwʰzn	<i>Ausrufer</i> 4/27 5.2.	ʰyn	<i>dies, passim.</i>
ʰwlynwn	<i>Vorgänger</i> 6/48 6.2.	ʰyʰn, ʰyʰ-	<i>zeigen, sehen, schauen</i> 1/4 8.2 1/6 5.2, 2/10 6.2, 2/17 1.2, 3/19 1.1, 4/26 2.2, 4/26 4.1, 4/28 2.2, 4/33 7.1, 4/33 1.1, 5/46 6.1, 6/58 4.2 7/69 3.2, 7/70 1.1.
ʰwmy hʰdʷn	<i>ermutigen</i> 7/65 7.1.	ʰyʰʰ (b)kdn	<i>erblicken,</i> <i>hineinschauen,</i> 2/12 6.2, 2/17 2.1, 5/39 4.3, 7/61 3.2, 7/68 3.2.
ʰwmy, ʰwmyd	<i>Hoffnung</i> 2/8 6.2, 4/29 2.2, 4/32 4.1, 6/53 1.2, 6/56 5.4, 7/63 6.1.	ʰzʷy bkdn	<i>preisen, sich</i> <i>bedanken</i> 5/45 2.2.
ʰwmywʳ	<i>hoffend</i> 6/56 1.1.	ʰzʷy	<i>Dankbarkeit,</i> <i>Lobpreisung</i> 5/37 7.1.
ʰwmy	<i>kommen, Ankunft</i> 5/40 6.1, 6.2, 7.1.	ʰzʷkwhr	<i>edler, edelmütig</i> 3/20 4.2, 3/22 5.1, 4/31 1.2, 5/37 7.1, 6/55 2.4, 7/63 8.2.
ʰwn	<i>jene, passim.</i>	ʰzʷkwhrmrd	<i>Edelmann,</i> <i>edelmütig</i> 3/20 4.2, 3/22 5.1, 4/31 1.2.
ʰwndwn	<i>Krug, Gefäß, Kelle</i> 4/30 2.2, 7/64 7.1.	ʰzd hym	<i>Gedränge</i> 7/61 8.1.
ʰwnkʰh	<i>dann, danach</i> 2/17 2.1, 2/17 8.2, 5/39 4.3, 7/69 4.1.	ʰzstʰ*	<i>tadeln, verdrossen (?)</i> 4/35 5.1.
ʰwr	<i>über</i> 6/48 8.2.	ʰzwy brdn	<i>wünschen</i> 1/2 6.2, 5/47 3.1.
ʰwrđʰstʰy	<i>hohe Stellung</i> 6/60 1.1.	ʰzwybrʰtr	<i>wünschenswerter</i> 1/4 1.1.
ʰwrđn, ʰwrđyn	<i>bringen, passim.</i>	b-	<i>Präv., Präf.</i> passim.
ʰwrnʷy	<i>Jugend, Junge</i> 4/27 2.1, 6/58 4.1.	bʰltmnd kdn	<i>kränken</i> 4/30 6.2.
ʰwtn	<i>aufhängen</i> 2/8 3.2.	bʰybmnd kdn	<i>schaden</i> 6/54 7.2.
ʰwʰwn, ʰwʰn	<i>sie, passim.</i>	-bʰ	(post.) <i>wegen, für, um.</i> passim.
ʰwydʰ	<i>Ungerechtigkeit</i> 7/63 4.1.	bʰ	<i>Fuß</i> 1/1 3.2, 1/6 1.1, 2/10 1.1, 3/19 8.2, 5/46 4.1.
ʰwydʷy kdn	<i>Unrecht tun</i> 4/27 7.1.		
ʰwydʷy	<i>Unrecht,</i> <i>Ungerechtigkeit</i> 4/ 27 7.1.		
ʰwyr ʰwrđn	<i>entsinnen</i> 7/65 1.1.		
ʰwyr kdn	<i>lernen, erinnern</i> 5/36 3.2.		
ʰwyr wʰkdn	<i>sich entsinnen</i> 4/32 5.1.		
ʰwyr	<i>Erinnerung, merken</i> 1/2 4.3, 4/32 5.1, 5/36 3.2, 7/65 1.1.		
ʰwyrʰhy	<i>Fehltritt</i> 6/55 3.1.		

b ^o dš ^o (h)	<i>König</i> 2/9 4.2, 3/21 7.2, 6/52 6.1, 6/59 5.1, 6/60 6.1, 7/63 6.1.	bd ^o h dj ^o hnyn	<i>Neuerung</i> 2/13 2.1.
b ^o dš ^o hy	<i>Herrschaft, Königtum</i> 3/21 7.2, 6/59 7.2, 6/60 4.1, 5.1.	bd ^o t djyn	<i>vollziehen</i> 3/22 2.2.
b ^o h ^o	<i>Wert</i> 4/29 3.2.	bdy	<i>Übel</i> 3/19 3.1.
b ^o j ^o nyn, b ^o j -	<i>streuen,</i> 5/37 7.1.	bdy ^o h sxwn	<i>Improvisation, Redsammkeit</i> 2/12 8.1.
b ^o kjk	<i>sauber, rein</i> 2/16 2.1, 6/48 3.1, 6/55 2.3, 7/70 5.1, 7/70 5.2, 7/70 8.2.	bh	<i>Präp. , passim.</i>
b ^o kjky	<i>Reinheit</i> 6/58 1.1.	b ^o j ^o d dkth	(?) 5/46 6.1.
b ^o krdstn	<i>wiederkehren, drehen</i> 4/34 6.2.	b ^o j ^o rš	<i>Einvernehmen</i> 1,7.1.
b ^o lwn	<i>Packsattel</i> 4/26 7.2, 4/27 4.2, 4/35 2.2, 4/35 3.2, 4/35 7.1.	b ^o j ^o rwn	<i>Aufbruch, Einvernehmen</i> 1/5 1.2.
b ^o ndwhn kdn	<i>jmn. Traurig machen</i> 6/55 2.1.	bjkl	<i>Wanderstock, Krücke</i> 1/4 8.1, 5/42 1.1.
b ^o r w ^o ktnk ^o h	<i>Abladensort</i> 4/27 4.1.	bjkl ^o tš	<i>flammendes Feuer</i> 2/13 4.1.
b ^o r	<i>Last</i> 7/63 8.2, 7/66 3.2.	bjkn	<i>Narr</i> 7/66 2.1.
b ^o r	<i>einige, gewisse</i> 2/10 8.1.	bjn	<i>Teil</i> 4/28 1.3, 5/45 1.1, 6/52 3.2.
b ^o rstn	<i>zittern, regen,</i> 1/7 2.2.	bjšk	<i>Heiler, Arzt</i> 2/14 7.1.
b ^o ry	<i>Stück, Teil</i> 5/46 1.1.	b ^o jy	(?) 2/11 2.1.
b ^o ryk nwn	<i>Laib Brot</i> 5/41 1.2, 7/68 7.1.	bk ^o lnyn	<i>fliessen, herabrieseln</i> 2/16 1.1.
b ^o rykmwn	(?) 5/41 6.1.	bkrdstn	<i>verändern</i> 3/19 5.2.
b ^o ryky	<i>Feinheit</i> 1/7 1.2.	bkrdwmyn	<i>stellen, setzen</i> 7/68 2.1.
b ^o šnwstn	<i>hören</i> 4/27 5.2, 5/36 7.1.	bkrsth	<i>anders</i> 5/47 4.1.
b ^o šq	<i>Sperber</i> 7/67 5.1.	bkrwmy kdn	<i>würdigen, verehren</i> 2/15 1.1, 2/16 3.1.
b ^o wy byn	<i>fehlen</i> 2/13 2.2.	bktn, ktn	<i>sagen</i> 1/5 2.3, 1/6 3.2, 1/7 , 5.1, 7.2 1/7 6.2, 2/15 5.1, 2/12 5.3, 3/20 6.1, 4/27 7.1, 2/12 6.3 , 2/12 7.2 , 2/12 8., 2/12 5.3 , 2/13 2., 2/15 3.1 , 2/16 8.2 , 2/16 1.1, 2/16 4.2, 2/17 4.2, 2/14 8.2 , 3/18 5.2, 3/22 5.1, 7/65 3.3 3/22 4.1, 4/28 7.2, 5/41 2.3, 5/41 2.3, 3/22 6.1, 4/34 1.2, 3/20 7.3, 7/66 5.1, 5/36 7.3, 5/37 1.3 ; 5/37 7.1, 7/70 3.1, 7/69 2.2 5/36 7.3, 5/37 1.3 ; 5/37 7.1, 4/34 7.2, 5/44 1.1, 5/44 6.2 5/40 2.3, 3/21 1.1, 5/41 3.1.
b ^o wy kdn	<i>vergeuden</i> 4/35 1.1.	bkšth	<i>erschöpft</i> 7/62 8.1.
b ^o ymn byn	<i>bewahrt sein, sicher sein</i> 4/30 5.2.	bkšyn	<i>ziehen,</i> 5/36 3.1, 5/37 4.1, 6/49 2.3.
b ^o yst ^o n	<i>verweilen</i> 2/10 8.1.	bkwth	<i>behauen</i> 7/70 7.1.
b ^o yš	<i>Beachtung</i> 4/27 7.1, 4/29 1.1, 6/60 3.2 4/27 7.1, 5/46 4.1, 6/57 2.2.	bl wr ^o rdn	<i>entflammen</i> 3/22 3.2.
b ^o zw	<i>Arm</i> 4/35 4.1.	bl	<i>Flamm</i> 3/22 3.2.
bb ^o šyn	<i>streuen</i> 6/49 1.1.		
bb ^o lwdh byn	<i>aufgezogen werden</i> 5/36 2.2.		
bb ^o rstn	<i>fliehen</i> 5/39 7.3, 5/46 1.1.		
bb ^o rsyn, brs- bb ^o wsth	<i>fragen</i> 5/40 6.3. <i>verdorben</i> 6/49 6.3.		
bd dl	<i>heimtückisch</i> 6/56 7.1.		

bl	<i>sicherlich</i>	5/39	br	<i>voll, viel</i> 1/2, 1.1, 2/8
5.2				7.2, 2/11 8.1, 4/33 4.2,
bl ^ʔ	<i>Unglück, Schaden</i>	4/35		6/57 4.1.
8.1, 7/62 8.2.			br ^ʔ hnyn	<i>retten</i> 3/22 2.1.
bl ^ʔ wyn	<i>verbreiten</i>	4/33	br ^ʔ r	<i>Bruder</i> 2/9 1.1, 3/20
4.3.				5.1, 4/26 3.2, 4/28 1.2,
blkh	<i>sondern</i>	4/30		4/29 2.1, 5/37 4.1, 5/43
4.2.				1.1, 7/63 1.1, 7/70 3.1.
blm ^ʔ lm kdn	<i>abfüllen,</i>		br ^ʔ ry	<i>Brüderlichkeit</i> 4/29 1.3.
<i>reichlich füllen</i>	4/30 1.2, 6/59 5.1.		br ^ʔ srw ^ʔ r	<i>sicher</i> 2/17 7.2.
blm ^ʔ lm	<i>übertoll</i>	1/5 2.2, 4/33	br ^ʔ st ^ʔ n	<i>sich aufhalten, anhalten</i>
7.2, 5/46 6.2, 6/60 2.3.				4/ 26 8.1.
blwr	<i>Kristall</i>	2/16	br ^ʔ wn	<i>geröstet</i> 1/6 2.2.
6.1.			br ^ʔ wry kdn	<i>vergleichen</i> 2/10 3.1.
bm ^ʔ l dm ^ʔ stn	<i>geldgierig sein</i>		brd ym ^ʔ ny	<i>gestreifter Stoff aus</i>
6/55 2.5.				<i>Jemen</i> 5/45 4.3, 7/67
bmb ^ʔ h kdn	<i>zulassen</i>	4/33		3.1.
3.3.			brd ^ʔ tn	<i>vorbreiten, vollbringen</i>
bmrkn	<i>sterben</i>	6/49 7.1.		7/ 62 4.1.
bmwnssn	<i>bleiben</i>	5/36 6.3,	brdh hštñ	<i>verdecken</i> 5/36 6.2, 5/41
6/48 2.1, 6/56 1.1, 6/57 1.2, 7/65 5.1.				7.1.
bn ^ʔ	<i>Gebäude</i>	4/33	brdh	<i>Vorhang</i> 5/36 6.2, 5/41
7.1.			7.1	
bn ^ʔ n	<i>bauen</i>	6/54 4.2.	brdmstñ	<i>flackern</i> 7/67 6.2
bn ^ʔ rw (?)	<i>Ziel (?)</i>	6/51 6.2.	brdn, br-	<i>tragen, fortschaffen</i> 6/49
bn ^ʔ th*	(?)	2/11 6.2		7.1.
bnd	<i>Band</i>	6/52 4.2.	brh	<i>Barh (Name)</i> 5/43 3.1,
bnh ^ʔ yt brstyn	<i>zum Ende</i>			5/46 8.2
<i>kommen</i>	4/34 8.1.		brhytn, hyz-	<i>sich erheben</i> 7/70 4.1.
bnj	<i>Fünf</i>	6/50 2.2, 7/62 3.3.	brkt dkdñ	<i>segnen</i> 3/22 7.1.
bnsb w ^ʔ brdn	<i>zuschreiben,</i>		brm ^ʔ ly	<i>Reichtum,</i>
	<i>zurückführen</i>	2/14 3.2.		<i>Wohlhabenheit,</i> 3/19
bnwštñ	<i>schreiben</i>	4/35 3.2, 5/44		1.2, 4/26 3.3, 6/52 8.2.
		4.3, 5/45 2.1, 6/54 6.1,	brm ^ʔ nyn	<i>erretten</i> 1/7 2.2,
		7/62 4.1, 7/62 7.2.	brmn	<i>weinend</i> 7/65 2.2
bnwyštñ	<i>geschriebene</i>	4/35 7.1.	brnh	<i>nackt</i> 6/60 2.2
bn ^ʔ dm	<i>Menschen</i>	6/59 4.1.	brq ^ʔ yd	<i>Barqa ʔd, ein Ort</i>
bnyk kdn	<i>wohlmachen</i>	3/18 6.2		<i>oberhalb Mosul</i> 7/61 3.1
bnykx ^ʔ r byn	<i>münden</i>	3/18 6.1	brsw ^ʔ kdn	<i>entehren</i> 6/55 2.5
bnyštñ	<i>sitzend</i>	6/48 7.2	brsyn, brs-	<i>fragen</i> 4/34 5.3, 7/67
bnyštñ	<i>sich setzen,</i>	2/12 3.2,		2.2, 4/29 7.2
		7/69 1.2.	brsyn, rs-	<i>ankommen</i> 1/1 2.1, 1/5
bnyštñk ^ʔ h	<i>Sitzplatz</i>	6/48 7.2.	7.2	
bnywn	<i>Grundlage</i>	4/31 2.2.	brštñ	<i>spinnen</i> 2/11 3.2
br	<i>Tür</i>	5/36 7.1, 7.3, 5/38	brw ^ʔ r	<i>Flügel</i> 5/46 2.1
		1.1, 5/40 6.2, 5/41 2.3,	brwrš kdn	<i>pflegen</i> 6/55 1.1
		5/42 2.1.	brwrš	<i>Pflege</i> 6/55 1.1
			brwryn	<i>pflegen</i> 6/60 7.2

brwš`stn 5.2	<i>werfen, schießen</i> 7/67	bšwmy kdn 8.1	<i>übel zurechtigen</i> 4/28
bryjyn, ryj- brytn	<i>fließen</i> 3/22 5.2 <i>fließen</i> 4/30 2.2	bšwy šyn 1.1	<i>nächtliche Gänge</i> 4/27
brytn	<i>herabfallende</i> 5/43 8.2	bšym ^{(/w)ny} bšymwn	<i>Reue</i> 1, 3.1, 3/21 8.1 <i>reuevoll</i> 2/16 5.2
brytn	<i>leiden</i> (?) 2/14 8.1	bšyn	<i>s. šyn</i>
bs	<i>zahlreich</i> 4/31 8.1	bw`byn, wyb- bw`rny	<i>betrügen</i> 4/34 5.1 <i>regnen lassen</i> 2/15 6.1
bs	<i>So, also, dann, jedoch</i> 1/1 7.1, 7.3, 8.2, 1/4 3.2, 7.2, 1/5 3.3, 1/6 1.2 Also 1/7 5.1,2/12 4.2, 3/22 4.2, 6/59 5.1	bwftn, wf- bwj` byn 6.1	<i>weben</i> 2/15 4.1 <i>vernichtet werden</i> 3/21
bs`jny	<i>vernichten</i> 1,2.3, 7/66	bwj`rdn	<i>weggehen, beendigen,</i> 4/34 6.2, 6/53 1.1, 7/68 2.1
1.1		bwj`rdny	<i>übertreiben</i> 5/45 2.3
bs`wsth	<i>gerieben</i> 7/70 7.1	bwjyh	<i>aus erwählt</i> 1/2 7.1, 1/6 4.2, 6.2, 6.3, 6/56 2.2
bs`xtn, bs`z- bsr	<i>vorbereiten</i> 4/35 2.2 <i>Sohn</i> 4/33 1.2, 4/34 4.2, 5/43 7.1, 5/44 5.2, 5/44 6.1, 5/47 1.1	bwnd ⁿ bwnd`rny	<i>finden</i> 4/27 3.2, 4/35 3.2 <i>eintragen</i> 5/44 2.2
bsrk ^o	<i>Bursch</i> 4/28 7.2	bwnd`rsth byn bwnd`rstyn	<i>dicht werden</i> 4/33 8.2 <i>offenbare</i> 1/2 2.2
bswtn	<i>scheinen</i> 4/30 8.2	bwndš	<i>Verbindung, Beziehung</i> 4/27 7.2
bswzny	<i>Glanz</i> 2/17 7.1	bwr`wr bwrđšth	<i>neben</i> 2/12 6.1 <i>aufhebend</i> 1/2 4.4
bt`šyn	<i>abfallen, abschneiden</i> 5/42 5.2	bwrđn bwst	<i>gehen</i> 6/48 1.1 <i>Haut</i> 2/16 8.1, 4/27 1.1, 7/70 5.1
btmwm byn	<i>enden</i> 5/45 6.2	bwst ⁿ bwth	<i>Garten</i> 6/58 3.1 <i>weben, gewebt</i> 7/67 4.1
btmwm kdn	<i>beenden</i> 3/22 7.3	bwtn	<i>ablegen</i> 1/5 8.2
btnty kdn	<i>schädigen</i> 7/63 1.3	bwš`sb	<i>Schlaf, Traum</i> 3/20 1.3, 4/27 3.1, 5/36 6.1, 5/42 5.1, 6/61 1.1
btrsyn, trs-	<i>fürchten, sich fürchten</i> 1/4 4.2, 1/6 5.2, 2/14 5.3	bwš`sbwyn bwšyh bmwnstn	<i>Träumer</i> 6/61 8.1 <i>geheim bleiben</i> 5/46 8.1
btrš `wrđn*	<i>wohlbringen</i> 2/11 6.1	bwšyh	<i>Verborgene, heimlich</i> 1/1 1.1, 2/15 2.1, 2/14 5.2, 5/46 8.1, 7/66 7.1, 7/68 8.2, 7/69 3.1, 7/69 1.1
btrš`wr	<i>glänzend</i> 2/13 5.2	bwšyh, dbwšyn	<i>anziehen, bekleiden</i> 1/6 6.4, 2/8 7.1, 2/9 6.2, 7/61 6.2
btwn ^o	<i>fähig</i> 1/2 3.2, 6/48 5.1	bwšyn	<i>anziehen</i> 3/18 4.1
bš(w)stn,š wr- 1.1	<i>waschen</i> 1/6 1.1, 4/34		
bš`rt	<i>Botschaft</i> 3/18 5.3		
bš`fqt w`jmstn	<i>sich in Barmherzigkeit zuwenden, bemitleiden</i> 4/29 6.2		
bškny ⁿ	<i>brechen</i> 1,6.1, 3/21 8.2, 4/29 4.1, 5/38 4.2		
bšny, šn- 3.2	<i>verteilen, streuen</i> 1/5		
bšrdbw`wn	<i>Bürger</i> 2/12 2.1		
bšt	<i>Rücken</i> 6/52 8.3		
bšw ^o	<i>Vorübergehend</i> 6/58 7.1		
bšwh bmwnsth	<i>was von vergangen über-liefert ist</i> 2/14 8.2		

bwšyn, dbwšyn 4.3	<i>verbergen</i> 1/5	5.1, 3/20 5.1, 3/20 5.2, 2/16 6.1, 2/16 1.1 2/17
bwydr	post. 1/5 7.2, 2/12 6.2, 2/13 2.1, 3/18 2.1, 3/22 7.1, 6/50 2.2, 6/50 5.2, 6/58 2.1, 6/59 4.1, 7/61 5.1, 7/62 7.2	2.1, 2/17 3.1, 3/18 2.2, 3/19 1.1, 3/19 2.2, 3/18 2.1, 3/21 8.1, 4/26 3.1, 4/26 3.2, 4/31 4.1, 4/31 7.1, 4/33 5.3, 4/34 6.2, 4/35 4.1, 5/36 1.2, 1.3, 5/36 3.2, 5/36 4.2, 5/36 4.2, 5/38 5.2, 7.2, 5/36
bwynd'y 7.1	<i>Hilfsbereitschaft</i> 3/21	3.1, 5/36 3.1, 5/36 3.2, 5/38 5.2, 7.2, 5/39 4.3, 5/39 4.3, 6/58 2.1, 5/40
bwyndh'y	(?) 2/10 7.1	1.2, 5/40 2.2, 5/40 2.2, 5/43 4.1, 5.1, 5/40 8.2, 5/47 4.1, 5/47 4.1, 6/58
bwzyd	<i>Buzaid</i> , passim.	6.1, 6/59 4.1, 6/51 6.2, 6/51 7.2, 6/55 6.4, 6/52
bwzyn	<i>verwenden</i> 1/5 2.3	7.2, 6/48 7.1, 8.2, 6/49 4.1, 6/60 2.3, 6/57 2.2, 6/51 5.1, et passim.
bx's byn	<i>groben</i> 4/30 3.2	byn ^w wn <i>tragend</i> 3/21 2.2
bxlyf	<i>außer</i> 5/42 4.2	bynk <i>aber, sondern, mit dem</i> <i>Unterscheid</i> 2/9 7.1 4/28 8.3, 4/35 6.1, 5/38 8.3, 5/42 7.2
bxndstn	<i>lachen</i> 5/46 6.2	byr kdn <i>altern lassen</i> 6/56 5.5
bxrđn	<i>essen</i> 1/7 5.1, 4/35 6.1, 5/42 1.2	byr <i>alt</i> 6/50 2.2, 6/57 2.2
bxrđwbyn	<i>zerbrechen</i> 5/43 8.2	byr <i>Vater</i> 4/31 1.3, 5/41 3.1, 7/70 2.1, 7/70 3.2
bxw'stn	<i>verlangen</i> 6/54 3.1, 6/54 3.2, 6/54 5.1	byrmd <i>Greis</i> 6/48 7.2
bxwndstn	<i>singen, lesen, Reime</i> <i>singen</i> 2/14 6.2, 2/15 7.1, 3/22 4.2, 6/60 4.2	byrwjy <i>Sieg</i> 6/60 3.1
bxyl mrd	<i>geizig</i> 6/54 8.2, 6/54 8.4, 6/55 1.3	byrzn <i>Greisin</i> 7/62 1.3, 7/62 5.1, 7/64 4.1, 7/68 8.2, 7/69 2.2, 7/71 7.1
by kytn	<i>verfolgen, nachfolgen</i> 1/5 4.2, 5.2, 2/14 2.1, 1/5 6.1, 5/46 5.1, 6/60 3.2, 7/61 6.2, 7/70 3.2	bystn <i>erblicken, annehmen,</i> <i>bewerten sich vorstellen, zahlen</i> 2/13 3.2, 2/13 8.1, 2/16 7.2, 3/20 3.2, 5/45 3.2, 7/64 2.1
by	<i>Fußspur</i> 5/46 5.1	bystrdn <i>ausstrecken, verstreuen</i> 3/22 4.2, 5/47 5.1
by'dh	<i>Fußgänger</i> 7/61 6.2	byt <i>Vers</i> 2/13 4.2, 2/14 1.1, 2/15 3.3, 2/16 4.2, 7/64 2.1
by'n	<i>ausdrucke</i> 6/53 5.3	byš byšy bkdn <i>beeilen</i> 2/17 4.1
byk'rd'ry	<i>Kampf, Zwist</i> 6/49 5.1, 6/51 3.1, 7/67 1.2	byš wšyn <i>entgegengehen</i> 5/38 1.2,
bykyt	<i>nach</i> , 5/36 7.3	byš <i>viel, mehr</i> 1/4 6.1
bymzw	<i>Morgen,</i> <i>Sonnenaufgang</i> 4/ 32 7.1, 6/53 2.2	
byn, bw-	<i>sein, werden</i> 1/2 8.2, 1/2 2.1, 1/4 5.1, 1/4 5.2, 1/4 6.1, 1/4 6.2, 1/6 5.2, 2/12 2.1, 2/13 7.1, 2/11 7.1, 2/10 1.2, 2/11 7.2, 2/10 6.1, 2/8 6.2, 2/8 5.1, 2/8 7.2, 2/10 4.2, 2/10 5.1, 2/13 1.1, 2/12 5.1, 2/13 5.2, 2/16 5.1, 2/17 7.2, 2/15 7.1, 3/18	

byš	<i>bevor, vorn, bei</i> 1/6 2.2, 2/15 3.1, 4/32 7.1, 4/34 4.2, 5/38 1.1, 5/40 1.2, 5/40 6.1, 5/40 2.2, 5/40 6.2, 6/53 5.3, 6/60 1.1, 7/68 8.1, 7/69 3.1	5.1, 7/68 7.1, 7/62 5.1, et passim.
byšdnwn	<i>vorausgehend</i> 6/48 4.1	<i>Schoß</i> 2/10 4.2, 5/36 3.1, 7/63 7.1
byšn`h`r	<i>Vorspeise</i> 7/69 8.1	<i>d`r dkyrn</i> <i>beladen</i> 4/35 3.1
byšwny	<i>Stirn</i> 3/21 4.2, 7/67 1.1	<i>d`r</i> <i>Baum</i> 4/33 5.2, 6/59 8.1
byšwyny	<i>Voraussicht</i> 7/68 4.2	<i>d`rktyb</i> <i>Bibliothek</i> 2/12 2.1
byšy bwn	<i>überholen, Vorrang haben</i> 2/14 5.3	<i>d`štn, d`r-</i> <i>haben, bewahren,</i> 1, 3.1, 2/8 6.3, 6/56 5.4
byšyyny`n	<i>Vorfahren</i> 6/50 4.2	<i>d`w`br</i> <i>Ruhefinder,</i> 4/28 5.2
bywndh kyn*	<i>einander haßen</i> 4/30 6.1	<i>dbrdyn</i> <i>führen</i> 1/5 1.3
bywndš kdn	<i>verbinden</i> 4/32 3.1	<i>dbstn</i> <i>schleißen</i> 4/29 8.2
bywndš	<i>Verbindung</i> 4/32 3.1, 7/67 8.1	<i>dbšwsk`h</i> <i>hektisch,</i> 6/60 8.1
bywndškr	<i>bekannt</i> 6/55 7.3	<i>dbynk`h</i> <i>Aufenthalt, Wohnung, Residenz</i> 3/20 2.2, 6/58 1.1
bywsth	<i>beständig, fortdauernd</i> 1/3 8.1	<i>dbynyn</i> <i>begründen</i> 4/31 2.2
bywstn	<i>verbunden, zusammenhängen,</i> 5/46 2.1, 5/47 3.1, 6/57 2.2, 7/64 4.1	<i>dbytn</i> <i>umwenden</i> 3/20 1.2
byzš	<i>abgelenkt</i> 7/66 4.1	<i>dh</i> <i>Zehn</i> 4/28 1.3
byzškn	<i>wankend</i> 7/66 4.1	<i>dh</i> <i>Dorf</i> 4/33 6.2, 4/34 1.1, 6/57 6.3.
bzyl(h)	<i>Zicklein</i> 1/6 2.2	<i>dhm(/n?)rn</i> <i>zurückkommen</i> 4/34 6.2
bzm`stn	<i>auf die Probe stellen, erfahren</i> 2/9 1.1, 3/20 7.3, 5/40 4.1 6/51 3.2, 6/52 2.2, 7/67 7.1	<i>dhr</i> <i>Geschick, Schicksal</i> 1/7 2.1, 7/70 2.1
d	(Präv.), <i>auf, über,</i>	<i>dhš kdn</i> <i>Verteilung von Gaben, beschenken</i> 6/57 6.1, 7/64 4.1
passim.	(Präv.) passim	<i>dhš</i> <i>Gabe</i> 1/2 7.1, /5, 4/28 2.2, 4/29 7.1, 4/30 7.2, 4/33 5.3, 5/45 4.1, 5/45 8.1, 6/55 1.4, 6/57 5.2, 6/59 7.1, 7/64 6.1, 7/64 7.2.,2
d-		<i>dhwn</i> <i>Mund</i> 2/9 5.1, 2/16 1.1, 3/22 6.2, 5/46 6.2, 6/59 5.1
d	<i>zwei</i> 1/6 1.1, 7/62 1.1, 7/69 3.2.	<i>dj`hnyn</i> <i>hervorbringen</i> 6/48 4.2
d(w)n`	<i>Samenkorn</i> 2/15 6.1	<i>djyn</i> <i>verschließen</i> 6/55 4.4
d`nwmh	<i>Gebetsschrift</i> 7/62 4.1	<i>dk`r d`štn</i> <i>verwenden, zum Dienst heranziehen</i> 4/26 8.2
d`	<i>Gebet</i> 4/30 1.2, 6/55 2.2, 7/62 3.2	<i>dk`rdnyn</i> <i>umdrehen</i> 6/52 2.2
d`wy kdn	<i>behaupten</i> 2/9 3.3, 2/14 3.2	<i>dk`štn</i> <i>erregen, aufregen</i> 2/11 2.1
3.2		<i>dkrdstn</i> <i>abwenden, sich zuwenden</i> 6/51 8.2 6/60 4.2
d`wy	<i>Ausspruch</i> 2/14 3.2	<i>dkrštn</i> <i>sich wandeln</i> 7/65 3.3
d`	(Präv) <i>bis, passim.</i>	<i>dkw`</i> <i>Zerhauer</i> 6/51 1.2
d`n, d-	<i>geben,</i> 1/2 6.2, 1/7 4.1, 2, 1/7 6.2, 3/22 5.3, 4/27 8.2, 4/29 3.3, 4/29 8.2, 4/30 6.2, 5/43 3.2, 6/54 3.3, 6/57 1.2, 7/68	

dkzynyn, kz-	<i>beißen, stechen</i> 4/28 7.1	dr ^o wrđn	<i>herausbringen, herauslocken</i> 2/10 3.2, 3/20 7.1, 7.2, 3/21 4.1, 7/62 3.4
dl dr ^o wr	<i>mitleidend</i> 4/33 3.2		
dl dr ^o wrđn	<i>sich erbarmen</i> 3/19 6.2, 3/19 7.1, 3/20 4.2, 3/20 6.2	dr ^o wrđyn	<i>zusammenbringen</i> 3/18 3.2
dl	<i>Herz</i> 1/2 7.1, 2/11 1.1, 2/11 5.2, 2/12 5.1, 2/15 2.2, 2/15 5.1, 2/18 1.1, 3/21 5.1, 5/40 8.2, 5/47 6.1, 7/63 3.1, 7/67 . 5.3	dr ^o y ^o	<i>kommende</i> 5/39 5.1,
dl ^o	<i>buckelig</i> 5/37 4.2	dr ^o z	<i>lang</i> 4/26 8.1, 5/37 4.1, 5/45 3.2
γl ^o m	<i>Knecht</i> 5/43 7.1	drđ	<i>Schmerz</i> 4/29 8.1, 6/51 7.1, 6/56 8.3, 7/62 8.1
dm ^o s ^o	<i>hinreißend</i> 1/2 7.1	drhm kđn	<i>durcheinander bringen</i> 7/68 1.1
dm ^o stn	<i>anhängen, verschlingen</i> 2/8 5.1, 2/10 4.2, 4/31 2.1, 7/66 8.2	drhm	<i>Dirham</i> 1/2 4.2, 4/32 4.1, 7/66 6.1, 7/66 5.1 7/67 4.2
dmb ^o l	<i>Ende, hinter</i> 2/12 3.3	drkđn	<i>bewerfen, herablassen</i> 3/ 22 6.2, 6/55 1.3
dmj ^o *	<i>Fata morgana</i> 5/46 7.2	drst	<i>richtig, regelrecht, gesund</i> 4/28 8.1, 5/43 7.1, 5/47 1.2, 7/69 4.2
dmth dl	<i>gebrochenen Herzens</i> 5/41 4.2	drsyn	<i>überkommen</i> 6/61 1.1
dmtn	<i>zerstampft</i> 5/41 4.2	drš ^o n	<i>erquicken</i> 4/30 3.3
dmš	<i>Atmen, Hauch</i> 7/71 6.1	drw ktn	<i>lügen</i> 4/35 1.1
dmy ^o ť	<i>Damyat</i> 4/26 1.2	drw	<i>Lüge</i> 4/35 1.1, 4/35 8.1
dmyryn	<i>erblassen, auslöschen</i> 4/30 4.1	drw ^o ystn	<i>betrügen</i> 2/15 5.1
dndwn	<i>Zahn</i> 2/13 5.2, 2/13 4.2	drw ^o ystn	<i>einstecken, entreißen</i> 4/26 8.1, 7/67 4.2
dndwnbrij	<i>Zahnstocher</i> 7/70 8.2, 7/71 5.1	drwmyn	<i>erscheinen, ankommen</i> 2/17 3.2
dnhn, nh-	<i>stellen, legen, hinstellen</i> 2/13 2.1, 2/15 8.1, 3/21 3.2, 4/26 7.2, 4/28 3.3, 4/30 7.1, 5/38 5.2, 5/43 6.1, 5/44 3.1, 6/52 3.2	drwn	<i>innen, innerer Teil, Inneres</i> 2/9 6.1, 3/20 1.1, 3/20 1.2
dnw ^o rdnyn	<i>zusammenfalten</i> 5/40 1.1	drwšn byn	<i>glänzen</i> 6/55 6.1
dn ^o y ^o	<i>Welt</i> 1/4 5.1	drwyš	<i>arm</i> 5/42 7.1
-dr	(Post.) 2/14 5.1, 5/39 7.2	drwyšy	<i>Armut, Bettelmönch</i> 2/11 1.2, 3/19 8.1, 3/20 5.1, 3/20 6.2, 4/29 8.2, 4/33 3.2, 4/33 8.1, 5/40 8.2, 6/60 5.1
dr ^o jnyn	<i>Zeitspanne eines Augenblickes</i> 2/15 7.1	ds, dst	<i>Hand</i> 2/8 8.2, 4/34 1.1, 4/34 1.1, 1/5 1.3, 2/11 1.2, 2/14 8.1, 2/17 4.1, 3/22 4.2, 6/55 4.4, 6/59 2.1, 7/62 6.1, 7/64 7.1, 7/66 1.1, 7/68 7.2
dr ^o m ^o n	<i>ankommen, aufgehen, eintreten</i> 2/12 3.2, 4/32 6.2, 5/39 6.1, 5/41 1.1, 5/42 8.2, 5/45 5.2, 5/45 7.2	γs ^o n	<i>Qassān (Ortsname)</i> 2/9 4.2, 5/43 4.1
dr ^o mwnsth	<i>Perlen gleich</i> 2/9 5.1		
dr ^o w ^o j ^o n	<i>eintreten</i> 4/26 7.2		

dst dkwtń	<i>poltern</i> 5/37 7.3,	dwry	<i>Entfernung</i> 2/9 7.1, 2/11 6.1
dst šstń lkyn	<i>Waschgefäß</i> 7/71 5.1	dwst d'šth	<i>angenehm, lebenswert</i> 3/21 6.2, 7.1, 4/26 3.2, 6/60 5.1, 7/70 8.2
dst šstń	<i>Handwaschen</i> 7/70 4.1	dwst	<i>Freund</i> 3/21 4.2, 4/27 8.2, 4/29 7.1, 4/29 8.1, 4/31 3.1, 4/33 6.1
dstdym	<i>Handfläche</i> 3/19 3.4	dwsty kdn	<i>sich befreunden</i> 4/29 2.2, 4/31 8.1, 4/32 3.1
dsty kdn	<i>zu Geld machen</i> 5/45 8.2	dwsty	<i>Freundschaft</i> 2/10 5.1, 1/2 6.2, 4/27 8.1, 4/29 1.2, 4/29 3.1, 4/29 8.2, 4/30 8.3, 4/31 2.1, 4/32 4.1, 6/56 6.4, 6/49 8.2, 6/52 6.1,
dsty	<i>Wegzehrung?</i> 4/29 4.2	dwstykn	<i>Freundschafthaltend</i> 7/65 5.1
dstzny	(?) 2/9 3.2	dwš ^o	<i>Milchspende</i> 6/54 5.1
dškr	<i>schwer</i> 6/52 4.1	dwštn, wz-	<i>springen, hüpfen</i> 5/45 7.2
dškwń'sr	<i>verwahrlost</i> 5/37 3.1,	dwx'snyn	<i>einschläfern</i> , 1/2 1.1
dškwńh	<i>ungeheuerlich</i> 2/12 3.3	dwyr	<i>Schreiber, Gelehrte</i> 6/48 5.1, 6/53 8.3
dšmn	<i>Feind</i> , 1,6.1, 4/27 8.1, 4/29 1.1, 4/29 5.1, 4/29 4.2, 6/55 6.4, 6/56 6.2	dwyt	<i>Tinte, Tintenfaß</i> 5/44 4.2, 6/54 5.2
dšmny	<i>Feinseligkeit</i>	dxwndssń	<i>bitten, verlangen</i> 6/53 1.3
3/18 2.2		dy	<i>gestern</i> 5/43 1.1
dšt	<i>Steppe</i> 3/19 4.2	dy'r 'm'ń	<i>erscheinen, geschehen, offenbaren</i> , 2/9 6.1, 4/26 8.2, 5/37 5.2, 5/42 5.2
dw	<i>zwei</i> 2/16 4.2, 4/33 2.2, 4/33 2.3, 5/36 1.2, 5/41 6.2, 6/53 6.1, 7/69 4.1	dy'r `wrđn	<i>aufdecken, offenbaren</i> 2/10 3.1, 6/51 8.1
dw' kdn	<i>heilen</i> 6/57 2.1	dy'r `wrđwn	<i>offenbaren, enthüllen</i> 2/15 2.1, 2/15 2.2
dw'	<i>Heilmittel</i> 1/2 3.2	dy'r	<i>offenbar, öffentlich</i> 2/9 6.1, 2/10 3.1, 2/15 2.1, 2/15 2.2, 4/26 8.2, 5/37 5.2, 5/42 4.1, 5/42 5.2, 6/51 8.1
dw'knwn	<i>heilen</i> 1/5 3.2	dym djyh	<i>grimmig, verdrießlich</i> 5/37 3.1
dw'snyn, wšń-	<i>anzünden</i> 5/39 4.2,	dym djynn	<i>sich abwenden</i> 6/54 1.1
dwn'	<i>Kundig, Weise</i> 6/52 1.1	dym dkth	<i>kümmertlich verenden sein</i> 7/66 2.1
dwnh	<i>Punkt</i> 6/53 6.1	dym dy'ry	<i>(gefälliges) Äußeres Ansehenlichkeit</i> 2/9 7.2, 6/53 2.1
dwnstń, dwn-	<i>wissen,</i>		
<i>erkennen</i> 1/4 6.2, 1/5 5.2, 2/11 8.2, 2/17 5.1, 2/8 8.2, 2/9 1.1, 2/9 1.2, 2/14 4.2, 2/14 5.2, 2/15 3.3, 2/17 5.2, 2/17 5.1, 2/9 7.2, 4/28 4.2, 4/29 1.3, 4/29 3.2, 4/32 1.1, 4/33 2.2, 4/35 8.2, 5/37 8.2, 5/43 6.1, 5/43 7.1, 6/52 6.1, 7/64 3.1, 7/70 2.1			
dwnš	<i>Wissen</i> 5/42 8.1		
dwnšmnd	<i>weise</i> 1/7 8.1		
dwr	<i>fern</i> 1/4 3.2, 2/10 8.3, 2/11 7.1, 3/19 4.4, 3/21 2.2, 4/35 5.1, 5/42 5.1, 6/57 1.2, 7/71 3.2		
dwrđ'y	<i>Erstrebung,</i>		
sehnlich wünschend 4/33 3.1			
dwrđstń	<i>streben,</i>		
<i>trachten</i> , 1/4 6.1, 2/8 6.2, 2/8 3.1			
dwrkđh zmwn'	<i>vor langen Zeit</i> 2/8 3.1		
dwry	<i>Abkehr, Wankelmutig</i> 6/60 7.1		

dym w'kdn	<i>geschehen, vor sich gehen, sich wenden</i> 2/16 5.1, 6/49 5.2	f'l bh'stn	<i>achten, schätzen</i> 4/28 1.2
dym	<i>Antlitz, Gesicht</i> 2/9 7.2, 2/15 8.1, 5/37 3.1, 6/49 5.2, 6/53 2.1, 6/54 1.1, 7/66 2.1, 7/69 4.1	f'l	<i>Gelehrsamkeit</i> 2/11 7.1, 4/33 5.1
dymbrd'	<i>Bedeckung (des) Gesichtes</i> 2/15 8.1	fš'ht	<i>Redeseligkeit</i> 2/9 7.2, 2/12 5.2, 5/36 2.2, 5/36 2.2, 6/57 5.1, 6/48 1.1, 2.1,6.1
dyn	<i>Religion</i> 1/4 1.1	fdy byn	<i>sich opfern</i> 2/13 5.2
dyn, wyn-	<i>sehen</i> 1/5 1.2, 6.1, 1/5 7.1, 1/8 1.1, 2/11 6.1, 2/16 2.2, 2/10 2.3, 2/10 2.3, 2/10 7.2, 2/10 7.1, 2/17 1.1, 4/33 1.2, 4/33 6.2, 4/33 7.2, 5.3, 5/40 4.1, 5/40 4.1, 5/40 5.3, 5/40 7.1, 5/37 2.2, 5/42 6.1, 5/46 5.1, 6/51 4.1, 6/59 2.1	fdyh	<i>Geschenk</i> 6/53 2.2
dyn'r	<i>Denar</i> 3/20 7.2, 3/20 8.1, 3/21 6.2, 3/22 5.3, 5/44 7.1, 8.1	flyk	<i>Geißer</i> 1/4 7.2
dynk'h	<i>Aufenthalt, Residenz</i> 3/19 4.4	fr'	<i>Pflicht</i> 7/61 5.2
dyr	<i>fern</i> 3/20 3.3	fr'xy	<i>Überfluß</i> 4/26 3.1, 6/52 8.2
dyr	<i>weitere, oder</i> 2/16 4.2	frd	<i>einzel</i> 6/53 6.1
dyrwj	<i>gestern</i> 4/31 4.1	frd'	<i>Morgen</i> 2/17 7.1
dys-3.1	<i>gründen, bauen</i> 5/42	frm'stn, frm'y-	<i>befehlen</i> 1/4 2.2, 4/35 7.1, 7/62 5.2, 7/71 3.2
dyw ks 8.2	<i>verrückt, irrsinnig</i> 5/44	frmwn h'bryn	<i>gehören</i> 2/17 7.1
dyw	<i>Dämon</i> 7/65 1.1	frmwn	<i>Befehl</i> 2/9 7.2, 2/17 7.1
dyw'n	<i>Diwan</i> 6/48 1.1, 6/51 1.1, 6/59 6.2	frmwn	<i>Stab</i> 4/26 4.2
dyw'n	<i>Gedichtsammlung</i> 2/12 6.3	frmw'stn	<i>vergessen, Vergessenheit</i> 1/2 3.1, 5/36 3.1
dyw'n' n'zr'y	<i>Staatkanzlei</i> 6/47-8 1.1	frst'n	<i>schicken</i> 1/5 5.2, 4/30 7.2, 6/53 2.2 7/63 6.1, 7/71 4.1
dywdwm	<i>dämonischen Geschöpfe, reißende Tiere</i> 6/59 2.1	frwh	<i>dick, groß</i> 2/13 3.2
dyzndwnk'h	<i>Feuerbocksort, einer der 3 Steine zum Aufsetzen des Kochtopfes</i> 7/68 8.2	fry'drstwn	<i>hilfreich</i> 6/55 8.1
zrr	<i>Schaden zufügen, Unheil</i> 5/37 2.2	ftnh	<i>verführen, aufrühren</i> 5/42 7.2
		ftwy bd'n	<i>ein Fetwa ausfertigen</i> 7/64 4.1
		fwd kdn	<i>pusten</i> 2/13 4.1
		fyd	<i>Faid</i> 5/42 8.2
		h'	(Präp. u. Pärv.) <i>zu, nach</i> passim.
		h' sr 'st'n	s. <i>sr</i>
		h' 'st'n	<i>sich erheben</i> 2/12 4.2, 2/17 6.1, 4/32 8.1, 4/33 4.2
		h'bj'rdn	(zu) <i>breiten</i> werden 3/22 7.2
		h'bj'rdyn	<i>vorbereiten</i> 4/35 1.2
		h'bj'rn	<i>eilen</i> 5/38 1.3
		h'brs w'brs	<i>Erkunde um jmds. das Befinden</i> 4/28 5.2
		h'bstn	<i>schließen</i> 6/50 1.1

h ^h bystn	<i>bekommen</i> 1/5 3.3	hmyšk	<i>immer, fortan</i> 1/6 5.2, 3/19 2.2, 3/21 8.1, 4/28 4.4, 4/35 6.1, 6/55 5.2
h ^h j ^h wrdn	<i>holen</i> 5/38 2.1,	hngwm	<i>Zeitpunkt, Pünktlich</i> 1/6
h ^h jm ^h n, jm-	<i>kommen, zurückkehren</i> 2/14 4.2, 7/67 5.2	2.1	
h ^h jwm ^h n	<i>überkommen, geschehen</i> 3/22 8.1	hnr	<i>Kunst, Tugend</i> 2/11 7.2
h ^h jyw ^h jy mry	<i>Stroh</i> 6/51 4.2	hr	<i>jede, passim.</i>
h ^h krdn w ^h krdn	<i>drehen</i> 2/18 1.1	hr ^h st ^h n	<i>sich erheben, stehen</i> 1/7 5.2, 7/62 2.2, 3/18 4.1, 4/30 5.1, 5/41 2.3
h ^h kth byn	<i>bestehen</i> 6/53 6.1	hr ^h st ^h nj ^h	<i>Verweilungsplatz</i> 6/48 8.1
h ^h kš w ^h kš kdn	<i>streiten, opponieren</i> 3/18 3.1	hrdw(w)n	<i>beide</i> 4/33 1.3, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3, 5.1, 5.3, 6.1
h ^h kš w ^h kš	<i>Streit, Disput</i> 3/18 3.1	hrgst	<i>niemals</i> 6/53 7.1
h ^h n ^h wnn	<i>schütteln</i> 4/33 5.2	hrst ^h n	<i>stehen</i> 3/21 7.2, 4/30 4.2
h ^h nb ^h tn, nb-	<i>treiben</i> 5/41 2.2	hrštn	<i>ankommen</i> 2/8 8.3, 4/27 4.2
h ^h rsyn, h ^h rštn	<i>erreichen, scharmützeln</i> (?) 6/56 4.1, 6/59 2.1	hrštnk ^h	<i>Ankunftsort</i> 4/26 7.2
h ^h rštn	<i>ankommen</i> 3/19 3.2	hrwštn	<i>überkommen</i> 6/56 5.2
h ^h s ^h jny	<i>bereitstellen</i> 6/48 4.3	hštn, hl-	<i>ablassen, überlassen, aufgeben</i> 2/17 2.1, 4/26 4.2, 4/29 2.1, 5/39 8.2, 5/47 4.1, 6/52 3.2, 6/60 4.1, 7/67 1.2
h ^h wst ^h n	<i>hilflos</i> 1/7 1.1	hw ^h	<i>Wetter, Himmel</i> 4/32 6.2
h ^h wštn	<i>sich entfernen, überschreiten</i> 6/48 8.2	hw ^h zyny	<i>herablassen, sitzen lassen</i> 4/28 3.1, 4/28 3.2
hdy ^h	<i>Geschenk</i> 1/2 5.2	hwd ^h šth	<i>hoherang</i> 6/60 7.2
hl ^h k	<i>Verderben vernichtet</i> 1/4 5.1, 3/19 6.3	hwh ^h kdn	<i>zustimmen</i> 2/16 3.1
hl ^h k ^h h ^h j ^h n ^h	<i>zerstörerisch, Tod</i> 3/20 3.2	hwj ^h wrdn	<i>hinstellen</i> 3/22 3.1
hm ^h sr	<i>gleichwertig</i> 4/28 4.2	hwkth zmy	<i>tiefgelegten Land, Tal</i> 3/20 2.2
hmh, hm ^h	<i>alle</i> 6/52 1.1, 6/53 8.3, 6/59 3.1, 7/70 2.1	hwkšt	<i>wohlangepflanzt</i> 2/15 6.1, 2/16 6.1
hmk ^h r	<i>Geführt, Wegfahrt</i> 2/18 1.1, 3/18 1.1, 4/26 4.2, 4/28 4.2, 4/30 8.3, 4/34 8.1, 5/36 2.2, 5/39 5.1, 5/42 7.1, 6/51 3.1	hwkzn	<i>kante er sich</i> (?) 2/16 5.2
hmk ^h ry bkdn	<i>zusammenarbeiten</i> 4/26 4.2	hwtr ^h znyh	<i>artig, wohlerzogen</i> 6/50 3.1
hmnšryy	<i>Gesellschaft</i> 2/14 3.1	hwštnk ^h	<i>Schlafstätte</i> 4/33 6.2
hms ^h y ^h	<i>Nachbar</i> 4/27 6.2, 4/27 7.1	hwšyn	<i>untertauchen</i> 5/36 5.3
hmsr	<i>Gleichrangig</i> 1/4 2.1, 4/33 2.2, 6/49 8.1	hyj	<i>kein</i> 1, 1.1; 3/20 4.2, 5/41 7.1, 5/41 7.1, 5/44 4.1, 6/53 4.2, 7/63 3.1, 7/63 8.2, 7/69 1.1, 7/69 3.1, 6/56 1.1
hmsryh ^h kn	<i>Vertraute, Genosse</i> 4/28 3.2	hyzwmny	<i>erregen</i> 6/51 7.1
hmst	<i>dicht</i> 2/12 3.2		
hmstr	<i>Gegner</i> 6/51 2.3		
hmwn ^h	<i>wie es</i> 2/15 5.1		
hmwn ^h	<i>ähnlich</i> 2/11 7.1, 2/15 4.1, 5/44 3.1, 7/62 2.1		

ḥ°	(Präp. und Präv.) <i>nach, zu; passim.</i>	ḥsdbr	<i>eifersüchtig, Neider</i> 3/19 7.1, 6/54 7.2.
ḥ°r byn	<i>anwesend sein, zugegen sein, fertigen, zubereiten</i> 2/12 1.2, 2/13 8.1, 2/15 3.1, 5/38 2.1, 5/39 4.1, 6/47 1.1, 6/50 4.2, 7/61 4.2.	ḥwly	<i>Zahlungsauftrag</i> 5/45 8.2.
bḥ°r kdn	<i>vorbringen, fertigen</i> 5/39 3.3, 5/44 4.2, 7/69 1.2.	ḥylt	<i>List</i> 1/7 1.2, 5/46 8.1.
ḥ°rwn	<i>Anwesende</i> 2/12 5.2, 2/16 2.1.	-j°	(Post.) <i>von, aus, in, mit</i> 1/2 8.1, 1/4 4.2, 1/7 2.1, 2/15 1.1, 2/8 5.2, 2/9 7.1, 2/9 7.1, 3/18 1.1, 4/33 1.2, 5/38 1.2, 5/38 1.2, 5/38 1.2, 5/40 6.1, 5/41 1.1, 5/41 1.1, 5/41 6.2, 5/42 4.1, 5/42 4.1, 5/43 1.1, 5/44 2.1, 5/45 2.2, 5/45 8.1, 6/49 8.2, 6/51 5.2, 6/52 8.2, 6/53 1.2, 6/56 1.2, 6/60 5.1, 7/61 5.2, 7/61 5.2, 7/61 7.1, 7/65 2.2, 7/69 2.1, 7/70 4.1,
ḥ°rwnk°h	<i>Treffpunkt</i> 2/12 2.1.	j°dkyr	<i>Sauberer</i> 5/46 6.1
ḥjt	<i>Bedürfnis</i> 5/46 2.1.	j°rw°	<i>Vierbeine, Vieh</i> 3/19 6.3, 6/58 8.1
ḥl	<i>Zustand</i> 1,1.2; 2/9 7.1, 3/19 5.2, 8.2, 3/20 8.2, 3/21 1.1, 4/34 8.2, 5/44 7.2, 6/52 7.1, 6/59 4.1.	j°wr	<i>Gewand</i> 2/14 8.1, 6/58 3.1
ḥlt	<i>Zustand</i> 2/10 2.2.	jb°	<i>warum</i> 1,4.3, 5.2, 5.3, 6.1, 4/30 6.2, 4/30 6.3
ḥrθ	<i>Hares; passim.</i>	jd° byn	<i>trennen</i> 6/60 3.1
ḥdyθ bkdn	<i>erzählen, Erzählungen aufsagen</i> 4/33 1.2, 5/36 1.1.	jd°y kdn	<i>abscheiden, weggehen, verlassen</i> 1/5 1.2, 2/11 2.1, 2/18 1.1
ḥdyθkn	<i>Erzähler</i> 4/27 5.3, 4/28 3.1.	jd°y	<i>Trennung</i> 2/11 1.2, 2/16 5.1
ḥk°yt kdn	<i>berichten</i> 5/47 2.1.	-jh	s. -j°
ḥk°yt	<i>Geschichte</i> 5/44 4.3.	jh	<i>welch, was, sogar</i> 2/12 6.2, 3/21 2.1, 4/27 7.1, 4/27 8.1, 4/27 8.2, 4/28 1.3, 4/28 7.1, 6/48 6.2
ḥkm bkdn	<i>bestimmen, beurteilen</i> 4/30 2.3, 4/33 4.2	jh°rdh šwy mwkn	<i>Vollmond</i> 3/22 3.1
ḥkm	<i>Fügung, Urteil</i> 1/7 4.1, 4.2, 4/27 6.2, 5/41 2.2.	jh°rdh	<i>vierzehn</i> 3/22 3.1
ḥlw°n	<i>Hulwan</i> 2/8 8.2.	jhl	<i>Unwissenheit</i> 4/32 1.1
ḥlymy	<i>Duldsamkeit</i> 6/55 6.2.	jhlwn	<i>törrisch</i> 1/7 4.2
ḥmlh brdn	<i>angreifen</i> 3/21 8.2.	jhš	<i>Vorfall</i> 6/58 5.1, 6/58 5.2
ḥmlh	<i>Angriff</i> 1/6 5.2, 3/21 5.2, 8.2.	jk°h, jk°	<i>Ort, Rang, Stelle</i> 1/5 1.2, 5.2, 2/8 4.1, 2/11 8.2, 2/18 1.1, 3/19 4.3,
ḥq	<i>Rechtschaffenheit, Wahrheit, Recht</i> 1/2 2.2, 2/14 2.1, 2/14 8.13/22 2.2, 5/42 3.1.		
ḥqyqt	<i>Wahrheit</i> , 2/16 5.1.		
ḥrf	<i>Buchstabe</i> 6/53 6.1.		
ḥrmt	<i>Würde</i> 4/31 7.1.		
ḥrmtmndy	<i>Dankbarkeit</i> 6/55 3.1.		
ḥryšy	<i>Gier</i> 6/56 2.1.		
ḥsd brn	<i>beneiden</i> 3/19 3.1.		

	5/37 2.1, 5/41 3.1, 6/60 1.1, 7/68 2.1,	jw	<i>Holz</i> 4/35 3.2
jk'ry bkdn	(?) 3/21 4.1	jw(w)n	<i>neue, jung</i> 7/70 7.1
jkh bkdn	<i>klagen</i> 1/6 4.2	jw'b	<i>Antwort</i> 5/46 5.2
jl', jyl'	<i>Lampe, Licht</i> 1/7 8.1, 5/39 4.2, 7/69 4.1, 7/61 4.1	jwm', j'm'	<i>Gewand</i> 1/2 6.2, 2/15 4.1, 2/16 5.1, 4/31 8.1, 4/34 7.1, 5/42 2.2, 7/61 6.2, 7/63 8.1, 7/68 6.1
jlk	<i>Schmutz</i> 4/33 8.2, 7/71 3.2	jwn	<i>wie, als</i> 2/12 1.1, 2/17 1.1, 4/27 6.2, 4/30 7.3, 4/30 8.2, 5/37 5.1, 5/40 8.2, 5/42 5.1, 5/44 8.1, 6/58 8.1, 7/62 2.1, 4/27 4.2, 5/36 6.2, 5/37 8.1, 5/39 3.3, 6/49 4.1, 6/53 3.2, 6/53 7.2, 6/57 4.1, 6/60 2.3, 6/61 1.1, 7/61 5.2, 7/62 3.2, 7/64 2.1, 7/65 8.2, 7/66 5.1, 7/69 1.2, 7/71 6.1
jlkr	<i>flammend, leuchtend</i> 2/13 4.1	jwnmrd	<i>edel, großmütig, edelmütig</i> 6/58 8.1, 7/70 3.2
jlkr'tš	<i>flammende Feuer</i> 2/13 4.1	jwr	<i>neben</i> (?) 5/43 6.1
jlkyn	<i>schmutzig</i> 4/33 8.2	jwrš kdn	<i>suchen</i> 4/32 8.1
jm*t	<i>Haufen, Versammlung</i> 1/4 8.2, 1/5 3.2, 2/11 3.2, 2/14 3.2, 4/27 6.2, 4/35 7.1, 6/49 5.2, 6/49 7.2, 6/57 5.2, 7/61 7.2, 7/67 8.2	jy	<i>Ding, Sache</i> , 1/4 6.2, 1/7.1, 1/ 7.2, 7.3, 2/17 5.2, 2/17 4.2, 2/12 7.2, 4/28 5.2, 4/28 8.2, 5/37 7.1, 5/41 1.1, 5/42 6.1, 5/42 7.2, 6/49 5.3, 7/67 1.2, 7/71 3.2
jmndh	<i>bewegend</i> 7/68 2.1	jy'r, jyr	<i>Leber, Herz</i> 5/43 8.2, 5/46 1.1
jn-	<i>vernichten, schädigen</i> 3/20 3.2, 6/58 6.1	jykyndh dwnh	<i>Tröpfchen</i> 2/8 8.1
jnd	<i>wie</i> 7/63 2.1	jyr	<i>Antlitz</i> 2/12 3.2
jndstn, jn-	<i>vibrieren</i> 7/63 3.1	jyr	<i>Gestalt, Herkunft</i> 7/68 2.1, 7/68 5.2
jndstnyn	<i>in Bewegung setzen</i> 2/11 4.1	jyrš bkdn	<i>siegen übermannen</i> 5/36 5.4, 6/50 2.2
jndš	<i>Zittern, Aufregung</i> 3/21 4.1, 5/41 8.1	jyrš	<i>Sieg, Übergewicht</i> 1/2 6.2, 2/17 7.1, 5/36 5.4
jnk	<i>Hand, Pfote, Klauen</i> 2/9 5.2, 5/47 3.1, 7/64 6.1, 7/70 5.1	k(h), k'	(Rel.) <i>passim.</i>
jns	<i>Stoff</i> 4/32 1.1	k(r)dstn	<i>verändern</i> 2/9 7.1
jnwn	<i>wie</i> 5/44 5.1	k'yt	<i>Papier</i> 5/45 2.1
jškwly	<i>Augenlid</i> 7/68 4.1	k'fwr	<i>Kämpfer</i> 2/13 7.1, 7/70 7.2
jšm h'hštn	<i>betrachten</i> 2/17 2.1	k'hy	<i>manchmal</i> 2/9 3.3. 4.2
jšm hwkytn	<i>unbeachtet lassen</i> 6/55 6.2	k'lj'r kdn	<i>kämpfen</i> 3/19 2.3
jšm kwly	<i>Augenlid</i> 6/60 2.1		
jšm kylh	<i>Augenhöhle</i> 5/46 6.2		
jšm, jš	<i>Auge</i> , 2/16 4.1, 2/17 2.1, 4/34 3.1, 6/49 1.2, 6/51 7.2, 6/54 7.2, 6/55 1.3, 7/62 1.1, 7/68 2.1, 7/69 3.2, 7/69 4.2, 7/70 4.1, 6/56 5.1		
jšmkyn'	<i>Rand des Auges, Augenlied</i> 5/39 8.1		

k ^l j ^r 4.2	<i>Kampf</i> 3/19 2.3, 6/57	klh klh	<i>nacheinander</i> 1/5 5.2
k ^l w ^l y	<i>Angelegenheit</i> 6/53 5.1	klh knn	<i>klagend</i> 7/65 2.3
k ^l wn	<i>Scheide</i> 6/60 2.2	klmh	<i>Wort</i> 3/21 3.2, 6/53 6.1
k ^r	<i>Tat, Sache Aufgabe,</i> 3/19 2.2,4/31 1.2,4/34 1.1, 5/40 2.1, 6/52 4.3, 6/59 1.1, 6/60 8.1, 7/63 1.3, 7/65 3.3	kly(h)	<i>Krümmung</i> 5/46 3.2
k ^r d ^r	<i>Verwalter</i> 7/63 1.3	klym	<i>Lump</i> 1/6 6.4
k ^r rdnyn	<i>herumführen, verändern</i> 2/17 4.2, 7/62 3.3.	km	<i>wenig</i> 1/4 6.2, 2/8 7.2, 2/15 1.1, 4/28 2.2, 4/28 5.2, 4/33 4.2, 5/36 6.3, 5/45 3.2, 6/51 6.2, 6/52 8.2
k ^r rw ⁿ	<i>Karawane</i> 2/11 4.1, 4/32 7.1, 5/36 2.2	km ^r zy	<i>Minderwertigkeit</i> 6/59 1.1
k ^s (h) k ^s ^o 1.2	<i>Schüssel</i> 1/4 1.1, 2/11	kmh m ^l y	<i>Armut</i> 7/63 1.2
k ^š , k ^š ky	<i>wenn doch!</i> 7/63 4.1	kmwn brdn	<i>annahmen, vermuten</i> 4/35 5.1, 4/31 8.1, 4/32 4.1, 5/46 7.2, 8.2, 7/70 7.2, 7/71 4.1, 4.2, 4/34 4.3
k ^w	<i>Bulle</i> 5/42 2.1	kmwn	<i>Bogen</i> 5/39 2.2, 6/54 3.3
kbyr	<i>groß</i> 6/57 2.2	kmwn	<i>Annahme, Gedanke</i> 1,1.2, 2/14 6.2, 4/34 4.3, 4/35 5.1, 6/49 3.2, 6/54 6.2, 6/56 1.2, 6/57 3.3
kdn	<i>machen</i> 1,5.2, 5.3, 1/2 3.2, 1/2 4.3, 1/2 5.2, 1/4 7.2, 1/5.2, 5.3, 1/6 5.2, 1/6 8.1, 1/7 1.1, 2/10 3.1, 2/10 5.1, 2/14 3.1, 2/15 4.1, 2/17 1.2, 2/17 5.2, 2/17 6.1, 2/17 7.1, 2/18 1.1, 2/8 4.2, 3/20 1.1, 3/20 1.3, 4/26 3.1, 4/27 7.1, 4/28 4.3, 4/28 5.2, 4/29 1.2, 4/33 1.2, 5/36 3.2, 5/37 6.2, 5/38 8.2, 5/41 3.1, 5/42 5.1, 5/42 6.2, 6/52 6.2, 6/54 1.2, 6/54 5.2, 6/54 6.2, 6/54 7.2, 6/54 8.1, 6/56 1.2, 6/56 5.4, 6/57 5.2, 6/60 8.1, 6/61 1.1, 7/62 5.2, 7/62 7.1, 7/63 4.1, 5.1, 7/64 6.2, 7/70 5.1	kmyn	<i>welche</i> 4/31 1.2, 6/57 6.2
kff ^r kt ^l	<i>Hyäne</i> 6/59 2.1	kmyt	<i>Komait (Name)</i> 5/47 2.1
khwn	<i>alt</i> 3/18 4.1, 4/33 2.1, 4/34 7.1, 6/57 7.3, 7/67 1.1	kn ^r	<i>Rand, Seite, Umgebung,</i> <i>Ufer</i> 2/11 2.2, 4/32 8.1, 5/37 3.1, 5/44 4.1
kj	<i>Krumm</i> 6/52 7.2	kn ^r h	<i>Ecke, Grenz</i> 6/48 7.2, 6/53 1.2, 4/34 6.2
kl ^γ	<i>Rabe</i> 4/32 7.1	kn ^r ry, kn ^r ryh	<i>Grenze</i> 3/21 2.2, 5/37 5.1,
kl ^l k	<i>Locke</i> 5/45 6.1	knyh	<i>Beiname</i> 5/47 1.1
kl ^m	<i>Wort</i> 2/16 1.1	krd h ^l ktn	<i>einschließen</i> 5/41 6.1
klh klh	<i>abgenutzt</i> 1/6 6.4	krd krd ^o	<i>staubig, mit Staub</i> <i>bedeckt</i> 5/37 3.1, <i>Staub</i> 1/4 7.2, 6/51 7.1
		krdn	<i>Hals</i> 6/52 4.3, 7/67 8.1
		krdš bkdn	<i>verfahren</i> 6/48 3.1
		krdš kdn	<i>umhergehen</i> 2/9 2.2
		krdš	<i>Wandeln</i> 1/7 2.1
		krdšk ^h	<i>Zwist</i> 6/51 3.1
		krdwmnyn	<i>nehmen</i> 5/38 3.2,
		krdwmnyn	<i>umgeben wurden</i> 4/33 6.1
		krks	<i>Geier</i> 6/51 5.1
		krm	<i>warm</i> 4/28 1.1

krm ^o	<i>Wärme</i> 1/6 6.3		1.1, 2/9 7.1, 5/47 1.2,
krm ^o wh	<i>Bad</i> 4/34 1.1		7/62 4.1
krmy	<i>Hitze</i> 7/64 1.1	kwnh	<i>Farbe</i> 5/36 1.2,
krwmy	<i>teuer, lieb, Großmut</i>	kwnš	<i>Tun</i> 4/30 5.1
	6/54 6.36/58 7.1, 3/21	kwr	<i>blind</i> 5/38 8.2,
	2.1	kwr	<i>Grab</i> 1,7.3, 4/32 2.1,
ks, ksy	<i>Person, passim.</i>		5/43 6.1
kstkkr	<i>Last</i> 5/38 3.2,	kwr ^o	<i>Zusammenkunft, Verein</i>
kth	<i>Ausspruch</i> 2/12 8.2,		3/18 1.1, 3/19 1.1
4/32 5.1		kwr ^o bt	<i>unglücklich, elend</i> 6/55
ktn	<i>fallen, hinunterlassen</i>	4.3	
	1/2 2.2, 2/17 6.1, 4/27	kwry	<i>Blindheit</i> 1/2 2.1, 7/70
	8.1, 5/41 4.2		2.1, 7/70 3.1
ktn	<i>sagen</i> 1/7 5.2, 2/10 8.2,	kw ^o h	<i>kurz</i> 3/20 5.2
	2/15 4.1, 2/17 6.1, 2/9	kw ^o h	<i>Wort, Rede</i> 4/28 4.3
	5.1, 3/21 1.1, 3/22 1.1,	kwš w ^o kdn	<i>hören, gehorchen</i> 2/14
	4/27 5.3, 4/31 1.3, 4/35	2.1	
	1.1, 5/43 5.1	kwš	<i>Ohr</i> 2/15 8.1
ktn ^o	<i>sagend</i> 7/64 8.2	kwšk	<i>Behausung</i> 1/2 4.4
ktnk ^o kwš	<i>fallend</i> 7/62 2.2	kwšt	<i>Fleisch</i> 1/7 2.2, 2/11 2.1
ktw ^o kw	<i>Rede</i> 1,7.3,	kwy*	(?) 4/27 3.2
ktyb	<i>Buch</i> 2/12 6.2	ky	(Rel.) passim.
kšbn	<i>Rippen</i> 1/7 2.2	kyl	<i>Hohlmaß</i> 4/31 3.1
kšh	<i>Achselhöhe, Umarmung</i>	kyl ^o h	<i>Hut</i> 3/21 3.1
	1/4 8.1	kyn	<i>Haß, Bosheit</i> 4/28 6.3,
kšt ^o	<i>Kurz</i> 5/42 2.2		7/63 2.1
kšyn	<i>ziehen</i> 1/2 1.2, 2/11 5.2,	kynwryz kdn	<i>hassen, rächen</i> 4/30 6.1
	4/26 3.3, 6/59 1.1, 6/58	kynwryz	<i>Rachzüchtigkeit</i> 4/30 6.1
	3.1, 7/63 7.1	kysh, kys ^o	<i>Beutel</i> 1/4 8.1, 1/5 1.3,
kw	<i>wo</i> 1, 4.2, 2/13 4.2		3/21 5.2, 5/46 3.1, 6/60
kw ^o	<i>Redner, Erdichter</i> 2/14		2.3, 7/62 3.3, 4/30 1.2,
1.1			4/33 7.2, 1/2 4.2.
kw ^o hy bd ^o n	<i>bezeugen, aussagen</i>	kytn	<i>nehmen</i> 1/2 1.1, 1/2 2.1,
2/12 7.1			2/11 4.1, 2/16 4.2, 2/8
kw ^o r ^o	<i>annehmlich</i> 6/50 3.1		6.2, 3/19 2.2, 3/22 6.1,
kw ^o rndh	<i>angenehm, vergnüglich</i>		5/37 7.1, 5/44 5.2, 5/45
	5/39 5.1		8.1, 5/47 1.3, 7/61 8.1,
kw ^o sn	<i>Kiesel</i> 6/51 6.1		7/70 2.1, 7/70 3.1
kwfh	<i>Kufah</i> 5/36 1.1,	kywn	<i>Seele, Geist</i> 6/58 7.1
kwh	<i>Berg</i> 2/10 1.1	lhd	<i>Grabstein</i> 4/32 2.1
kwl	<i>Schulter, Rücken</i> 1/4	lb ^o s, lbs	<i>Gewand, Kleidung</i> 2/8
	8.1, 7/62 1.2		7.1, 2/9 6.1, 3/18 4.1
kwm	<i>Schritt</i> 5/46 4.1	lnky	<i>Lahmheit</i> 3/18 5.1
kwmstn	<i>gewillt sein, wünschen</i>	lškr	<i>Heer</i> 3/21 8.2, 6/54 6.3
	2/143.2, 4/29 1.2, 6/59	lw ^o h ^o lmhfwz	<i>Buch der Schicksale</i>
	7.2		5/44 2.1
kwnh kwnh	<i>allerlei,</i>	lw ^o l ^o byn	<i>hervorlächeln</i> 2/13 7.1
	<i>verschiedenartig</i> 1/4	lw ^o l ^o	<i>Perle</i> 2/13 1.1

lwlwbrdnk ^h	<i>Lächelsort, Mund</i> 2/13	mkr	<i>List</i> 5/46 8.1
5.2		mm ^ʔ	<i>Brust</i> 4/26 5.1
lyl	<i>Nacht</i> (Ar.) 5/37 3.1,	mm ^ʔ fqt	<i>Einmütigkeit</i> 4/26 5.1
m [˘] d [˘]	<i>Bauch</i> 7/70 5.2	mn	<i>ich, passim.</i>
m [˘] ny	<i>Bedeutung</i> 6/50 5.2	mnft	<i>Nutz</i> 2/11 2.2, 2/9 5.2,
m [˘]	(Pron) <i>mich, mir, uns,</i>	mθl	1,1.2, 4/28 4.2, 4/31 5.1
	<i>passim.</i>	mθq ^l	<i>Spruchwort</i> 5/38 7.1
m [˘] l	<i>Eigentum, Habe</i> 5/44		<i>Meskal</i> (Gewichtmaß,
	7.1, 6/57 1.2, 6/55 4.3,		etwa 5 g), gering 4/30
	1,2.2,6/53 1.1		4.2
m [˘] r	<i>Mutter</i> 5/40 8.2, 5/43	mr [˘] d	<i>Wunsch</i> 2/10 3.2
	1.1, 5/43 3.1	mr [˘] yh	<i>Maragha</i> 6/48 1.1
m [˘] šk w [˘] d [˘] yn	<i>küssen</i> 2/17 4.1	mr ^h b [˘] ktn	<i>grüßen, loben</i> 5/38 1.2
m [˘] šk	<i>Kuß</i> 2/17 4.1	mrđ	<i>Mann</i> 1/7 7.1, 2/13 3.2,
m [˘] yh	<i>weiblich</i> 1/6 8.2		2/15 1.1, 4/35 1.1, 5/37
mšl ^h t dyn	<i>für ratsam halten, für</i>		3.1, 5/41 3.1, 5/41 4.1,
	<i>richtig halten</i> 4/29 6.2		5/43 4.1, 5.1
mšl ^h t	<i>Rat</i> 5/42 6.1	mrđm	<i>Leute</i> 1/4 4.2, 1/7 4.2,
mšybt	<i>Unglück, Plage</i> 3/19 3.2		2/8 5.1, 2/9 1.1, 2/12
m ^h k snk	<i>Prüfstein</i> 6/52 4.2		3.3, 2/14 3.1, 2/16 7.1,
md ^h bkdn	<i>Lobeshymnen verfassen,</i>		2/17 6.1, 3/21 4.2, 5/37
	<i>preisen</i> 6/56 2.2, 3/20		2.1, 6/48 8.2, 7/67 3.2,
	8.1		7/68 1.1
md ^h	<i>Lob, Lobpreis, Preisung</i>	mrđy	<i>tot</i> 2/14 1.1
	4/30 2.2, 5/45 3.2, 6/55	mrk	<i>Tod</i> 6/58 8.1,1,6.2 1/2
	2.3, 6/57 5.2		3.1, 1/2 6.2, 3/19 7.1,
md ^h kn	<i>Huldiger</i> 6/55 7.4		3/20 3.3, 4/29 6.2, 4/30
mhmwn	<i>Gast</i> 4/28 2.2, 5/37 7.1,		1.1
	5/38 5.2.	mrw [˘] ry	<i>Perle</i> 6/59 5.1
mhmwnd [˘] r	<i>Wirt, Gastgeber</i> 5/38	msty	(?) 3/22 8.1
	5.3, 5/41 1.2	mt [˘] lmwn	<i>Gelehrsam</i> 2/12 2.1
mhmwnd [˘] ry kdn	<i>bewirten</i> 6/54 8.3	mthyr byn	<i>stauen</i> 2/16 2.1
mhmwnd [˘] ry	<i>Bewirtung, Feier, Fest</i>	mtrwn kdn	<i>vermehr</i> 1/2 8.1
	3/19 2.1, 4/33 7.1, 5/37	mšqt	<i>Mühsal</i> 5/38 5.2,
	6.2, 5/38 3.1, 5/42 1.2,	mštry	<i>Kunde</i> 7/62 5.2
	5/42 3.1, 5/42 5.1, 5/42	mw [˘] n	<i>Mawan</i> (Ortsname) 5/43
	7.1, 6/54 8.3,		3.2
mhr	<i>Brautgeld</i> 1/2 8.1	mw ^h t [˘] j	<i>bedürftig</i> 4/32 4.1
mhr	<i>Zügel</i> 2/11 5.2, 6/48 6.1,	mw [˘] n [˘]	<i>wie, ähnlich</i> 2/14 3.1
	6/59 1.1, 7/68 7.2	mw [˘] nk	<i>Mond</i> 2/16 1.1, 2/17
mhrtr	<i>größer, älter, Herr,</i> 5/43		3.1, 3/22 3.1, 4/34 5.2,
	4.1, 4/28 3.2, 6/50 8.2,		5/36 1.3, 5/36 5.3, 5/37
	6/51 1		5.1, 5/37 5.1, 5/39 6.1,
mhtry	<i>Führung Überlegenheit</i>		5/39 6.2, 5/39 7.1
	6/55 7.1, 6/52 4.3	mw [˘] nssn	<i>ähn</i> eln, <i>gleich</i> 2/8 5.2,
mk [˘] f [˘] t kdn	<i>entgelten</i> 4/28 1.3, 4/28		2/13 7.1, 2/13 1.1, 2/15
	6.1, 4/31 2.1, 5/46 3.3		6.1, 2/16 6.1, 2/16 1.1,
mk [˘] f [˘] tkwn	<i>belo</i> hend 4/31 2.2		

	2/16 1.1, 2/17 3.1, 5/42 2.1, 6/56 1.1, 7/71 1.1	nfs	<i>selbst, dasein</i> 1,6.1, 2/12 1.1, 2/17 3.2, 5/36 1.2, 7/65 7.1
mwrw'ry	<i>Perle</i> 2/13 1.1, 2/13 7.1, 2/15 6.1, 2/16 1.1	nh	<i>nein, nicht</i> 6/58 5.2, 2/11 7.2, 2/13 4.1, 3/21 8.1, 7/63 5.1
mwsy	<i>Moses</i> 5/40 8.2	nh'dn	<i>stellen</i> 4/28 1.2, 4/30 3.1, 6/55 4.3
my	<i>mein. passim.</i>	nhn	<i>geheim, versteckt</i> 2/11 8.1
myd'n	<i>Feld</i> 4/34 4.1	nhwn	<i>heimlich</i> 5/39 6.2, 5/43 5.1
myh	<i>Großer</i> 4/26 4.1	nm'j xwnh	<i>Gebetshaus</i> 7/63 8.1
myh	<i>Nebel, Wolke</i> 2/8 5.2, 3/22 5.2, 4/30 8.2, 6/54 3.2	nm'j	<i>Gebet</i> 1/2 7.1, 7/61 7.1
myl	<i>Verlangen</i> 1/4 5.2	nm'jkdnk'h	<i>Gebetsort</i> 7/61 7.2
mylk	<i>König</i> 3/20 5.2	nmkyn, nmkn	<i>anziehend, angenehm</i> 6/50 4.17/64 2.1
mywh	<i>Frucht</i> 4/31 5.1, 4/33 5.2	nqškn	<i>Gestalter</i> 7/64 3.1
mywn	<i>mitten, zwischen</i> 2/8 5.1, 4/32 5.1, 5/39 4.2, 6/57 1.1, 5/44 3.1, 6/51 5.2,	nr	<i>männlich</i> 1/6 8.2
	<i>scherzen</i> 1/4 2.1	nrjs	<i>Narziss</i> 2/15 6.1
mz'h kdn	<i>beglückwünschen</i> 2/17 3.2	nrm byn	<i>sanft handeln</i> 4/30 3.2
mzdbrn d'n	<i>Glückwunsch</i> 2/17 3.2	nrm kdn	<i>sanften</i> 3/22 1.1
3.2	<i>Pantoffeln, Sandale</i> 1/5 8.2, 4/30 5.1	nrm	<i>weich, sanft</i> 3/20 2.3, 4/28 4.3, 7/71 2.1
mzdbrn	<i>Gabe</i> 6/58 4.2	nrm y kdn	<i>sanftmütig handeln</i> 2/9 7.2, 4/29 3.2
n'lyn, n'1	<i>nein</i> 5/44 2.1	nrm y	<i>Leichtigkeit, sanft</i> 2/9 7.2
n'mt	<i>entmutigen</i> 4/29 2.2, 6/54 8.2	nsb	<i>Herkunft</i> 2/9 2.2, 4.2
n'2	<i>Hoffnungslos</i> 3/18 2.1, 4/29 2.2, 6/54 8.2, 6/56 5.4	nst'wnš	<i>Lob, Lobpreisung</i> 3/22 7.3
n'wmy kdn	<i>unwissend</i> 4/32 2.1, 6/55 4.1	nst'wnš, nst'wnšn	<i>Huldigung, Lobpreisung</i> 5/39 3.2, 5/45 3.2, 6/57 1.1
n'dwn	<i>plötzlich</i> 3/18 4.1, 5/40 1.1, 7/67 7.1	nst'wnškr	<i>Lobredner</i> 6/55 6.4
6/55 4.1	<i>nicht einig</i> 4/28 8.3	nst'wnšn bkdn	<i>preisen</i> 5/39 3.2,
n'k'h	<i>schlecht</i> 7/68 1.1	nš'†	<i>Freude</i> 6/53 4.1
n'mw'fq ks	<i>bestimmte Zahl</i> 5/45 1.1	nš'hstn	<i>einsetzen</i> 4/29 5.1
n'xwš	<i>Sieg</i> 3/21 7.1	nšwn kdn	<i>bezeichnen, anmerken</i> 4/29 1.1
nš'b	<i>freiwillige Gebete</i> 7/61	nšwn, nšwwn	<i>Zeichen</i> 4/29 1.1, 5/43 7.1, 6/52 1.1, 6/54 2.2, 7/64 2.1, 7/62 5.2
nšrt	<i>Eheweib</i> 1/5 2.3	nšwnh	<i>Zeichen, Erscheinung</i> 2/17 2.1
nfl	<i>Atem, Hauch</i> 2/13 5.2, 4/26 6.1, 2/17 1.1, 5/45 7.1	nšwwn kdn	<i>bezeichnen, anmerken</i> 7/62 5.2
5.2		nšyn	<i>Sitz</i> 1,7.3,
nfqh			
nfs			

nw mwnk	<i>Neumond</i> 6/55 5.4	qdr, qdr ⁴	<i>Macht</i> 3/22 4.1, 4/31 1.3
nw	<i>neue</i> 4/27 1.1, 4/34 5.2, 5/36 5.1, 5/37 5.1, 6/50 1.2, 7/61 6.2	qlm	<i>Feder, Rohrfeder</i> 5/44 4.2, 6/48 2.1, 6/54 5.3
nwm	<i>Name</i> 5/42 7.2, 5/42 8.2, 5/43 3.1	qr ⁿ	<i>Koran</i> 1/4 2.1
nwm(h)	<i>Brief, Schriftstück</i> 1/4 1.1, 7/64 8.2, 7/65 7.1, 7/62 6.1, 7/62 7.2, 7/65 1.1, 7/66 1.1, 7/66 5.1	qs ⁿ	<i>Qassan</i> 6/57 7.2
nwn	<i>Brot</i> 1/6 2.2, 6.4, 7/68 6.2, 7/69 1.2	qwt	<i>Nahrung</i> 6/53 4.2
nwšnsty	(?) 3/18 2.2	qymt	<i>wert</i> 2/16 7.1, 6/58 1.1
nxjyr	<i>Wild, Jagd</i> 1/6 8.2	qymty	<i>wertvoll</i> 4/28 8.2
nxwš (b)sytn	<i>abneigen, Widerwillen empfinden</i> 7/61 4.2	γ ^r t	<i>Not, Raub</i> 5/43 3.2
nxwš	<i>brach</i> 3/19 5.1, 3/19 4.3	γ ^l m	<i>Knecht</i> 5/43 7.1
nxwšy	<i>Leiden, unwohl</i> 2/17 6.1, 5/45 6.1	γnymt	<i>Glücksfall</i> 5/39 5.2
nyk	<i>genau, gut</i> 2/12 7.1, 2/17 1.1, 5/45 6.2	γryb	<i>Fremd</i> 1/7 8.1
nykbxty	<i>Glückseligkeit</i> 6/54 7.1	γryby	<i>Fremde</i> 5/40 7.2
nykk ^r	<i>wohltätig</i> 5/43 3.1	γwl	<i>Riese</i> 7/62 2.1
nyky	<i>Güte, gute Tat, Wohl</i> 1/2 4.4, 1/4 2.2, 4/29 5.1, 6/60 7.2, 4/28 4.1, 5/46 3.3	r ^d bdmstnk ^h	<i>Donner</i> 3/22 5.2
nymh	<i>halb</i> 7/66 5.1	r ^r	<i>ptäp.</i> 4/30 6.1, 4/33 5.2
nyt bkdn	<i>beschliessen, entscheiden</i> 6/53 4.2, 7/61 3.1	r ^y y	<i>zufrieden</i> 4/28 5.2, 6.1, 4/31 1.2, 5/36 7.1, 6/57 5.1
nyštn	<i>setzen</i> 2/12 6.1	r ^h nm ^r	<i>Wegweiser</i> 1/2 5.2
nyštwn	<i>Sitzende</i> 2/12 3.3	r ^h , rh	<i>Pfad, Weg</i> 1/1.4.3, 1/5 4.3, 2/9 3.2, 2/16 3.1, 6/48 4.2, 7/66 4.1,
nzdyk	<i>nah</i> 1/6 4.2, 1/7 5.1, 2/8 8.2, 4/34 6.2, 7/66 5.1	r ^{hb} y kdn	<i>die Ankunft erwarten, warten</i> 4/34 5.2, 4/34 7.1, 5/43 6.1
nzdyky	<i>Nähe</i> 2/10 7.1	r ^{hb} y	<i>Warten, Erwartung</i> 5/43 6.1
nzdytr	<i>weniger, näher</i> 2/15 7.1	r ^{hdwny}	<i>Führung</i> 1.4.3
pl ^{wyn}	<i>verbreiten</i> 4/33 4.2	r ^{hnm} hytn	<i>Wegweisung</i> 1/2 5.2
q ^{lb}	<i>Erscheinung</i> 2/9 2.2	r ^{hnyn}	<i>erretten</i> 6/55 1.4
qšd kdn	<i>aufbrechen, Absicht faßen,</i> 2/8 4.1, 4/33 2.4, 4/34 1.1, 5/37 6.1, 6/53 1.2, 6/56 1.2, 6/57 3.2, 7/71 4.1	r ^{hw^r}	<i>reisende</i> 5/41 4.1
qhty	<i>Mangel</i> 4/26 1.2	r ^{hy} kdn	<i>in stich lassen</i> 3/22 1.2
qbylh	<i>Stamm</i> 6/57 6.2	r st	<i>richtig, recht, wahr</i> 2/14 3.2, 4/26 5.2, 4/30 4.2, 4/35 4.1, 6/52 7.2, 6/59 4.1
qdr	<i>Wert</i> 4/29 3.2	r ^{sth} b ^{zw}	<i>Rechte Arm</i> 4/35 4.1
		r ^{stkwn}	<i>wahrheitsgetreu</i> 6/54 2.2
		r ^{sty}	<i>Wahrheit</i> 2/14 2.1
		r ^{hmt}	<i>Gnade, Barmherzigkeit</i> 4/31 1.3
		rybt brdn	<i>begehren, Lust haben</i> 2/10 5.14/28 8.2
		rybt w ^{kytn}	<i>verzweifeln, enttäuschen</i> 2/10 3.1
		rybt	<i>Wunsch, Lust</i> 1/2 5.2

rij, rjh	<i>Spur, Fährte</i> 1/5 7.1, 7/70 3.2, 7/71 8.2	-s°	(Post.) <i>wie, gleich wie</i> 4/31 2.2, 4/34 3.2, 5/37 5.1, 7/62 2.2, 7/62 2.3
rjh bn°n	<i>begründen</i> 5/42 3.1	s°l	<i>Jahr</i> 4/26 1.2, 5/43 3.2, 6/50 2.2, 6/53 7.2, 6/53 8.1
rjh	<i>Rang</i> 6/60 7.2	s°swn	<i>Sasan</i> 2/9 3.3
rjh	<i>Art und Weise</i> 2/15 5.1, 4/27 6.2, 7/69 5.2	s°tn, s°j-	<i>errichten</i> 6/53 5.2
rjhnydn	<i>bilden</i> 5/47 1.3	s°yh, s°y°	<i>Schatten</i> 6/56 1.1, 7/68 8.1
rnj	<i>Mühe</i> 7/64 6.2, 7/64 7.2	shb°n w°yl	<i>Sahban i Wā'il</i> ,5/36 3.1, 6/48 7.1
rnk	<i>Farbe</i> 4/27 2.1, 7/62 4.1	sbk	<i>leicht</i> 6/56 2.3
rs°lh, rs°lt	<i>Traktat</i> 6/48 4.3, 6/57 4.1	sby	<i>weiß</i> 1/6 2.2, 2/8 5.2, 2/13 1.1, 2/13 7.1, 2/15 6.1, 2/17 5.2, 2/17 6.1, 5/45 6.1
rsn	<i>Band</i> 4/29 3.1	sbzw	<i>Wies</i> 4/35 2.1
rsw°y	<i>Schande</i> 6/51 8.1	sbzy	<i>Grüne</i> 3/19 4.2
rswl	<i>Gesandter,</i>	sfr šw°y	<i>reisend</i> 3/21 2.2
<i>Abgesandter,</i>	<i>Prophet</i> 7/61	sfr	<i>reise</i> 2/12 1.1, 5/40 3.2
6.2, 7/71 5.1		sfr°y	<i>gereister</i> 5/37 4.1, 6/50 2.
rsyl nwmy	<i>Traktat</i> 6/50 3.2	sh	<i>Reimprosa</i> 6/50 4.1
rw°	<i>zulässig</i> 7/64 5.1	sj° sxwn	<i>geziemend, würdig</i> 1/4 4.2, 2/14 2.1, 7/63 8.1
rw°yt kdn	<i>erzählen</i> 5/40 5.2, 5/46 7.2	sj°w°r	<i>Hund</i> 5/36 7.1,
rw°yt knwn	<i>erzählend</i> 5/38 7.1,	sk	<i>Ruhe</i> 5/39 8.2, 6/49 4.1
rw°yt	<i>Erzählung, Geschichte</i> 4/ 33 2.3, 3/21 3.1	skyn	<i>Ruhe</i> 5/39 8.2,
rw°ytkn	<i>Erzähler</i> 2/14 6.3, 5/40 5.2	skyny°	<i>grüßen</i> 2/12 3.3
rwj	<i>Tag</i> 1,4.2, 2/10 8.2, 2/16 5.1, 2/17 7.1, 4/26 2.2, 4/34 6.2, 5/38 7.2, 5/38 7.2, 5/41 6.2, 7/61 5.1	sl°m wkdn	<i>Brustbeer</i> 2/15 6.1
rwjy°r	<i>Zeit, Zeitalter</i> 6/58 3.1, 6/59 3.1	snj°mh	<i>Stein</i> 6/51 2.1
rwjyn	<i>klaren, offenbaren</i> 4/33 6.2	snk	<i>schwer</i> 5/44 6.1, 6/52 8.3, 7/63 8.2, 7/66 3.2
rwšn byn	<i>scheinen</i> 6/60 1.1	snky, snkyn	<i>Tradition</i> 7/61 6.2
rwšn kdn	<i>erleuchten</i> 5/43 1.2	snt	<i>sich im geheimen bereiten</i> 6/52 2.2
rwšn	<i>Hell, leuchtend</i> 1,4.3, 5/38 7.2, 5/45 5.1, 5.2, 6/48 4.27/67 1.1, 7/69 4.1, 7/70 4.1	sr bkdn	<i>unerwartet aufsuchen</i> 7/67 7.1
rwšny	<i>glänzend, Helle</i> 2/10 6.2, 6/57 8.1	sr bšyn	(Post.) 4/35 1.2
ryhkwn	<i>Wachpost (?)</i> 4/34 5.3	-sr	<i>Geheimnis</i> 3/22 1.1, 7/66 7.1, 7/69 1.1, 7/69 3.1
ryk	<i>Kies, Sand</i> 6/51 7.2,	sr	<i>Kopf</i> 2/12 7.2, 2/16 3.2, 2/17 5.2, 4/34 3.1, 5/39 2.1, 5/40 1.2, 5/45 5.1, 6/59 6.2, 7/61 5.2, 7/61 8.2, 7/64 3.2
ryk°	<i>Knecht</i> 5/38 1.3, 5/39 3.3		
ryš	<i>Bart</i> 2/12 3.2, 2/17 5.2		

sr ^o	<i>Haus, Gemach</i> 5/37 3.1, 5.2, 5/38 2.2, 6/54 4.2	sxt	<i>hart</i> 1/6 6.2, 6.3, 3/18 2.2, 3/19 3.2, 3/22 1.1, 5/39 7.2, 5/47 7.1, 6/49 4.2, 6/56 4.1
sr ^o y	<i>Herberge</i> 5/41 2.3	swxn bkwyn	<i>sprechen</i> 5/46 5.2
sr ^o wy	<i>Tränkung</i> 2/10 7.2	swxn ktn	<i>reden</i> 4/30 4.2
srbr̄r	<i>Last über Last</i> 7/66 3.2	swxn	<i>Rede, Wort</i> 2/9 7.2, 2/10 8.2, 2/14 7.1, 2/16 3.1, 6/49 1.1, 5/40 3.16/50 3.1, 6/53 7.2, 6/56 2.2
srbyj	<i>Turban</i> 2/8 3.2	sy	<i>Glück</i> 2/10 8.1
srh wy ktyb	<i>Bibliothek</i> 2/12 1.2	sy ^h	<i>schwarz</i> 2/16 5.2, 4/ 27 1.1, 5/37 1.1
srmh	<i>Antimon</i> 3/20 1.3	syr ^o wy	<i>bewässert</i> 6/53 2.1
srnšyr	<i>Genosse, Gleichrange</i> 4/28 2.3	syrwnš	<i>bewässern</i> 6/55 5.3
srwj	<i>Saruj (Ortsname)</i> 5/43 4.1, 6/57 7.3, 7/67 3.2	sywmyñ	<i>drittens</i> 7/68 8.2, 7/69 2.1
srwj ^r	<i>Zedernwald</i> 4/35 1.2	š ^f	<i>rein</i> 2/10 5.1, 2/14 7.2 4/30 1.1
srwjy	<i>Sroji</i> 1/7 7.2, 2/9 2.2, 2/17 2.1	š ^f y byñ	<i>glatt werden</i> 3/22 2.1.
srwš ^o hštn	<i>vernachlässigen</i> 4/30 7.2, 6/56 5.5	š ^f y kdn	<i>reinigen</i> 7/70 5.1.
srwš ^o	<i>sorglos</i> 6/56 5.5	š ^f y	<i>rein, echt, ehrlich</i> 4/29 1.2, 7/65 5.1
srx	<i>rot</i> 2/15 8.1, 4/28 7.1	šb ^h xrdn	<i>morgendlicher (Wein)</i> 3/18 6.2
ssrykn	<i>schwach</i> 3/21 6.1	šb ^h	<i>Morgen</i> 2/16 6.1, 3/18 6.1, 4/27 2.1, 4/32 6.2, 5/45 5.1, 5.2, 6/52 2.1
ssty bkdn	<i>verzögern</i> 4/34 8.2	šbr bkdn	<i>warten</i> 2/17 8.2.
st ^o n	<i>stehen</i> 1/5 4.2	šdqh	<i>Almosen, Spende</i> 1/3 8.1.
st ^o r(h)	<i>Stern</i> 7/69 4.1, 5/39 6.1, 5/39 6.1	šft	<i>Eigenschaft</i> 2/10 5.1, 2/17 4.2, 6/51 2.2, 6/54 1.2
st ^o ry brjy	<i>Sirius</i> 5/39 6.2	šwrt	<i>Gesicht, Aussehen</i> 2/17 5.2.
sw bd ^o n	<i>glänzen</i> 4/34 7.1	θn ^o kwyn	<i>danksagend, lobend</i> 1/5 4.1
sw	<i>Licht, Glanz</i> 4/34 7.1, 7/69 4.1	θw ^o b	<i>Belohnung</i> 1/2 6.2
sw	<i>Seite</i> 5/36 7.1,	t	<i>du</i> 1/1.2, 2.3, 3.1, 7.2, 1/2 1.1, 1.2, 3.1, 3.2, 1/2.2, 2.3, 4.2, 1/6 3.2, 2/13 6.1, 3/20 8.1, 4/30 6.2, 4/30 6.3, 5/44 7.1, 5/46 3.3, 6/53 4.2, 6/56 1.1, 6/56 1.2, 7/66 2.1
sw ^l kn	<i>Bittsteller</i> 6/55 3.2	t ^o wyd	<i>Amulette</i> 2/8 3.1
swknd xwynn	<i>schwören</i> 2/14 2.1	t ^j	<i>Krone</i> 1/7 8.1
swknd	<i>Schwur, Eid</i> 1/7 6.2, 2/14 2.1		
swtn, swj-	<i>brennen</i> 2/10 6.2, 2/17 1.1, 5/46 3.2, 7/63 2.1		
swy	<i>Rand, über</i> 3/18 3.1		
swzš	<i>Glanz</i> 6/60 8.1		
sx ^o wt kdn	<i>Großzügigkeit erweisen</i> 4/ 29 6.1		
sx ^o wt	<i>Großmut, Großzügigkeit</i> 2/ 15 4.1, 3/19 1.2, 6/55 8.1, 7/62 6.1		
sx ^o wty mrd	<i>großzügige Mann, freigebig</i> 3/20 4.2, 6/54 8.3, 6/55 1.1		
sxs	<i>Person</i> 2/17 7.1		
sxn	<i>Wort, Rede</i> 5/39 7.1		
sxt kdn	<i>stärken</i> 7/70 5.2		

t'jy 'sb	<i>schnell laufende Pferd</i> 4/34 4.1, 6/51 3.2	trsyn	<i>sich ängstigen, sich fürchten</i> 1/4 4.2, 1/7 2.1, 6/57 3.3, 6/58 5.1
t'jy	<i>schnelllaufend</i> 4/34 4.1	tryzw kdn	<i>schmücken, dichten</i> 5/45 4.2, 7/67 4.1
t'rsnšn, t'rsnwš	<i>Angst, Furcht, Huldigung</i> 1,7.2, 4/29 5.1	tty	<i>Blüte</i> 2/13 1.1, 2/13 7.1
t'ryk	<i>dunkel</i> 2/17 3.1, 4/27 1.1, 5/36 6.2, 5/37 1.1, 5/36 6.2, 5/37 1.1	tš	<i>Feuer</i> 1/6 6.2, 2/13 4.1, 3/19 3.1, 4/33 7.1
t'ryky	<i>Dunkelheit</i> 5/41 1.1, 5/41 7.1	tšbyh	<i>Gleichnisse</i> 2/13 2.1, 4.2
t'wstw(n)	<i>Sommer</i> 2/17 3.1	tšn''y	<i>Durst</i> 2/8 6.1
thyt bkdn	<i>begrüßen</i> 5/41 3.1, 7/62 2.3	tw	<i>Du, passim.</i>
tb'	<i>dir, für dich</i> 1/2 2.1, 2.2, 1/4 2.1, 5/43 1.2, 5/43 1.2, 5/44 7.2	twbh w'kdn	<i>bedauern, absagen</i> 6/54 1.1
tbn'rw	<i>Ziel, Ziel des Pfeil</i> 6/51 6.2	twbh	<i>Buße, Reue</i> 6/54 6.2
th	<i>du</i> 1/4 3.2, 6/54 1.2	twnkry	<i>Reichtum, Vermögen</i> 3/21 3.2, 3/19 1.2, 6/57 3.2
thy	<i>leer</i> 3/19 3.4, 3/19 5.1, 6/49 4.1	twrh	<i>Futtersack, Beutel</i> 7/62 2.1
thydsty	<i>Armut</i> 5/43 8.1	twrnk dwnh	<i>Tautropfe</i> 2/13 7.1
tl	<i>bitter</i> 5/37 7.1	twtr'w	<i>frisch</i> 6/57 2.2
tl'	<i>Falle, Fangeisen</i> 1/6 7.2, 7/66 2.2	ty xry	<i>Sonnenstrahl</i> 5/45 7.2
tlw	<i>Dorn</i> 3/20 2.3	ty	<i>dein passim.</i>
tmn' kdn	<i>wünschen</i> 4/30 1.1	tyj kdn	<i>schärfen</i> 2/11 4.2, 7/70 1.1.
tmwm	<i>Vollendung, ganz, vollständig</i> 3/22 3.1, 2/10 1.1, 6/57 8.1	tyj	<i>scharf</i> 6/60 2.2, 2/11 4.2, 6/55 7.2, 7/69 3.2, 7/71 2.1
tmwmy	<i>vollend</i> 4/31 3.1	tyjy	<i>schärfe</i> 1,5.3,2/11 4.2
tn	<i>Leib</i> 4/33 8.2, 4/34 1.1, 5/38 6.1, 6/51 8.1	tyr 'kdn	<i>schießen</i> 5/39 2.2, 6/49 3.2, 6/51 6.2
tnk dl	<i>traurig</i> 2/16 5.2	tyr	<i>Pfeil</i> 5/39 2.2,
tnk	<i>eng</i> 7/63 1.3	tyrdwn	<i>Köcher</i> 6/49 4.1
tnky	<i>Bedrängnis, Not</i> 4/26 1.2, 6/56 4.3, 7/63 2.1	t' 'm	<i>Speise</i> 1/4 1.1, 4/35 6.1, 5/38 7.2, 8.1
tqdyr	<i>Schicksal, Los</i> 7/62 7.1	t' t	<i>Macht</i> 7/65 4.1.
tqdyrbkdh	<i>vorherbestimmt</i> 3/20 3.3	t'qt	<i>Kraft</i> 5/45 3.2.
tr	<i>frisch</i> 5/41 3.2, 7/71 2.1	t'lb kdn	<i>verlangen, zu erreichen suchen,</i> 1/4 6.2, 1/6 6.4, 8.2, 4/31 5.1, 4/31 6.1, 4/34 5.1, 5/37 6.2, 6/49 3.2, 7/64 7.2, 7/71 6.1
tr'wy	<i>Frische</i> 3/21 6.2	t'lb w'kdn	<i>verlangen</i> 5/41 1.2, 7/71 5.1.
trmb'ry*	<i>Hochmut (?)</i> 4/35 5.1	t'lb	<i>Streben</i> 2/8.4.2.
trnkdw'n	<i>Tautropfe</i> 2/13 1.1	t'lbkdh	<i>Forderung</i> 6/56 2.3.
trs	<i>Angst</i> 6/61 1.1, 7/62 8.1		
trsy'r	<i>gottesfürchtig, fromm</i> 6/55 5.1		

ṭlbn ^ᶜ	<i>Strebender, wünschend</i> 1/4 5.1	šr	<i>Stadt</i> 5/40 8.1, 6/52 8.1, 6/57 7.3, 6/60 5.1, 7/67 2.2
ṭm ^c	<i>Gier</i> 2/8 6.3	šrt	<i>Bedingung</i> 5/39 2.3,
ṭrfh	<i>neuerlich, Neuheit</i> 3/18 3.2, 5/40 2.3, 5/40 7.1.	šr ^c	<i>Gesetz</i> 7/67 8.2
-š	(Pron.) <i>wessen ist (es)?</i> 2/14 1.1, 3/20 8.1, 6/59 3.1, 7/65 3.3	šrk	<i>klein Stadt</i> 5/43 1.1
š ^r	<i>Gedicht</i> 2/14 7.1, 2/15 3.3, 2/15 5.1, 2/15 7.1, 3/18 3.1, 3/20 8.1, 4/35 7.1, 6/60 4.2, 7/67 2.2.	šry mrdmw ⁿ	<i>Städter</i> 2/12 3.1
š ^r s ^t ry brjy	<i>Sirius</i> 5/39 6.1	šw	<i>Nacht</i> 2/16 6.1, 2/17 3.1, 3/20 5.2, 3/22 3.1, 4/27 1.1, 4/27 2.1, 4/27 5.3, 4/33 2.2, 5/36 1.1, 6.2, 5/37 1.1, 5/37 3.1, 5/36 1.2, 5/38 8.2, 5/41 4.2, 5/41 4.2, 5/42 4.1, 5/45 5.23, 6/52 2.1, 4/28 3.1, 5/36 1.1, 6.2, 5/37 1.1, 5/37 3.1, 5/36 1.2
š ^x r	<i>Dichter</i> 2/9 6.1, 5/39 6.1, 5/39 6.1	šw(f)yd ^w n	<i>heilend, befriedigend</i> 6/55 5.3
š ^k rd	<i>Schüler</i> 1/6 1.3, 1/7 5.3	šw*	<i>Gewand (?)</i> 7/64 1.1
š ^l yn ṭ ^m	<i>Abendmahl</i> 5/38 7.2, 8.1,	šw ⁿ yš	<i>auf und ab gehend</i> 6/58 3.1
š ^l yn	<i>Abend, nächtlich,</i> <i>Sonnen-untergang</i> 5/38 7.2, 8.1, 6/53 2.2, 6/56 1.1	šwm byn	<i>unheilbringend</i> 6/59 3.1
š ^r	<i>Fruchtsaft (?)</i> 4/30 6.2	šwm ks	<i>Übeltäter</i> 4/28 8.1
š ^r	(?) 4/28 7.1	šwm mrd	<i>unheilbringend</i> 6/54 8.2
šbh	<i>Zweifel</i> 2/11 1.1	šwmy kdn	<i>geizig</i> 6/55 3.3
šfq	<i>Morgendämmerung</i>	šwmy kwyn	<i>Übeltäter</i> 4/28 8.1
2/16 1.1		šwny	<i>Kamme</i> 4/26 5.2
šfq ^y r	<i>intimer Freund</i> 4/28 1.2	šwrb st h	<i>(kleine) Hügel</i> 4/27 3.2
šfq ^t brdn	<i>mitfühlen</i> 6/57 6.1	šwy ḥdy ^ṭ	<i>nächtliche Erzählung</i> 5/36 5.2, 5/40 3.1, 5/42 4.2
šfq ^t	<i>Wahrherzigkeit</i> 4/29 6.2	šwy š ^r r	<i>Gewand, nächtliche</i> <i>Gewand</i> 4/33 2.1, 7/61 8.2
šhrst ⁿ	<i>Stadt</i> 7/61 4.2	šwy	<i>nächtlich</i> 5/38 8.2
šj ^t	<i>Mut</i> 6/57 5.1	šxs	<i>Person</i> 3/18 4.1, 5.2
šk dbwn	<i>neidempfindend</i> 3/19 6.2	šyn	<i>aufspringen und zueilen</i> 7/70 4.1, 3/22 7.2, 5/38 7.1, 5/38 7.1, 4/35 2.1, 7/61 3.1, 1.2.1, 1, 4.3, 1/5 7.2, 4/26 6.2, 4/35 3.1
šk ktn	<i>mißtrauen</i> 2/14 3.2	šyn, šw-	<i>abreisen, wegziehen</i> 1/2.1, 1, 1/7 1.1, 2/11 4.2, 2/11 5.2, 2/18 1.1, 3/22 7.2, 1/5 7.2, 4/26
šk	<i>Zweifel</i> 1/2 2.2, 2/14 8.1		
šk ^h	<i>Spalt</i> 1/5 7.2		
šlw ^r	<i>Hose</i> 7/64 1.1		
šm ^ᶜ	<i>euch</i> 5/40 6.1, 2/14 3.1, 5/37 2.1, 5/37 2.2, 5/37 3.1, 5/37 5.2, 5/37, 6.1, 6.2, 5/38 3.1, 6/49 6.3, 6/49 5.3, 6/49 6.2, 6/49 7.1, 6/49 7.2,		
šmšyr	<i>Schwert</i> 7/71 2.1, 6/55 7.2, 6/60 2.2		
šnymwny	<i>Gang</i> 3/18 5.1		
šr	<i>Bosheit</i> 6/56 5.3		

	6.2, 4/27 1.2, 4/27 3.1, 4/32 7.1, 4/34 2.1, 4/34 8.2, 4/35 2.1, 4/35 3.1, 4/35 8.2, 5/38 7.1, 5/38 7.1, 5/41 1.1, 5/41 4.2, 5/41 4.2, 5/43 5.1, 5/47 6.1, 6/53 3.2, 6/53 5.3, 6/54 3.1, 6/60 2.3, 7/61 3.1, 7/61 4.2, 7/67 5.2, 7/67 5.2, 7/68 3.1, 7/70 4.1, 7/71 3.2, säugen_4/26 5.1	w ^ʁ brhzyzn	<i>sich enthalten, sich hüten</i> 5/38 8.2, 6/56 3.2
šyr bxrđn		w ^ʁ brsyn	<i>fragen</i> 2/14 1.1, 5/44 5.2, 6/57 6.2, 7/69 6.2, 7/67 1.2
šyr hwd ⁿ 5.1	die Brust reichen 6/54	w ^ʁ bryn	<i>abschneiden</i> 6/60 5.1
šyr	Löwe 1/7 1.2	w ^ʁ bs	<i>zurück</i> 1/2 1.2, 7/65 8.2
šyr	Milch 5/36 2.2	w ^ʁ bsth	<i>Verbund</i> 7/62 1.1
šyr	schön 2/13 8.1	w ^ʁ bwš(yh)	<i>bedeckt</i> 4/33 5.3
šyr	süß 5/37 7.1	w ^ʁ bwšyh byn	<i>verdecken</i> 2/16 1.1
šyrstwn	Hain 1/7 1.2	w ^ʁ bwšyn	<i>verbergen</i> 1/5 6.1, 2/10 2.2, 4/28 2.3
šyryn	süß 1/6 6.4	w ^ʁ d ⁿ	<i>abwarten, einsetzen</i> 6/53 7.2, 1/5 8.2
šyx	Scheich 6/57 2.2, 2/17 2.1, 7/61 8.2, 7/65 2.2, 7/65 3.3, 7/67 2.2, 7/71 7.1	w ^ʁ d ^š tn	<i>abhalten, nicht erfüllen, hindern</i> 6/55 3.2, 6/59 7.2, 5/38 4.2, 7/67 8.2
w	(Präp.) passim.	w ^ʁ dbwšyn	<i>bedecken</i> 4/32 6.2
w	er, ihm passim.	w ^ʁ dhn̄m	<i>geben, beschenken</i> 4/30 6.2
w	jene passim.	w ^ʁ dkdn	<i>werfen, wegwerfen</i> 2/11 2.2
w	und passim.	w ^ʁ dštn	<i>erhalten</i> 1/7 6.2
w(w)jyn	Wähler (?) 6/52 4.2	w ^ʁ dwn ⁿ yn	<i>sich zu erkennen geben</i> 7/68 5.2
w ^ʁ dh bkdn	versprechen 3/22 5.1	w ^ʁ dwr kdn	<i>entfernen</i> 2/16 1.1
w ^ʁ dh	Verspruch 6/55 5.2	w ^ʁ frmwštn	<i>vergessen</i> 3/20 3.1, 7/65 1.1, 6/49 8.1
w ^ʁ ž	Predigt 1/2 1.2, 1/6 3.2, 8.1	w ^ʁ hmb ^ʁ brštn	<i>anschlößen</i> 2/11 3.2
w ^ʁ	(Prev. Präp.) passim.	w ^ʁ hmbyw	<i>Aufschreibung</i> 5/44 5.1
w ^ʁ š ⁿ	anhalten 6/49 5.1	w ^ʁ hr ^ʁ zyn	<i>gleich stehen</i> 4/30 5.1
w ^ʁ jd ^ʁ byn	trennen 4/34 5.2	w ^ʁ hštn, hl-	<i>überlassen</i> 7/65 2.2
w ^ʁ	Wind 4/27 3.2, 6/49 4.2	w ^ʁ j ^ʁ wmyn	<i>sich begeben</i> 4/31 2.1
w ^ʁ ž	Prediger 1/2 1.2	w ^ʁ j ^ʁ wrdn	<i>zurückbringen</i> 6/53 7.2, 7/71 6.1
w ^ʁ b ⁿ n	bewahren 6/55 2.2	w ^ʁ jd ^ʁ byn	<i>sich trennen, trennen</i> 2/12 1.15/43 8.1, 6/59 3.1
w ^ʁ b ^ʁ ystn	ausharren, bewahren 4/35 8.1, 5/37 4.2	w ^ʁ jm ⁿ	<i>wiederkehren</i> 4/31 6.1, 6/49 4.1, 7/64 8.2, 7/71 6.1 3/19 7.2
w ^ʁ brd ^ʁ tn	vollbringen 7/62 3.2	w ^ʁ jmstn	<i>zurückkehren, zuneigen</i> 1/5 4.1, 1/7 5.3 2/16 3.1, 3/20 7.1, 4/27 3.1, 6/49 6.2, 5/36 4.3, 5/36 4.4, 5/36 4.3, 5/36 4.4, 6/56 6.4, 7/65 1.2, 4/29 6.2, 1/4 5.2
w ^ʁ brdn	abnehmen 2/15 8.1		
w ^ʁ brdn	verlassen 4/27 1.2		
w ^ʁ brdn	beendigen, verbreiten 3/21 3.16/57 4.1		
w ^ʁ brdyn	rüchen, 2/10 6.1		

w`jnn	<i>öffnen</i> (?) 4/30 3.2	w`šyn	<i>weggehen, zurückgehen</i> 2/ 9 2.2, 2/9 4.2, 4/33 8.1_
w`jwm`n	<i>kommen, zurückkehren</i> 4/ 33 3.3, 4/34 2.1, 5/40 1.1, 5/40 1.1, 7/65 2.2, 5/39 7.2	w`w`rdn	<i>erfüllen</i> 7/69 8.2
w`k`rdnyn	<i>ablenken, abraten</i> 5/43 7.2	w`wj`rdn	<i>endigen vollbringen,</i> <i>berichten</i> 1/8 1.1, 5/38 6.2, 4/34 1.1, 5/45 5.3
w`kd`wn	(?) 5/40 7.2	w`w`l`tn	<i>ausbreiten, verbreiten</i> 5/45 5.2, 5/45 4.2, 5/40 1.1
w`knd	<i>Stumpf</i> 1,5.3	w`wryjk`h	<i>Zuflucht</i> 5/41 7.1
w`krd`m`n	<i>Verbundensein</i> 7/68 4.1	w`wryn	<i>gegenüber</i> 1/6 1.3
w`krd`m`n	<i>zusammenkommen</i> 6/48 1. 1, 7/61 7.2	w`wskldn	<i>debattieren, erforschen</i> 2/8 7.2
w`krd`wrd(y)n	<i>sammeln, versammeln</i> 5/46 2.2, 2/9 5.2, 3/18 1.1, 3/21 5.2, 7/65 7.1, 2/11 7.2, 5/44 7.2, 5/47 4.2, 2/17 8.2, 6/53 4.3	w`wš`hnyyn	<i>öffnen</i> 5/37 7.3,
w`krd`m`nk`h	<i>Versammlungsort</i> 2/12 2.1	w`wš`hstn	<i>öffnen</i> 5/37 1.1, 7/69 3.2
w`krd`wmyyn	<i>erfüllen</i> 4/26 6.1	w`wšyn	<i>lodern</i> 5/39 1.1
w`krd`wmynk`h	<i>Versammlungsort</i> 3/19 5.1	w`xwn`	<i>Anlaß</i> 7/71 1.1
w`krd`wr`	<i>Versammler</i> 2/13 4.2	w`xwndn	<i>einladen, herbeirufen</i> 6/51 4.1, 7/68 6.2
w`kth	<i>versplüht</i> 6/51 7.2	w`xwnn	<i>Benehmen</i> , 5/47 1.1
w`ktn	<i>zurückkehren</i> 6/53 3.2	w`yr	<i>müssen</i> 4/28 8.1, 4/28 8.2
w`kšyn	<i>anziehen ziehen</i> , 6/56 3.1, 4/27 2.1, 5/41 1.2, 4/30 7.3	w`yy	<i>Schaden, übel</i> 4/29 6.1, 5/37 2.1
w`kytn	<i>verlangen</i> 2/13 8.2	w`zynyn	<i>erzählen, berichten</i> 5/44 3.1
w`kytn	<i>empfangen</i> 5/44 6.1	wb`yn, b`y-	<i>(be)schützen</i> 5/37 2.1,
w`ly	<i>Gouverneur</i> 6/52 6.1, 6/53 4.2	wf`kdn	<i>ein Versprechen</i> <i>erfüllen, Treue</i> <i>bewahren</i> 4/28 5.2, 4/28 1.3, 6/55 5.2
w`mjmyyn	<i>prahlen</i> 4/35 2.1	wf`wj`rdn	<i>Treue bewahren</i> 3/22 5.1
w`n`stn	<i>zurückhalten, entlassen</i> 1/4 2.2	whtr	<i>besser</i> 5/38 7.2, 6/58 8.1
w`nhwn	<i>verborgen</i> 5/45 5.3	whšt	<i>Paradies</i> 6/58 1.1
w`nr`kdn*	<i>schmücken</i> 2/16 8.1	wj`wrdn	<i>wieder zubringen</i> 6/53 2.1
w`rwn	<i>Regen</i> 2/8 5.2, 2/8 7.3, 3/ 22 5.2, 6/54 3.2	wjk	<i>Kinder</i> 7/63 4.1
w`rwnryj	<i>Regenwolke</i> 6/54 3.2	wjyh	<i>auserwählte</i> 2/10 4.2, 3/18 5.2, 3/21 3.2, 5/46 5.1, 6/51 1.1
w`škyyn	<i>beruhig, still</i> 1/6 6.2, 6.3, 4/27 4.2, 6/49 4.1	wjyn	<i>wählen</i> 2/15 4.2
w`trksn	<i>bersten</i> 1/6 4.2, 5/45 7.1, 6/52 2.1	wkšyn šyn	<i>Verscheiden</i> 1,2.1
w`šm`rdn	<i>zählen</i> 7/65 8.1, 7/65 8.2	wkšyn	<i>ziehen</i> 1, 2.1
w`šw`tlbkwn	<i>Sucher</i> 4/34 5.3	wl`w	<i>Bellen</i> 5/36 7.1

wn`h	<i>Schuld, Sünde</i> 1, 2.3, 2/14 6.2, 6/59 3.1	ws byn	<i>genügen</i> 5/44 7.1, 8.1
wn`rnyyn	<i>zuwinken</i> (?) 6/60 1.2	ws	<i>genug</i> 1/4 6.2
wn`sh	<i>Schläfchen</i> , 5/39 7.3	ws	<i>oft, viel, zahlreich</i> 3/21 7.2, 3/21 8.1, 3/21 8.2, 3/22 1.2, 3/22 3.1, 3/22 3.2, 2/13 6.1, 5/38 4.2, 6/61 1.1
wnd-	<i>finden</i> 1/6 1.3, 2/9 2.2, 2/11 2.1, 2/11 2.2, 2/11 8.2, 4/34 2.2, 7/66 1.1, 7/71 6.2	ws`kwn	<i>Herr, Meister, Vertrauter, Gesellschaft</i> 4/28 7.2, 4/33 2.3, 6/48 2.1, 6/50 1.1, 6/51 2.2
wnd`rsth	<i>dicht, fest</i> 4/33 8.2	wt(t)ryyn	<i>der schlimmste, schlechtest</i> 4/31 4.1, 5/38 5.2
wnd`rstn	<i>wandeln</i> (?) 6/58 6.1, 7/65 4.1	wšn`y	<i>Hunger</i> 3/20 1.2, 5/39 1.1, 5/40 8.2, 5/41 2.2, 5/41 6.1, 5/42 5.2
wndwňšk`h*	<i>Restort</i> (?)5/37 6.2	wšt`w šyn	<i>schnell gehen, eilen (beim gehen)</i> 7/68 3.2, 7/71 8.2
wnhš`stn	<i>stellen</i> 1/6 7.2	wšt`w	<i>Eile, Hast</i> 1/5 8.2, 4/26 7.1, 5/38 8.1, 5/42 1.2, 6/54 3.1, 7/71 7.1
wnj`rdh	(?) 2/13 1.1	wšt`wšw	<i>schnell laufend</i> 4/26 7.2, 6/54 3.1
wnknwmh	<i>Ruhm</i> 3/21 3.1	wštn	<i>hüpfen, springen</i> 2/8 6.2
wny	<i>Nase</i> 6/49 2.1	wštr	<i>Kamel</i> 2/8 4.2, 4/26 7.2, 4/26 8.2, 4/27 4.1, 4/27 4.2, 4/35 3.1, 6/54 5.1
wny	<i>seine</i> 3/21 5.1, 6/56 2.1	wšwn	<i>sie, ihre</i> passim.
wqt	<i>Zeit</i> 1/2, 1.1, 7.1, 2/11 1.2, 2/11 8.1, 3/18 6.1, 4/27 1.2, 4/27 2.2, 4/28 6.2, 4/33 1.2, 4/33 5.3, 5/36 5.3, 6.3, 5/37 5.1, 5/38 3.2, 5/41 1.1, 7/61 7.2, 7/68 2.1	wwjyh	<i>ausgewählt</i> 1/2 8.1
wqty	<i>einst, einmal manchmal</i> 2/9 6.23/18 3.1	wwjyn	<i>wählen, trennen, gewähren</i> 1/2 4.2, 4.4, 4/29 7.1, 4/27 4.1, 7/67 6.3, 6/51 5.2
wr	<i>auf, an, bei</i> 1/6 1.2, 4/34 3.1, 5/46 4.1	wx`s-, dwx`snyn	<i>aufwecken</i> 6/59 8.1, 6/53 7.3, 6/61 1.1
wr	(Post.) <i>neben</i> 6/59 6.1	wxndstn	<i>lachen, sich lustig machen</i> 7/71 5.1
wr`	<i>ihn, ihm.,</i> passim.	wy	<i>er, seine, es, in viele</i>
wr`jnyyn	<i>umdrehen</i> 4/34 3.1	wy`wn	<i>Wüste</i> 2/11 2.2
wr`wrđyn	<i>erfüllen</i> 2/10 3.2, 5/46 2.1	wyn`wn	<i>Zuschauern</i> 5/40 5.1
wrd`nn	<i>aufnehmen</i> 4/30 6.3	wynš	<i>Sehen</i> , 2/11 4.2
wrd`sth jk`h	<i>hohen Platz</i> 5/42 4.2	wyr	<i>Gedächtnis</i> 1/2 3.1
wrd`sth	<i>erhöhen</i> 5/43 1.2	wyst	<i>zwanzig</i> 5/44 7.1, 8.1
wrd`stn	<i>emporheben, ergreifen, nehmen</i> 2/16 6.1, 5/40 2.2, 6/49 1.2	wzn	<i>Wert, Gewicht</i> 2/9 1.1
wrjh `st`n	<i>losbrechen</i> 4/34 3.2	wzrk bystn	<i>schätzen</i> 2/16 7.1
wrjm`stwn	<i>aufbrechen, Aufbruch</i> 4/32 7.1		
wrjmnyyn	<i>zurückkehren</i> 5/37 7.1		
wrq	<i>Blatt</i> 5/44 3.1, 7/62 6.1		
wrwrstnk`(h)	<i>Erziehungsort</i> 2/12 1.1, 5/42 8.2		
wrynn, bwryyn	<i>abschneiden</i> 4/29 2.3		
wrytn	<i>fliehen</i> 4/34 5.1		

wzrk k'ṛ	<i>wichtige Werk</i> 4/34 1.1	xlq	<i>Volk</i> 4/31 4.1, 7/61 8.1, 7/70 2.1
wzrk k'ry	<i>große Taten</i> 2/17 8.2	xlyf kdn	<i>sich widersetzen, streichen</i> 4/26 1.2
wzrk	<i>groß</i> 2/16 7.1, 2/17 8.2, 3/19 2.2, 4/28 2.2, 4/31 1.2, 4/34 1.1, 6/49 6.3, 6/59 1.1	xlyf	<i>außer</i> 6/50 5.2
wzrktr	<i>größer</i> 3/22 4.1	xmr	<i>Weinkrug</i> 1/6 2.2
wzrkwn	<i>Erhabene</i> 2/9 6.2	xr	<i>Sonne</i> 4/30 8.2, 4/34 7.1, 6/57 8.1
wzrky ³	<i>Erhabenheit</i> 2/9 6.2	xr'w	<i>Speisend</i> 5/38 4.2
wzynn	<i>entscheiden</i> 4/27 7.2	xrdn ,xr-	<i>essen, trinken</i> 5/38 3.1, 7.2, 5/38 8.2, 7/71 1.1, 3/18 6.1
wzynn*	<i>überlassen (?)</i> 4/29 4.2	xrm	<i>froh, freudig</i> 3/19 7.1, 6/53 2.2, 6/61 1.1, 4/29 6.1, 4/29 6.2, 7/68 6.3, 7/69 4.2
xṭbh	<i>muslimische Freitagspredigt</i> 7/68 3.1	xrm ³	<i>Dattel</i> 6/49 1.1
x ³ ṭr	<i>Gedächtnis</i> 2/14 5.1, 2/15 4.1, 6/54 4.3	xrmy wškw	<i>Dattelblüte</i> 2/13 7.1
x ³ dm	<i>Diener</i> 6/48 8.1, 6/59 6.1	xrmy	<i>Freude Fröhlichkeit</i> 3/22 2.1, 4/26 4.1, 5/46 3.2
x ³ k	<i>Staub, Erde</i> , 3/19 8.1	xrš, xrš ^š	<i>Speise</i> 5/38 4.1, 4.2
x ³ l	<i>Schoßling</i> 7/71 2.1	xršyh	<i>Speise, Gericht</i> 5/38 4.2
x ³ lš kdn	<i>reinen, aufrichten</i> 4/30 1.2	xryn	<i>kaufen</i> 6/58 7.1
x ³ lš	<i>rein, echt</i> 4/28 1.26/57 7.2	xstry*	(?) 4/30 3.2
x ³ ly	<i>leer</i> 3/19 4.2, 3/19 6.1, 5/42 7.1, 7/71 7.1	xth ³ y	<i>Schlaf</i> 1/2 1.1
x ³ n	<i>Quell</i> 3/19 2.1	xtn	<i>schlafen</i> 5/39 1.1, 5/42 4.2
x ³ swmyn	<i>erschrecken</i> 6/55 1.1	xtnk ³ h	<i>Schlafsort</i> 3/19 5.1
xbr (b) ³ d ³ n	<i>erzählen, erkunden warnen</i> 6/49 1.2, 1/7 7.1, 5/43 2.2	xš swwn	<i>Witz</i> 3/22 8.1, 5/40 1.1,
xbr	<i>Kunde, Nachricht, Hinweis</i> 1/7 7.1, 1/6 3.2, 2/11 8.2, 3/18 3.2, 4/34 5.3, 6/59 5.1, 7/67 2.2	xš	<i>freudig</i> 2/10 8.2
xjwn w ³ d ³ n	<i>sich sammeln, jemand sein (Bewußtsein) sammeln</i> 6/54 4.3	xš'wnd	<i>Verwand</i> 3/21 6.1, 3/22 1.2, 4/27 8.2, 6/57 7.2, 7/63 6.1
xjyr mrd	<i>Wohltätiger Mann</i> 6/54 8.1	xš'wndy	<i>Verwandtschaft</i> 2/10 7.1
xjyr	<i>gut, schön, wohnbringend</i> 2/16 7.3, 2/10 1.2, 6/49 1.1	xšdym	<i>Schön, fröhlich</i> 2/10 6.2
xjyry	<i>Güte</i> 4/28 2.3	xšknyn	<i>ausdörren</i> 3/19 4.3
xl'w kdn	(?) 3/19 8.2	xšm	<i>Zorn</i> 1/6 4.2, 1/6 6.2, 3/19 2.2, 3/22 1.1, 3/22 3.2, 4/35 7.2, 6/56 6.4, 6/60 7.1, 7/62 7.1, 7/71 8.1
xlq	<i>Wesen</i> 5/39 3.2	xšmyn	<i>erzürnt</i> 3/22 3.2
xlq	<i>Gemüt, Eigenschaft</i> 4/33 3.1	xšwy	<i>Freude</i> 6/58 2.1
		xšy	<i>Freude</i> 2/10 3.2, 4/26 6.2
		xw šyn	<i>schlafen</i> , 5/39 6.1
		xw ³ rj	<i>Khwarij</i> 6/52 4.3

xw ³ st	<i>Begehr</i> 5/39 2.1		7/62 7.1, 7/65 3.3, 7/65 3.3, 7/65 4.1
xw ³ sth	<i>Begehr</i> 4/26 6.1		
xw ³ stn	<i>wollen, verlangen</i> 2/15 8.1, 2/13 8.2, 5/40 2.2, 5/46 8.1, 6/53 3.2, 7/71 5.1	xy ³ wnd	<i>Gott, Herr, Meister</i> 2/11 7.2, 2/12 3.2, 2/13 3.2, 3/19 1.1, 3/19 1.2, 3/19 2.1, 3/20 4.4, 5/36 1.2, 5/40 8.2, 5/44 1.1, 6/54 6.3, 7/68 8.2
xw ³ z-	<i>wollen, verlangen, wünschen</i> 1/2 5.2, 1/7 5.2, 1/7 6.2, 2/8 7.3, 4/34 2.1, 5/36 7.2, 5/46 4.2, 6/48 3.1, 6/51 3.2, 7/64 6.1	xyr b ³ kwyn	<i>Lebewohlsagenda</i> 1/5 4.2
xw ³ zy ³ s ³	<i>nach (eigenem) Gutdünken</i> 6/48 3.1	xyr	<i>Wohl, Wohltat</i> 4/31 1.3, 6/54 8.1 6/55 2.4
xwndn, bxwndssn	<i>lesen, vorlesen</i> 1/4 2.1, 1/6 6.4, 4/35 7.1	xywntk ³ r	<i>Verräter</i> 7/63 1.1
xwnh	<i>Haus</i> 4/33 4.1, 6/57 7.1	xzynh	<i>Schatzkammer</i> 4/30 3.1, 6/55 4.3
xwrš	<i>Speise</i> 5/38 8.2, 5/41 6.2	y ³ , y ³ h	<i>oder</i> 1/ 2.2, 3.1, 3.2, 1/5 3.2, 2/13 1.1, 2/15 1.1, 5/40 3.2, 4/26 7.2
xwtn	<i>schlafen</i> 5/36 6.3	y ³ rh	<i>Amulett</i> 5/36 2.1
xwš	<i>angenehm, erquickend</i> 1/4 2.1, 2/12 8.1, 2/13 6.1, 2/13 6.1, 2/13 8.1, 2/15 8.1, 2/16 1.1, 2/9 7.2, 3/19 8.3, 3/20 3.2, 5/36 5.2, 5/39 3.2, 5/39 5.2, 5/41 3.2, 5/41 8.1, 6/50 3.1, 7/70 5	y ³ rstn	<i>können</i> 4/27 3.1
xwšk	<i>trocken</i> 7/64 7.2	y ³ ry kytn	<i>Hilfe suchen, zu Hilfe rufen</i> 6/52 7.2, 6/53 8.3
xwšrw ³ y	<i>Umgänglichkeit</i> 5/42 1.2	y ³ ry	<i>Hilfe</i> 6/52 7.2, 6/53 8.3
xwštn	s. <i>xwyštn</i>	y ³ rykn	<i>hilfreich, Helfer</i> 3/20 4.2, 4/29 6.1, 4/35 4.1, 7/65 4.1
xwšy	<i>Freude</i> 5/37 8.1, 6/57 2.2, 6/58 1.1	y ³ sh bbrdn	<i>wünschen</i> 2/10 2.3, 4/32 5.2, 5/46 1.1, 7/64 3.1
xwy	<i>eigen</i> 1/5 1.3, 1/7 4.2, 6/55 4.4	y ³ sh	<i>Wunsch, Neigung</i> 2/10 2.3, 2/11 6.2, 4/32 5.2, 5/46 1.1, 7/64 3.1
xwyštn	<i>eigen, selbst</i> 1/2 1.1, 1/2 2.1, 1/2 3.1, 1/4 6.1, 4/27 8.1, 4/31 7.1, 4/35 8.1, 5/36 4.2, 5/38 3.2, 4.1, 5/39 2.3, 5/45 1.1, 7/70 2.1, 7/70 3.1	y ³ smyn	<i>Jasmin</i> 2/16 6.1
xy ³ t ³ ly	<i>Allerhöchste</i> 7/65 3.3	yk, yky	<i>ein</i> 1/5 1.3, 1/5 7.2, 2/10 8.2, 2/15 3.3, 2/17 7.1, 3/20 5.2, 5/40 3.1, 5/40 3.1, 5/40 3.2, 5/45 1.1, 6/53 8.1, 7/64 1.1, 7/66 5.1, 4/34 1.1, 4/26 7.2
xy ³	<i>Gott</i> 1/11.1, 8.2, 1/4 4.2, 1/7 6.2, 2/14 2.1, 2/14 3.1, 3/22 2.2, 3/22 7.1, 4/30 4.2, 4/31 1.3, 5/41 2.2, 5/41 2.2, 5/43 1.2, 5/43 1.2, 5/44 2.1, 5/46 4.1, 5/46 8.2, 6/55 3.1,	ykdw ³	<i>einander, miteinander</i> 3/18 3.1, 4/30 4.2, 4/30 5.1, 4/30 5.2, 4/30 6.1, 4/33 1.2, 6/52 2.2
		ykyn	<i>ein</i> 2/15 3.1, 7/66 1.1, 7/68 5.2, 6/52 3.2, 4/26 6.1
		yqyn	<i>Gewißheit</i> 6/54 2.1
		drz ³	<i>Geschlecht, Nachkommen-schaft</i> 2/9 3.3

z'd kdn	<i>breiten</i> 6/54 5.2	zywn	<i>Schaden, Schlecht</i> 2/14 7.1, 4/30 5.2, 4/30 6.3, 4/31 4.1, 4/31 6.1, 5/44 8.2, 5/45 4.3, 6/49 1.1, 6/49 7.2, 6/55 4.1
z'dy	<i>Wegzehrung</i> 6/53 4.2	zywš	<i>Leben, Verhalten</i> 2/16 8.15/41 3.2, 5/41 3.2, 6/58 2.1, 6/58 7.1, 6/58 8.1
zbnwy	<i>Jämmerlichkeit</i> 6/54 7.2	zywškn	<i>Lebensgefährte</i> 4/28 1.3
zkytxwnh	<i>Kammer, Gemach, Rumpel -kammer (?)</i> 7/71 4.1	zlm kdn	<i>Grausamkeit widerfahren</i> 4/28 6.2, 4/30 8.1, 4/31 1.1.
zm'stn	<i>prüfen</i> 1/6 3.2, 2/15 1.1, 2/15 2.1, 6/51 7.1	zlm	<i>Unrecht, Ungerechtigkeit</i> 4/28 6.2, 4/30 8.1, 4/31 1.1
zmwn	<i>Zeit</i> 1/5 8.2, 2/10 6.2, 2/10 8.1, 2/8 3.2, 4/34 8.1, 4/35 1.1, 6/48 5.1	zlm kn	<i>Grausammer</i> 6/59 2.1
zmwn(h)	<i>Zeit, Zeitalter, Schicksal</i> 1/2 1.1, 1/7 1.1, 2/11 7.1, 5/37 2.2, 5/37 2.2, 6/53 5.2, 2/15 1.1, 2/17 6.1, 3/19 7.2, 6/54 7.2, 6/56 4.3, 6/58 5.1, 7/63 4.1, 7/65 2.3, 7/70 2.1		
zmy	<i>Erde, Land, Grund</i> 3/20 2.2, 4/27 3.2, 4/27 4.2, 4/29 5.1, 5/41 7.1, 5/41 7.1, 6/51 5.1, 6/51 5.1		
zn	<i>Frau, Weib</i> 1/2 8.1		
zn'	<i>Frau</i> 2/15 8.1, 5/46 8.2		
znd'y, zndh'y	<i>Leben</i> 2/10 7.2		
zndy	<i>lebend, lebendig</i> 2/14 1.1, 5/43 6.1		
zr	<i>Gold</i> 2/14 7.2, 3/19 6.3, 3/20 7.2, 5/46 2.2, 6/60 2.3		
zrdkwn	<i>gelbgesichtig</i> 5/37 4.2		
zrdy	<i>Gelbe</i> 3/21 2.1		
zrw	<i>schnell</i> 4/34 2.1		
zwtr	<i>schneller</i> 4/34 3.1		
zy'd	<i>viel, mehr</i> 5/43 1.2, 6/53 8.2, 6/57 6.1		
zy'rt kdn	<i>besuchen, eine Pilgerfahrt unternehmen</i> 2/15 8.1		
zyd	<i>Zaid</i> 5/42 8.2		
zym dkdw	<i>verwundend</i> 4/30 7.1		
zym	<i>Wunde</i> 4/30 7.1		
zyn'	<i>verzierend</i> 6/53 6.2		
zyrk	<i>klug</i> 5/43 5.1		
zyrky	<i>Gewandtheit</i> 7/68 4.2		
zyw-	<i>leben</i> 5/41 3.2		
zywn drkdn	<i>bemängeln</i> 4/30 5.2		

Literaturverzeichnis

Berésine, E. „Recherches sur les dialectes persans“; Casan, Imprimerie de l’université 1853.

Chodzko, A. „Specimens of the Popular Poetry of Persia“; London 1842.

Christensen, A. „Contributions à la Dialectologie Iranienne“; Kopenhagen 1930.

Dorn, J.A. B. & Schafy, M.M. „Masanderanische Sprache: Die Gedicht-sammlung des Emir-i-Pasewary“; St. Petersburg 1866.

Dorn, J.A. B. „Bericht über eine wissenschaftliche Reise in dem Kaukasus und den südlichen Küstenländern des kaspischen Meeres“; In: Bulletin de l’Acad. Imp. d. Sc. de St. Petersbourg IV(1862) 344-377.

Dorn, J.A.B. „Caspia - über die Einfälle der alten Russen in Tabaristan“; St. Petersburg 1875.

Literaturverzeichnis

Eichwald, E. „Reise auf dem Caspischen Meere und in den Caucasus, unternommen in den Jahren 1825-26“; Bd.2; Stuttgart 1834.

Geiger, W. „Kleinere Dialekte und Dialektgruppen: II. Die Kaspischen Dialekte“; In: Grundriss der Iranischen Philologie Bd. I, Abt.2; 1895, 344-380.

Geiger, W. „Kleinere Dialekte und Dialektgruppen: II. Die Kaspischen Dialekte“ In: Grundriss der Iranischen Philologie, Bd. I, Abt. 2 S. 344-380.

Hūmand, N. „Farhang va adabiyāt-e māzandarāni“; Amol 1361. h.š.

Hūmand, N. „Pažūhešī dar zabān-e tabarī (māzandarāni)“; Amol 1369. h.š.

Kalbāsī, I. „Pišvandhāye tašrīfī va ešteqāqī dar af'āle gūyeš-e māzandarāni-ye Kelārdašt“; In: Maǰalleye zabānšenāsī, Jg. 10, Nr. 1, S. 88-105.

Literaturverzeichnis

Kiā, S. „Vāženāme ye gorgāni“; Teheran 1330/1951.

Lambton, A. K.S. „Three persian dialects“ London, 1938.

Lecoq, P. „Les dialectes caspiens et les dialectes du nord-ouest de l’Iran“; In: *Compendium Linguarum Iranicarum*, S. 296-312 Wiesbaden 1989.

Mahjuri, E. „Farhang-e māzandarāni, masalhā, tarānehā, nokāte dastūri, vāženāme“ Sari 1356 h.š.

Melganof, G. „Essai sur les dialects de Mazanderan et du Gilan, d’après la prononciation locale“; In: *ZDMG* 22, 1868 S. 195-224.

Melgunof, G. V. „Das südliche Ufer des Kaspischen Meeres oder die Nordprovinzen Persiens“; Leipzig 1868; (Nachdruck: Frankfurt a.M. 1995).

Monchi-Zadeh, D. „Contributions to Iranian Dialectology. Explanation of verses in old Tabari“; In: *OS* 18, 1969 163-182.

Literaturverzeichnis

Naǰafzādeh-Bārforuš, M.B. „Vāženāme-ye māzandarānī“;
Teheran 1368 h.š.

Nawata, T. „Mazandarani“; Tokyo, Institute for the Study of
Languages and Cultures of Asia and Africa, 1988.

Šokri, G. „Guyeš-e Sārī (Māzandarānī)“; Teheran 1374. h.š.

Šokri, G. „Sāxt-e fe‘l dar guyeš-e māzandarānī-ye Sārī“; In:
Farhang, 6, 1369 h.š. 217-232.

Partou-Amotī, M. „Farhang-e ‘avam-e Amol“; Tehran 1358
h.š.

Rawāqī, A. „Maqāmāt-e ḥarīrī, tarǰome-ye fārsī“; Teheran 1365
h.š.

Schmitt, R. (Hrsg.) „Compendium Linguarum Iranicarum“;
(CLI) Wiesbaden 1989.